

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ดุษฎีนิพนธ์

ของ

พิมพิลา อำนาจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มกราคม 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ดุษฎีนิพนธ์

ของ

พิมพิลา อำนาจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มกราคม 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

A MODEL FOR DEVELOPING CREATIVE LEADERSHIP OF DIGITAL-ERA TEACHERS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION IN THE UPPER NORTHEASTERN REGION

BY

PHIMPHILA AMNART

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

The Docter of Education Deegree in Education Administration

at Sakon Nakhon Rajabhat University

January 2026

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พิมพิลา อำนาจ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ	.....	กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี)	และผู้ทรงคุณวุฒิ (รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)	ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
..... กรรมการสอบ	.....	กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)	แต่งตั้งเพิ่มเติม (รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ)	กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
..... กรรมการสอบ	.....	กรรมการสอบ
(ดร.สุมัทนา หาญสุริย์)	แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา)	ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

ประธานหลักสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 30 เดือน มกราคม พ.ศ. 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์อันมีคุณค่า ซึ่งผู้วิจัยจะนำสิ่งที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำงานต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขเครื่องมือและเสนอแนวทางในการพัฒนางานวิจัยให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ขอบพระคุณคุณครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ทุกท่านที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ขอบพระคุณ คณะผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านนาโพธิ์ทุกท่านที่คอยห่วงใย ถามไถ่ และให้กำลังใจ ตลอดระยะเวลาในการศึกษา ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

พิมพิลา อำนาจ

ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผู้วิจัย พิมพิลา อำนาจ

กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

ปริญญา ค.ด. (การบริหารการศึกษา)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล และ 3) ประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่สร้างและพัฒนาขึ้น โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 32 คน ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบ และระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่า $PNI_{Modifile}$

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า

1.1 องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ 15 องค์ประกอบย่อย และ 75 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล (3 องค์ประกอบรอง 15 ตัวบ่งชี้) 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ (3 องค์ประกอบรอง 15 ตัวบ่งชี้) 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน (2 องค์ประกอบรอง 10 ตัวบ่งชี้) 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (3 องค์ประกอบรอง 15 ตัวบ่งชี้) และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (4 องค์ประกอบรอง 20 ตัวบ่งชี้)

1.2 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 3) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 4) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดประเมินผล และจากประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่สร้างและพัฒนาขึ้น พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ระยะหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 82.88 มีความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด และหลังสิ้นสุดการกระบวนพัฒนาโดยการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูผ่านระบบสารสนเทศ (E – PLC) มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 78.13

คำสำคัญ รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครูยุคดิจิทัล

TITLE A Model for Developing Creative Leadership of Digital – Era Teachers in Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission in the Upper Northeastern Region

AUTHOR Phimphila Amnart

ADVISORS Assoc. Prof. Dr. Sikan Pienthunyakorn

Assoc. Prof. Dr. Sayan Boonbai

DEGREE Ed.D. (Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2026

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) examine the components and needs for developing creative leadership among digital – era teachers; 2) create and develop a model for developing creative leadership among digital – era teachers; and 3) the effectiveness of the developed model for developing creative leadership among digital – era teachers in primary schools under the Office of the Basic Education Commission (OBEC) in the upper northeastern region. The research was conducted using a Research and Development (R&D) methodology and divided into three phases: Phase 1 involved examining the components and needs through a survey of 32 teachers, selected through purposive sampling, from primary schools and the extended educational opportunity schools in the upper northeastern region; Phase 2 involved creating and developing the model; and Phase 3 involved validating the model's effectiveness. The instruments employed for data collection comprised both structured and unstructured interview forms, rating scale questionnaires, and assessment forms designed to evaluate creative leadership of digital – era teachers. Data were analyzed through frequency, percentage, mean, standard deviation, and $PNI_{modified}$.

The findings were as follows:

1. The components and needs of creative leadership among digital – era teachers in primary schools under the OBEC in the upper northeastern region revealed that:

1.1 The five main components of creative leadership among digital – era teachers comprised 15 sub – components, and 75 indicators as follows: 1) Having a vision for developing learners in the digital era, with 3 sub – components, 15 indicators; 2) Creative thinking in learning management, with 3 sub – components, 15 indicators; 3) Flexibility in classroom management, with 2 sub – components, 10 indicators; 4) Integrating the digital technology in learning management, with 3 sub –components, 15 indicators); and 5) Leading change, with 4 sub – components, 20 indicators.

1.2 The prioritized needs for development were as follows: 1) Having a vision for developing learners in the digital era; 2) Integrating the use of digital technology in learning management; 3) Creative thinking in learning management; 4) Flexibility in classroom management; and 5) Leading change.

2. The developed model for improving creative leadership among creative leadership among digital–era teachers in primary schools under the OBEC in the upper Northeast region comprised principles, objectives, content, development processes, learning resources and media, and assessment methods. An overall assessment of the model's suitability was rated at the highest level.

3. The post – workshop effectiveness of the developed model for enhancing creative leadership among creative leadership among digital – era teachers in primary schools under the OBEC in the upper Northeast region was significantly higher than the pre – workshop level, reflecting an improvement of 82.88 percent. Participants' satisfaction with the workshop was reported at the highest level. Following the completion of the development process, which incorporated practical learning activities and the implementation of a professional learning community (PLC)

through an electronic platform (E – PLC), creative leadership of teachers reached the highest level, with an improvement of 78.13 percent.

Keywords: Model Development, Creative Leadership, Digital – Era Teachers

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามของการวิจัย	6
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
	ความสำคัญของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	7
	กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
	นิยามศัพท์เฉพาะ	12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
	แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล	22
	ความหมายของยุคดิจิทัล	22
	ความสำคัญของยุคดิจิทัล	23
	คุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล	30
	แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	35
	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	35
	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู	41
	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	47
	แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ	102
	ความหมายของรูปแบบ	102
	ประเภทของรูปแบบ	103
	องค์ประกอบของรูปแบบ	105
	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ	109
	แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น	118
	ความหมายของความต้องการจำเป็น	118
	การจัดลำดับความต้องการจำเป็น	119

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา 120
ความหมายของการวิจัยและพัฒนา 120
ความสำคัญของการวิจัยและการพัฒนา 123
ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา 125

3 วิธีดำเนินการวิจัย 129
ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 130
ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 130
ขั้นที่ 2 ยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล . 130
ขั้นที่ 3 ศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 132
ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 141
ขั้นที่ 4 ร่างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 141
ขั้นที่ 5 พัฒนารูปแบบและยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 144
ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 147

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ขั้นที่ 6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	147
	ขั้นที่ 7 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	149
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	151
	ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	152
	ขั้นที่ 1 ผลศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	152
	ขั้นที่ 2 ผลการยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	154
	ขั้นที่ 3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	164
	ระยะที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	202
	ขั้นที่ 4 ผลการร่างรูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	202
	ขั้นที่ 5 ผลการพัฒนารูปแบบและยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	222

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 231

ขั้นที่ 6 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา 231

ขั้นที่ 7 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา 241

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 255

ความมุ่งหมายของการวิจัย 255

วิธีดำเนินการวิจัย 256

สรุปผลการวิจัย 258

อภิปรายผล 265

ข้อเสนอแนะ 278

บรรณานุกรม 281

ภาคผนวก 303

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ 305

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ 311

ภาคผนวก ค หนังสือรับรองจริยธรรมในมนุษย์ 339

ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 345

ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 447

ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ 455

ประวัติย่อของผู้วิจัย 467

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 องค์ประกอบของคุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล 34
2 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 40
3 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู 46
4 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 49
5 องค์ประกอบย่อยของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 59
6 องค์ประกอบย่อยของการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ยุคดิจิทัล 70
7 องค์ประกอบย่อยของการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 77
8 องค์ประกอบย่อยของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้ 85
9 องค์ประกอบย่อยของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล 96
10 องค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ 107
11 การสังเคราะห์วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ 112
12 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน 134
13 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 142
14 แบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 143
15 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 157
16 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม 165

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

17 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริง 167
18 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 169
19 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ค่าสถิติ (N=378) 171
20 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 183
21 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 186
22 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 190
23 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 192
24 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 196

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

25 สรุปการเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ค่าสถิติ (N = 378) 201

26 สรุปการเรียงลำดับความสำคัญและจำนวนชั่วโมง เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ค่าสถิติ (N = 378) 204

27 การกำหนดจำนวนชั่วโมงตามลำดับความสำคัญของวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ค่าสถิติ (N = 378) 206

28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา 223

29 แสดงข้อมูลพื้นฐานของครูผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา 232

30 แสดงข้อมูลพื้นฐานของครูผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา 242

31 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา 245

32 ค่าเฉลี่ยพัฒนาการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ประเมินโดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการ (N: 32) .. 247

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดการวิจัย 11
2 บทบาทที่สำคัญของครูในยุคดิจิทัล 27
3 โมเดลองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 52
4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 150
5 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 153
6 กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู 214
7 ภาพประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ 234
8 ภาพประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ 234
9 ภาพประกอบการนิเทศจากหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ
และการใช้ชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ 249
10 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
โรงเรียนประถมศึกษา 252
11 โมเดลสรุปการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
โรงเรียนประถมศึกษา 253
12 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร
ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 457
13 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์ประจำหลักสูตร
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตและหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 457
14 สัมภาษณ์ ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี 458
15 สัมภาษณ์ ดร.นิภาพร ดีมาก ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนบ้านเมืองบาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองคาย เขต 1 458

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ **หน้า**

16 สัมภาษณ์ ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองคายเขต 1 459
17 สัมภาษณ์ ดร.รินนา ราชชารี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมชนบ้านนาสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ 459
18 สัมภาษณ์ ดร.รัชฎาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 460
19 สัมภาษณ์ ดร.ศุภชัย สุริยกมล ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนโกมลวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 460
20 สัมภาษณ์ ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านว่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองคาย เขต 1 461
21 ภาพประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ 461
22 ภาพประกอบการนิเทศจากหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ
และการใช้ชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ 464
23 ภาพประกอบการนิเทศจากหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ ชุมชนแห่ง
การเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) 465

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะประสบการณ์หรือการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของคนในสังคมตั้งแต่แรกเกิดหรือต่อเนื่องในช่วงชีวิตด้วยรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษาและนำแนวนโยบายการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติมากที่สุด เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นกลไกหลักสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ โดยคุณภาพของคนไทยแต่ละกลุ่มวัยยังเป็นปัญหาสำคัญที่จะส่งผลต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคตทั้งเรื่องพัฒนาการหรือ สติปัญญาตั้งแต่วัยเด็ก การขาดทักษะความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อผลิตภาพแรงงานของประเทศซึ่งปัญหาเกิดขึ้นเป็นผลจากระบบการศึกษาของประเทศที่ยังไม่สามารถเตรียม หรือพัฒนาคนในแต่ละช่วงวัยให้มีทักษะ มีความรู้ มีคุณลักษณะพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นปัญหาเชื่อมโยงกับระบบหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดหรือการประเมินผลของการศึกษาในทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 67 – 69) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลต่อการจัดการบริหารและการจัดการศึกษาที่ยังไม่สามารถพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในสภาพที่สังคมเปลี่ยนไปรวมทั้งไม่สามารถพัฒนาและสร้างสรรค์สังคม ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ในสังคมโลก (หนึ่งฤทัย เสี้ยงพันธุ์สกุล, 2562, หน้า 1)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ตอบสนองเชิงจินตนาการโดยมีการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่าง ๆ และที่เกี่ยวกับเรื่องการนำคือการนำเชิงสร้างสรรค์ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการหรือการนำบุคคลอื่นด้วยแนวทางใหม่หรือวิธีการใหม่ ๆ อย่างท้าทาย

ยืดหยุ่น โดยที่สำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อม เพื่อก่อให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ (Stoll & Temperley, 2009, pp. 12 – 18)

ยุคดิจิทัล (Digital Era) คือ ยุคของอิเลคโทรนิคส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว ในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา โดยยุคดิจิทัลมีลักษณะเด่นชัด 3 ประการ คือ 1) ความรวดเร็วในการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บ หรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ของผู้ใช้ 2) การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือสถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้และเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา 3) การใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ให้ทุกคนสามารถจัดเก็บ เข้าถึง ใช้พัฒนาความรู้ เผยแพร่ และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึงและใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน และสิ่งที่สำคัญสำหรับครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะต้องมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย การพัฒนาผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการ และความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง (สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ, 2563, หน้า 245 – 259)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู คือ ความสามารถของครูในการแสดงออกถึงการเป็นผู้นำที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาโดยใช้นวัตกรรม วิธีการใหม่ ๆ ที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา สามารถสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นผ่านกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการพัฒนาศักยภาพของตนเองและผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งสู่เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนและการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยปัจจุบันมีแนวคิดว่าภาวะผู้นำของครูโดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องไม่ใช่การที่ครูทำให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้ที่ต้องแข่งขันกันเองในชั้นเรียน แต่ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ต้องทำให้เกิดบรรยากาศความสัมพันธ์แบบไว้เนื้อเชื่อใจกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกถึงความสงสัยในปัญหาที่ตนเองไม่เข้าใจ มีความกล้าที่จะแสวงหาวิธีแก้ปัญหาและการขอความช่วยเหลือในกรณีที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนก้าวหน้าไปกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบทั่วไป นอกจากการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูจะส่งผลดีแก่ผู้เรียนแล้ว ยังส่งผลดีไปถึงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของ

โรงเรียนเกิดกระบวนการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารหรือวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และยังทำให้ครูในฐานะ ‘ผู้สอน’ กลายเป็น ‘ผู้เรียน’ โดยเรียนรู้จากครูที่มีภาวะผู้นำ เพื่อนำไปปรับปรุงการออกแบบชั้นเรียนของตนเองได้อีกด้วย โดยครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการห้องเรียน 3 ประการ คือ 1) การมีระดับการควบคุมที่เหมาะสม 2) การมีระดับการให้ความร่วมมือที่เหมาะสม และ 3) การตระหนักรู้ถึงความต้องการเร่งด่วนของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นในแต่ละระดับชั้น (กองบรรณาธิการ วสศ. 2566, หน้า 1)

“ครู” ฟันเฟืองสำคัญของการพัฒนาคนและขับเคลื่อนการศึกษาและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีคุณภาพแก่นักเรียน การจัดการศึกษาจึงให้ความสำคัญอย่างมากต่อบทบาทของครูทำให้มีการทบทวนบทบาทของครูที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป ที่ทั้งครูและนักเรียนจะต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน บทบาทและหน้าที่หลักของครูยังคงไม่เปลี่ยนแปลงคือ ครูจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้และทักษะไปใช้ประโยชน์ต่อการทำงานและการดำรงชีวิต สิ่งที่เพิ่มขึ้นสำหรับบทบาทของครูยุคดิจิทัล คือ 1) ครูต้องเป็นเสมือนสะพานเชื่อมโยงองค์ความรู้สาระวิชาต่าง ๆ ประกอบกับพัฒนาทักษะที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน โดยเฉพาะทักษะดิจิทัล ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 2) ครูต้องเป็นเกราะป้องกันความเสี่ยงและภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้จากโลกไซเบอร์และสังคมดิจิทัล ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รู้ทันดิจิทัล สามารถเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 35 – 36)

โรงเรียนประถมศึกษามีหน้าที่หลักคือ การจัดการศึกษาเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการศึกษาของชาติของหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดทำภารกิจหลัก หรือหน้าที่หลักในโรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายร่วมขับเคลื่อนเพื่อพัฒนา หรือยกระดับการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูถือว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญและมีพลังยิ่งที่ทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบันที่เรียกว่า ยุคดิจิทัล

โดยครูยุคปัจจุบันจะต้องรู้จักคิดวิเคราะห์ เมื่อวิเคราะห์แล้วต้องคิดสิ่งใหม่ ๆ ด้วยและท้ายที่สุดก็จะออกมาเป็นความคิดที่สร้างสรรค์ และต้องเป็นบุคคลเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงและปัญหาของสังคมไทยได้อย่างดี และสามารถเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับบริบทของสังคมไทยได้ ซึ่งมีคุณสมบัติหลัก 4 ประการในการบริหารงานและการทำงานในด้านต่าง ๆ คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Critical Mind) ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ (Creative Mind) ความสามารถสะท้อนการมีผลงานหรือการคิดผลิตภาพ (Productive Mind) และความสามารถคิดรับผิดชอบ (Responsible Mind) (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2560, หน้า 20) และสิ่งที่ปรากฏเห็นชัดคือในปัจจุบันทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้รับการพัฒนาโดย Ash and Persall บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “ในสถานศึกษาหนึ่งอาจมีผู้นำได้หลายคน ซึ่งแสดงบทบาทการใช้ภาวะผู้นำบทบาทภาวะผู้นำจึงมิได้มีแต่เฉพาะผู้บริหารเท่านั้นนั่นคือครูก็สามารถแสดงภาวะผู้นำโดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” (Ash and Persall, 2007)

ความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทของครูในการออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน รวมถึงการมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารการจัดการศึกษาที่ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยพัฒนาระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะสำหรับตำแหน่งที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นระยะ ๆ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถความชำนาญการหรือความเชี่ยวชาญในตำแหน่งและวิทยฐานะที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง จะเห็นได้ว่าครูที่มีศักยภาพนอกจากจะต้องมีสมรรถนะการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ตามระดับวิทยฐานะที่คาดหวังแล้วครูยังต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะเต็มตามศักยภาพเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียน ต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าครูมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่เรียกว่า ยุคดิจิทัลจะทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคนเก่ง คนดี และช่วยเหลือสังคมเพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ดำรงอยู่ในภาวะสังคมโลกที่แข่งขันกันอย่างรุนแรง (ประวิต เอราวรรณ์, 2564, หน้า 3)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบไปด้วย 8 จังหวัด คือ อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร ตั้งอยู่ติดกับสปป.ลาว มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดนเป็นระยะทางจากจังหวัดเลย จังหวัด หนองคาย ถึงจังหวัดบึงกาฬ ยาวประมาณ 547 กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงอยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 200 เมตร พื้นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบระหว่างหุบเขาเป็นส่วนใหญ่ มีที่ราบสำคัญ คือ แอ่งสกลนครซึ่งครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย และบึงกาฬ และมีสายน้ำขนาดเล็ก และเป็นสายน้ำ ที่เกิดจากเทือกเขาภูพาน อันได้แก่ แม่น้ำสงคราม จากสายดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนจึงมีอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนาเป็นอาชีพ และอาชีพรองอื่น ๆ ที่มีอัตลักษณ์ประจำถิ่นและมีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ไม่มีความสมบูรณ์เพรียบพร้อมมากนักเมื่อเทียบกับภูมิภาคลุ่มน้ำแถบภาคกลาง (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 และ 2, 2566 – 2570, ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ 2568, 2567) ในส่วนด้านการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีโรงเรียนของรัฐที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารวมกันจำนวน 3,198 โรงเรียน ซึ่งมีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กที่กระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่และจัดการศึกษาภาคบังคับให้กับเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต จากบริบทที่นำเสนอข้างต้นทำให้ครูโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ต้องใช้ภาวะผู้นำโดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียนและมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถาณการณ์ของท้องถิ่นคือ นอกจากต้องให้ความรู้ในเชิงวิชาการครูผู้สอนจำเป็นต้องให้นักเรียนมีความรู้ทางด้านวิชาชีพ และการรักถิ่นฐานบ้านเกิด และเพื่อให้เข้ากับยุคปัจจุบันครูผู้สอนจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับปัจจุบันที่เราเรียกว่า ยุคดิจิทัล

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูครูยุคดิจิทัลจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ และเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นเดิมที่เน้นเรื่อง กระบวนการสอนของครูยุคดิจิทัล (Teaching process) และงานที่มอบหมายให้ครูมีเครื่องและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการจัดการเรียน

การสอนและการปฏิบัติหน้าที่ จนไปสู่จุดเน้นเรื่องการสร้างโอกาสการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อจะได้เป็นรูปแบบในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลต่อไปเพื่อให้ครูสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ในการจัดการเรียนการสอนยุคดิจิทัลเพื่อเกิดประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดคำถามการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแต่ละองค์ประกอบเป็นอย่างไร

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีรูปแบบเป็นอย่างไร และมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

3. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่สร้างและพัฒนาขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความสำคัญของการวิจัย ดังนี้

1. ด้านวิชาการ

1.1 ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับผู้ที่สนใจนำไปศึกษางานวิจัยและพัฒนาสถานศึกษา

1.2 ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ

2. ด้านการนำไปประยุกต์ใช้

2.1 ได้รูปแบบการพัฒนาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ผู้บริหารและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา

2.2 สามารถนำรูปแบบการพัฒนาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอื่นหรือสถานศึกษาที่อยู่ในบริบทใกล้เคียงกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล จากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักการศึกษา คือ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559, ออนไลน์); จันทิมา รุ่งเรือง (2563, หน้า 66); IESA (2564, หน้า 2567); จุลนี เทียนไทย (2565, ออนไลน์); ธีทัต ตรีศิริโชติ และคณะ (2566, หน้า 301); หน่วยพัฒนาบุคลากรธนาคารกรุงศรี สำนักงานใหญ่ (2568, Bangkokoznew.com) มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 3) การมีความยืดหยุ่นดิจิทัล

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักการศึกษา คือ ชาญชัย ศรีภิญโญ (2563, หน้า 8); อรรถชัย แนวเงินดี (2564, หน้า 13); Peter Chemin (2001, p. 245) ; Danner (2008, p. 157); Basadur, M.(2008, 103 – 121); Alma Harris (2009, pp. 9 – 11) ; Louise Stoll (2009, pp. 63 – 76); DuBrin (2010 อ้างถึงใน หทัยกานต์ เลขานุกิจ 2566, หน้า 46); Ubben, Hughes and Norris (2011, p. 12); Aaron Ngee (2025, p. 3) ได้องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีจินตนาการ และ 3) การมีความยืดหยุ่น/ กลยุทธ์

3. องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู จากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักการศึกษา คือ รัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 82); คุณาวุฒิ สิงห์ทอง (2561, หน้า 39); ยุพา จันทวงศ์ (2561, หน้า 63); พุทธชาติ ภูจอมจิต (2562, หน้า 51); ชนนิกานต์ เอี่ยมละออ และคณะ (2565, หน้า 68); ณัฐพร พรมวัง (2566, หน้า 118 – 119); มัตติกา ผาลี (2566, หน้า 136); กันยารัตน์ โอโมริ และคณะ (2567, หน้า 29); รุ้งนภา ปรีชาโชติ (2567, หน้า 7); Hammersley–Fletcher and Croft (2004, p. 11); Ross (2007, p. 3); Delich and Broneyn (2010, อ้างถึงใน ณัฐชานันท์ พูลแก้ว, 2558, หน้า 23) ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

4. องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัยขอปรับชื่อองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 3) การมีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2. รูปแบบการพัฒนา

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนได้จากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักการศึกษา คือ สรรฤดี ดีปู่ (2560, หน้า 170); พุทธชาติ ภูจอมจิต (2563, หน้า 114); สร้อยสุดา กรีน (2563, หน้า 62); อนุสรา พิพิธภัณฑ์ (2563, หน้า 100); ณัฐยาภรณ์ เล็กสิงโต (2564, หน้า 159 – 161); พนิดา ยาทองไชย (2566, หน้า 182); มัตติกา ผาลี (2566, หน้า 62); กันยารัตน์ โอโมริ (2567, หน้า 36); วันประเสิด แก้วมะนีไช (2568, บทคัดย่อ); Dessler (1991, pp. 337 – 355) ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล

3. กระบวนการพัฒนา

กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้จากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักการศึกษา ได้แก่ ยุพา จันทวงศ์ (2561, หน้า 63); พุทธชาติ ภูจอมจิต (2563, หน้า 114); ณัฐพร พรมวัง (2564, หน้า 152); ธนวัฒน์ ฉิมกูล (2565, หน้า 108 – 111); มัตติกา ผาลี (2566, หน้า 13); กันยารัตน์ โอโมริ (2567, หน้า 36); Yukl (1998, pp. 465 – 490); Ronald and Angela (2007, p. 175); Le Duc Quang (2016, p. 129) ประกอบด้วย วิธีการพัฒนา 4 วิธี คือ1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การฝึกปฏิบัติจริงและใช้ E – PLC และ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ติดตามด้วยระบบ E – PLC

4. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวม 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ และมุกดาหาร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 34,967 คน จาก 3,413 โรงเรียน

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอนในระดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan จำนวน 378 คน จาก 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ละ 21 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน

4.3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่สมัครใจและเต็มใจเข้าร่วมการพัฒนา โรงเรียนละ 8 คน จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวม 32 คน

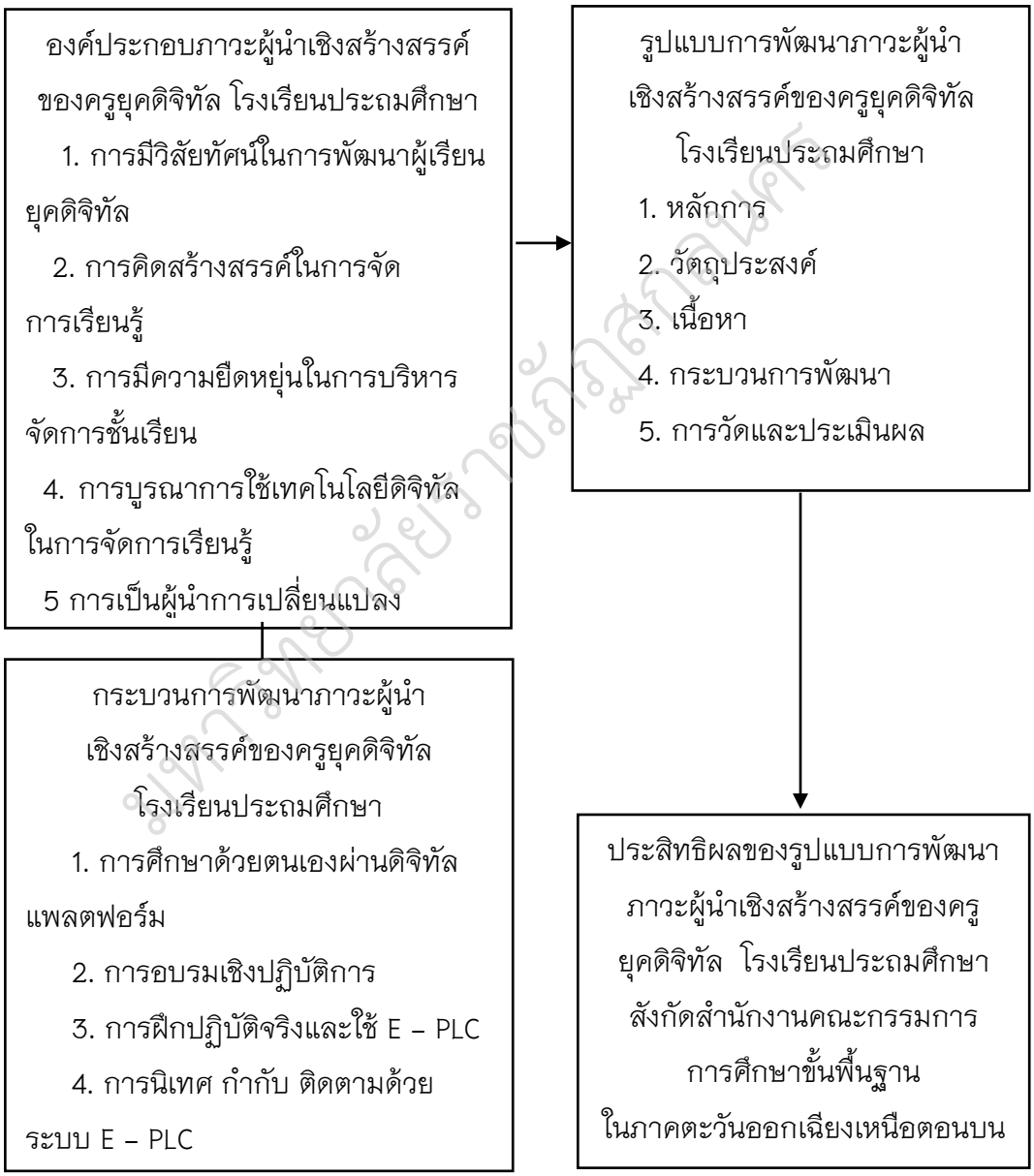
5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือน เมษายน 2568 ถึง มีนาคม 2569

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคของเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็วทุกที่ ทุกเวลา ผ่านสื่อดิจิทัลและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้เกิดการปรับตัวในทุกด้านทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา รวมถึงเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลยังสนับสนุนภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม และการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยุคดิจิทัลยังช่วยให้การทำงานข้ามพรมแดนเป็นไปอย่างสะดวกผ่านการใช้ Big Data และเครื่องมือดิจิทัล

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่บุคคลใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และดำเนินงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กร เพื่อที่จะทำให้บุคลากรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ ๆ ในการดำเนินการและการสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่ายคล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมากขึ้น

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูในการแสดงออกถึงการเป็นผู้นำที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาในยุคสมัยที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งครูผู้สอนต้องใช้นวัตกรรม วิธีการใหม่ ๆ ที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา และต้องสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผ่านกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการพัฒนาศักยภาพของตนเองและเพื่อนครูอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งสู่เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนและการยกระดับคุณภาพการศึกษา วัดได้จากการรับรู้ของครูมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ความสามารถของครูในการมองเห็นและเข้าใจภาพรวมของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคตรวมถึงการวางแผนและกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 5G, AI, VR และ AR อย่างมีเป้าหมาย โดยคำนึงถึงผลกระทบ โอกาส และความท้าทายที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและเพื่อนครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาสังคม มี 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

3.1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของครูในการมองการณ์ไกล สร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา โดยครูที่มีวิสัยทัศน์จะกำหนดทิศทางที่ชัดเจน กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนครูในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

3.1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การที่ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบและจริยธรรม ในบริบทการสื่อสารไร้พรมแดน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถในการเข้าถึง จัดการประเมิน และสร้างสารสนเทศอย่างปลอดภัย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นประสิทธิภาพและนวัตกรรม โดยครูสามารถใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาเทคนิคการสอนที่ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตร ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาและการใช้สื่อสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิผล อีกทั้งยังแสดงถึงความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่มีอิทธิพลต่อชุมชนการศึกษาในภาพรวม

3.2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการทางความคิดของครูที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนในทุกระดับ โดยอาศัยความคิดที่ยืดหยุ่น การบูรณาการความรู้ และการมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ มี 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

3.2.1 การริเริ่มทางความคิด หมายถึง ความสามารถของครูในการคิดสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม มีลักษณะเฉพาะตัวและสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้ โดยพัฒนาได้ผ่านการฝึกฝนและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม รวมถึงมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น ความแปลกใหม่ ความไม่ซ้ำใคร ความมีคุณค่า ความยืดหยุ่นทางความคิด และความกล้าที่จะแตกต่าง

3.2.2 การสร้างแนวคิดใหม่ หมายถึง กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของครูเพื่อพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ และนำไปปฏิบัติได้จริงซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ

3.2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด หมายถึง ความสามารถของครูในการปรับเปลี่ยนมุมมองและแนวทางการคิดได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจริงจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

3.3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ครูเปิดรับที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มีองค์ความรู้ด้านดิจิทัล เพื่อนำมาใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนด้วยกันรวมถึงการวางแผน จัดระเบียบ และกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มี 2 องค์ประกอบย่อย คือ

3.3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หมายถึง การที่ครูสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับสภาพแวดล้อม เพื่อลดความเครียด ความขัดแย้ง และความคับข้องใจที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ครูสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

3.3.2 การมีความคิดอิสระ หมายถึง ความสามารถของครูในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้วิจารณญาณในการพิจารณาข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ปราศจากการครอบงำหรือชี้นำจากอิทธิพลภายนอกซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ

3.4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ครูนำเครื่องมือดิจิทัล มาใช้ในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการที่ครูให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับตนเอง โดยผ่านทางการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการเกิดการเรียนรู้ดังนี้คือ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือการฝึกหัด ผู้เรียนการเกิดการเรียนรู้ และผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ

3.4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การที่ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ทักษะ และศักยภาพในการประกอบวิชาชีพ ผ่านการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านเครือข่าย และการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อยกระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.4.2 การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การที่ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลที่หลากหลาย

3.4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูนำแนวคิด วิธีการ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับใช้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ ปรับปรุงทักษะของผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของทั้งครูและนักเรียน

3.5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ครูนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็น 5G, AI, VR และ AR มีความกล้าในการปรับปรุงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมยุคดิจิทัล ในด้านการเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ มี 4 องค์ประกอบย่อย คือ

3.5.1 การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การที่ครูมีความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ใช้การจูงใจ ตลอดจนการกำหนดสิ่งล่อใจต่อผู้อื่นซึ่งโดยทั่วไปคือผู้เรียนมีความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการกระตุ้นผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกระตุ้นเชิงบวกหรือเชิงลบ หรือสร้างพลังให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจเรียน ซึ่งในที่สุดจะทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูประสบความสำเร็จตามที่ครูมุ่งหวังไว้

3.5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกถึงการเป็นผู้นำโดยการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ตาม ซึ่งในที่นี้คือเพื่อนครูและผู้เรียนทั้งในด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง และการมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยประพฤติตนให้เป็นที่น่าเคารพนับถือ มีความน่าเชื่อถือ และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการทำงานในหน้าที่รวมถึงการปฏิบัติการสอนเพื่อบรรลุเป้าหมาย จนทำให้เพื่อนครู และนักเรียนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจที่ได้ร่วมงานด้วยจนในที่สุดเพื่อนครู และนักเรียนจะเลียนแบบและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

3.5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่ครูให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่เพื่อนครู และนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านความต้องการความสามารถ และศักยภาพ รวมถึงการที่ครูทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมพัฒนาเพื่อนครูและนักเรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และประสบความสำเร็จ โดยการที่ครูสร้างบรรยากาศของการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทั้งในระดับบุคคลและองค์การ

3.5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง กระบวนการที่ครูส่งเสริมให้เพื่อนครู และนักเรียนใช้ความคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรอง และแก้ปัญหาด้วยตนเองผ่านการตั้งคำถาม การอภิปราย หรือการทำกิจกรรมที่ท้าทายความคิด วิธีการนี้ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และส่งเสริมการเรียนรู้และสามารถเผชิญความท้าทายและปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

4. กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครู หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการพัฒนาครูผู้สอน ในโรงเรียน ให้มีความรู้ในการชี้นำส่งเสริมพัฒนาตนเองและเพื่อนครูจนกระทั่งมีและสามารถใช้ภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิผล ประกอบด้วย

4.1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์ม หมายถึง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดอย่างมีเป้าหมาย รู้จักแสวงหา แหล่งเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนและประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยจะส่งคู่มือและชุดอบรมโดยทำเป็นไฟล์พีดีเอฟ โดยอาศัยกลุ่มไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับใช้ในการอบรมครั้งนี้ โดยส่งให้กับผู้ศึกษาก่อนการอบรมอย่างน้อย 8 วัน

4.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้วยการอบรม สัมมนาโดยมีวิทยากรมาให้ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็นสรุปองค์ความรู้ ความเข้าใจ และนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.3 การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC หมายถึง วิธีการที่ครูผู้สอนใช้ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลมาลงมือปฏิบัติสร้างประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียนโดยตรงเพื่อให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้อย่างแท้จริง

โดยการผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติหลังการบรรยายในห้องเรียนรวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

4.4 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ร่วมกับการใช้ E – PLC หมายถึง การนิเทศ ติดตามประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ครูเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา เป็นผู้ดำเนินการนิเทศ และในบางกรณีใช้ E – PLC ในกรณีที่ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่สามารถเข้าทำการนิเทศและรับการนิเทศแบบซึ่งหน้า หรือกรณีที่ผู้รับการนิเทศต้องการความช่วยเหลือและคำแนะนำแบบเร่งด่วน และประเมินผลการพัฒนา เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาและเกิดประสิทธิผลตามต้องการ

5. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล หมายถึง ตัวแบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

5.1 หลักการ หมายถึง แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

5.1.1 เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล และรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

5.1.2 เป็นรูปแบบที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการเรียนรู้ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการกระทำ เป็นการเรียนรู้ในการสร้างความคิดรวบยอด การพัฒนาความเข้าใจและความสามารถต่าง ๆ ด้วยตนเอง และการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง

5.1.3 เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC) การปฏิบัติจริง และการนิเทศ ติดตาม

5.1.4 เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม โดยมีหลักการสำคัญประกอบด้วยการใช้ประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรม การเรียนรู้ด้วยการกระทำจนทำให้เกิดความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากความสนใจของผู้เข้ารับการอบรม

การปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการอบรมทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่าย และการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC)

5.2 วัตถุประสงค์ หมายถึง เป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุผลของการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

5.2.1 เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ของโรงเรียนประถมศึกษา

5.2.2 เพื่อสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ของโรงเรียนประถมศึกษา

5.2.3 เพื่อพัฒนาทักษะในการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ของโรงเรียนประถมศึกษาในการปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

5.3 เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระที่เป็นองค์ความรู้ในเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 5 ชุด ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

5.4 กระบวนการพัฒนา หมายถึง ขั้นตอนการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังต่อไปนี้

5.4.1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม

5.4.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

5.4.3 การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC

5.4.4 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ด้วยระบบ E – PLC

5.5 การวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการวัดเพื่อประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ในกระบวนการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบ

6. ประสิทธิผลของรูปแบบ หมายถึง ข้อกำหนดเพื่อใช้ในการตรวจสอบการเป็นรูปแบบที่ใช้ได้ผลดีตามจุดมุ่งหมายในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา พิจารณาได้จาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6.1 การเข้ารับอบรมเชิงปฏิบัติการ

6.1.1 ความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ของครูก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

6.1.2 ความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการของครูผู้รับการอบรม

6.2 การพัฒนาตนเองของครูผู้เข้ารับการอบรมหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ วัดได้จาก

6.2.1 การพัฒนาตนเองด้วยกระบวนการ PLC

6.2.2 การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ทั้งการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย

7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน หมายถึง พื้นที่ความรับผิดชอบดำเนินงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

1. อุดรธานี เขต 1	2. อุดรธานี เขต 2
3. อุดรธานี เขต 3	4. อุดรธานี เขต 4
5. เลย เขต 1	6. เลย เขต 2
7. เลย เขต 3	8. บึงกาฬ
9. หนองบัวลำภู เขต 1	10. หนองบัวลำภู เขต 2
11. หนองคาย เขต 1	12. หนองคาย เขต 2
13. สกลนคร เขต 1	14. สกลนคร เขต 2
15. สกลนคร เขต 3	16. นครพนม เขต 1
17. นครพนม เขต 2	18. มุกดาหาร

8. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ดำรงตำแหน่งครูผู้สอนในโรงเรียนของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนรู้ประจำชั้น หรือประจำวิชา ในปีการศึกษา 2568 ในเขตพื้นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

9. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาเป็นหลัก แต่อาจมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา หรือจัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ซึ่งแบ่งออกได้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

9.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 119 คนลงมา

9.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน

9.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 720 – 1,679 คน

9.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวนนักเรียน 1,680 คนขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล
    1.1 ความหมายของยุคดิจิทัล
    1.2 ความสำคัญของยุคดิจิทัล
    1.3 คุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
    2.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
    2.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู
    2.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ
    3.1 ความหมายของรูปแบบ
    3.2 ประเภทของรูปแบบ
    3.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
    3.4 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ
4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
    4.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
    4.2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น
5. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา
    5.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนา
    5.2 ความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา
    5.3 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล

1. ยุคดิจิทัล

1.1 ความหมายของยุคดิจิทัล

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

พิชิต สนั่นเอื้อ (2563, หน้า 40) กล่าวถึง ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลความรู้ที่มีการให้บริการในรูปแบบของภาพหรือวิดีโอที่ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลาผ่านสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ หรือช่องทางอื่น ๆ

ธัญญาภรณ์ นาจำปา (2564, หน้า 28 – 29) กล่าวถึง ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคแห่งการปรับตัวของประเทศไทยทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา เพื่อให้สามารถอยู่รอดและเหมาะสมกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นสังคมแห่งยุคดิจิทัล (digital era) ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือคลิปวีดีโอ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลารวมทั้งสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลปริมาณ มหาศาลผ่านโลกออนไลน์มากขึ้นเป็นโลกที่อินเทอร์เน็ตเป็นทุกสรรพสิ่งอันเนื่องมาจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่จำนวนมหาศาล ผ่านการวิเคราะห์ ประมวลผลอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งานความเป็นยุคดิจิทัลนี้จึงเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ไปได้อย่างมากมายโดยสภาพดังกล่าว นำไปสู่โอกาสอย่างมหาศาลแต่ในทางตรงกันข้ามทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้อีกมากมายด้วยเช่นกัน ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ทำให้เกิดสภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่สำคัญคือ ส่งผลให้คุณลักษณะของเด็กเปลี่ยนไป

ชานนท์ คำปิวทา (2565, หน้า 61) กล่าวถึง ยุคดิจิทัล หมายถึง โลกยุคดิจิทัลเป็นยุคของการพัฒนาเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ทำงานแทนเครื่องมือแบบเดิม และการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาใช้เชื่อมโยงเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่เชื่อมโยงข้อมูลทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว

และไร้ขีดจำกัด และมีการพัฒนาแอปพลิเคชันขึ้นใหม่ในหลากหลายรูปแบบมาใช้ประโยชน์ในการทำงานให้เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ทั้งในการผลิต การอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การบริหารจัดการ และการบริการ เป็นต้น

Organization Development (2019 อ้างถึงใน กัญญารัตน์ สุขแสน (2563, หน้า 37 – 38) กล่าวถึง ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้รวดเร็วเชื่อมโยงถึงกันได้ง่ายมากขึ้นกว่าแต่ก่อน แม้จะอยู่ห่างไกลกันคนละมุมโลกก็ตาม เมื่อโลกาภิวัตน์ช่วยย่อโลกให้เล็กลงโลกของธุรกิจสามารถขยายกิจกรรมและการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างไร้ขีดจำกัดเช่นกัน เครื่องมือในการทำงานที่มีประสิทธิภาพสามารถขจัดปัญหาด้านระยะทาง โดยอาศัยเทคโนโลยีเพื่อให้องค์การจะก้าวสู่การเป็นอีคอมเมิร์ซอย่างเต็มตัวและแพร่หลายไปทั่วโลก ซึ่งการที่เชื่อมต่อทุกฟังก์ชั่นทางธุรกิจเข้าด้วยกันได้โดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวช่วยอำนวยความสะดวก เช่นการช่วยให้ทีมงานที่อยู่กระจัดกระจายกันหลายประเทศทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพคนทำงานต้องทำความเข้าใจและพร้อมในเรื่องทักษะการทำงานและการใช้ประโยชน์จาก Big Data เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานทั้งในด้านการวางแผนธุรกิจ การวิเคราะห์ลูกค้า และการคาดการณ์แนวโน้มต่าง ๆ และส่งมอบแต่สิ่งที่ลูกค้าต้องการจริง ๆ

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคของเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา ผ่านสื่อดิจิทัลและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้เกิดการปรับตัวในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา รวมถึงเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลยังสนับสนุนภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ยุคดิจิทัลยังช่วยให้การทำงานข้ามพรมแดนเป็นไปอย่างสะดวกผ่านการใช้ Big Data และเครื่องมือดิจิทัล

1.2 ความสำคัญของยุคดิจิทัล

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของยุคดิจิทัลไว้ดังนี้

ยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากเป็นยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต การเข้าถึงข้อมูลทำได้รวดเร็วและสะดวกสบาย ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลที่ส่งผลให้เกิด

นวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง การเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลและองค์กรในการพัฒนาและแข่งขันในโลกปัจจุบัน

วิชิระ ทองสุข (2567, ออนไลน์) กล่าวถึงความสำคัญของยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

1. การใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

พนักงานที่มีความรู้ด้านดิจิทัลสามารถใช้ซอฟต์แวร์ เครื่องมือ ซและแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงเครื่องมือสื่อสาร ซอฟต์แวร์เพิ่มประสิทธิภาพ เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ซอฟต์แวร์เฉพาะอุตสาหกรรม ซึ่งการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปสู่ประสิทธิภาพการทำงานที่เพิ่มขึ้น การทำงานร่วมกันที่ดีขึ้น และกระบวนการที่คล่องตัว

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจ

ธุรกิจสร้างและรวบรวมข้อมูลจำนวนมากจากแหล่งต่าง ๆ ทักษะความรู้ด้านดิจิทัลจำเป็นต่อการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ดึงข้อมูลเชิงลึก และทำการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลโดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ความปลอดภัยทางไซเบอร์และการปกป้องข้อมูล

ด้วยการพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น ธุรกิจต่าง ๆ จะต้องตระหนักถึงความเสี่ยงด้าน Cyber Security หรือ ความปลอดภัยทางไซเบอร์ และใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อปกป้องข้อมูลที่ละเอียดอ่อน ความรู้ด้านดิจิทัลช่วยให้พนักงานเข้าใจถึงความสำคัญของแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ เช่น การจัดการรหัสผ่านที่ปลอดภัย การระบุความพยายามในการฟิชชิ่ง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านการปกป้องข้อมูล

4. การปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และธุรกิจจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับเครื่องมือ แพลตฟอร์ม และเทรนด์ใหม่ ๆ พนักงานที่มีความรู้ด้านดิจิทัลสามารถเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้มั่นใจได้ว่าธุรกิจจะยังคงแข่งขันและมีความเกี่ยวข้องได้

5. การทำงานจากระยะไกลและการทำงานร่วมกัน

การแพร่ระบาดของโควิด – 19 ได้เร่งให้เกิดการนำการทำงานจากระยะไกลและการทำงานร่วมกันแบบเสมือนจริงมาใช้ ทักษะความรู้ด้านดิจิทัลเป็น

สิ่งจำเป็นสำหรับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การแชร์ไฟล์ และการทำงานร่วมกันโดยใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มออนไลน์

6. การบริการลูกค้าและการมีส่วนร่วม

ลูกค้าคาดหวังมากขึ้นเกี่ยวกับประสบการณ์ดิจิทัลที่ราบรื่นเมื่อโต้ตอบกับธุรกิจ ความรู้ด้านดิจิทัลช่วยให้ธุรกิจสามารถให้บริการลูกค้าที่เป็นเลิศผ่านช่องทางดิจิทัลต่าง ๆ เช่น โซเชียลมีเดีย การสนับสนุนการแชทออนไลน์ และพอร์ทัลบริการตนเอง ด้วยการส่งเสริมความรู้ด้านดิจิทัลในหมู่พนักงาน ธุรกิจต่าง ๆ จึงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ปรับปรุงประสบการณ์ของลูกค้า และได้รับความได้เปรียบทางการแข่งขันในภูมิทัศน์ดิจิทัล

Time (2567, online) กล่าวถึงความสำคัญของยุคดิจิทัลว่าเป็นยุคที่เทคโนโลยีกำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจ กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่องค์กรต้องให้ความสำคัญ ไม่เพียงแต่ช่วยให้พนักงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตของธุรกิจในหลายด้าน เช่น ทักษะดิจิทัลช่วยให้พนักงานสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดและเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยให้พนักงานสามารถทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พนักงานที่มีทักษะดิจิทัลมักมีความคิดสร้างสรรค์และสามารถพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลช่วยให้องค์กรสามารถทำการตัดสินใจที่มีข้อมูลสนับสนุน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

คลังความรู้ Sci Math (2567, Online) นำเสนอความสำคัญของการศึกษาในยุคดิจิทัลว่า เทคโนโลยีมีบทบาทอย่างมากในด้านการศึกษาคือ เปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาของประเทศจากเดิมไปสู่การศึกษาแบบดิจิทัล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาผ่านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เข้าถึงแหล่งทรัพยากรความรู้และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจและการศึกษา โดยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ส่งเสริม

การตัดสินใจด้วยข้อมูล ปกป้องความปลอดภัยทางไซเบอร์ และเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวของบุคลากร ธุรกิจสามารถใช้ทักษะดิจิทัลเพื่อพัฒนาการให้บริการลูกค้า ขณะที่ภาคการศึกษาสามารถลดความเหลื่อมล้ำและเสริมสร้างการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม

2. บทบาทครูด้านการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทครูด้านการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

สุกัญญา แช่มช้อย (2560, หน้า 38) กล่าวว่า บทบาทที่สำคัญของครูในยุคดิจิทัลมี 7 ข้อ ได้แก่

1. ผู้ฝึกสอนหรือชี้แนะ (Coach) โดยครูจะต้องไม่ตั้งตนเป็นผู้รู้แต่จะต้องเป็นผู้ที่พร้อมจะเรียนรู้ไปกับผู้เรียน ครูจะต้องมีทักษะในการกำกับติดตามการเรียนรู้และคอยชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน

2. นักตั้งคำถาม (questioner) ทักษะการตั้งคำถามเป็นทักษะที่สำคัญมากสำหรับครูในยุคดิจิทัล ครูต้องฝึกการตั้งคำถามที่สามารถไปกระตุ้นความคิด ท้าทายให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. นักออกแบบการเรียนรู้ (Learning Designer) ทักษะการออกแบบการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจศาสตร์การสอนต่าง ๆ เป็นอย่างดี แล้วนำมาออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียนและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

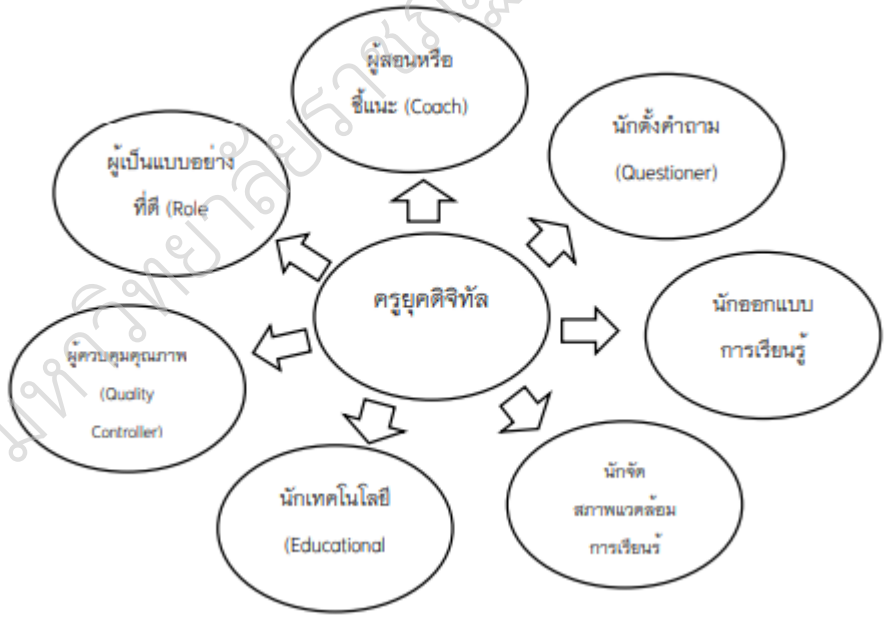
4. นักจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Context Provider) การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital นั้น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัลเป็นอย่างมาก หากผู้สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมแล้วผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างที่ครูคาดไม่ถึงเลยทีเดียว

5. นักเทคโนโลยี (Educational Technology) สำหรับการเป็นครูในยุคดิจิทัลที่ผู้เรียนเป็นชนพื้นเมืองชาวดิจิทัลดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ครูจึงจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยอาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีทั้งหมดในการจัดการเรียนรู้ แต่ก็ควรที่จะมีการใช้สื่อและนวัตกรรมที่หลากหลายมากยิ่งกว่าในยุคที่ผ่านมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

6. ผู้ควบคุมคุณภาพ (Quality Controller) การประเมินผลการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล การพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามมาตรฐานอาจจะไม่เพียงพอหากพบว่าผู้เรียนมีศักยภาพที่จะพัฒนาชิ้นงาน หรือมีผลการเรียนได้สูงกว่านี้ หน้าที่ของครู คือ ต้องกำกับ ควบคุม และผลักดันให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ที่เต็มศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน โดยครูไม่ควรพอใจที่เด็กสามารถทำได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเพียงเท่านั้น

7. ผู้เป็นแบบอย่างที่ดี (Role Model) ทั้งในด้าน 1) ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ต้องมีทักษะในการทำงานเป็นทีม เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนโดยชุมชน สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และออกไปใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับตนเองและผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และ 2) เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมมีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อร่วมสร้างสังคมแห่งความเสมอภาคเท่าเทียม ดังภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 2 บทบาทที่สำคัญของครูในยุคดิจิทัล

ที่มา : สุกัญญา แช่มช้อย (2560, หน้า 39)

นันทนัช สุขแก้ว, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และวรรณวิศา สืบนุสรณ์คล้ายจำแลง (2562, หน้า 74 – 75) กล่าวว่า ครูวิถีใหม่ต้องมีความฉลาดรู้เท่าทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ครูยุคดิจิทัลต้องมีทักษะที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน คือ

1. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และเกิดความถูกต้อง

2. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ทักษะชีวิตและอาชีพให้ความสำคัญ กับการปฏิบัติงาน

ลดาวัลย์ เจริญศิริ และเตือนใจ ดลประสิทธิ์ (2565, หน้า 199) กล่าวว่า บทบาทครูในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1. ด้านเป็นแบบอย่างที่ดี
2. ด้านเทคโนโลยี
3. ด้านการใช้ภาษา/สื่อสาร
4. ด้านนักออกแบบการเรียนรู้
5. นนักตั้งคั่วกถาม
6. คาบคุมคุมคุมคุณภาพ
7. ด้านชี้แนะ
8. ด้านทำงางานเป็นทีม
9. ด้านนักจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
10. ด้านการคิด แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ส่วนแนวทางส่งเสริมบทบาทครูในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรมีแนวพางในการส่งเสริมบาทครูต้องเรียนรู้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาเพื่อนำมาบูรณาการสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม ทั้งนี้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้และรูปแบบการสอนให้สอดคล้อง มีประสิทธิภาพขึ้นได้ในยุคดิจิทัล

สุรเชษฐ์ ตรรกโชติ (2566, หน้า 1) กล่าวว่า ครูต้องมีบทบาทในการออกแบบการสอนทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. การออกแบบเนื้อหา (Design of Content) โดยคำนึงถึงองค์ประกอบ คือเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน เน้นไปทางด้านการสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื้อหาสำหรับคนทั่วไปไม่เน้นรายละเอียด แต่เน้นการแบ่งปันความรู้เนื้อหาทันสมัยเป็นปัจจุบัน เหมาะสมกับช่วงวัย ภาษาเข้าใจง่าย มีความยืดหยุ่น

2. การออกแบบกิจกรรมทางการเรียน (Design of Activities) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 พฤติกรรมทางการเรียน (Behaviorist Leaming) หมายถึง ความสนใจในเนื้อหาการแสดงออก หรือลักษณะของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงออกให้เห็นต่อกิจกรรมหรือเนื้อหา ดังนั้นการออกแบบกิจกรรมทางการเรียนจะต้องคำนึงถึงช่วงอายุของผู้เรียนและคำนึงถึงสิ่งที่จะเป็นมิตรต่อผู้เรียนในแต่ละช่วงอายุ

2.2 การสร้างสรรค์ทางการเรียน (Constructivist learning) การออกแบบกิจกรรมในการเรียนรู้ควรเป็นไปอย่างสร้างสรรค์กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมมากขึ้น เกิดการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงเนื้อหาใหม่ ๆ เข้ากับประสบการณ์ในชีวิต หรือสถานการณ์รอบตัวของแต่ละคน

3. การออกแบบกระบวนการสื่อสาร

3.1 การออกแบบกระบวนการสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญของการออกแบบการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล ทั้งการสื่อสารแบบรูปภาพและแบบภาษาผ่านทางหน้าจอต้องมีการสอดคล้องกลมกลืนให้เกิดการเข้าใจ และสามารถต่อยอดความคิดได้

3.2 มีระบบการจัดการเก็บรวบรวมสารสนเทศทั้งในรูปแบบของภาพ และเสียง และคัดเลือกทรัพยากรที่มีและนำมาใช้อย่างเหมาะสมโดยจะส่งผลให้การเรียนรู้ มีความน่าสนใจ น่าติดตามไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

สรุปได้ว่า บทบาทของครูในยุคดิจิทัลประกอบด้วยการเป็นผู้ฝึกสอนและชี้แนะการตั้งคำถามที่ท้าทายความคิด การออกแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสอน การควบคุมคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเป็นแบบอย่างที่ดี ครูต้องมีทักษะด้านสารสนเทศการเรียนรู้นวัตกรรม และทักษะชีวิตเพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ การออกแบบการสอนควรครอบคลุมเนื้อหาที่สร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

3. คุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงคุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัลไว้ดังนี้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559, ออนไลน์) กล่าวถึงคุณลักษณะยุคดิจิทัล (Characteristicsof Digital Era) ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความรวดเร็วในการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บหรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ของผู้ใช้

2. การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือสถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้ และเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

3. การใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ให้ทุกคนสามารถจัดเก็บ เข้าถึง ใช้พัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง

จันทิมา รุ่งเรือง (2563, หน้า 66) กล่าวถึง ลักษณะของคนในยุคดิจิทัล มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสื่อสาร 2) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 3) การทำงานเป็นทีม 4) การสร้างแรงจูงใจ และ 5) ภาวะผู้นำดิจิทัล

สถาบันวิทยาการประกอบการแห่งอโยธยา คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบริหารจัดการเพื่อเป็นผู้ประกอบการยุคดิจิทัล (IESA) (2564, หน้า 1) ได้นำเสนอผลการสำรวจคนไทยยุคดิจิทัลไว้ว่ามีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ที่ต้องมีคือ

1. ทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้วยความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นประจำทั้งเรื่องงานและชีวิตประจำวันต่าง ๆ การทำงานและการทำธุรกิจ การค้าปลีกและสินค้าอุปโภคบริโภคบริโภค การชำระเงิน การเข้าสื่อสังคมออนไลน์ การเรียนรู้เพิ่มเติม การสั่งอาหาร การเดินทาง ความบันเทิง และการใช้แอพพลิเคชั่นแพลตฟอร์ม

2. ความยืดหยุ่น Resilience and Adaptability ต้องเรียนรู้เพื่อธุรกิจอยู่รอดและไปต่อให้ได้ การปรับสภาพเดิมของการทำงานแบบเก่า หรือการขายของแบบตั้งเดิมมาเป็นออนไลน์ การใช้กลยุทธ์และเครื่องมือที่แตกต่างและเพิ่มเติมจากเดิมวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ Entrepreneurial Mindset ก็ปลุกทุกคนให้มีความมุ่งมั่น เรียนรู้จากความล้มเหลว และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่เกิดขึ้นรวมทั้งสภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอน

3. การมีวินัยในตนเอง เพื่อไม่ให้ติดอยู่กับเครื่องมือดิจิทัลทิ้งวันโดยที่ไม่ได้มีผลลัพธ์ของงาน การที่ต้อง work from home แต่งานต้องเสร็จตามเวลาที่กำหนด การมีปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่บ้าน และงานที่ต้องทำให้เสร็จ การสร้าง Timeline และแผนงานเองทั้งเรื่องการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ และต้องปรับใช้กับโครงสร้างเดิมให้ได้

4. มี Global Mindset การเรียนรู้ที่มีมากมายในโลกอินเตอร์เน็ตทำให้เปิดโลกทัศน์ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง การเสิร์ชหาข้อมูลซึ่งจะทำได้มากยิ่งขึ้นถ้ามีทักษะเรื่อง ภาษาอังกฤษ ภาษาต่างชาติอื่น ๆ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกได้ง่ายจากสื่อสื่อสังคมออนไลน์ การเพิ่มพูนทักษะ Upskill และการเรียนรู้ในเรื่องทักษะใหม่ ๆ Reskill เป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล ต้องเรียนรู้ในเรื่องการสื่อสารกับสื่อดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรม การใช้จิตวิญญาณผู้ประกอบการในการหาโอกาสใหม่ ๆ ให้กับธุรกิจ การใช้เทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพต่อธุรกิจทำให้สร้างงาน สร้างรายได้ รวมไปถึงชุมชนและผู้คนในท้องถิ่นต่อไปได้ในอนาคต

จุลนี เทียนไทย (2565, ออนไลน์) กล่าวถึงคุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 3 ประการ คือ

1. เป็นผู้ที่เปิดรับความคิดเห็นคนอื่น ยอมรับความแตกต่าง ยินดีปรับเปลี่ยน ไม่ยึดติดกับรูปแบบความคิดของตัวเอง

2. ใช้เทคโนโลยีเป็นทั้งการทำงาน การพักผ่อน การติดต่อสื่อสาร ที่สำคัญคือ รู้เท่าทันเทคโนโลยี เช่น ไม่ส่งต่อข้อมูลที่เป็นเท็จ ข้อมูลที่ถูกบิดเบือน

3. มีไลฟ์สไตล์เป็นของตนเอง ไม่ยึดติดกับกรอบความคิดเดิม ๆ

ธีทัต ตรีศิริโชติ และคณะ (2566, หน้า 301) กล่าวถึง ทักษะที่จำเป็นของคนทำงานในยุคดิจิทัล คือ

1. ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Skills) เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) และทักษะด้านความปลอดภัยไซเบอร์

2. ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation Skills) เป็นทักษะที่จำเป็นในการคิดนอกกรอบและสร้างสิ่งใหม่ ๆ รวมถึงทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านนวัตกรรม ทักษะด้านการทำงานร่วมกัน และทักษะด้านการสื่อสาร

หน่วยพัฒนาบุคลากรธนาคารกรุงศรี สำนักงานใหญ่ (2568, Bangkokoznew.com) ได้นำเสนอ 5 ทักษะที่คนทำงานต้องปรับตัวในการทำงานยุคดิจิทัล

1. การมีความคิดแบบประยุกต์ ปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ (Adaptive Thinking) โดยถือได้ว่าเป็นทักษะการคิดที่ตอบรับกับการทำงานในปัจจุบันด้วย พื้นฐานทักษะในรูปแบบนี้จำเป็นต้องใช้ทั้งความคิดสร้างสรรค์ (Creative) การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytics) ร่วมกับบริบทของข้อมูล (Context) ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา และด้วยธรรมชาติของงานที่มักเกิดปัญหา คุณจึงต้องประยุกต์ใช้สิ่งต่าง ๆ ตามองค์ประกอบเหล่านี้เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา

2. การปรับตัวตอบรับปรากฏการณ์ New Media (New-media Literacy) นั่นคือการรับรู้เรื่องต่าง ๆ ที่เผยแพร่อยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ที่มีมากในปัจจุบัน คนทำงานจะต้องเลือกเสพสิ่งต่าง ๆ และคัดเลือกเสพอย่างสื่อที่มีประโยชน์เพื่อที่จะทำให้คนทำงานมีเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องงานต่าง ๆ มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3. เรียนรู้และเข้าใจศาสตร์ที่หลากหลาย (Transdisciplinarlity) ในสมัยปัจจุบันมีเรื่องราว (Trend) ต่าง ๆ ในวงการธุรกิจหรือวงการอื่น ๆ เกิดขึ้นได้มากมายและรวดเร็ว คนที่ทำงานเลยต้องทำความเข้าใจกับ Big Data และนำข้อมูลที่ได้จาก Big Data มาใช้ในการวางแผนงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานของตนเองประสงความสำเร็จโดยต้องเลือกการสื่อสารเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น และบุคคลดังกล่าวจะต้องเปิดรับความรู้ใหม่ ๆ และจะต้องเป็นคนช่างสังเกตและมีทักษะในการเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

4. การออกแบบความคิดเชิงเหตุผลและอารมณ์ (Computational Thinking + Sense Making) เนื่องจากยุคดิจิทัลจะมีการขับเคลื่อนโดยใช้ Cloud Computing และ Data วิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคือ ทักษะแบบ Computational Thinking ซึ่งเป็นรูปแบบการคิดเชิงวิเคราะห์ ต้องคิดอย่างเป็นระบบด้วยเหตุผลอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยทักษะนี้มีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

4.1 การย่อยปัญหาหรือสรุปปัญหา (Decomposition)

4.2 การจดจำรูปแบบต่าง ๆ (Pattern Recognition)

4.3 วิเคราะห์ความคิดในแบบนามธรรมที่มุ่งไปสู่ข้อมูลสำคัญ (Abstraction)

4.4 การออกแบบอัลกอริทึม (Algorithm Design) โดยสร้างหลักเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาแบบเป็นขั้นตอน

5. มีศักยภาพในการต่อรองเพื่อรับมือกับปัญหาต่าง ๆ (Negotiation) การทำงานในปัจจุบันอยู่กับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีปัญหาต่าง ๆ เข้ามาให้คนทำงานแก้ไข คนทำงานที่ประสบความสำเร็จจะต้องมี “ทักษะการต่อรอง” โดยการเป็นนักฟังที่ดี การหาทางออกร่วมกัน และมีจุดยืนในความคิดของตัวเอง

สรุปได้ว่า คุณลักษณะสำคัญของคนในยุคดิจิทัลประกอบด้วยทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ซึ่งรวมถึงความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วไม่จำกัดเวลาและสถานที่ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดี (Resilience and Adaptability) มีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รู้จักการทำงานเป็นทีม และมีวินัยในตนเอง นอกจากนี้ คนยุคดิจิทัลยังต้องมีทักษะการคิดเชิงประยุกต์ (Adaptive Thinking) เปิดรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีมุมมองที่เป็นสากล (Global Mindset) และมีความสามารถในการบูรณาการความรู้หลากหลายสาขา (Transdisciplinarity) รวมทั้งมีทักษะการต่อรองและการคิดเชิงวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จากผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่กับองค์ประกอบของคุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีเพื่อกำหนองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยต่อไป ดังตาราง 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 1 องค์ประกอบของคุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล

แหล่งความรู้ / คุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล	1. เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559)	2. จันทิมา รุ่งเรือง (2563)	3. IESA (2564)	4. จุลนี เทียนไทย (2565)	5. ธีภัค ตรีศิริโชติ และคณะ (2566)	6. หน่วยพัฒนาบุคลากรธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ (2568)	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
1. การเข้าถึงแหล่งข้อมูล	✓					✓	2	33.33
2. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	✓		✓	✓	✓		4	66.66
3. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	✓		✓	✓	✓	✓	5	83.33
4. การมีความยืดหยุ่น			✓	✓		✓	3	50.00
5. การแก้ปัญหา						✓	1	16.66
6. การสื่อสาร		✓					1	16.66
7. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล		✓					1	16.66
8. การทำงานเป็นทีม		✓					1	16.66
9. การสร้างแรงจูงใจ		✓					1	16.66
10. ภาวะผู้นำดิจิทัล		✓					1	16.66

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพื่อคัดเลือกเป็นองค์ประกอบมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 3) การมีความยืดหยุ่นดิจิทัล

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.1 ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

หทัยกานต์ เลขานุกิจ (2563, หน้า 22) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง สถานการณ์ที่บุคคลจะต้องนำความรู้ความสามารถของตนเองในการนำรวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นได้มีโอกาสแสดงความคิดต่อโอกาสต่าง ๆ และการกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน เพื่อจะเสริมสร้างโอกาสให้กับทุกคนที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังนำคุณธรรมเข้ามาใช้ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ และสามารถปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอย่างดี

ทวีสันต์ วิชัยวงษ์ (2564, หน้า 47) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรแสดงออกถึงความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่นอย่างมีวิสัยทัศน์โดยใช้กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้บุคลากรในองค์กรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ขององค์กรด้วยวิธีการและแนวทางใหม่ ๆ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กรคิดต่าง คิดนอกกรอบ หรือคิดเชิงสร้างสรรค์ได้

ธนวัฒน์ ฉิมกูล (2565, หน้า 48) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่บุคคลมีความสามามารถในการนำตนเอง นำบุคคลอื่นในการทำงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายของตนเอง หน่วยงาน องค์กร โดยการประสานงาน กระตุ้นให้บุคคลอื่นเกิดการคิดและทำด้วยจินตนาการด้วยแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ อย่างท้าทายและยืดหยุ่นตามสถานการณ์

Basadur (2008, p. 110) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนำบุคคลอื่นอย่างมีกระบวนการ หรือมีวิธีการร่วมกันมีการศึกษาปัญหาอย่างละเอียด มีการทำการแก้ปัญหาด้วยด้วยวิธีใหม่ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจำเป็นในการจะต้องใช้การสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพหรือสามารถทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการสื่อสารได้อย่างรวดเร็วว่ากระบวนการเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับใดมีทักษะในการจัดการกับบุคคลอื่นอย่างเป็นลำดับขั้นตอน รู้จักกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ในการทำงานจึงเป็นต้นแบบในการสร้างผู้นำสมัยใหม่ที่ได้รับการยอมรับ

Dubrin (2010, p. 22) กล่าวว่า บุคคลที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ควรจะมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ (Knowledge) จะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้

2. มีความสามารถทางเชาว์ปัญญา (Intellectual abilities) ผู้นำต้องเป็นผู้มีไหวพริบ สติปัญญา หรือการใช้เหตุผล

3. มีบุคลิกภาพที่ดี (Personality) ผู้นำที่จะเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องเป็นคนที่มองภาพลักษณ์ตัวเองในทางที่ดี

4. พฤติกรรมที่ทางสังคมและการเลี้ยงดู (Social habits and upbringing) คนที่เป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องเป็นคนที่ชอบพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่นที่มีความคิดคล้ายคลึงกับตนเอง

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่บุคคลใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และดำเนินงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กร เพื่อที่จะทำให้บุคลากรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หา แนวทางใหม่ ๆ ในการดำเนินการและการสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่ายคล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมากขึ้น

1.2 ความสำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

จันจิรา น้ำขาว (2562, หน้า 22) กล่าวถึงความสำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่ามีผลกระทบต่อผู้ร่วมงานองค์กร สิ่งแวดล้อมในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือความล้มเหลว เป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเป็นผู้สร้างบรรยากาศการทำงานทำให้กลุ่มคนรวมตัวกันได้ ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานเป็นทีม ซึ่งส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ธนวัฒน์ ฉิมกูล (2565, หน้า 50) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นหลักการสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อนำพาองค์กรสู่เป้าหมาย ได้แก่ ต้องมีความเป็นผู้นำมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีวิสัยทัศน์ มีความสร้างสรรค์ ร่วมรับผิดชอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่หรือความสามารถในการปรับตัว เพื่อให้การดำเนินการสิ่งต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ

เฉลิมพร แตงโสภา (2566, หน้า 20 – 21) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน องค์กรเปิดโอกาสให้บุคคลมีเวลาในการคิดแก้ปัญหา ชักชวนให้ทำสิ่งที่ดี ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาเพื่อให้ทันต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีการซับซ้อนมากขึ้น

Puccio, et al. (2011, p. 23) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญในการจูงใจบุคคลอื่นโดยอาศัยจินตนาการ ผ่านวิธีการและแนวทางใหม่ ๆ เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย โดยทั่วไปแล้วถือว่าการมีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการปรับตัวเป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้นำ ลักษณะดังกล่าวช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการรับผิดชอบร่วมกัน ผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นนวัตกรรมในองค์กร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีบทบาทสำคัญต่อองค์กร โดยส่งผลต่อประสิทธิภาพหรือความล้มเหลวของการดำเนินงาน ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม และการปรับตัว พฤติกรรมของผู้นำเชิงสร้างสรรค์มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมการแก้ปัญหาและพัฒนานวัตกรรม ผู้นำที่มีจินตนาการสามารถจูงใจทีมและขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมาย องค์ประกอบเหล่านี้ช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวและเติบโตอย่างยั่งยืนในยุคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

ชาญชัย ศรีภิญโญ (2563, หน้า 8) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มี 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ 2) จินตนาการ และ 3) ความยืดหยุ่น

อรรถชัย แนวเงินดี (2564, หน้า 13) ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มี 3 องค์ประกอบคือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีจินตนาการ และ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

Peter Chemin (2001, p. 245) ได้สรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นความสามสามารถในการติดต่อประสานงานทั้งเกี่ยวข้องกับตนเองและทีมงาน มีองค์ประกอบหลักดังนี้ 1)แรงบันดาลใจ 2) วิสัยทัศน์ และ 3) จินตนาการ

Danner (2008, p. 157) ได้ทำการวิจัยในหัวข้อ Creative Leadership in Art Education: Perspectives of an Art Educator ได้สรุปองค์ประกอบของบุคคลที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ คือ 1) ความยืดหยุ่น และ 2) ความไว้วางใจ

Basadur, M. (2008, 103 – 121) กล่าวว่า ผู้นำที่มีประสิทธิผลสูงสุดในศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้บุคคลและทีมงานประสานงานและผสานรูปแบบที่แตกต่างกันของตนเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ที่ประยุกต์ใช้ซึ่งรวมถึงการค้นพบและกำหนดปัญหาใหม่ ๆ การแก้ไขปัญหาเหล่านั้น และการนำแนวทางแก้ไขใหม่ มาใช้อย่างต่อเนื่อง ผู้นำจะต้องใช้กระบวนการในการดำเนินการเพื่อให้ประสบความสำเร็จคือ 1) การมีความสามารถในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบสำรวจกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (CPSP) และ 2) การส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้คนคิดร่วมกันในรูปแบบที่สร้างสรรค์

Alma Harris (2009, pp. 9 – 11) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่าไม่ใช่คุณลักษณะแต่จะเป็นการกระทำที่มีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลง และได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าประกอบไปด้วย 1) ความยืดหยุ่น และ 2) ความท้าทาย

Louise Stoll (2009, pp. 63 – 76) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ไว้ในบทความชื่อ "CreativeStoll Leadership: a Challenge of Our Times" ว่าประกอบไปด้วย 1) จินตนาการ และ 2) การคิดแบบไตร่ตรอง

DuBrin (2010 อ้างถึงใน หทัยกานต์ เลขานุกิจ 2566, หน้า 46) ได้สรุปองค์ประกอบแบ่งคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ออกเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) มีความรู้ (Knowledge) 2) มีความสามารถทางสติปัญญา (Intelligent ability) 3) มีบุคลิกภาพ (Personal) และ 4) มีความกระตือรือร้นในการทำงานมีประสบการณ์ในการยอมตามหรือมีความยืดหยุ่น (Passion for the task and experience for flow)

Ubben, Hughes and Norris (2011, p. 12) ได้อธิบายองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไว้ในหนังสือ The Principal: Creative Leadership for Excellence

in School ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้เชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (Vision) วัฒนธรรมเชิงบวก (Positive Culture) การบริหารจัดการ (Managing) และปฏิสัมพันธ์ (Interacting)

Aaron Ngee (2025, p. 3) นำเสนอว่าลักษณะสำคัญ 5 ประการของความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การคิดเชิงวิสัยทัศน์ 2) การคิดเชิงกลยุทธ์ 3) ความสามารถในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ 4) ความสามารถในการปรับตัว และ 5) การเชื่อมต่อด้วยความเห็นอกเห็นใจ

จากผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่กับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีเพื่อกำหนองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยต่อไป ดังตาราง 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

แหล่งความรู้ / ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	1. ชาญชัย ศรีภิญโญ (2563)	2. ธรรฐชัย แนวเงินดี (2564)	3. ศุ Peter Chemin (2001)	4. Danner (2008)	5. Basadur, M.(2008)	6. Alma Harris (2009)	7. Louise Stoll (2009)	8. DuBrin (2010)	9. Ubben, Hughes and Norris (2011)	10. Aaron Ngee (2025)	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
1. การมีวิสัยทัศน์	✓	✓	✓						✓	✓	5	50.00
2. การมีจินตนาการ	✓	✓	✓			✓	✓				5	50.00
3. การมีความยืดหยุ่น/กลยุทธ์	✓			✓	✓			✓		✓	5	50.00
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล		✓									1	10.00
5. แรงบันดาลใจ			✓								1	10.00
6. ความไว้วางใจ/ปฏิสัมพันธ์				✓					✓		2	20.00
7. ความสามารถในการใช้เครื่องมือ					✓				✓		2	20.00
8. การคิดสร้างสรรค์					✓					✓	2	20.00
9. ความท้าทาย						✓					1	10.00
10. การคิดแบบไตร่ตรอง							✓				1	10.00
11. มีความรู้								✓			1	10.00
12. ความสามารถทางสติปัญญา								✓			1	10.00
13. บุคลิกภาพ								✓			1	10.00
14. วัฒนธรรมเชิงบวก									✓		1	10.00
15. การบริหารจัดการ									✓		1	10.00
16. ความสามารถในการปรับตัว										✓	1	10.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพื่อคัดเลือกเป็นองค์ประกอบมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีจินตนาการ และ 3) การมีความยืดหยุ่น / กลยุทธ์

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

2.1 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ไว้ดังนี้

รัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 13) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หมายถึง คุณลักษณะของครูที่แสดงถึงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ในด้านการมีวิสัยทัศน์ การมีจินตนาการ การมีแรงใจ ความยืดหยุ่น ความสามารถในการแก้ปัญหา และการปฏิบัติสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เพ็ญนภา ศรีภูธร (2562, หน้า 12) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หมายถึง ความสามารถของครูที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน รู้จักยืดหยุ่นหรือปรับตัวในการแก้ปัญหาสร้างสรรค์ สามารถกำหนดภาพความสำเร็จในอนาคตได้ มีความสามารถในการจูงใจ และกระตุ้น ผู้อื่นให้เกิดความคิดแปลกใหม่ เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมเพื่อประสบความสำเร็จ

Danner (2008, p. 22) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หมายถึง การที่ครูมีความยืดหยุ่นในการทำงาน และมีความมั่นใจ ไว้วางใจในวิธีการและหรือกระบวนการทำงานในภาพรวม นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการสนับสนุนการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่น รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดความสร้างสรรค์จากบุคคลหนึ่งไปบุคคลหนึ่งเพื่อให้งานต่าง ๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการทำงาน

Stoll & Temperley (2009, p. 2) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หมายถึง การตอบสนองเชิงจินตนาการ หรือการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนของครูที่มีต่อโอกาสต่าง ๆ ประเด็นต่าง ๆ อย่างท้าทายเป็นเรื่องเกี่ยวกับมองของครูรวมถึงการคิดและการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของครู เพื่อที่จะเสริมสร้างโอกาสในการทำสิ่งต่าง ๆ กับบุคคลอื่นให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน

Puccio, Mance & Murdock (2011, p. 13) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หมายถึง ความสามารถของครูในการจูงใจผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานตลอดจนนักเรียนอย่างมีจินตนาการ ด้วยวิธีการและแนวทางใหม่ ๆ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงานของตนเองและผู้อื่น

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หมายถึง ความสามารถของครูในการแสดงออกถึงการเป็นผู้นำที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานของตน โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ วิธีการใหม่ ๆ ที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา สามารถสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผ่านกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาศักยภาพของตนเองและผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งสู่เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและได้รับการยอมรับ

2.2 ความสำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ไว้ดังนี้

คุณาวุฒิ สิงห์ทอง (2561, หน้า 33) กล่าวว่าครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลทางจิตใจต่อผู้อื่นในการพัฒนาและเป็นผู้ผลักดันให้ผู้เรียนและชุมชนมีความตระหนักตื่นตัว ในเรื่องของความเป็นอยู่ในสังคมวัฒนธรรมให้ความรู้หรือประสบการณ์ เป็นที่ปรึกษาของชุมชน ส่งเสริมให้ผู้อื่น มีความเข้าใจในงานที่ทำอยู่ให้มีคุณภาพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางใน การสร้างเครือข่ายที่ดีในหน่วยงานหรือชุมชน เป็นแรงบัลดาลใจให้กับผู้อื่นในการทำงานขจัดความขัดแย้ง เป็นแบบอย่างที่ดีในการปกครอง และสามารถนำพาผู้ร่วมงานไปสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

พุทธชาติ ภูจอมจิต (2562, หน้า 47) กล่าวว่าครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือครูที่มีลักษณะและพฤติกรรมในการเป็นผู้สร้างสรรค์การนำและผู้กระตุ้นให้ผู้อื่นเกิดความสร้างสรรค์ (ประสานงาน) เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการ (Imagination) และการนำบุคคลอื่น ๆ (Leading People) ด้วยแนวทางใหม่ ๆ (New Solutions) หรือวิธีการใหม่ ๆ (New Method) อย่างท้าทาย (Challenging) และยืดหยุ่น (Flexibility) ที่สำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อม (Environment) เพื่อก่อให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ และสนับสนุนให้ผู้อื่นได้มีความสร้างสรรค์

สรายุทธ ชูยก (2565, หน้า 21) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูมีความสำคัญอย่างยิ่งกับสถานศึกษา เพราะการแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ณัฐพร พรมวัง (2566, หน้า 121) กล่าวว่าครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือครูที่มีความสามารถในการคิดแปลกใหม่โดยการนำเอาความรู้เดิมมาคิดดัดแปลง พลิกแพลง หรือประยุกต์ให้เกิดเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ นวัตกรรมใหม่ โดยให้มีการพัฒนาที่แปลกใหม่ ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน แต่ในสิ่งดังกล่าวต้องอาศัยความคิดจินตนาการ คิดเรื่องและคิดฝันจากจินตนาการมาคิดสร้างและหาทางทำให้ความคิดนั้นเกิดเป็นรูปธรรมขึ้น

Sternberg (2006, p. 87) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภายในสถานศึกษา ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างแรงบันดาลใจ และส่งเสริมบรรยากาศแห่งนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู เป็นบทบาทที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน ชุมชน และสถานศึกษา โดยเป็นแรงบันดาลใจและที่ปรึกษาส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม ครูต้องมีความยืดหยุ่น กล้าท้าทายสร้างนวัตกรรม และสามารถนำแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ไว้ดังนี้

รัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความยืดหยุ่น 3) การมีแรงจูงใจ 4) การมีจินตนาการ 5) ความสามารถในการแก้ปัญหา และ 6) การปฏิบัติสู่เป้าหมาย

คุณาวุฒิ สิงห์ทอง (2561, หน้า 39) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) มีวิสัยทัศน์ 2) เป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง 3) เข้าใจความเป็นปัจเจกบุคคล 4) มีจินตนาการ และ 5) มีความยืดหยุ่น

ยุพา จันทวงศ์ (2561, หน้า 63) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนา 3) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 4) ด้านการเป็นแบบอย่างทางการสอน

พุทธชาติ ภูจอมจิต (2562, หน้า 51) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีจินตนาการ 3) การมีความยืดหยุ่น 4) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ชนนิกานต์ เอี่ยมละออ และคณะ (2565, หน้า 68) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ (Vision) 2) การจินตนาการ (Imagination) และ 3) การมีความยืดหยุ่น

ณัฐพร พรมวัง (2566, หน้า 118 – 119) ได้ศึกษา องค์ประกอบการสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลของครู ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การมีจินตนาการในการคิดอย่างสร้างสรรค์ 2) การมีความคิดริเริ่มปั้นแต่งสิ่งใหม่ และ 3) การมีความหลากหลาย และมีความยืดหยุ่นทางความคิด

มัตติกา ผาลี (2566, หน้า 136) ได้ศึกษา องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การริเริ่มทางความคิด (Originality) 2) การสร้างแนวคิดใหม่ และ 3) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility)

กันยารัตน์ โอโมริ และคณะ (2567, หน้า 29) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การมีจินตนาการ 2) การมีความยืดหยุ่น 3) การมีวิสัยทัศน์ และ 4) การมีความคิดสร้างสรรค์

รุ้งนภา ปรีชาโชติ (2567, หน้า 7) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม : สมรรถนะสำคัญสำหรับครูในยุคดิจิทัล มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และ 3) ทักษะการสร้างนวัตกรรม

Hammersley – Fletcher and Croft (2004, p. 11) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูจากวิจัยเรื่อง Can Creative Teachers be Nurtured in a Regulated Framework? Possibilities within Distributed Leadership ซึ่งกล่าวว่า ครูสร้างสรรค์ต้องมี 3 สิ่งต่อไปนี้ 1) การสร้างแรงจูงใจต้องสร้างแรงจูงใจต่อเพื่อนร่วมงาน 2) ความยืดหยุ่นในการสนับสนุนการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม และ 3) การพัฒนาวิสัยทัศน์และคุณค่าของการทำงานเป็นทีม

Ross (2007, p. 3) ได้สรุปองค์ประกอบเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูไว้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับของครูที่จะประสบผลสำเร็จ มีดังนี้ คือ 1) มีเป้าหมาย 2) ตรวจสอบ 3) มีความยืดหยุ่น และ 4) มีวิสัยทัศน์

Delich and Broneyn (2010, อ้างถึงใน ณัฐชานันท์ พูลแก้ว, 2558, หน้า 23) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ต้องประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จินตนาการ 2) การคิดค้นสิ่งใหม่และความคิดสร้างสรรค์ 3) มีความยืดหยุ่น และ 4) มีวิสัยทัศน์

จากผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่กับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีเพื่อกำหนองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยต่อไป ดังตาราง 3

ตาราง 3 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

แหล่งความรู้ / ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู	1. รัษฎากร อัครจันทร์ (2560)	2. คุณาวุฒิ ลิงห์ทอง (2561)	3. ยุพา จันทวงศ์ (2561)	4. ปิยะนัฐ วงศ์เครือศร (2562)	5. พุทธชาติ ภูดอมจิต (2563)	6. ชนินกานต์ เอี่ยมละออ และคณะ (2565)	7. ณัฐพร พรมวัง (2566)	8. มัตติกา ผาสี (2566)	9. กันยารัตน์ โอโมริ และคณะ (2567)	10. รุ้งนภา ปรีชาโชติ (2567)	11. Hammersley-Fletcher and Croft (2004)	12. Ross (2007)	13. Delich and Broneyn (2010)	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
1. การมีวิสัยทัศน์	✓	✓		✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	9	69.23
2. การมีความยืดหยุ่น	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	9	69.23
3. การมีแรงจูงใจ	✓													1	7.69
4. คิดสร้างสรรค์	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	10	76.92
5. การบูรณาการ	✓		✓	✓					✓	✓	✓	✓		7	53.84
6. การปฏิบัติสู่เป้าหมาย	✓													1	7.69
7. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง		✓	✓	✓			✓	✓		✓		✓	✓	7	53.84
8. เข้าใจปัจเจกบุคคล		✓												1	7.69
9. การพัฒนาตนเอง			✓											1	7.69
10. การเป็นแบบอย่างทางการสอน			✓											1	7.69
11. คิดอย่างมีวิจารณญาณ				✓	✓									2	15.38
12. จัดกิจกรรมการเรียนรู้				✓										1	7.69

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิสร้างสรรค์ของครูจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพื่อคัดเลือกเป็นองค์ประกอบมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การคิดสร้างสรรค์ 2) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) การมีความยืดหยุ่นดิจิทัล 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

3.1 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

จากการสรุป ความหมายของลักษณะของคนในยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ผู้วิจัยจึงสรุปความหมาย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล หมายถึง เป็นความสามารถของครูในการนำความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคดิจิทัล ครูที่มีภาวะผู้นำลักษณะนี้ต้องสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม นอกจากนี้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยังเกี่ยวข้องกับความสามารถในการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ ในบริบทของยุคดิจิทัล ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด ไม่เพียงเพื่อการสอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสื่อสาร การบริหารจัดการข้อมูล และการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาทั้งในระดับบุคคลและระดับสถาบัน การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านการวิจัยและการเรียนรู้เชิงร่วมนับเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำประเภทนี้ นอกจากนี้ ครูยังต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำทางความคิด สนับสนุนการเรียนรู้ที่เป็นอิสระของผู้เรียน และเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3.2 ความสำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

จากการสรุป ความสำคัญของลักษณะของคนในยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ผู้วิจัยจึงสรุปความสำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล คือ การมีบทบาทสำคัญของครูต่อการพัฒนาการศึกษาและผู้เรียนในยุคดิจิทัล โดยช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีความทันสมัย สร้างสรรค์และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เติบโตในสังคมดิจิทัล ดังนี้ 1) ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และพัฒนาทักษะนวัตกรรม 2) พัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถแข่งขันในโลกอนาคต 3) สร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ที่ไม่หยุดนิ่ง กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 4) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการสอน เช่น การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อสร้างสรรค์ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน 5) สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเปิดกว้าง การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลต้องการความยืดหยุ่น ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การคิดเชิงนวัตกรรม และการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียน 6) การพัฒนาตนเองและการเป็นผู้นำทางการศึกษา ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะไม่หยุดนิ่งในการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ เทคโนโลยี และทักษะความเป็นผู้นำ ซึ่งจะช่วยให้ระบบการศึกษามีคุณภาพและสามารถแข่งขันในระดับสากล

3.3 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของคนในยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ดังตาราง 4

ตาราง 4 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ลักษณะของคนในยุคดิจิทัล	ภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู	บทสรุปองค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของครูยุคดิจิทัลที่ได้จาก การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
	– การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	– การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
– การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	– การมีจินตนาการ	– การคิดสร้างสรรค์	2. การคิดสร้างสรรค์ดิจิทัล
– การมีความยืดหยุ่นดิจิทัล	– การมีความยืดหยุ่น	– การมีความยืดหยุ่นดิจิทัล	3. การมีความยืดหยุ่นดิจิทัล
– การบูรณาการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล		– การบูรณาการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล	4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
		– การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โดยสรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลที่ได้จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย มีดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
2. การคิดสร้างสรรค์ดิจิทัล
3. การมีความยืดหยุ่นดิจิทัล
4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล จึงพิจารณาถึงความเกี่ยวข้องภาระหน้าที่ของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และหน้าที่อื่น ดังต่อไปนี้ (พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, หน้า 14 – 15)

1. จัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมถึงจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ (ม.22)

2. จัดสาระการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (ม.23)

3. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (ม.24 (1))

4. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา (ม.24 (2))

5. จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (ม.24 (3))

6. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (ม. 24(4))

7. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและวิทยากรประเภทต่าง ๆ (ม.24(5))

8. จัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาการเรียนตามศักยภาพ (ม.24(6))

9. จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (ม.26)

10. จัดทำสาระ ของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยสาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคน ให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม (ม.27, 28)

11. ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความ เข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน (ม.29)

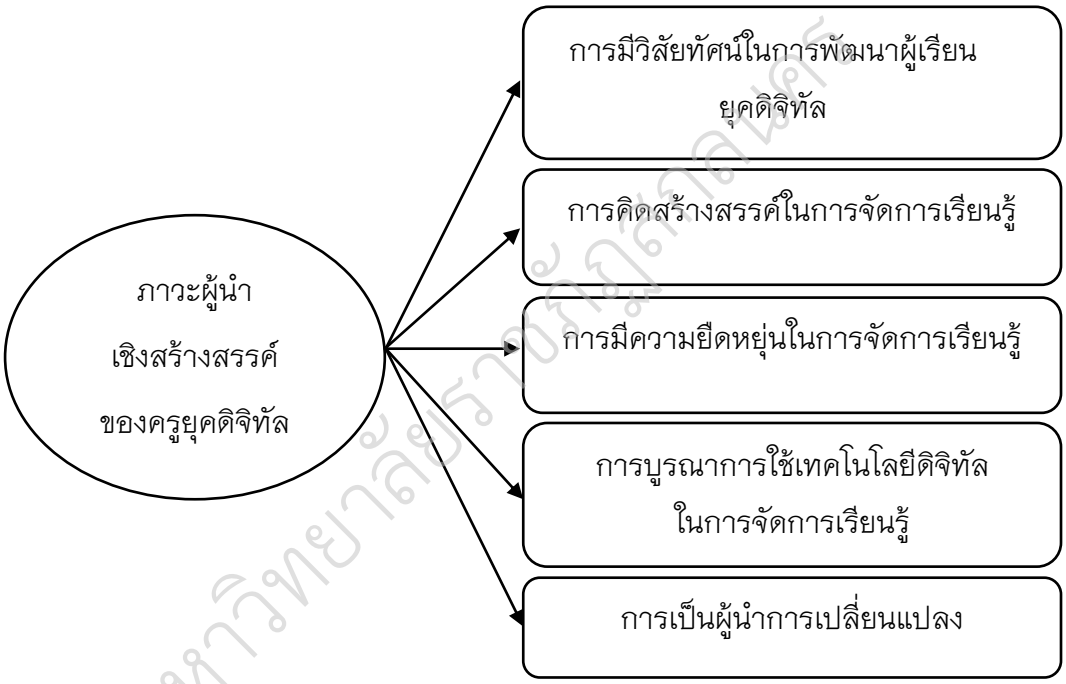
12. พัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละระดับการศึกษา (ม.30)

13. พัฒนาขีดความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยี เพื่อกาศึกษาของผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ม.66)

14. ปฏิบัติงาน และประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู (ม.53) ที่ได้รับมอบหมาย

ผู้วิจัยจึงขอปรับชื่อองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล
2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้
3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน
4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้
5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 3 โมเดลองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

จากภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบย่อยของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

Office of Knowledge Management and Development (2020, pp.1 – 2) ได้นำเสนอเกี่ยวกับพัฒนาการของการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ดังนี้

1. ผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ผู้เรียนในวัยเรียน คือ ผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และ ระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันผู้เรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับ อุดมศึกษาเป็นผู้เรียนในเจเนอเรชั่นซี (generation Z) และเจเนอเรชั่นอัลฟ่า (generation Alpha) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เกิดในปี พ.ศ. 2537 – 2554 (National Master, 2010) หรือมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 8 – 25 ปี เกิดมาพร้อมกับการมีเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้วอย่างจริงจัง โดยการเปลี่ยนผ่านจากระบบอนาล็อก (Analog) ไปสู่ระบบดิจิทัล (Digital) จนถูกเรียกว่าเป็นเด็กยุคดิจิทัล ซึ่งผู้เรียนในยุคนี้มีความต้องการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งครูผู้สอนต้องดำเนินการให้ดังต่อไปนี้

1. การใช้ 5G มาเป็นเครื่องช่วยในการจัดการเรียนรู้

การเกิดขึ้นของ 5G นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงสำคัญอย่างมากทางเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเร็วในการรับส่ง ความเร็วในการตอบสนอง ซึ่งจะถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในวงการต่าง ๆ รวมถึงด้านการเรียนรู้ อาทิ การใช้ AR และ VR ผ่านอินเตอร์เนทได้ดีขึ้นส่งผลต่อการใช้ AR และ VR เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการเรียนรู้มากขึ้น การใช้ IOTs ในการพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้ระบบเซ็นเซอร์ต่าง ๆ ใช้งานได้ดีขึ้นทำให้สามารถใช้ในการผ่าตัดทางไกลที่ทำได้แม่นยำและรวดเร็วขึ้นทำให้การเรียนรู้ไปได้ไกลขึ้น เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้เจ้าของกิจการรวมทั้งหน่วยงานองค์กรต้องปรับตัวให้ตอบรับกับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ซึ่งในการทำงานของ 5G ที่เร็วมากนั้นอาจต้องใช้ AI มาช่วยคิดสนับสนุนการทำงานที่เกิดขึ้นอีกด้วยธุรกิจองค์กรต่าง ๆ ก็อาจได้ใช้ประโยชน์และมีมูลค่ามากขึ้นด้วย การพัฒนาทักษะโดยใช้นวัตกรรมมาช่วยก็จะขยายไปได้ไกลมากขึ้น

2. การใช้ AI มาเป็นเครื่องช่วยในการจัดการเรียนรู้

ในยุคที่ AI กำลังถูกพูดถึงอย่างมากเพื่อช่วยสนับสนุนงานของมนุษย์ AI เป็นเทคโนโลยีที่ถูกนำเข้ามาเพื่อช่วยประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วย

ลดต้นทุนการผลิต ลดเวลา รวมถึงช่วยสนับสนุนการทำงานของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ด้วย ซึ่งปัจจุบัน AI ถูกนำมาใช้ในแทบทุกวงการมากมาย เช่น ระบบบริหารจัดการในร้านค้า สำหรับ AI กับการเรียนรู้นั้น ได้ถูกนำมาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และในระบบการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นระบบผู้ช่วยตอบคำถามในการเรียนการสอนพื้นฐาน การจัดระบบบริหารจัดการส่งการบ้าน AI ยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับคนทุกกลุ่ม ช่วยลดช่องว่างการเข้าถึงองค์ความรู้ และส่งเสริมการแบ่งปันองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นซึ่ง AI ยังเป็นสิ่งสำคัญที่เยาวชนเด็กรุ่นใหม่รวมถึงทุกวัยควรต้องศึกษาเรียนรู้ไว้เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกับ AI และใช้ประโยชน์จาก AI ในการทำงานต่าง ๆ ในอนาคตได้

3. การใช้ VR และ AR มาเป็นเครื่องช่วยในการจัดการเรียนรู้

VR นั้นถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กโดยการใส่แว่นตาเพื่อดูฉากจำลองโลกเสมือนความเป็นจริง ซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนรู้ทั้งด้านประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ ชีววิทยา ฯลฯ อาทิ การจำลองฉากโลกในป่าเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตสัตว์ป่าต่าง ๆ ให้เข้าใจง่ายและไม่ต้องเดินทางไปที่จริง ช่วยให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และยังส่งเสริมการเรียนรู้นอกตำราด้วย ส่วน AR หรือชื่อเต็ม Augmented Reality นั้นเป็นเทคโนโลยีที่ผสานโลกแห่งความจริงรวมเข้ากับโลกเสมือนจริงที่ถูกสร้างขึ้น โดยใช้ผ่านอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างกล้องมือถือ คอมพิวเตอร์ หรือแว่น โดยจะแสดงผลผ่านแอปพลิเคชันที่ใช้ AR โดยเฉพาะ ภาพที่ปรากฏจะเป็นภาพเหมือนจริงแบบสามมิติ และ 360 องศา ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีนี้ถูกรวมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมประจำวัน และมีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านศิลปะ การแพทย์ การศึกษา และการพาณิชย์ เป็นต้น ตัวอย่างนวัตกรรมการเรียนรู้สมัยใหม่ เช่น นิทานที่ใช้เทคโนโลยี AR เข้ามาช่วย สามารถดูผ่านโปรแกรมแอปพลิเคชันมือถือช่วยส่งเสริมจินตนาการและเกิดการเรียนรู้สนุกกับการอ่าน

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาผู้เรียนในยุค 5.0 ต้องอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียน คือ 5G, AI, VR และ AR ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

2.1 ความหมายของการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอความหมายของการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ไว้ดังนี้

ภาณุวัฒน์ ทวีกุล (2560, หน้า 9) ได้ให้ความหมาย การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารในการมองภาพรวมในอนาคตได้อย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีต่อไปในอนาคต กล้าที่จะปรับเปลี่ยนพร้อมที่จะเรียนรู้ หรือสามารถเข้าใจองค์กรทั้งอดีต ปัจจุบัน อนาคตได้อย่างลึกซึ้ง รวมไปถึงการสร้างคน สร้างทีมงานให้มีความแข็งแกร่งทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นตัวชี้วัดและกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสู่ความสำเร็จขององค์กร วิสัยทัศน์จึงมีความสำคัญในการที่จะช่วยกระตุ้นดึงดูดให้บุคลากรในองค์กรมีพลังหรือการสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานในองค์กร ทั้งนี้ ผู้บริหารต้องใช้ประสบการณ์จากการบริหารงานในอดีตมากำหนดภาพในอนาคตเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือประสบผลสำเร็จตามที่องค์กรได้มุ่งหวังไว้ โดยวัดจากตัวบ่งชี้ของวิสัยทัศน์คือ การสร้างวิสัยทัศน์การเผยแพร่วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

รอซียะห์ ลาเต๊ะ (2561, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูถึงการมีวิสัยทัศน์กว้างไกลโดยเป็นผู้ปฏิรูปแนวคิด วิธีการ ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากประสบการณ์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา คือ ความคิดใหม่ นวัตกรรมใหม่ การเสนอโครงการใหม่และกิจกรรมใหม่ ๆ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและส่งเสริมให้บุคลากรได้มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไปสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ

อรรถวิท อุไรรัตน์ (2564) ได้ให้ความหมายของ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง การมองเห็นภาพอนาคตขององค์กรในยุคดิจิทัล ที่สามารถผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการทำงาน ผลิตภัณฑ์ และบริการเพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

Grant (2012, p. 15) ได้ให้ความหมาย การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง ครูที่มีวิสัยทัศน์มักสร้างแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจในการทำงาน เพื่อที่จะ

รองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามารถสร้าง กลยุทธ์ วิธีการทำงาน มุ่งเน้นการมีประสิทธิภาพ

Christensen et al. (2015, pp. 44 – 53) ได้ให้ความหมายการมี วิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง การตระหนักถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่อาจส่งผลต่อองค์กรหรือสังคม

จากการนำเสนอเกี่ยวกับผู้เรียนในยุคดิจิทัลและการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นและเข้าใจภาพรวมของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต รวมถึงการวางแผนและกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ว่าจะเป็น 5G, AI, VR และ AR อย่างมีเป้าหมาย โดยคำนึงถึงผลกระทบ โอกาส และความท้าทายที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและเพื่อนครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาสังคม

2. องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอองค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

รัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 13 – 14) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ และ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

จุฬาลักษณ์ อังษรณรงค์ (2561, หน้า 181) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) การพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัล 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และ 5) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562, หน้า 8 – 10) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์การเป็นแบบอย่างที่ดี 4) การทำงานเป็นทีมมีความคิดเชิงกลยุทธ์ และ 5) การประเมินวิสัยทัศน์

รัตนาภรณ์ วัชรอัตยาพล (2563, หน้า 153) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) มีการสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ดิจิทัล และ 3) มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล

โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้ โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม มีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา เห็นคุณค่าของชีวิต สร้างจิตสำนึกภายใต้วิถีทางความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนทุ่งกว่าววิทยาคม (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ 1) เสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม รักษ์สิ่งแวดล้อมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต 2) ส่งเสริมนักเรียนมีทักษะตามศตวรรษที่ 21 มีความสามารถเฉพาะทางตามความถนัดของตนเอง และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ 3) พัฒนา ส่งเสริม ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและเป็นมืออาชีพ 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาลบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือแบบบูรณาการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โรงเรียนกุศลวิทยา (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม สู่สมรรถนะทางภาษา นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล สานสัมพันธ์ชุมชน บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนสารวิทยา (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล โดยครูและบุคลากรเป็นมืออาชีพภายใต้การบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม

Flanagan & Jacobsen (2003, p. 124) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีเป็นพฤติกรรมของผู้นำที่มีภารกิจต่อนักเรียน (Pupil Engagement) โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม มีวิสัยทัศน์ที่กำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีสำหรับการศึกษามีการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิผล (Effective Professional Development) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นความแน่วแน่มั่นคงต่อภารกิจ

ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยเน้นการสอนและการเรียนรู้รวมทั้งจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีในโอกาสต่าง ๆ

Northouse (2012, p. 29) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้ โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นดิจิทัล (Creating a Digital Vision) ครูควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เข้ากับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Participation in Planning) การพัฒนาวิสัยทัศน์ควรเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้เพื่อนครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดทิศทาง เพื่อให้วิสัยทัศน์ที่ได้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 3) การสร้างความร่วมมือและเครือข่าย (Building Collaboration and Networks) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล โดยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการแบ่งปันทรัพยากรจะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การพัฒนาทักษะและความรู้ด้านดิจิทัล (Developing Digital Skills and Knowledge) ครูควรมีการพัฒนาทักษะและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน และ 5) การประเมินและปรับปรุงวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง (Continuous Evaluation and Improvement) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคต ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ความสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีความหมายใกล้เคียงกันกับการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบย่อยตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี ดังตาราง 5

ตาราง 5 องค์ประกอบย่อยของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

แหล่งความรู้ / องค์ประกอบย่อย การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	1. รัษฎากร อัครจันทร์ (2560)	2. จุฬาลักษณ์ อังษรณรงค์ (2561)	3. กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562)	4. รัตนาภรณ์ วัชรอัตยาพล (2563)	5. โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ (2567)	6. โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม (2567)	7. โรงเรียนกุศลวิทยา (2567)	8. โรงเรียนสารวิทยา (2567)	9. Flanagan & Jacobsen (2003)	10. Northouse (2012)	ความถี่	ร้อยละ
1. ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	8	80.00
2. ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		8	80.00
3. ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				7	70.00
4. การพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัล		✓									1	10.00
5. การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ		✓									1	10.00
6. การทำงานเป็นทีม			✓								1	10.00
7. การประเมินวิสัยทัศน์			✓								1	10.00
8. คุณธรรม จริยธรรม					✓	✓					2	20.00
9. การพัฒนาทักษะและความรู้ด้านดิจิทัล										✓	1	10.00
10. การประเมินและปรับปรุงวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง										✓	1	10.00

จากตาราง 5 แสดงองค์ประกอบย่อยของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล จากการมองภาพในอนาคต ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง จากการสังเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบของนักการศึกษาและนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 10 คน จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบย่อยที่มีความถี่ร้อยละ 50 และค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และ 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

องค์ประกอบย่อยของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอความหมายของความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ไว้ดังนี้

ศริยา ทองน้อย, & สิทธิชัย สอนสุภี. (2565, 104) ได้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึงแนวคิดที่เน้นการสร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา โดยเฉพาะในการพัฒนาผู้เรียน ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะสามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน พร้อมทั้งกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ประกอบด้วย 1) การสร้างวิสัยทัศน์ ผู้นำต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน 2) การสื่อสารวิสัยทัศน์ การถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้กับครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงาน 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ การนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติจริงผ่านการวางแผนและดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด และ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้นำควรแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางให้กับครูและบุคลากร

รมิตา สัจจะวรรณกุล (2567, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้นำที่มองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์และกำหนดทิศทางขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ โดยปัจจัยที่สนับสนุนเส้นทางการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์นั้น สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงคือ คุณลักษณะแบบใดที่ผู้นำวิสัยทัศน์ควรจะมี ซึ่งสามารถแบ่งคุณลักษณะสำคัญเป็นหลัก ๆ 3 ด้าน คือ ด้านการสื่อสาร ด้านความเข้าใจทีม และด้านการวางแผนปฏิบัติ

Westerman, Bonnet, & McAfee (2014, p. 7) ได้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ ทำนาย และวางแผนเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในองค์กร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ดิจิทัลจะต้องสามารถระบุโอกาสและความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

Kouzes & Posner (2017, p. 95) ได้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและสื่อสารภาพอนาคตที่เป็นไปได้และน่าดึงดูดสำหรับองค์กร ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพปัจจุบันแต่ยังคงมุ่งสู่การพัฒนาที่ดีกว่า วิสัยทัศน์ที่มีประสิทธิภาพจะต้องท้าทาย มีความหมาย และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนทุ่มเทเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการมองการณ์ไกล สร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา โดยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะกำหนดทิศทางที่ชัดเจน กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2. ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลไว้ดังนี้

สุวรรณี ไวท์ และคณะ (2564, หน้า 344 – 345) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาให้ผู้เรียนพลเมืองผู้ฉลาดในการใช้งานสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าใจบรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม มีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในยุคดิจิทัลเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดนสมาชิกของโลกออนไลน์คือ ผู้เรียนที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตบนโลกใบนี้ จึงต้องเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีจริยธรรม เห็นอกเห็นใจ และเคารพผู้อื่น มีส่วนร่วมและมุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนถึงการทำความเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อสังคม และใช้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงบวกได้ โดยทั่วไปความเป็นพลเมืองดิจิทัลต้องมี 3 ลักษณะสำคัญ คือ 1) ความรับผิดชอบต่อสังคมดิจิทัล 2) ความคิดสร้างสรรค์ทางดิจิทัล และ 3) ความเป็นเจ้าของด้านดิจิทัล

กาญจนา เดชสม และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2564, หน้า 154) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง พลเมืองผู้ใช้งานสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าใจบรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม มีความรับผิดชอบ มีจริยธรรม มีความเห็นอกเห็นใจและเคารพผู้อื่น ในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในยุคดิจิทัล

สสส. (2567, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง พลเมืองผู้ใช้งานสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าใจบรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสมและมีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในยุคดิจิทัลเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดน

ขวัญชนก อายุยืน (2566, หน้า 409) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยใช้เครื่องมือและทรัพยากรดิจิทัล โดยการใช้งานดิจิทัลของพลเมืองดิจิทัลจะต้องมีพฤติกรรมและการปฏิบัติที่มีความเหมาะสม มีความตระหนักถึงความปลอดภัย สามารถส่งรับสารอย่างมีมารยาท เข้าใจและเคารพต่อกฎระเบียบและกฎหมาย มีจริยธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

UNESCO (2018, p. 15) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึง จัดการ เข้าใจ รวบรวม ประเมิน และสร้างสารสนเทศให้ปลอดภัยและเหมาะสม ตลอดจนถึงสามารถใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประกอบอาชีพ ทำงาน และประกอบกิจการ การเข้าใจดิจิทัล ยังรวมถึงสมรรถนะที่หลากหลาย เช่น การรู้คอมพิวเตอร์ (Computer Literacy) การรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT Literacy) การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) และการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบและจริยธรรมในบริบทการสื่อสารไร้พรมแดน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถในการเข้าถึง จัดการประเมินและสร้างสารสนเทศอย่างปลอดภัย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอความหมายของความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพไว้ดังนี้

นรินทร์ สังข์รักษา (2561, หน้า 1,747) ได้ให้ความหมายของความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้และนวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับผู้เรียน อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ครูได้จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี เครื่องมือและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) จัดสรรเวลา ทรัพยากร และการเข้าถึงเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความมั่นใจของการเติบโตทางเทคโนโลยีอย่างมืออาชีพ มีความต่อเนื่อง รวดเร็วและเกิดการบูรณาการ 2) อำนวยความสะดวกและมีส่วนร่วมในสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยการกระตุ้นการจัดการอบรมและการสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตลอดจนบุคลากร ในการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยี 3) ส่งเสริมและสร้างรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ ในยุคดิจิทัล และ 4) ส่งเสริม กำกับ ติดตามการวิจัยทางการศึกษา และแนวโน้มที่ทันสมัยเกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการประเมินเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน

ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว (2566, หน้า 1) ได้กล่าวถึง ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง เทคนิควิธีการสอนว่าเป็นการนำแนวคิด วิธีการ หรือกระบวนการหรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้การศึกษา และการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิผลสูงกว่าเดิม สามารถเกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมเหล่านั้น และประหยัดเวลาในการเรียน

อุไรรัก พันโกฏิ (2567, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง การมีเทคนิควิธีจัดการเรียนรู้เพื่อความเป็นเลิศ มีกลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอนและเข้าใจบทบาทของผู้สอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ กระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ คำนึงถึงความต้องการของแต่ละคน สามารถใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ที่แสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมในทางใดทางหนึ่งเป็นพิเศษ

Harden, Amy J. (2021, pp. 7 – 10) ได้กล่าวถึงความเป็นเลิศทางวิชาการมักจะเกี่ยวข้องกับงานทางวิชาการ ซึ่งสะท้อนถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งใน

เนื้อหาวิชานี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ความเป็นเลิศทางวิชาการยังอาจเกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา และการวิเคราะห์ความลึกซึ้งของความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาสาระ ความสามารถในการเข้าถึงการเรียนรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการนำเสนอมุมมองใหม่ ๆ เกี่ยวกับความท้าทายทางวิชาการ โดยคอยชี้แนะผู้อื่นในเส้นทางแห่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในองค์การและกิจกรรมทางวิชาการหรือชุมชน ซึ่งเอื้อต่อชุมชนการศึกษาในวงกว้าง

สรุปได้ว่า ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสิทธิภาพและนวัตกรรม โดยครูสามารถใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาเทคนิคการสอนที่ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตร ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้สื่อสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิผล อีกทั้งยังแสดงถึงความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่มีอิทธิพลต่อชุมชนการศึกษาในภาพรวม

องค์ประกอบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

1. การจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอความหมายของการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

ศุภลักษณ์ ทองจีน (2558, หน้า 6) กล่าวว่าการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่บุคคล เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อนข้างถาวรอันเนื่องมาจากประสบการณ์ ซึ่งมีขั้นตอนการเกิดการเรียนรู้ดังนี้ 1) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือการฝึกหัด 2) การเกิดการเรียนรู้ และ 3) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร

กุลิสรา จิตรชญาวณิช (2562, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้สอนตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนสิ้นสุดการ ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและเกิดทักษะหรือ สมรรถนะต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2563, หน้า 1) สรุปว่าการเรียนรู้ (Learning) คือ กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงลึก (Deep learning) ให้กับตนเอง ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย มีความ

ใฝ่ฝัน (Passion) ที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้นั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนรู้จึงเป็นหัวใจสำคัญของการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ผู้สอนต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในกระบวนการจัดการ เรียนรู้ 3 ประการ ได้แก่ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) กระบวนการ เรียนรู้ และ 3) การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

กลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (2567, หน้า 1) นำเสนอว่าการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการหรือการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอน ตามหลักการหรือทฤษฎีของผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

กลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (2567, หน้า 1) นำเสนอว่าการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์เดิม ทำให้คนเผชิญกับสถานการณ์เดิมต่างไปจากเดิม เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งภายนอกและภายในลักษณะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอาจเป็นได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ การทำพฤติกรรมใหม่ การเลิกทำการเพิ่มพฤติกรรมที่เคยทำ และการลดพฤติกรรมที่เคยทำ พฤติกรรมใดที่ไม่เปลี่ยนแปลงจึงจึงไม่เรียกว่าเกิดการเรียนรู้ ผลของการเรียนรู้จะก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ

โดยสรุปการจัดการเรียนรู้หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับตนเอง โดยผ่านทางการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการเกิดการเรียนรู้ดังนี้ 1) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือการฝึกหัด 2) การเกิดการเรียนรู้ และ 3) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร

2. ความหมายของการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอความหมายของการคิดสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

มนทกานต์ เมฆรา (2564, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการของสมองของมนุษย์ที่มีการคิดหลากหลาย มีทิศทางนำไปสู่การคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีใครคิดทำมาก่อนที่เป็นที่ยอมรับและมีคุณค่าในสังคม จากการประมวลแนวคิดที่แตกต่างกัน และคล้ายคลึงกันของนักจิตวิทยาและนักการศึกษา พบว่า คุณสมบัติที่สอดคล้องกันของความคิดสร้างสรรค์คือ เป็นความแปลกใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2563, หน้า 91) กล่าวว่า การจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั้น ผู้สอนจะต้องเปิดพื้นที่การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง ผู้เรียนมีเป้าหมายทางการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้น การริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ การสร้างสรรค์การใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น และประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ปัณนธร นันทิประภา (2564, หน้า 1) กล่าวถึงความหมายของความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ ครูสามารถวางแผน และกำหนดกรอบหลักสูตร พร้อมทั้งจัดเตรียมเครื่องมือ และตัวเลือกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในงานของตนเอง

Runco & Jaeger (2012, pp. 92 – 96) ได้ให้ความหมายของการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นโอกาสและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Henriksen et al. (2017, pp. 140 – 153) ได้ให้ความหมายของการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการสร้างไอเดียและแนวคิดที่แปลกใหม่โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

สรุปได้ว่า การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างสรรค์ แก้ปัญหา หรือพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและประโยชน์ โดยอาศัยความคิดที่ยืดหยุ่น การบูรณาการความรู้ และการมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยี

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนในทุกระดับ โดยอาศัยความคิดที่ยืดหยุ่น การบูรณาการความรู้และการมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้

2. องค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์

มีหน่วยงานและนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

กองการบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559, หน้า 20 – 21) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนจากการเรียนรู้ในห้องเรียน ในโรงเรียน และในระบบ เป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน และนอกระบบ

2. ปรับเปลี่ยนจากการเรียนจากข้อเท็จจริง (Fact – Based) เป็นการเรียนที่เริ่มจากการใช้ความคิด (Idea – Based)

3. ปรับเปลี่ยนจากการคิดในกรอบ (In the Box) เป็นการคิดนอกกรอบ (Out the Box)

4. ปรับเปลี่ยนจากการเรียนแบบถ่ายทอด (Transmitting) เป็นการเรียนแบบชี้แนะ (Mentoring)

กรองทิพย์ นาควิเชียร (2560, หน้า 13) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้

2. กระตุ้นศิษย์สร้างนวัตกรรม

3. มีความสามารถในการประสานคนอื่นที่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันและไม่สอดคล้องกัน ให้สามารถทำงานร่วมกัน

4. การสร้างแรงจูงใจนำไปสู่แนวคิดที่สนับสนุนความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสร้างสรรค์

จิณณวัตร ปะโคทัง (2561, หน้า 170 – 171) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. เทคนิคการสร้างความคิดใหม่ โดยการให้บุคคลแจกแจงแนวทาง ที่สามารถใช้ในการแก้ปัญหาหนึ่งมา 10 แนวทาง

2. เทคนิคการติดระดมพลังสมอง เป็นเทคนิควิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาของออสบอร์น (Alex Osborn) จุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้บุคคลมีความคิด คิดได้คล่องในช่วงเวลาจำกัด โดยการให้บุคคลเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ จดรายการต่าง ๆ ที่คิดได้แล้วค่อยประเมินเลือกเอาความคิดที่ดีที่สุดมาใช้

3. เทคนิค อุปมาอุปไมย เป็นการคิดจากสิ่งที่คุ้นเคยไปสู่สิ่งแปลกใหม่ และคิดจากสิ่งแปลกใหม่ไปสู่สิ่งที่คุ้นเคย ทำได้โดยใช้การเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยจากรูปลักษณะหรือหน้าที่ของสิ่งที่คิด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. เทคนิคการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดของ (Edward De Bono) โดยใช้เครื่องมือฝึกคิด 7 ขั้น

5. เทคนิคการคิดแบบ SCAMPER เป็นเทคนิคที่จะช่วยทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์โดยนำตัวย่อของการคิด 7 แบบมาใช้ในหลักการคิด ตัวย่อทั้ง 7 ตัว มีความหมาย ดังนี้

S = Substitute ทดแทน

C = Combine รวมกัน ผสมกัน

A = Adapt ปรับ

M = Minify, Magnify, Modify ทำให้เล็ก., ใหญ่.., ปรับโฉมใหม่

P = Put to Other Uses ใช้อย่างอื่น

E = Eliminate กำจัดออกไป

R = Reverse, Rearrange กลับทิศ จัดใหม่

เทคนิคการคิดสร้างสรรค์แบบต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ด้วยตัวเอง จึงมีผลมากต่อผลงานเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ง่าย

ปิยณัฐ วงศ์เครือศร (2562, หน้า 48) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ใช้เทคนิคการสร้างความคิดที่หลากหลาย

2. สร้างมุมมองใหม่และคุ้มค่า

3. ทำความเข้าใจ ปรับปรุง วิเคราะห์ และประเมินแนวคิดของตนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

พรชัย เจดามาน และคณะ (2559, หน้า 3) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. เป็นพรสวรรค์

2. หลักสูตรการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนกล้าที่จะคิดนอกกรอบ

3. สร้างผู้เรียนให้มีความสามารถต่อยอดจากตำราเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สุกัญญา แช่มช้อย (2562, หน้า 29 – 30) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. สังคมยุคใหม่มีสื่อที่หลากหลายและมาในหลายรูปแบบ

2. ครูต้องวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งใดเหมาะสมสิ่งใดไม่เหมาะสมแล้วถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

3. คิดค้นหานวัตกรรมใหม่มาใช้ประกอบการเรียนการสอน

อนันต์ เถื่อนเนาว์ (2561, หน้า 941) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. คิดอย่างสร้างสรรค์ซึ่งประกอบด้วยการใช้เทคนิคสร้างสรรค์

2. ทำงานอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่น คือการพัฒนา ปฏิบัติและสื่อสารความคิดใหม่สู่คนอื่น เปิดกว้างและตอบสนองต่อทัศนะใหม่ ๆ ที่หลากหลายนำมาใช้ประโยชน์และมีผลสะท้อนต่อการทำงาน

Beetham and Sharpe (2013, pp. 25 – 36) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ความสามารถที่จะสังเคราะห์

2. สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ หรือสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาได้

Churches (2008, p. 85) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า การสร้างสรรค์ผลงานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

Fansher (2011, p. 86) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า

1. เป็นการเน้นผู้เรียนให้ลงมือทำ

2. การสร้างสิ่งใหม่ หรือเกิดวัฒนธรรมใหม่ ๆ

Marc (2010, p. 28) ได้สรุปองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การผลิตความคิดใหม่ ๆ

2. กำเนิดเป็นวิธีการคิดที่สดใหม่

สรุปได้ว่า การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การริเริ่มสร้างสรรค์ทางความคิดเพื่อสร้างความคิดแนวใหม่ให้เกิด ความยืดหยุ่นในการปรับใช้ในการเรียนรู้ตามสถานการณ์ปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีความหมายใกล้เคียงกันกับการคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ นำมาแสดงในตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบย่อยตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี ดังตาราง 6

ตาราง 6 องค์ประกอบย่อยของการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล

แหล่งความรู้ / องค์ประกอบย่อย การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล	1. กองการบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพ การศึกษา (2559)	2. กรองทิพย์ นาควิเชียร (2560)	3. จิณณวัตร ปะโคทัง (2561)	4. ปิยณัฐ วงศ์เครือตร (2562)	5. พรชัย เจตมาน และคณะ (2559)	6. สุกัญญา แช่มช้อย (2562)	7. อนันต์ เถื่อนแนวา (2561)	8. Beetham and Sharpe (2013)	9. Churches (2008)	10. Fansher (2011)	11. Marc (2010)	ความถี่	ร้อยละ
1. การสร้างสรรค์ผลงานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์	✓			✓					✓	✓		4	36.36
2. ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibly)	✓	✓	✓		✓		✓	✓				6	54.54
3. การควบคุมตนเอง		✓										1	9.09
4. การอยากรู้อยากเห็น		✓										1	9.09
5. การริเริ่มทางความคิด	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	8	72.72
6. ความเสี่ยง		✓										1	9.09
7. การคิดขั้นสูงและการใช้เหตุผล		✓									✓	2	18.18
8. การสร้างแนวคิดใหม่		✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	8	72.72
9. การวิเคราะห์ความเหมาะสมเพื่อถ่ายทอดสู่ผู้เรียน						✓						1	9.09
10. การคิดนอกกรอบ	✓		✓							✓	✓	4	36.36
11. ความคิดคล่องแคล่ว										✓	✓	2	18.18
12. การคิดละเอียดลออ										✓	✓	2	18.18

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 6 องค์ประกอบย่อยของการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของนักการศึกษา และนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 11 ท่าน จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบย่อย ที่มีความถี่ร้อยละ 50 และค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป พบว่า มีจำนวน 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การริเริ่มทางความคิด (Originality) 2) การสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) และ 3) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility)

องค์ประกอบย่อยของการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. การริเริ่มทางความคิด (Originality)

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการริเริ่มทางความคิด ไว้ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2563, หน้า 87) ได้ให้ความหมายของการริเริ่มทางความคิด (Originality) หมายถึง ทักษะที่สามารถพัฒนาได้ผ่านการฝึกฝนและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนานวัตกรรมและการแก้ปัญหาในยุคปัจจุบัน

วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2564, หน้า 42) ได้ให้ความหมายของการริเริ่มทางความคิด (Originality) หมายถึง ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากความคิดเดิมหรือแนวทางที่มีอยู่ เป็นการนำเสนอแนวคิด วิธีการ หรือผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตัว ไม่ซ้ำแบบใคร และมีคุณค่าต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2565, หน้า 28 – 30) ได้ให้ความหมายของการริเริ่มทางความคิด (Originality) หมายถึง การริเริ่มทางความคิดเป็นองค์ประกอบสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ความแปลกใหม่ (Novelty) สามารถคิดสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม
2. ความไม่ซ้ำใคร (Uniqueness) มีลักษณะเฉพาะตัว
3. ความมีคุณค่า (Value) สามารถนำไปใช้ประโยชน์แก้ปัญหาได้
4. ความยืดหยุ่นทางความคิด (Flexibility) สามารถปรับเปลี่ยนมุมมองและแนวคิดได้หลากหลาย
5. ความกล้าที่จะแตกต่าง (Daring to be different) กล้าที่จะนำเสนอความคิดที่แตกต่างจากคนส่วนใหญ่

คณะจิตวิทยา (2569, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการริเริ่มทางความคิด (Originality) หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งที่มีลักษณะแปลกใหม่และแตกต่างไปจากธรรมดา เป็นความคิดที่หาได้ยาก ไม่มีใครนึกถึง และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เนื่องจากเป็นความคิดที่ยังไม่มีใครเคยคิดมาก่อน ผู้มีความคิดริเริ่มจึงต้องมีความกล้าที่จะคิด กล้าที่จะลอง เพื่อทดสอบความคิดใหม่ของตน ความริเริ่มบางครั้งมีพื้นฐานมาจากจินตนาการ แต่ต้องเป็นจินตนาการประยุกต์ คือ คิดริเริ่มและหาคิดหาทางสร้างผลงานจากความริเริ่มนั้นให้เป็นจริงให้ได้

Robert Epstein (2018, p 1) การริเริ่มทางความคิดเป็นพฤติกรรมที่สามารถพัฒนาได้ผ่านการฝึกฝนทักษะการสร้างแนวคิด การทดลอง และการขยายมุมมองใหม่ ๆ โดยบุคคลที่มีความริเริ่มจะเป็นผู้แสวงหาโอกาสในการสร้างสรรค์งานก่อนเกิดปัญหา และลงมือทำอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การริเริ่มทางความคิด (Originality) หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม มีลักษณะเฉพาะตัวและสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้ โดยพัฒนาได้ผ่านการฝึกฝนและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม มีตัวชี้วัดดังนี้ 1) มีความแปลกใหม่และไม่ซ้ำใคร 2) มีลักษณะเฉพาะตัว 3) มีคุณค่าและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง 4) แสดงถึงความยืดหยุ่นทางความคิด และ 5) สะท้อนความกล้าที่จะแตกต่าง

2. การสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation)

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการสร้างแนวคิดใหม่ไว้ดังนี้

ไพฑูรณ์ สินลารัตน์ (2561, หน้า 95 – 97) ได้ให้ความหมายของการสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) หมายถึงการศึกษาเชิงสร้างสรรค์มุ่งพัฒนาความสามารถในการผลิตความคิดใหม่หรือแนวทางใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทไทย โดยเน้นการคิดวิเคราะห์และการสังเคราะห์องค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

วิจารณ์ พานิช (2564, หน้า 63) ได้ให้ความหมายของการสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) หมายถึง กระบวนการคิดสร้างสรรค์และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยเป็นการผสมผสานระหว่างจินตนาการ ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างโอกาสใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

IDEO (2022, p. 43) ได้ให้ความหมายของการสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) หมายถึง การสร้างแนวคิดใหม่จำนวนมากเพื่อตอบโจทย์ปัญหาที่ซับซ้อน โดยเน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพในขั้นแรก เพื่อให้เกิดแนวคิดที่หลากหลายและไม่ซ้ำใคร ก่อนที่จะเริ่มกระบวนการกลั่นกรองและพัฒนาแนวคิดเหล่านั้นต่อไป"

Dam และ Siang (2023, pp. 78–79) ได้ให้ความหมายของการสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) หมายถึง กระบวนการที่มีโครงสร้างที่ออกแบบมาเพื่อก้าวข้ามข้อจำกัดทางความคิดและข้อสมมติที่มีอยู่เดิม เพื่อค้นพบวิธีการแก้ปัญหาที่เป็นนวัตกรรมใหม่"

สรุปได้ว่า การสร้างแนวคิดใหม่ หมายถึง กระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและนำไปปฏิบัติได้จริง

3. ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility)

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่นในการคิด ไว้ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2563, หน้า 95 – 96) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนมุมมอง แนวทางการคิด หรือวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบหรือกรอบความคิดเดิม

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2564, หน้า 45 – 47) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) หมายถึง องค์ประกอบสำคัญของความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน การพัฒนาความยืดหยุ่นในการคิดจึงเป็นทักษะสำคัญที่ควรส่งเสริมในการศึกษาและการทำงาน

วิจารณ์ พานิช (2565, หน้า 82 – 84) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) หมายถึง แนวทางการคิด หรือวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย ลักษณะสำคัญของความยืดหยุ่นในการคิด ประกอบด้วย

1. การปรับตัวทางความคิด สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดได้ตามสถานการณ์

2. การมองหลายมุม สามารถพิจารณาปัญหาหรือสถานการณ์จากหลากหลายแง่มุม

3. การคิดนอกกรอบ ไม่ยึดติดกับวิธีคิดหรือแนวทางแก้ปัญหาเดิม

4. การเปิดรับความคิดใหม่ ยอมรับและพิจารณาความคิดที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับความคิดเดิม

5. การประยุกต์ใช้ความรู้ สามารถนำความรู้หรือประสบการณ์มาปรับใช้ในบริบทที่แตกต่าง

Torrance (2019, p. 67) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการผลิตความคิดที่จัดอยู่ในกลุ่มแตกต่างกัน เป็นการมองปัญหาจากหลายมุมมอง และสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

สรุปได้ว่า ความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนมุมมองและแนวทางการคิดได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

1. การบริหารจัดการชั้นเรียน

1.1 ความหมายการบริหารจัดการชั้นเรียน

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายการบริหารจัดการชั้นเรียน ไว้ดังนี้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2561, หน้า 92) อธิบายว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน คือ ศาสตร์และศิลป์ในการควบคุมดูแลชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดระบบ กำหนดกฎเกณฑ์ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกัน

สุวิมล ว่องวาณิช (2561, หน้า 32) อธิบายว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน คือ กระบวนการในการจัดระเบียบและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนเพื่อสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการสร้างวินัยเชิงบวก

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข (2562, หน้า 56) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นการจัดการทรัพยากรและกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชั้นเรียน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2562, หน้า 45) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และระบบการจัดการทั้งด้าน

กายภาพและจิตวิทยาในชั้นเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ (2563, หน้า 68) กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างของครูที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งรวมถึงการจัดพื้นที่ การจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ และการจัดการพฤติกรรมของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการจัดสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพและจิตวิทยาในห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน รวมถึงระหว่างนักเรียนด้วยกัน ครูมีบทบาทสำคัญในการวางแผน จัดระเบียบ และกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ในชั้นเรียน เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ดีจึงต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการ ซึ่งครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

2. ความหมายของการมีความยืดหยุ่น

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่นไว้ดังนี้

รัชฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่น หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจตัวเองมากขึ้นพร้อมทั้งเข้าใจเพื่อนร่วมงาน รวมถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างในการปฏิบัติงาน คิดโดยพิจารณาอย่างรอบด้านไม่ยึดติดกับหลักเกณฑ์ใดหลักเกณฑ์หนึ่ง

พุทธชาติ ภูจอมจิต (2562, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่น หมายถึง พฤติกรรมของครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบได้หลายประเภทและหลากหลายทิศทางเป็นการคิดนอกกรอบ การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ นำไปสู่ความสร้างสรรค์

วรวุฒิ อันปัญญา (2563, หน้า 79) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่น หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบ

ได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ

Rapone (2011, p. 2) ได้ให้ความหมายของความยืดหยุ่น หมายถึง การตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ช่วยให้การจัดการกับเหตุการณ์นั้นได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า การมีความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง การเปิดใจยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการปรับตัวให้เข้ากับวิธีการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป และพร้อมที่จะเรียนรู้เครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัลใหม่ ๆ รวมถึงการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีอัตโนมัติและปัญญาประดิษฐ์

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูเปิดรับที่จะเรียนรู้และพัฒนาด้านดิจิทัล เพื่อนำมาใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน รวมถึงระหว่างนักเรียนด้วยกัน รวมถึงการวางแผนจัดระเบียบ และกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4.2 องค์ประกอบการมีความยืดหยุ่น

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอองค์ประกอบการมีความยืดหยุ่นไว้ดังนี้

รัชฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 101) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีความยืดหยุ่น มีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ 2) การมีความคิดอิสระ

คุณาวุฒิ สิงห์ทอง (2561, หน้า 51) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีความยืดหยุ่น มีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การปรับตัวตามสถานการณ์ และ 2) เปิดใจกว้างเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างกันได้ อย่างสร้างสรรค์

พุทธชาติ ภูจอมจิต (2562, หน้า 58) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีความยืดหยุ่น มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ 2) การคิดนอกกรอบ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดิม และ 3) การมีความคิดอิสระ

กันยารัตน์ โอโมริ และคณะ (2567, หน้า 35) ยืดหยุ่น (Flexibility) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีความยืดหยุ่น มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ความสามารถในการคิดและทำอย่างอิสระภายใต้สถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย 2) ความสามารถในการปรับตัวและรับมือสิ่งต่าง ๆ ได้ดี 3) มองเห็นสิ่งต่าง ๆ เพื่อปรับประยุกต์สู่การเปลี่ยนแปลง และ 4) การเลือกสรรความรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

Dubrin (2007, pp. 4 – 5) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นเป็นการพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้

Rapone (2011, p. 2) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นเป็นการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ช่วยให้การจัดการกับเหตุการณ์นั้นได้เป็นอย่างดี

Maria Connolly (ออนไลน์) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีความยืดหยุ่น มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การตระหนักรู้ในตนเอง 2) การดูแลตนเอง 3) ความคิดอันชาญฉลาด และ 4) รักษาแนวคิดที่กว้างไกลยิ่งขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีความหมายใกล้เคียงกันกับการยืดหยุ่น ผู้วิจัยได้นำมาแสดงใน ตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบย่อยตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี ดังตาราง 7

ตาราง 7 องค์ประกอบย่อยของการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

แหล่งความรู้ / องค์ประกอบย่อย การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	1. รัชฎากร อัครจันทร์ (2560)	2. คุณากุล สิงห์ทอง (2561)	3. พุทธชาติ ภูจอมจิต (2562)	4. กันยารัตน์ โอโมรี และคณะ (2567)	5. Dubrin (2006)	6. Rapone (2011)	7. Maria Connolly (ออนไลน์)	ความถี่	ร้อยละ
1. การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓		6	85.71
2. การมีความคิดอิสระ	✓	✓	✓	✓			✓	5	71.42
3. การคิดนอกกรอบ			✓	✓			✓	3	42.85
4. การเลือกสรรความรู้ประสบการณ์ใหม่ๆมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน				✓				1	14.28
5. การตระหนักรู้ในตนเอง							✓	1	14.28
6. การดูแลตนเอง							✓	1	14.28

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 7 แสดงองค์ประกอบย่อยของการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน จากการสังเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบของนักการศึกษาและนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 7 คน จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบย่อยที่มีความถี่ร้อยละ 50 และค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป มี 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ 2) การมีความคิดอิสระ

องค์ประกอบย่อยของการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 2 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ไว้ดังนี้

รัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 101 – 102) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ หมายถึง การพยายามเปลี่ยนแปลงความคิดของบุคคลให้สามารถแสดงพฤติกรรมยอมรับเพื่อให้สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และสภาพแวดล้อมที่อยู่ได้อย่างมีความสุข

พุทธชาติ ภูจอมจิต (2560, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ หมายถึง ความพร้อมที่จะยอมรับ และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรสามารถปรับตัว และวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป โดยรักษาประสิทธิภาพของงานได้อย่างต่อเนื่อง

KTC Academy (2568, p 1) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ หมายถึงความสามารถในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด หรือทัศนคติเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ๆ หรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นการเรียนรู้ที่จะยืดหยุ่นและเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ โดยไม่ยึดติดกับวิธีการเดิม ๆ

เกสรา นำธรรมวงศ์ (2568, p 1) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ หมายถึงความสามารถในการเปลี่ยนแปลงความคิด พฤติกรรม ทัศนคติ และวิถีชีวิต ให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ สิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น การย้ายงาน การย้ายทีม การย้ายโรงเรียน การย้ายที่อยู่อาศัย เป็นต้น

Roy (2019, p. 28) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ หมายถึง กระบวนการและผลลัพธ์ที่บุคคลมีความคิด ความรู้สึกที่เป็นองค์รวมในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม พยายามที่จะสร้างการบูรณาการระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมของตน

สรุปได้ว่า การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับสภาพแวดล้อม เพื่อลดความเครียด ความขัดแย้ง และความคับข้องใจที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

2.การมีความคิดอิสระ

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการมีความคิดอิสระ ไว้ดังนี้

พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557, หน้า 7) นิยามความหมายของการมี อิสระทางความคิด หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาถึงการให้ โอกาสในการทำงานอย่างอิสระ ไม่ยึดติดกับกฎระเบียบ มีความริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

Costa (2017, p. 128) ให้ความหมายว่า การคิดอิสระคือความสามารถในการใช้วิจารณญาณ พิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ อย่างรอบคอบและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่ม

Sternberg (2018, p. 167) กล่าวว่า การคิดอิสระเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินข้อมูลด้วยตนเอง โดยไม่ยึดติดกับความเชื่อหรือค่านิยมที่มีอยู่เดิม

Paul and Elder (2019, p. 45) กล่าวว่า การคิดอิสระเป็นกระบวนการทางปัญญาที่บุคคลสามารถพิจารณาข้อมูล ประเมินหลักฐาน และสร้างข้อสรุปด้วยเหตุผลของตนเอง โดยปราศจากอคติหรือการชี้นำจากผู้อื่น

สรุปได้ว่า การมีความคิดอิสระ หมายถึง ความสามารถของครูในการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้วิจารณญาณในการพิจารณาข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ปราศจากการครอบงำหรือชี้นำจากอิทธิพลภายนอกซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอความหมายของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2562, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การผสมผสานองค์ความรู้ตั้งแต่ 2 องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่างลงตัวและเป็นระบบ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ Concept ในลักษณะที่เชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการ ตอบสนองธรรมชาติ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

อนุสรา พิพิทธภัณฑ์ (2563, หน้า 76) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลความสามารถในการผสมผสานเชื่อมโยงความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูล การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสื่อและนวัตกรรม พร้อมทั้งยังมีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

Koehler, M. J., & Mishra, P. (2009, pp. 60 – 70) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง เป็นการผสมผสานความรู้ด้านเทคโนโลยี เนื้อหา และวิธีการสอนเข้าด้วยกันเพื่อสร้างการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

Vial, G. (2019, pp. 118 – 144) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง กระบวนการที่มุ่งสร้างการเปลี่ยนแปลงในองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและสร้างคุณค่าใหม่

สรุปได้ว่า การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การนำเครื่องมือดิจิทัล มาใช้ในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากเอกสารที่นำเสนอมาแล้วข้างต้นระบุว่าการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับตนเอง โดยผ่านทางการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการเกิดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือการฝึกหัด 2) การเกิดการเรียนรู้ และ 3) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร

ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ครูนำเครื่องมือดิจิทัล มาใช้ในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการที่ครูให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับตนเอง โดยผ่านทางการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการเกิดการเรียนรู้ดังนี้ 1) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือการฝึกหัด 2) การเกิดการเรียนรู้ และ 3) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร

2. องค์ประกอบการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

มีหน่วยงานและนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอองค์ประกอบการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ไว้ดังนี้

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559, หน้า 20 – 21) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. ครูพึงน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประยุกต์ใช้ได้ดีในวิชาชีพครู เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และการทำงาน

2. จัดการศึกษาต้องสอดคล้องสภาพสังคมเทคโนโลยีก้าวไกล

3. เน้นการใช้และสร้างนวัตกรรมในบริบทของไทยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยมนุษยธรรม

กรองทิพย์ นาควิเชียร (2560, หน้า 20 – 21) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. ผู้สอนใช้สื่อแผ่นภาพ โจทย์สถานการณ์สร้างความสนใจและตั้งคำถามให้ผู้เรียนวิเคราะห์เพื่อทบทวนความรู้เดิมโดยบูรณาการทั้ง 8 กลุ่มสาระตามตัวชี้วัดที่ผู้เรียนเรียนผ่านมาแล้ว

2. ผู้สอนรวบรวมประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ สรุปอธิบายเพิ่มเติม และเข้าสู่ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

บันเย็น เพ็งกระจ่าง (2561, หน้า 51) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. ให้รู้คนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิผลไปตลอดชีวิต

2. เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลง

3. คนยุคใหม่ต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านรูปแบบเศรษฐกิจ

4. การพึ่งพาอาศัยเพิ่มมากขึ้น

5. ภูมิทัศน์ในการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

พรชัย เจดามาน และคณะ (2559, หน้า 5) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. มีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพราะทำให้กลุ่มเป้าหมาย

2. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนรู้แบบบูรณาการ

3. รู้วิธีการเชื่อมโยงและผสมผสานเนื้อหาตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ในการบูรณาการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืนได้

เพ็ญจันทร์ สินธุเขต (2560, หน้า 9) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. มีการนำสื่อเทคโนโลยีในการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สนใจใฝ่เรียนรู้สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น

2. ครูมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก

3. ครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

4. ต้องเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนด้วย จึงต้องมีลักษณะที่เรียกว่า e – teacher

สุกัญญา แช่มช้อย (2562, หน้า 31 – 32) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. ผู้ฝึกสอนหรือผู้ชี้แนะ (Coach) โดยครูจะต้องไม่ตั้งตนเป็นผู้รู้แต่จะต้องเป็นผู้ที่พร้อมจะเรียนรู้ไปกับผู้เรียน ครูจะต้องมีทักษะในการกำกับ ติดตาม การเรียนรู้ และคอยชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. นักตั้งคำถาม (Questioner) ทักษะการตั้งคำถามเป็นทักษะที่สำคัญมากสำหรับครูในยุคดิจิทัล ครูต้องฝึกการตั้งคำถามที่สามารถไปกระตุ้นความคิดท้าทายให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. นักออกแบบการเรียนรู้ (Learning designer) ทักษะการออกแบบ การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจศาสตร์การสอนต่าง ๆ เป็นอย่างดี แล้วนำมาออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียนและวิถีการ เรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

4. นักจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Context provider) การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลนั้น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัลอย่างมาก หากครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมแล้ว ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างที่ครูอาจจะคาดไม่ถึงเลยทีเดียว

5. นักเทคโนโลยี (Educational technology) สำหรับการเป็นครูในยุคดิจิทัลที่ผู้เรียนเป็นชนพื้นเมืองชาวดิจิทัลดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการบูรณาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยอาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีทั้งหมดในการจัดการเรียนรู้ แต่ก็ควรที่จะมีการใช้สื่อและนวัตกรรมที่หลากหลายมากยิ่งกว่าในยุคที่ผ่านมา

6. ผู้ควบคุมคุณภาพ (Queally controller) การประเมินผลการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัลนี้ การพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามมาตรฐาน อาจจะไม่เพียงพอหากพบว่าผู้เรียนมีศักยภาพที่พัฒนาชิ้นงาน หรือมีผลการเรียนได้สูงกว่า นี้หน้าที่ของครูคือ ต้องกำกับ ควบคุม และก็ผลักดันให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ หรือผลสัมฤทธิ์ที่เต็มศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน โดยครูไม่ควรพอใจที่เด็กสามารถทำได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเพียงเท่านั้น

7. ผู้เป็นแบบอย่างที่ดี (Role model) ทั้งในด้าน 1) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยจะต้องมีทักษะในการทำงานเป็นทีม ร่วมเรียนรู้กับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อนครูหรือชุมชน สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และออกไปใช้ทรัพยากรในชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับตนเองและผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และ 2) การเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อสร้างสังคมแห่งความเสมอภาค

อนันต์ เถื่อนเนาว์ (2561, หน้า 937 – 943) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเพื่อดำรงชีวิตอยู่อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะที่เป็นไปของสังคม

2. ครูคือผู้ที่ต้องช่วยผู้เรียนให้พัฒนาตนเองได้สูงสุดเท่าที่เป็นไปได้

3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของเขา

4. สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. ครูทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพโดยสอดคล้องกับความจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่

6. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

อินทิรา ชูศรีทอง (2563, หน้า 104) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. การใช้ ICT พื้นฐาน และระบบเครือข่าย

2. การใช้ ICT พัฒนา สนับสนุน ทักษะการคิด ความคิดสร้างสรรค์

3. การใช้ ICT ในการประเมิน และวัดผลการเรียนการสอน

4. การใช้ ICT ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

5. การกำหนดเป้าหมาย การออกแบบกิจกรรมคู่ไปกับการใช้ ICT

Fansher (2011, p. 84) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. นำเสนอวิธีการสอนของครูจากการบอกให้ทำหรือการบรรยายไป เป็นการสอนแบบใหม่ที่ปล่อยให้ผู้เรียนสอนตัวเอง

2. ครูเป็นผู้แนะนำ

Park, Y. (2016, p. 11) ได้สรุปการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ดังนี้

1. การเป็นผู้สอนจำเป็นต้องสร้างเนื้อหาสื่ออื่น ๆ มากขึ้น

2. ช่วยเหลือให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและแก้ปัญหา

3. มีสามารถแยกแยะเนื้อหาที่ดีและไม่ดีได้ให้แก่ผู้เรียนได้โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ที่เนื้อหาถูกนำเสนอแบบรวดเร็ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องให้มากขึ้น ผ่านสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียนที่จะได้เข้าใจและทบทวน

5. การประยุกต์ใช้ แก้ปัญหา สำหรับการสร้างอนาคตของผู้เรียน

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบย่อยตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 8

ตาราง 8 องค์ประกอบย่อยของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

แหล่งความรู้ / องค์ประกอบย่อย การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	1. กองการบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559)	2. กรองทิพย์ นาคเชียร (2560)	3. บันเย็น เพ็งกระจ่าง (2561)	4. พรชัย เจตมาน และคณะ (2559)	5. เพ็ญจันทร์ สินธุเขต (2560)	6. สกัญญา แช่มช้อย (2562)	7. อนันต์ เสือนนท์ (2561)	8. อินทิรา ชูศรีทอง (2563)	9. Fansher (2011)	10. Park Y. (2016)	ความถี่	ร้อยละ
1. การใช้ดิจิทัลพื้นฐาน และระบบเครือข่าย				✓		✓		✓			3	30.00
2. การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนา สนับสนุน ทักษะการคิด ความคิดสร้างสรรค์		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	7	70.00
3. การใช้ดิจิทัลในการประเมินและวัดผลการจัดการเรียนรู้				✓		✓		✓	✓	✓	5	50.00
4. การใช้ดิจิทัลในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓	8	80.00
5. การออกแบบกิจกรรมควบคู่ไปกับการใช้ ICT								✓	✓	✓	3	20.00
6. ครูน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	✓										1	10.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 (ต่อ)

แหล่งความรู้ / องค์ประกอบย่อย การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	1. กองการบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559)	2. กรองทิพย์ มาคาเซียร (2560)	3. ปันเย็น เพ็งกระจ่าง (2561)	4. พรชัย เจตมาน และคณะ (2559)	5. เพ็ญจันทร์ สินธุเขต (2560)	6. สัญโญญา แซ่มซ้อย (2562)	7. อนันต์ เสือนนาท์ (2561)	8. อินทิรา ชูศรีทอง (2563)	9. Fansher (2011)	10. Park Y. (2016)	ความถี่	ร้อยละ
7. การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการเรียนการสอน	✓				✓	✓		✓	✓	✓	6	60.00
8. สร้างการทำงานเป็นทีมให้แก่ผู้เรียน			✓						✓		2	20.00
9. การพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย			✓	✓		✓		✓	✓		5	50.00
10. ผู้อำนวยความสะดวก					✓					✓	2	20.00
11. ผู้ชี้แนะแนวทางเพื่อให้เกิดการเรียนรู้					✓	✓	✓		✓	✓	5	50.00
12. เป็นผู้ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน					✓		✓				2	20.00
13. นักตั้งคำถาม						✓					1	10.00
14. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้						✓				✓	2	20.00
15. การเป็นแบบอย่างที่ดี						✓				✓	2	20.00
16. ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัว							✓			✓	2	20.00
17. ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ							✓			✓	2	20.00
18. ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ							✓					10.00
19. สามารถแยกแยะเนื้อหาที่ดีและไม่ดีให้กับผู้เรียนได้										✓		10.00

จากตาราง 8 แสดงองค์ประกอบย่อยของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ จากการสังเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบของนักการศึกษา และนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 10 คน จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบย่อยที่มีความถี่ร้อยละ 50 และค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ

1. การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ
2. การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์
3. การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบย่อยของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มี 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ไว้ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2561, หน้า 145 – 148) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึง การนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และศักยภาพรประกอบวิชาชีพ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล
2. การใช้แอปพลิเคชันและซอฟต์แวร์เฉพาะทางวิชาชีพ
3. การเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์
4. การพัฒนาทักษะดิจิทัลที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพ

วิจารณ์ พานิช (2562, หน้า 120 – 122) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึงเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ช่วยให้ครูแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สะท้อนผลการปฏิบัติงาน และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและทันสมัย

อินทิรา ชูศรีทอง (2563, หน้า 118) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ประกอบการทำงานต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการชั้นเรียน รวมทั้งเป็นเครื่องมือ ประกอบการจัดการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐาน ด้านสารสนเทศ ความรู้พื้นฐานด้านสื่อ และความรู้พื้นฐานด้าน ICT

Laurillard (2012, p. 45) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึง การนำเครื่องมือและทรัพยากรทางดิจิทัล เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ และแอปพลิเคชัน มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เป้าหมายหลักคือเพื่อเสริมสร้างความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการทำงานในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ โดย ICT ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและแหล่งความรู้ได้ง่ายขึ้น สามารถเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ การสร้างเครือข่ายวิชาชีพ และการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลที่ทันสมัยได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังช่วยให้การเรียนรู้เป็นแบบเชิงโต้ตอบ การใช้เครื่องมือเช่น e – learning การประชุมออนไลน์ และการทำงานร่วมกันผ่านคลาวด์ (Cloud Collaboration)

สรุปได้ว่า การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้ หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และศักยภาพในการประกอบวิชาชีพ ผ่านการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านเครือข่าย และการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อยกระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2561, หน้า 112 – 115) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการคิดในระดับสูง การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2566, หน้า 45) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม พัฒนาและกระตุ้นกระบวนการคิดขั้นสูง รวมถึงการสร้างสรรค์นวัตกรรมในยุคดิจิทัล

วรวรรณ นิมิตพงษ์ (2567, หน้า 89) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ผ่านการใช้เครื่องมือดิจิทัลที่หลากหลาย

Hattie (2020, p. 56) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงการเรียนรู้หรือทักษะที่แตกต่างกันอาจต้องการวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เช่น การใช้สื่อมัลติมีเดียสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ผ่านการมองเห็นและการฟัง หรือการใช้เกมและกิจกรรมแบบโต้ตอบสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ได้ดีจากการปฏิบัติจริง

Koehler (2021, p. 32) ได้ให้ความหมายของการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การปรับใช้นวัตกรรมตามลักษณะผู้เรียน การจัดการเรียนรู้โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered) เป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในการประยุกต์นวัตกรรมการสอนในปัจจุบัน การออกแบบการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียน เช่น การใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน จะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลที่หลากหลาย

3. การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอการประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560, หน้า 123) ได้ให้ความหมายของการประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการสร้างสรรค์และพัฒนาวิธีการ สื่อ หรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

ทิศนา แขมมณี (2566, หน้า 45) ได้ให้ความหมายของการประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำแนวคิด วิธีการ

หรือสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยอาจเป็นการพัฒนาต่อยอดจากของเดิมหรือสร้างขึ้นใหม่

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2562, หน้า 67) ได้ให้ความหมายของการประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน คือ กระบวนการนำความคิดใหม่ วิธีการใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Mishra & Koehler (2021, p. 32) ได้ให้ความหมายของการประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึงการจัดการเรียนรู้โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner – Centered) เป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในการประยุกต์นวัตกรรมการสอนในปัจจุบัน การออกแบบการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียน เช่น การใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน จะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Anderson (2021, p. 45) ได้ให้ความหมายของการประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึงการประยุกต์นวัตกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนไม่ใช่เพียงแค่การนำเทคโนโลยีหรือเครื่องมือใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการสอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการออกแบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และระดับความสามารถของนักเรียนในแต่ละกลุ่มด้วย การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อบริบทเฉพาะของนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้นและสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึงการนำแนวคิด วิธีการ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ครูนำมาปรับใช้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ ปรับปรุงทักษะของผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของทั้งครูและนักเรียน

องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล

1. ความหมายของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอความหมายของผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล ไว้ดังนี้

ปิยะ ดาบชัย (2563, หน้า 55) ได้ให้ความหมายของ ครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึงกระบวนการต่าง ๆ ของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของเจตคติและพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กร สร้างความผูกพันของสมาชิกในองค์การต่อการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์กร โดยการเปลี่ยนแปลงความพยายามของบุคลากรในองค์การ ให้สูงขึ้นกว่าความมุ่งหวังที่ตั้งไว้

อรอุมา ศรีประทุมวงศ์ (2563, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง กระบวนการที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างแรงจูงใจให้เกิดแก่ผู้ตามทำให้ทุกคนยอมรับยอมทำตามทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ มองเห็นและผูกพันต่อวิสัยทัศน์ของผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลงสามารถมองการณ์ไกลและสามารถรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมได้เร็ว

พิมพ์พร วงศ์อนุสิทธิ์ (2564, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำใช้กระบวนการเพื่อนำองค์การไปสู่ เป้าหมายของความสำเร็จองค์กร สร้างความเปลี่ยนแปลง พัฒนา เพิ่มศักยภาพการทำงานของผู้ตามและยังเป็นแบบอย่างนำทางให้ผู้ตามเกิดความต้องการเปลี่ยนแปลง

ไชยา ภาวะบุตร (2565, หน้า 31) ได้ให้ความหมายของครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ภาวะผู้นำจะกระตุ้นและจุดประกายให้ผู้อื่นร่วมมือพัฒนาความสามารถจนบังเกิดผลสำเร็จอย่างดียิ่งทั้งผลลัพธ์และกระบวนการภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงช่วยให้ผู้ตามเจริญก้าวหน้าและพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้นำโดยให้ผู้อื่นมีความร่วมมือและพึ่งพาอาศัยกันและกันในเวลาที่ทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมายที่มุ่งมั่นจะไปให้ถึงเป็น

Razik and Swanson (2001, p. 6) ได้ให้ความหมายครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไว้ว่าเป็นความสามารถที่จูงใจให้บุคคลปฏิบัติงานเกินกว่าความคาดหวังตามปกติ มุ่งไปที่ภารกิจงานด้วยความสนใจ มุ่งบรรลุความต้องการระดับสูง และทำให้มีความเชื่อมั่นในการที่จะใช้ความสามารถปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล

จากที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับยุคดิจิทัล สามารถสรุปได้ว่ายุคดิจิทัล คือ ยุคของเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา ผ่านสื่อดิจิทัลและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้เกิดการปรับตัวในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา รวมถึงเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลยังสนับสนุนภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม และการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ยุคดิจิทัลยังช่วยให้การทำงานข้ามพรมแดนเป็นไปอย่างสะดวกผ่านการใช้ Big Data และเครื่องมือดิจิทัล

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล หมายถึง การที่ครูนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็น 5G, AI, VR และ AR มีความกล้าในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมยุคดิจิทัล ในด้านการเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ใน

2. องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล ไว้ดังนี้

สุกัญญา พูลกสิ (2557, หน้า 36 – 37) ได้เสนอภาวะผู้นำที่สำคัญของผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ ได้แก่

1. มีอิทธิพลต่อความคิด (Idealized Influence) ต่อผู้ตาม เนื่องจากผู้นำมีบารมี (Charism) หมายถึง มีความดีอยู่ในตัวน่าเคารพนับถือมีความสำนึกในส่วนรวมน่าเชื่อถือไว้วางใจได้มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความคิดที่ชัดเจนสามารถกำหนดแนวทางและทิศทางของตนเองที่จะก้าวไปได้ผู้ตามจึงชื่นชมเคารพนับถือไว้วางใจและเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าผู้นำจะสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ตาม

2. คำนึงถึงผู้ตามในระดับบุคคล (Individualize Consideration) โดยให้การสนับสนุนให้ความสำคัญกับผู้ตามให้เกียรติดูแลและปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเห็นความสำคัญรับฟังความคิดเห็นอย่างสนใจจึงทำให้ทุกคนยอมรับยอมตามทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ขององค์กรให้ประสบความสำเร็จ

3. กระตุ้นปัญญาของผู้ตาม (Intellectual Stimulation) คือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการเติบโต เกิดการเปลี่ยนแปลงทางปัญญาและอารมณ์เปลี่ยนแปลงในความเชื่อและค่านิยมตลอดจนความสามารถของผู้ตามให้โอกาสแต่ละบุคคลและเป็นพี่

เลี้ยงให้ในโอกาสที่เหมาะสมผู้นำจะมีพฤติกรรมที่กระตุ้นผู้ตามให้เกิดการตระหนัก และ รับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหากระตุ้นให้คิดในมุมมองใหม่ ๆ จะได้มีพลังปัญญาใน การช่วยกันพลิกฟื้นองค์กรให้ประสบผลสำเร็จเพราะผู้นำคนเดียวไม่สามารถพลิกฟื้นหรือสร้างการเปลี่ยนแปลงได้

4. มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้ตามมีแรงบันดาล ใจ (Inspirational Motivation) มีความกระตือรือร้นและมีความคิดเชิงบวกมองโลกในแง่ดี โดยผู้นำจะทำให้ผู้ตามมองเห็นและผูกพันต่อวิสัยทัศน์ของผู้นำโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลงสามารถมองการณ์ไกลและสามารถรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่จะ เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมได้เร็วขึ้น

5. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ให้เกิดขึ้นกับองค์กร เช่น การพลิกฟื้นองค์กรให้ประสบผลสำเร็จองค์กรจะต้องการนำผู้นำประเภทนี้เป็นอย่างมากเพื่อให้องค์กรอยู่รอดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เกิดเหตุการณ์วิกฤติมีความผันผวนความไม่แน่นอนสูงเกิดวิกฤติศรัทธาจากประชาชน

อภินันทิชัย แกระหัน (2557, หน้า 12 – 17) กล่าวว่า ภารกิจของผู้นำสถานศึกษาสมัยใหม่ คือ การสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ได้ผลและการเปลี่ยนแปลงจะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อมีการกำหนดเป้าหมายมีหลักคิดในการทำงานที่ชัดเจนและสามารถระดมความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างกว้างขวางภารกิจของผู้นำสมัยใหม่ไม่ใช่เป็นการคิดและนำทางเพียงคนเดียว แต่ต้องสื่อสารกระตุ้นการมีส่วนร่วมและกระจายความรับผิดชอบด้วย ซึ่งสามารถจำแนกคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ กล่าวคือผู้นำสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจนและกระจายวิสัยทัศน์ให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้เรียนรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนถูกต้อง

2. มีความเชื่อว่าองค์กรเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ กล่าวคือ ผู้นำมีปรัชญาความเชื่อว่าองค์กรเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ จึงต้องนำองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยจัดสภาพบรรยากาศให้ทุกคนได้ศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

3. เน้นคุณค่าของทรัพยากรมนุษย์ กล่าวคือ ผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จัดการฝึกอบรมตามความต้องการและจำเป็นให้ขวัญ

กำลังใจในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ

4. เป็นผู้มีการสื่อสารและนักฟังที่ดี กล่าวคือ ผู้นำใช้หลักการสื่อสารที่มีประสิทธิผลคำนึงถึงข้อมูลข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรเข้าใจและยอมรับความคิดเห็นของบุคลากร และพร้อมรับฟังข้อเสนอแนะตลอดเวลา

5. ปฏิบัติงานให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ การปฏิบัติงานเน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีการประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าเพื่อพัฒนางานไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ

6. ใช้หลักการบริหารความเสี่ยง กล่าวคือ การบริหารจัดการมีความยืดหยุ่น และไม่เคร่งครัดจนเกินไปในบางครั้งเปิดโอกาสให้ปฏิบัติงานเกินกรอบหรือนโยบายได้ถ้างานนั้นสามารถพัฒนางานในหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ซูไอดา สะมะแอ (2561, หน้า 42 – 43) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 2) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 3) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 5) ด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล 6) ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม 7) ด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้

จารุวรรณ นูสา (2564, หน้า 902) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นผู้มีคุณลักษณะดังนี้ 1) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การสร้างแรงบันดาลใจ 4) การใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 5) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม

Whitlock (2003, p. 82) ได้เสนอองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นผู้มีคุณลักษณะดังนี้ 1) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 4) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

Fulan (2006, p. 42) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นการเปลี่ยนแปลงภายใต้การขับเคลื่อน โดยอาศัยความกระตือรือร้น ความหวัง และพลังขับที่มีเป้าหมายเชิงจริยธรรม เป็นการปฏิบัติของผู้นำโดยความตั้งใจที่จะสร้างชีวิตเริงบวกให้แก่เพื่อนร่วมงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้นำต้องปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้การนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงเกิดประสิทธิผลนำองค์กรไปสู่ผลสำเร็จในระยะยาว และต้องสร้างความเข้าใจการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้นำจึงได้กำหนดองค์ประกอบของภาะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational) 2) การมีอิทธิพลต่อผู้อื่น (Infuence) 3) การพัฒนาผู้อื่น (Developing Others) 4) การเป็นตัวกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (Change Catalyst) 5) การจัดการความขัดแย้ง (Contict Managemen) 6) การสร้างพันธะความผูกพัน (Building Bonds) และ 7) การทำงานร่วมกันเป็นทีมและความร่วมมือกัน (Teamwork and Collaboration)

Kendra Van Wagner (2009, pp. 64 – 72) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เมื่อผู้นำและผู้ตามทำให้เห็นถึงระดับของจริยธรรมและคุณธรรมที่สูงขึ้น วิสัยทัศน์และความคิดส่วนบุคคลทำให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถแนะนำผู้ตามที่จะเปลี่ยนความคาดหวังการยอมรับด้านคุณธรรม เพื่อให้การทำงานไปสู่เป้าหมายขององค์กรโดยมีองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) 2) การคำนึงถึงความเป็นเอกัตถะบุคคล (individualized Consideration) 3) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized influence)

Hoy and Miskel (2012, p. 18) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นผู้มีคุณลักษณะดังนี้ 1) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 5) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม

Kouzes & Posner (2012, pp. 16 – 24) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไว้ว่า เป็นกระบวนการที่สามารถฝึกฝนถ่ายทอดได้ ซึ่งผู้นำจะแสดงภาวะผู้นำของตน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) เป็นต้นแบบนำทาง 2) สร้างแรงบันดาลใจในวิสัยทัศน์ร่วม 3) กล้าท้าทายต่อกระบวนการทำงาน 4) เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานต่อผู้อื่นและ 5) เสริมสร้างขวัญกำลังใจ

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีความหมายครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล ผู้วิจัยได้ นำมาแสดงในตารางวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบย่อยตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี ดังตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบย่อยของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล

แหล่งความรู้ / องค์ประกอบการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล	1. สุกัญญา พูลกสิ (2557)	2. อภินันทิชัย แกระหัน (2557)	3. ซูไอดา สะมะแอ (2561)	4. จารุวรรณ นุสา (2564)	5. Whitlock (2003)	6. Fulan (2006)	7. Kendra Van Wagner (2009)	8. Hoy and Miskel (2012)	9. Kouzes & Posner (2012)	ความถี่	ร้อยละ
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓		7	77.77
2. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		7	77.77
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	✓		✓	✓		✓	✓	✓		6	66.66
4. การสร้างแรงจูงใจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	100.00
5. การเป็นต้นแบบนำทาง	✓								✓	2	22.22
6. การมีวิสัยทัศน์		✓	✓	✓	✓			✓		5	55.55
7. การสื่อสารที่มีประสิทธิผล		✓								1	11.11
8. การปฏิบัติงาน		✓							✓	2	22.22
9. การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม			✓							1	11.11
10. บุคคลแห่งการเรียนรู้			✓		✓					2	22.22
11. การพัฒนาผู้อื่น						✓				1	11.11
12. การจัดการความขัดแย้ง						✓				1	11.11
13. การสร้างความผูกพัน						✓				1	11.11
14. การทำงานร่วมกันเป็นทีม						✓				1	11.11
15. กล้าท้าทายต่อกระบวนการทำงาน									✓	1	11.11
16. เสริมสร้างขวัญกำลังใจ									✓	1	11.11

จากตาราง 9 องค์ประกอบย่อยของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของนักการศึกษาและนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 9 คน จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบย่อย ที่มีความถี่ร้อยละ 60 และค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป

พบว่า มีจำนวน 4 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การสร้างแรงจูงใจ 2) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การกระตุ้นการใช้ปัญญา

องค์ประกอบย่อยของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจ

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ได้นำเสนอความหมายของการสร้างแรงจูงใจ ไว้ดังนี้

อรสา เพชรนุ้ย (2560, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลเกิดสิ่งเร้าหรือแรงกระตุ้น ผลักดันให้บุคคลเกิดความพยายามในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยความเต็มใจใช้ความรู้ ความสามารถที่มีในตัวบุคคลด้วยความมุ่งมั่น เสียสละ อุทิศแรงกายแรงใจ และสติปัญญาอย่างเต็ม ศักยภาพ เป็นความรู้สึกในทางบวกที่ช่วยเสริมแรงให้บุคคลมีความสุขกับการกระทำสิ่งนั้น ส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีและมีความพึงพอใจ ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

ณัฐดนัย ไทยถาวร (2561, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมการทำงานของครูผู้สอนหรือสิ่งโน้มน้าวให้ครูผู้สอนแสดงพฤติกรรมการทำงานในเชิงบวก ได้แก่ ความตั้งใจ ความเต็มใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้

วรวุฒิ อันปัญญา (2563, 58) ได้ให้ความหมายของการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นให้มีการทดลองและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อหาวิธีในการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กร การให้รางวัลและขวัญกำลังใจในการทำงาน การตั้งมาตรฐาน และ กำหนดผลลัพธ์ที่ได้เกินกว่าความคาดหวังปกต

Ryan & Deci (2020, p. 1) ได้ให้ความหมายของการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคคลหรือกลุ่มคนมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นและพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการโดยแรงจูงใจเป็นพลังขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดพฤติกรรมและการกระทำต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การที่ครูมีความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การจูงใจ การกำหนดสิ่งล่อใจต่อผู้อื่นซึ่งโดยทั่วไปคือผู้เรียนมีความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการกระตุ้นผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกระตุ้นเชิงบวกหรือเชิงลบ

หรือสร้างพลังให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจเรียน ซึ่งในที่สุดจะทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูประสบความสำเร็จตามที่ครูมุ่งหวังไว้

2. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ได้นำเสนอความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ไว้ดังนี้

มยุรฉัตร พูลธนสวัสดิ์ (2562, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการโน้มน้าวผู้ตามให้เกิดความเชื่อถือในตัวผู้นำ โดยที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอยางที่ดี จนทำให้ได้รับการยกยองเคารพนับถือ ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจ เมื่อได้ร่วมงาน ผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกบผู้นำและต้องการเลียนแบบผู้นำ

อัมรินทร์ โต๊ะลง (2562, หน้า 7 – 8) ได้ให้ความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ยึดหลักคุณธรรมประกอบการพิจารณาตัดสินใจการมีวิสัยทัศน์ที่สามารถถ่ายทอดไปยังผู้ร่วมงานได้อย่างชัดเจน และความสามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความคิดเห็นเป็นหนึ่งเดียวกันได้อย่างเหมาะสม

Bass & Avolio (1994, p. 3) ได้ให้ความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึงพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกถึงความยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ชัดเจน จนได้รับความเคารพ ศรัทธา และความไว้วางใจจากผู้ตาม องค์ประกอบดังกล่าวถือเป็นมิติสำคัญของภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง โดยผู้นำจะประพฤติตนเป็นแบบอย่าง (role model) และยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้องมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน

Oke and et al (2009, pp. 64 – 72) ได้ให้ความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง ผู้นำควรแสดงบทบาทเป็นตัวอย่างที่น่าเคารพยกย่อง และสร้างความเชื่อถือโดยพิจารณาความ ต้องการของคนอื่นมากกว่าตนเอง มั่นคงในความประพฤติกล้าที่ยอมรับความผิดพลาด ร่วมกัน และชักนำตัวเองเกี่ยวกับหลักจริยธรรม

Northouse (2016, p. 167) ได้ให้ความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึงผู้นำในการสร้างความผูกพันทางอารมณ์และความจงรักภักดีในหมู่

ผู้ตามผ่านการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ โปร่งใส และตั้งอยู่บนหลักคุณธรรม ซึ่งทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ร่วมงานและพร้อมปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของผู้นำ

สรุปได้ว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกถึงการเป็นผู้นำโดยการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ตาม ซึ่งในที่นี้คือ เพื่อนร่วมงาน และผู้เรียน ทั้งในด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง และการมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยประพฤติตนให้เป็นที่น่าเคารพนับถือ มีความน่าเชื่อถือ และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการทำงานในหน้าที่รวมถึงการปฏิบัติการสอนเพื่อบรรลุเป้าหมาย จนทำให้เพื่อนครู และนักเรียนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจที่ได้ร่วมงานด้วย จนในที่สุดเพื่อนครู และนักเรียนจะเลียนแบบและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

3. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ได้นำเสนอความหมายของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ไว้ดังนี้

กนกอร สมปราชญ์ (2562, หน้า 31 – 32) ได้ให้ความหมายของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ผู้นำจะมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช และเป็นที่ปรึกษาของผู้ตาม แต่ละคน ผู้นำจะเอาใจใส่พิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคลเพื่อความสัมฤทธิ์ และเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น มีการปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการให้โอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ ผู้นำจะต้องมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา

อัมรินทร์ โต๊ะลง (2562, หน้า 7 – 8) ได้ให้ความหมายของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การให้ความสนใจแก่ ผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกันด้วยบรรยากาศความอบอุ่นคุ้นเคยในการแนะนำ การสร้างเสริมความร่วมมือของบุคลากรโดยใช้ระบบประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการรับรู้ศักยภาพของผู้ร่วมงานแต่ละคนเพื่อให้ เข้าใจและยอมรับถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

พรพรรณี คำทอน (2565, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่เข้าใจความแตกต่างของผู้ตามทั้งในเรื่องความต้องการและความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละคน โดยผู้นำจะมีพฤติกรรมที่เป็นห่วงกังวลต่อสวัสดิภาพและการพัฒนาของลูกน้องส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่ดี รับฟังอย่างเอาใจใส่ต่อความต้องการของผู้ตามและพยายามตอบสนองต่อความต้องการของผู้ตามแต่ละคน โดยผู้นำจะแสดงบทบาทเป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาที่คอยให้ความช่วยเหลือ

Northouse, Peter Guy (2010, p. 729) ได้ให้ความหมายของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การที่ผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ผู้นำจะส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น โดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ การเน้นความต้องการเป็นรายบุคคลของผู้ใต้บังคับบัญชา

Bass, & Avolio (1995 อ้างถึงใน กนกอร สมปราชญ์, 2562 หน้า 31 – 32) ได้ให้ความหมายของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำ ให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช และเป็นที่ปรึกษาของผู้ตามแต่ละคน ผู้นำจะเอา ใจใส่พิเศษพัฒนาศักยภาพผู้ตาม ผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคลเพื่อ ความสัมฤทธิ์ผลและเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น มีการปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการให้โอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการสนับสนุนคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ ผู้นำจะต้องมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา

สรุปได้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่ครูให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่เพื่อนครู และนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านความต้องการความสามารถ และศักยภาพ รวมถึงการที่ครูทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมพัฒนาเพื่อนครูและนักเรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และประสบความสำเร็จ โดยการที่ครูสร้างบรรยากาศของการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้

ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทั้งในระดับบุคคลและองค์การ

4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ได้นำเสนอความหมายของการกระตุ้นการใช้ปัญญา ไว้ดังนี้

กิติศักดิ์ ปัญโญ (2561, หน้า 36 – 37) ได้ให้ความหมายของการกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหา วิเคราะห์ปัญหาโดยใช้ ข้อมูลหลักฐาน และเหตุผล

อัมรินทร์ โต๊ะลง (2562, หน้า 7 – 8) ได้ให้ความหมายของการกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การให้กำลังใจผู้ร่วมงานที่ พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ ไม่วิพากษ์วิจารณ์แม้ว่าความคิดนั้นจะแตกต่างไปจากความคิดของผู้อื่น การกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเห็นคุณค่าของการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีอุดมการณ์และเกิดผลเชิงประจักษ์และการสร้างเสริมให้ผู้ร่วมงานพัฒนาการทำงานโดย การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคโดยใช้ข้อมูลหลักฐานในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

จารุวรรณ นูสา (2564, หน้า 906) ได้ให้ความหมายของการกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามเกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ แสวงหาแนวทางใหม่มาใช้ในแก้ปัญหาในหน่วยงาน กระตุ้นให้ผู้ตามรู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งท้าทาย ความสามารถทำให้ผู้ตามเกิดความคิดสร้างสรรค์ นำเสนอสิ่งใหม่ ๆ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

สายฝน สวัสเอื้อ (2566, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของกรกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีการสร้างความเชื่อมั่น กระตุ้นและจูงใจให้ครูได้แสดงแนวคิดและวิธีการ ใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา การมอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถ เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบมีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหาและการหาคำตอบของปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ

Northouse, Peter Guy (2010, p. 729) ได้ให้ความหมายของการกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานใช้ความคิดสร้างสรรค์หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ จูงใจให้ผู้ร่วมงานคิดวิธีใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาการ จัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเปลี่ยนแปลงมุมมองของปัญหา และมีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหา และแสดงความคิดเห็นในการทำงาน ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานใช้หลักการเหตุผลในการตัดสินใจมากกว่าความรู้สึกตนเองใช้วิธีการตั้งคำถามกับผู้ร่วมงานเพื่อนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น

สรุปได้ว่า การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง กระบวนการที่ครูส่งเสริมให้เพื่อนครู และนักเรียนใช้ความคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรอง และแก้ปัญหาด้วยตนเองผ่านการตั้งคำถาม การอภิปราย หรือการทำกิจกรรมที่ท้าทายความคิด วิธีการนี้ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และส่งเสริมการเรียนรู้และสามารถเผชิญความท้าทายและปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ

1. รูปแบบ

1.1 ความหมายของรูปแบบ

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึง ความหมายของรูปแบบไว้ดังนี้

ฐปนีย์ นารี (2561, หน้า 123) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบได้ศึกษาและพัฒนาขึ้น เพื่ออธิบายถึงปรากฏการณ์ให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้นองค์ประกอบของรูปแบบไม่มีตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่างและวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564, หน้า 81) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างจำลองที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถเทียบเคียงหรือนำไปใช้เป็นตัวแบบในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน รวมถึงการอธิบาย หรือการแสดงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ง่ายขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Ardictionaary (2008, p. 1) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองที่เป็นสัดส่วนหรือเป็นประเภทเดียวกันกับของจริงหรือสัญลักษณ์ของการเป็น ตัวแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต หรือแบบแผนของสิ่งที่เตรียมไว้ การให้ความหมายของรูปแบบ (Model) ในหนังสือ Encyclopedia of Psychology and Education ไว้ 2 ความหมาย ดังนี้ 1) รูปแบบ คือ รูปย่อของความจริงของปรากฏการณ์ซึ่งแสดงด้วย ข้อความ จำนวน หรือภาพ โดยการลดทอนเวลาและทักษะ ทำให้เข้าใจความจริงของ ปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น 2) รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่ กำหนดเฉพาะ

Thinkexist (2008, p. 1) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่วาดไว้ล่วงหน้า หรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนแสดงความคิดของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือสิ่งที่เตรียมเอาไว้ล่วงหน้า สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แนวทางหรือแบบอย่างที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นแสดง ให้เห็นถึงโครงสร้างจำลองที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถเทียบเคียงหรือนำไปใช้เป็นตัวแบบ ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันรวมถึงการอธิบาย หรือการแสดงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ง่ายขึ้น

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง นวัตกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โดยใช้กระบวนการพัฒนาตามกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อเกิดการถูกต้อง เที่ยงตรง เชื่อถือได้ และสามารถใช้อธิบายองค์ประกอบหรือกิจกรรมโดยการสื่อในลักษณะต่าง ๆ

2. ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการได้นำเสนอประเภทของรูปแบบ ไว้ดังนี้

วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด (2559, หน้า 136) กล่าวว่า รูปแบบมีหลายประเภท ซึ่งในแต่ละสาขาก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เช่น รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ได้แบ่งออกเป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษาแผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ และรูปแบบที่นำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

สมาน แก้วคำไสย์ (2559, หน้า 60) กล่าวว่า รูปแบบที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวไว้ เมื่อรวมแล้วจะมีรูปแบบหลัก ๆ อยู่ คือ รูปแบบเชิงกายภาพ รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ รูปแบบเชิงเทียบเคียง รูปแบบเชิงข้อความ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุ รูปแบบปกติ รูปแบบแบบประชาธิปไตย รูปแบบทางการเมือง รูปแบบจิตวิสัย และรูปแบบคลุมเครือ

Steiner (2001, p. 25) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เป็นการสร้างแบบจำลองที่เหมือนของจริงทุกประการ

1.2 รูปแบบเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เป็นการสร้างแบบจำลองเท่าของจริงขึ้นมาก่อนเพื่อออกแบบสำหรับเป็นต้นแบบผลิตสินค้านั้น ๆ

2. รูปแบบเชิงความคิด (Conceptual Model) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

2.1 รูปแบบเชิงความคิดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual Model Of) คือ รูปแบบหรือแบบจำลองที่สร้างขึ้นโดยจำลองมาจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เช่น รูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

2.2 รูปแบบเชิงความคิดเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual Model For) คือ รูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายทฤษฎีหรือปรากฏการณ์ เช่น รูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคัดสรรตามธรรมชาติเพื่อนำไปอธิบายทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน

สรุปได้ว่า รูปแบบมีหลายประเภท เช่น รูปแบบ เชิงสัญลักษณ์ รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ รูปแบบเชิงข้อความ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ รูปแบบเชิงสัมพันธ์ รูปแบบเชิงสาเหตุ รูปแบบเชิงปฏิบัติ รูปแบบเชิงทฤษฎี เป็นต้น ผู้วิจัย นำมาเป็นแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสารบรรณในเชิงเหตุและผลผสมผสานกันระหว่างเชิงปฏิบัติและเชิงทฤษฎี เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงที่มีทิศทางเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ดังนี้

สรรฤดี ดีปู่ (2560, หน้า 170) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตนครชัยบุรินทร์ มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) แนวคิด และหลักการกำกับรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์การร่างรูปแบบ 3) คุณลักษณะภาวะผู้นำและพฤติกรรม ภาวะผู้นำนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตนครชัยบุรินทร์ 4) แผนพัฒนาภาวะผู้นำ นักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตนครชัยบุรินทร์ และ 5) กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำ

พุทธชาติ ภูจอมจิต (2563, หน้า 114) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสรางสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการดำเนินงาน และ 5) การประเมินผล

สร้อยสุดา กรีน (2563, หน้า 62) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนาและ 5) การวัดและประเมินผล

อนุสรา พิพิทธภัณฑ์ (2563, หน้า 100) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบูรณาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 องค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการพัฒนา 4) เนื้อหาของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล

ณัฐยาภรณ์ เล็กสิงโต (2564, หน้า 159 – 161) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

พนิดา ยาทองไชย (2566, หน้า 182) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในพื้นที่ รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

มัตติกา ผาลี (2566, หน้า 62) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

กันยารัตน์ โอโมริ (2567, หน้า 36) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการ 5) สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

Dessler (1991, pp. 134 – 153) ได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาว่า มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

วันปะเสิด แก้วมะนีโช (2568, บทคัดย่อ) ได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาว่า มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล

จากทัศนะของนักวิชาการเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาที่ได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนา ดังตาราง 10

ตาราง 10 องค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ

นักวิชาการ / รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ	1. สรรฤดี ดีปู่ (2560)	2. พุทธชาติฐจอมจิต (2563)	3. สร้อยสุดา กรีน (2563)	4. อนุสรา พิพิทธภัณฑ์ (2563)	5. ณัฐยากรณ์ เล็กลิงโต (2564)	6. พนิดา ยาทองไชย (2566)	7. มัตติกา ผาสี (2566)	8. กันยารัตน์ โคโมรี (2567)	9. Dessler (1991)	10. วันปะเสิด แก้วมะนีโช (2568)	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
1. หลักการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100.0
2. วัตถุประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100.0
3. เนื้อหา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100.0
4. กระบวนการพัฒนา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100.0
5. การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100.0
6. สื่อและแหล่งเรียนรู้					✓	✓	✓	✓	✓		5	50.0

จากตาราง 10 การศึกษาการพัฒนารูปแบบของนักวิชาการ พบว่า การพัฒนารูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ รูปแบบที่ดี และมีประสิทธิภาพจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล จำเป็นต้องมีองค์ประกอบ สำคัญอยู่หลายปัจจัยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการศึกษานั้นครั้งนั้น ๆ ดังนั้นจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความถี่ร้อยละ 60 ขึ้นไป สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักการ

หลักการ หมายถึง สาระสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู โรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1) เป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่มุ่งให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน สามารถนำไปบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ได้จริง

2) เป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีวิธีการพัฒนาที่เน้นให้เกิดกระบวนการคิด การพัฒนาทักษะ และเจตคติที่พร้อมนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่เน้นกระบวนการกลุ่ม การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากวิทยากรผู้มีประสบการณ์ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่มีผลงานเชิงประจักษ์

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นจากรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่สร้างขึ้นเพื่อ

1) เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา

2) เพื่อพัฒนาทักษะ และสมรรถนะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา

3) เพื่อให้ครูโรงเรียนประถมศึกษาได้นำความรู้ ทักษะ และสมรรถนะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เนื้อหา

เนื้อหา หมายถึง สาระความรู้ที่ครอบคลุมทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยจัดทำเป็น 5 เล่ม ดังนี้

เล่ม คู่มือการใช้รูปแบบ

เล่ม 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

เล่ม 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

เล่ม 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

เล่ม 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

เล่ม 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

4. กระบวนการพัฒนา

กระบวนการพัฒนา หมายถึง เทคนิคหรือวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาด้วยตนเอง การอบรมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติจริง และการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์ม ส่งคู่มือให้กับผู้อบรมศึกษาก่อนเข้ารับการอบรม อย่างน้อย 1 สัปดาห์

ระยะที่ 2 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โดยมีวิทยากรเชี่ยวชาญควบคู่กับเอกสารการพัฒนา

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC หลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ครูไปฝึก ปฏิบัติในสถานศึกษาที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่ ระยะเวลา 8 สัปดาห์

ระยะที่ 4 การติดตาม ประเมินผล ด้วยระบบ E – PLC เป็นการประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา

5. การวัดและประเมินผล

การประเมินผล หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าในด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติของครูประถมศึกษา ก่อนและหลังการพัฒนา ดังนี้

วัดความรู้ความเข้าใจ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ ก่อน – หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

วัดเจตคติ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานสถานศึกษาต้นแบบ

วัดทักษะ โดยใช้แบบประเมินก่อน – หลังการฝึกปฏิบัติ

2.4 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ

การพัฒนาภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเลือกวิชาการและรูปแบบการพัฒนาที่กำหนดขึ้นจะต้องเกิดประโยชน์และไม่สิ้นเปลืองเวลาในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการพัฒนาทั้งนี้ นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอแนวทางพัฒนาไว้หลากหลายวิธี ดังนี้

ยุพา จันทวงศ์ (2561, หน้า 63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้วิธีการพัฒนา 4 วิธี ดังนี้ 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์ม 3) การศึกษาดูงาน และ 4) การฝึกปฏิบัติจริง

พุทธชาติ ภูจอมจิต (2563, หน้า 114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคของครูโรงเรียนประถมศึกษา ได้วิธีการพัฒนา 4 วิธี ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงานตามสภาพจริง และ4) การประเมินหลังการพัฒนา

ณัฐพร พรมวัง (2564, หน้า 152) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ 4 วิธี ดังนี้ 1) การรวมกลุ่มจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) การฝึกปฏิบัติจริง 3) การศึกษาเอกสารประกอบผ่านแพลตฟอร์ม และ 4) การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ณัฐยาภรณ์ เล็กสิงห์โต (2564, หน้า 186) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ 3 วิธี ดังนี้ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และ 3) ติดตามและประเมินผลผ่านระบบ Online

ธนวัฒน์ ฉิมกูล (2565, หน้า 108 – 111) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำประกอบด้วย 4 วิธีได้แก่ 1) การรวมกลุ่มจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผ่านระบบออนไลน์ 2) การฝึกปฏิบัติจริง 3) การศึกษาเอกสารประกอบ และ 4) การอบรมเชิงปฏิบัติการ ผ่านระบบออนไลน์

มัตติกา ผาลี (2566, หน้า 13) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ได้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ 4 วิธี ดังนี้ 1) การศึกษาเอกสารประกอบ 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การฝึกปฏิบัติจริง และ 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC)

กันยารัตน์ โอโมริ (2567, หน้า 36) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ 4 วิธี ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมก่อนการพัฒนา 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ ผ่านระบบออนไลน์ 3) การปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงาน และ 4) การประเมินหลังการพัฒนา ผ่านระบบออนไลน์

Yukl (1998, pp. 465 – 490) กล่าวถึงวิธีการพัฒนาสรุปได้ว่าวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำมี 3 วิธี คือ

1. การสร้างโปรแกรม การฝึกอบรม (Training Program)
2. การพัฒนากิจกรรม (Developriental Activity)
3. การพัฒนาตนเอง (Self – Developmental Activity)

Ronald and Angela (2007, p. 175) ได้สรุปการมุ่งเน้นพัฒนาผู้นำโดยใช้รูปแบบการพัฒนา ดังนี้ 1) การเข้าเรียนและอบรม ผ่านระบบออนไลน์ 2) การประชุมปฏิบัติการ 3) การเดินทางไปดูงาน 4) การแลกเปลี่ยน ระบบออนไลน์ 5) การค้นคว้าวิจัย และ 6) การเยี่ยมและการสาธิต

Le Duc Quang (2016, p. 129) ได้สรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ 5 วิธี ดังนี้ 1) การฝึกฝนด้วยตนเอง 2) การสร้างประสบการณ์ 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม ระบบออนไลน์ 4) การฝึกอบรม ผ่านระบบออนไลน์ และ 5) การฝึกปฏิบัติจริง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังตาราง 11

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 11 การสังเคราะห์วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ/ กระบวนการพัฒนา

แหล่งความรู้ / แนวคิด ทฤษฎี วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ	1. ยุพา จันทวงศ์ (2561)	2. พุทธชาติ ฤจอมจิต (2563)	3. ณัฐพร พรมวัง (2564)	4. ณัฐยากรณ์ เล็กสิงห์โต (2564)	5. ธนวัฒน์ ฉิมกูล (2565)	6. มัตติกา ผาสี (2566)	7. กันยารัตน์ โอโมริ (2567)	8. Yukl (1998)	9. Ronald and Angela (2007)	10. Le Duc Quang (2016)	ความถี่	ร้อยละ
1. การฝึกอบรม	✓							✓		✓	3	30.00
2. การศึกษาด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์ม	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	90.00
3. การอบรมเชิงปฏิบัติการ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		8	80.00
4. การศึกษาดูงาน	✓						✓		✓	✓	4	40.00
5. การฝึกปฏิบัติจริง	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	7	70.00
6.) การรวมกลุ่มจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (E – PLC)			✓		✓	✓			✓	✓	5	50.00
7. การนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC		✓		✓			✓		✓		4	40.00
8. การค้นคว้าวิจัย									✓		1	10.00

จากตาราง 11 การสังเคราะห์วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ/ กระบวนการพัฒนาจากนักวิชาการจำนวน 10 คน โดยกำหนดการพิจารณาที่มีความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 (ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป) เพื่อเป็นแนวทางหรือวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ สามารถสรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ ได้ 4 วิธี ดังนี้ 1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์ม 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC และ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC รายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์ม

การจัดการเรียนรู้ในยุคสมัยที่โลกยังไม่รู้จักคำว่า "ดิจิทัล" จะถูกจำกัดอยู่ในสถานศึกษาโดยมีการแบ่งระดับชั้น แบ่งห้องเรียน ตามเกณฑ์อายุที่กำหนด ครูผู้สอนจะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทำการบรรยายอยู่หน้าชั้นเรียน เป็นการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ในลักษณะการบอกเล่าและเขียนเนื้อหาบนกระดานเมื่อเรียนเสร็จแล้วจะมีการบ้านให้ฝึกทำที่บ้าน โดยรูปแบบเช่นนี้เกิดขึ้นและคงอยู่หลายสิบปี

เมื่อโลกได้เริ่มรู้จักคำว่า "ดิจิทัล" รูปแบบการจัดการเรียนรู้ก็มีการปรับตัวโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ เราจะเริ่มเห็นการใช้โทรทัศน์วิทยุ เครื่องเล่นวีดิโอ หรือคอมพิวเตอร์มาเป็นอุปกรณ์ช่วยสอน และเริ่มมีการนำเนื้อหาวิชาเรียนมาจัดทำเป็นสื่อมัลติมีเดียบันทึกลงในเทปวีดโอ แผ่นซีดีรอม รวมถึงนำเอาสือดังกล่าวออกอากาศทางการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

อินเทอร์เน็ต (Internet) เข้ามามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ แนวคิดของการจัดการศึกษาจากเดิมที่เป็นแบบปิด โดยผู้เรียนต้องเข้าเรียนในห้องเรียนตามเวลาที่กำหนด ได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นแบบเปิดมากขึ้นผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ที่ไหนและเมื่อไหร่ก็ได้ตามต้องการผ่านระบบออนไลน์ และผู้สอนสามารถให้ความรู้กับคนจำนวนมากได้โดยไม่ต้องสอนซ้ำ จึงทำให้เกิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานหรือ Blended Leaming ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น MOOC(Massive Open Online Courses) YouTube , Facebook , Google Classroom เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันกำลังได้รับความนิยมมากขึ้น และสามารถตอบสนองการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี

วิไลวรรณ วงจินดา และคณะ (2564, หน้า 11) การเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology) เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์Application สื่อออนไลน์เป็นต้น และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital devices & Tools) เช่น Smart Phone, Tablet, Computer เป็นต้น เป็นเครื่องมือ สนับสนุนการเรียนรู้ของตนเองให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (เรียนรู้ได้มากขึ้น เรียนรู้ได้เร็วขึ้น เรียนรู้ได้ ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น เรียนรู้แล้วนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นแต่ใช้เวลาลดลง)

ฐิติมา จันทะคีรี (2565, หน้า 358) ได้สรุปความหมาย การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม หมายถึง รูปแบบการสอนที่บูรณาการปรับใช้เทคโนโลยีกับการเรียนการสอนทั้งแบบปกติและการสอนออนไลน์ เรียกว่า การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ผสมผสานโมดูล (Module) การเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน เป็นลักษณะของการผสมผสานการเรียนแบบออนไลน์ (Online Learning) ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการนั่งฟังการบรรยายในชั้นเรียนปกติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 6) ได้สรุปหมายของการศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม หมายถึง แหล่งรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในระบบออนไลน์หรือออฟไลน์ที่มีการใช้งานในระดับสถานศึกษา ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ ตัวอย่างดิจิทัลแพลตฟอร์ม เช่น เว็บไซต์ Facebook Line Youtube แอปพลิเคชั่นเพื่อการศึกษา Google Workspace IXL True Vieam เป็นต้น

Code genius (2567, หน้า 1) ได้สรุปความหมาย การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม หมายถึง ระบบบริการออนไลน์ที่ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูล เครื่องมือ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่บนแพลตฟอร์ม Digital Learning ได้อย่างเสรี โดยเทคโนโลยีนี้ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีความสะดวกสบายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน

The Kommon (2568, p 1) ได้สรุปความหมาย การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม หมายถึง ระบบบริการออนไลน์ที่เอื้อให้ผู้เรียน ผู้สอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูล เครื่องมือ และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การเรียนรู้มิได้จำกัดอยู่ในระบบห้องเรียนแบบเดิม ๆ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

สรุปได้ว่า การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดอย่างมีเป้าหมาย รู้จักแสวงหา แหล่งเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนและประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยจะส่งคู่มือและชุดอบรมโดยทำเป็นไฟล์พีดีเอฟ โดยอาศัยกลุ่มไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับใช้ในการอบรมครั้งนี้ โดยส่งให้กับผู้ศึกษาก่อนการอบรมอย่างน้อย 8 วัน

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการอบรมเชิงปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

อนุสรา พิพิทธภัณฑ์ (2563, หน้า 14) ได้สรุปความหมาย การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ ความ

เข้าใจ ทัศนคติ และความชำนาญ จนเกิดเป็นทักษะเพื่อพัฒนาสมรรถภาพหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองไปตามวัตถุประสงค์ของการอบรม โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติจริงที่มีประสิทธิผล และมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ที่หลากหลายวิธี เช่น วิธีการบรรยาย อภิปราย การระดมสมอง และการสนทนากลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและภายนอกกลุ่ม

วราจิตร พรมเกตุ (2565, หน้า 108) ได้สรุปความหมายของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง เป็นรูปแบบของการฝึกอบรมที่สงเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติสามารถนำสิ่งที่ได้รับไปปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงที่ผู้เข้าอบรมปฏิบัติอยู่ลักษณะของการประชุมเชิงปฏิบัติงานจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) เป็นการให้ความรู้ของวิทยากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม เรื่อง ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้จานสมรรถนะ 2) เป็นการปฏิบัติการของผู้เข้ารับการอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนให้ได้แนวทางการปฏิบัติแก้ปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติงาน การถ่ายทอดประสบการณ์ สรุปได้ว่า การอบรมผ่านระบบออนไลน์ หมายถึง เป็นกระบวนการหรือวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน อีกทั้งเกิดทัศนคติและเกิดทักษะในการปฏิบัติงานทั้งรูปแบบ On – site และรูปแบบ Online ผ่าน Social media เช่น Line Group และ Facebook เพื่อให้ครูและบุคลากรเกิดการเรียนรู้และพัฒนางานได้อย่างมี

ขจีนุช ดาโอภา (2568, หน้า 17) ได้สรุปความหมายของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยการอบรมสัมมนาโดยมีวิทยากรมาให้ความรู้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน ร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ ความเข้าใจและนำ องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยการอบรม สัมมนาโดยมีวิทยากรมาให้ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ความเข้าใจและนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอการฝึกปฏิบัติจริงและใช้ E – PLC ไว้ดังนี้

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 198 – 209) ได้สรุปความหมายการฝึกปฏิบัติ หมายถึง เป็นหลักสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำและถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาภาวะผู้พัฒนาภาวะผู้นำ และถือเป็นจุดเริ่มตันของการพัฒนาภาวะผู้นำและเป็นจุดเริ่มตันของการพัฒนาภาวะผู้นำ เนื่องจากผู้นำไม่สามารถเป็นผู้นำที่โดยปราศจากความตระหนักรู้ในตนเอง เพราะสิ่งที่ผู้นำความมีประสิทธิผลในการทำงานคือการตระหนักว่าอะไรที่จูงใจตน และสนับสนุนการตัดสินใจของตนให้ทำบางสิ่งบางอย่าง จุดเริ่มต้นของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้นำมาจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง เพราะถ้าผู้นำไม่เข้าใจตนเองก็ไม่สามารถจัดการกับตนเองได้อย่างเหมาะสม การที่ผู้นำจะเข้าใจบุคคลอื่นและสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันก็เป็นเรื่องยาก

วราจิตร พรมเกตุ (2565, หน้า 108) ได้สรุปความหมายของการปฏิบัติจริง/ทดลองใช้ หมายถึง เป็นวิธีการพัฒนาครูที่มุงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ผู้วิจัยได้สร้าง และพัฒนาขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ

Dessler (1991, pp. 254 – 275) ได้ให้ความหมาย การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงหรือการทดลองเรียนงาน เป็นเทคนิคการฝึกอบรมโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับอนุญาตให้วิเคราะห์และแก้ปัญหาขององค์การอย่างเต็มที่เต็มเวลา เป็นการมอบหมายให้ทำงานแทนหัวหน้าชั่วคราวโดยเสมือนว่าหัวหน้าไม่อยู่นั่นเอง ซึ่งทำได้หลายวิธี คือ หัวหน้าอาจเลือกคนใดคนหนึ่งให้มาเป็นผู้ทดลองงาน โดยสอนให้รู้วิธีและปัญหาในการปฏิบัติงานประจำวัน หรือหัวหน้าอาจลาหยุดงานชั่วคราวเพื่อพักผ่อนหรือไปตรวจงานแล้วเลือกผู้ใต้บังคับบัญชามาทำการแทน หรือแต่งตั้งให้ลูกน้องคนใดคนหนึ่งมาทำหน้าที่ผู้ช่วยโดยมอบหมายให้ช่วยทำงานหลายอย่าง ซึ่งอาจมอบงานให้ทำเป็นอย่าง ๆ ไป การทดลองการปฏิบัติงานเป็นหลักการฝึกหัดและทำให้เรียนรู้งานได้เร็วซึ่งเป็นวิธีเรียนด้วยการกระทำเป็นการกระตุ้นจูงใจและช่วยลดภาระงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นหลักประกันว่าการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมีความเหมาะสม เพราะถ้าผลการทดลองปฏิบัติงานไม่ดีก็จะไม่แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน

สรุปได้ว่า การฝึกปฏิบัติจริง หมายถึง เป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรที่มุ่งจัดกิจกรรมให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น ให้ผู้รับการพัฒนาเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุดมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ด้วยระบบ E – PLC

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นำเสนอการนิเทศ กำกับ ติดตาม ด้วยระบบ E – PLC ไว้ดังนี้

อนุสรา พิพิทธภัณฑ์ (2563, หน้า 14) ได้สรุปความหมาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC) คือ กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกัน เพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวางเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันและตรวจสอบสะท้อนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวมผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลังโดยมุ่งเน้น และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม โดยมีการดำเนินการดังนี้ 1) ขั้นวางแผน (Planning) 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Action) 3) ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติงาน (Observation) และ 4) ขั้นสะท้อนผล (Reflection)

ณัฐพร พรมวัง (2566, หน้า 152) ได้สรุปความหมาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC) คือ การรวมกลุ่มจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาบนพื้นฐาน วัฒนธรรมและความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร โดยมีวิสัยทัศน์ คุณค่าเป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมเพื่อมุ่งสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้

Le Duc Quang (2016, p. 129) ได้สรุปความหมาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม หมายถึง การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนร่วมกันโดยฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามการร่วมกันในการวางแผนการคิดและเป็นการฝึกการตัดสินใจร่วมกันในระดับกลุ่ม

สรุปได้ว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบ Online หมายถึง วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ ด้วยการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนร่วมกัน โดยใช้รูปแบบ Online ผ่าน Social media

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

1. ความหมายของความต้องการจำเป็น

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของความต้องการจำเป็น ไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2558, หน้า 32 – 42) ได้สรุปและได้ทำการสังเคราะห์ความหมายของความต้องการจำเป็นในหลายมุมมองไว้ดังนี้ 1) มุมมองทางจิตวิทยา เจ้าของทฤษฎีความต้องการจำเป็นในมุมมองนี้คือ Abraham Maslow โดยได้เสนอลำดับขั้นความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ขั้น คือ ความต้องการจำเป็นทางกายภาพ (physiological needs) ความต้องการจำเป็นด้านความมั่นคงปลอดภัย (security/safety needs) ความต้องการจำเป็นด้านความรักและการได้เป็นเจ้าของ (love and belonging needs) ความต้องการจำเป็นด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (esteem needs) และความต้องการจำเป็นในการบรรลุสัจการแห่งตน (self–actualization needs) 2) มุมมองทางการประเมิน มีนักการประเมินได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย แต่ที่ปรากฏชัดเจนสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มแรกให้ความหมายของความต้องการจำเป็นคือ ความแตกต่าง / ความขาดแคลน โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาผลต่างของสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์อยากให้เกิด กลุ่มที่สอง ความต้องการจำเป็นคือ ประโยชน์ที่ได้รับ เป็นการนิยามเชิงวินิจฉัย (diagnostic needs) คือการกำหนดความต้องการจำเป็นสำหรับอะไรก็ตามที่ทำให้เกิดความพอใจ (satisfaction) และระดับความพอใจนี้ก็ขึ้นอยู่กับบริบท (context dependent) โดยได้ทำการสรุปได้แล้วจึงนิยามเกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นที่สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1. การนิยามตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model)
2. การนิยามตามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution Model

เอกพจน์ สิงห์คำ (2560, หน้า 25) ได้สรุปไว้ว่า ความต้องการจำเป็นหมายถึง สิ่งที่จำเป็นที่ต้องได้รับการตอบสนอง โดยเกิดจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพความเป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นว่าเกิดช่องว่างมากน้อยเพียงใดและมีความสำคัญมากน้อยเพียงใดที่จะต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

McCaslin & Tibezinda (2014, pp. 44 – 49) ได้ให้ความหมายของความต้องการจำเป็น โดยกล่าวว่าเป็นตัวสะท้อนถึงการแก้ไขปัญหาในเรื่องนั้นนิยามของการ

ประเมินความต้องการจำเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป คือ กระบวนการที่เป็นระบบซึ่งใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ส่วนใหญ่จะเน้นที่ความแตกต่างของผลผลิต (Outcome gaps) จากนั้นมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น แล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นโดยการนำข้อมูลมาใช้กำหนดวิธีการในแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งใช้กระบวนการที่เป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญ และการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนาเป็นการประเมินความต้องการจำเป็น

2. การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2562, หน้า 275 – 279) การจัดลำดับความสำคัญ (priority setting) ความต้องการจำเป็น คือ ขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็นเพื่อวิเคราะห์สาเหตุและกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นนั้นต้องมีความสมบูรณ์ สามารถนำผลไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในแต่ละประเด็น และจากนั้นต้องนำมาจัดเรียกลำดับตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย ซึ่งวิธีการที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่างพบว่าเป็นที่นิยมใช้กันมาก โดยเป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่าง ซึ่งต้องมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ (I = Importance) ของข้อความนั้น เสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Should Be และมาตรวัดที่แสดงระดับของข้ารายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือสัมฤทธิ์ผล (D = Degree of Success) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What is” โดยเทคนิควิธีการจัดลำดับความต้องการเป็นนั้นมีหลายวิธีที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของข้อมูล แต่วิธีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้ข้อมูลการตอบสนองแบบคู่ที่ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพเป็นจริงในปัจจุบัน Modified Priority Needs Index มีวิธีการดังนี้

$$PNI_{modified} = (I - D)/D$$

เมื่อ $PNI_{modified}$ หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพควรจะเป็น

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพเป็นจริงในปัจจุบัน

โดยสูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) เป็นวิธีการหาค่าผลต่างของ I – D แล้วนำมาหารด้วยค่า D ใช้เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพเป็นอยู่เป็นฐาน ในการคำนวณอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพคาดหวังของกลุ่มหลักของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จะประกอบด้วย หลักการพื้นฐาน 2 ประการ คือ 1) หลักการความแตกต่าง (Discrepancy) 2) หลักความสำคัญ (Importance)

Witkin & Altrichuld (1995, pp. 51 – 53) ได้กล่าวถึงการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ที่จะต้องพิจารณาทั้งความเที่ยง และความตรง และต้องมีการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบ ที่มีส่วนสำคัญต่อการจัดลำดับที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย 1) การกำหนดขนาดความแตกต่างของสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ 2) องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสนับสนุน หรืออุปสรรคต่อความต้องการจำเป็น 3) การกำหนดระดับความยากง่ายในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น 4) การประเมินความเสี่ยง 5) ผลกระทบที่อาจเกิดกับส่วนอื่น ๆ ของระบบ 6) การกำหนดค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา

สรุปได้ว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการเพื่อจะระบุช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยการนำช่องว่างดังกล่าว นำมาทำการจัดลำดับความสำคัญ แล้วทำการเลือกความต้องการจำเป็นนำไปแก้ไขต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา

1. ความหมายของการวิจัยและพัฒนา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการวิจัยและการพัฒนาไว้ ดังต่อไปนี้

สร้อยสุดา กรีน (2563, หน้า 80) ได้ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในแง่มุมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการยกระดับคุณภาพงานหรือคุณภาพชีวิตด้วยกระบวนการเทคนิควิธีหรือรูปแบบ

การทำงานที่เป็นระบบและมีกระบวนการหรือรูปแบบการทำงานที่สามารถนำมาพัฒนางานให้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้มีการยกระดับคุณภาพ งานหรือคุณภาพชีวิตในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์เพื่อการเพิ่มผลผลิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุวิทย์ ภาณุจารี (2563, หน้า 314) ได้ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนาเป็นลักษณะของการวิจัยแบบหนึ่งที่ผสาน กระบวนการวิจัยกับกระบวนการพัฒนาเข้าด้วยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม ที่อาจเป็นหลักการ แนวคิด หรือทฤษฎี เป็นแนวทาง วิธีปฏิบัติ วิธีการ หรือกระบวนการเป็นระบบ ปฏิบัติ หรือรูปแบบ หรือเป็นผลผลิตหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ จนมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพอันเป็นประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน องค์การ สถาบัน หรือสังคม โดยมีกลยุทธ์ในการตรวจสอบยืนยันความถูกต้องและน่าเชื่อถือของหลักการ แนวคิด หรือทฤษฎี ฯลฯ ที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น

อินทิรา ชูศรี (2563, หน้า 147) ได้ให้ความหมายของ การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ (Material) และ ผลิตภัณฑ์ประเภทวิธีการหรือกระบวนการ (Process) โดยดำเนินการทดสอบในสภาพจริง และทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รอบจนได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ณัฐพล วรรณศรี (2564, หน้า 95) ได้ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนา หมายถึง การดำเนินการพัฒนากระบวนการ วิธีการ หรือผลผลิตต่าง ๆ รวมถึงการบริการต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ หรือผลผลิตต่าง ๆ โดยเฉพาะให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอย่างเต็มที่และมีการดำเนินการพัฒนาต่อไปเรื่อย ๆ

รัตนะ บัวสนธ์ (2564, หน้า 1 – 3) ได้ให้ความหมายของ การวิจัยและพัฒนามาจากคำว่า “Research and Development” นิยมเรียกกันย่อ ๆ ว่า R and D” ซึ่งหมายถึง การพัฒนานวัตกรรม (หรือบางทีก็เรียกว่าผลิตภัณฑ์) โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนา ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญของการวิจัยและพัฒนา ก็คือ การได้นวัตกรรมที่เป็นต้นแบบสามารถนำไปใช้หรือแก้ปัญหาได้จริง การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกันตามลำดับ กล่าวคือ ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานในขั้นตอนหนึ่ง ๆ จะได้รับการนำไปใช้สำหรับดำเนินงาน

ในขั้นตอนต่อ ๆ ไป ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนมิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด แต่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยทั่วไปแล้วการวิจัยและพัฒนาจะประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบสร้าง และประเมินนวัตกรรม ขั้นตอนที่ 3 การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม

สุวิมล ว่องวาณิช (2564, หน้า 54) ได้ให้ความหมายของ การวิจัยและพัฒนานั้น หมายถึง เป้าหมายต้องการสร้างตัวแทรกแซงที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีประสิทธิผล ดังนั้น ขั้นตอนการทำงานจึงมีลักษณะเป็นวงจรหลายรอบ (RI, D1, R2, D2, R3, D3, R4, D4 ผลการวิจัยในช่วงแรกอาจให้ข้อมูลที่สะท้อนถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น สิ่งที่เป็นความต้องการจำเป็นต้องแก้ไข และให้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงหรือออกแบบหรือพัฒนางานการวิจัยในรอบต่อไปเป็นการนำสิ่งที่พัฒนาในการวิจัยรอบแรกไปทดลองปฏิบัติ หากยังไม่ประสบความสำเร็จ จะนำผลที่ได้กลับมาทำการวิจัยในรอบสองจนได้สิ่งที่ปรับใหม่ เพื่อนำไปตรวจสอบต่อไป นั่นหมายความว่า การนำตัวแทรกแซงที่ได้จาก “การวิจัยรอบแรก” (R1) ไปทดลองปฏิบัติในขั้น “การพัฒนารอบแรก” (D1) หากไม่เกิดผล ตามที่คาดหวัง นักวิจัยต้องมี “การวิจัยรอบที่สอง” (R2) เพื่อวิจัยและปรับปรุงพัฒนาตัวแทรกแซงแล้ว นำไปทดลองใหม่เป็น “การพัฒนารอบที่สอง” (D2) การวิจัยและพัฒนามักสิ้นสุดเมื่อตัวแทรกแซงทำงานได้ตามสมมุติฐานการวิจัย การวิจัยและพัฒนา (research and development) มีลักษณะที่ต่างจากการวิจัยเชิงทดลองเล็กน้อย คือ บทบาทหน้าที่ในการวิจัยเป็น “การประมวล” แนวคิดทฤษฎีและผลวิจัยในอดีตเพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย และ “การวิเคราะห์ข้อมูล” สำหรับใช้ในการออกแบบตัวแทรกแซง นอกจากนี้ยังมีบทบาทหน้าที่ในการวิจัยเป็น “การพัฒนา” คือ การวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในกระบวนการนำตัวแทรกแซงไปทดลองปฏิบัติ และปรับปรุงตัวแทรกแซง การวิจัยและพัฒนามีวงจรการทำงานแบบวนซ้ำหลายรอบจนกว่าจะเห็นผลสำเร็จ ทำให้วิธีการวิจัยของการวิจัยและพัฒนาแตกต่างจากการวิจัยเชิงทดลองที่มักดำเนินการเพียงวงรอบเดียว

สรุปได้ว่า การวิจัยและพัฒนา หมายถึง การวิจัยที่มีกระบวนการเป็นลำดับขั้นตอน แต่ละขั้นตอนไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องและแสวงหาองค์ความรู้ และมีลักษณะเป็นวงจรหลายรอบโดยช่วงแรกของวงจรจะเป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นเข้าสู่กระบวนการออกแบบ

การทดลองและสุดท้าย คือ กระบวนการประเมินโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเป็นหลักการ แนวคิด หรือทฤษฎี แนวทางวิธีปฏิบัติ วิธีการ หรือกระบวนการเป็นระบบปฏิบัติหรือรูปแบบ หรือเป็นผลผลิตหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่จนมีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนาไว้ ดังนี้

ศรายุทธ วัยวุฒิ (2562, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการวิจัยและพัฒนาไว้ดังนี้ว่า 1) เป็นการแสวงหาหรือสร้างสรรภูมิปัญญาใหม่โดยการพัฒนาต่อยอดให้ได้ต้นแบบที่สามารถนาไปใช้ประโยชน์ได้ 2) ดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยมีขั้นตอนและกระบวนการอย่างต่อเนื่องโดยมีจุดเด่นที่การทำวิจัย การพัฒนาและการเผยแพร่ 3) การทำวิจัยและพัฒนาทุกขั้นตอนมีการตรวจสอบและติดตามจนผลผลิตขั้นสุดท้ายอยู่ ในรูปของผลิตภัณฑ์ที่เชื่อถือได้ตรงตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง 4) ทำการวิจัยอย่างผสมผสานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ 5) ผลการวิจัยเป็นผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาที่มีคุณค่าหรือมูลค่าที่สามารถจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิ์

อินทิรา ชูศรีทอง (2563, หน้า 144 – 145) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา ไว้ดังนี้

1. เป็นการนำความรู้หรือความเข้าใจใหม่ที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นตัวแบบใช้งาน เป็นการทำวิจัยเพื่อแสวงหาหรือสร้างสรรค์ภูมิปัญญาใหม่ แล้วทำการพัฒนาด้วยการคิดค้น ต่อยอด ความรู้ความเข้าใจดังกล่าวให้อยู่ในรูปต้นแบบการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้ เช่น ผลผลิตกระบวนการหรือการบริการใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้ใช้และสังคม

2. เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากจุดแข็งของการวิจัยและพัฒนามี 3 กระบวนการหลัก ได้แก่ การวิจัย การพัฒนาและการเผยแพร่ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ความรู้หรือความเข้าใจ ในแง่มุมใหม่สำหรับนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และถ่ายทอดไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง จึงต้องกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่กล่าวว่า "อย่างเป็นระบบ" เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัยและพัฒนา ส่วนที่กล่าวว่า "อย่างต่อเนื่อง" เป็นกระบวนการดำเนินงานที่จะต้องกระทำติดต่อกันโดยใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาและเผยแพร่ผลผลิตไปสู่ผู้ใช้อย่างกว้างขวางและเป็นรูปธรรมค่อนข้างยาวนาน

3. มีการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธการที่เชื่อถือได้ การทำการวิจัยและพัฒนาทุกขั้นตอนจะต้องกระทำอย่างพิถีพิถันภายใต้การกำกับติดตามและตรวจสอบซ้ำหลายครั้งเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลผลิตขึ้นสุดท้าย (End of product) ของกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ตรงตามระดับมาตรฐานก่อนการเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้หรือสังคม

4. มักใช้วิธีการผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการวิจัยและพัฒนาโดยทั่วไป นักวิจัยมักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามฐานคติ ภายใต้กระบวนทัศน์แบบปฏิบัตินิยม/ประโยชน์นิยมเป็นหลัก เช่น ผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณ ได้แก่ การจัยเชิงสำรวจในขั้นตอนการรวมรัฐมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการวิจัยเชิงทดลองในขั้นตอนทดสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์และวิธีการวิจัยเชิงคณภาพ ได้แก่ การศึกษาเฉพาะกรณีในขั้นตอนการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์สู่กลุ่มผู้ใช้หรือชุมชนใดชุมชนหนึ่ง

5. มุ่งเน้นการตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ผลการวิจัยและพัฒนา จุดเน้นสำคัญของการวิจัยและพัฒนา คือ การดำเนินการวิจัยที่จะต้องตอบสนองความต้องการของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลผู้ประสงค์จะนำผลิตภัตภัณฑ์ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ใช้งานประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีอยู่ในหน่วยงาน องค์การหรือ ชุมชน ดังนั้นในการออกแบบการวิจัยและพัฒนา นักวิจัยมักกำหนดให้ผู้ที่คาดว่าจะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการวิจัยและพัฒนา ตั้งคำถามหรือโจทย์การวิจัย รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น ทั้งนี้นอกจากจะเป็นการสร้างความรู้สึกเป็นหุ้นส่วนในการทำวิจัยและพัฒนาร่วมกับนักวิจัยแล้ว ยังจะส่งผลดีต่อการยอมรับและการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้อีกด้วย

6. ผลของการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณค่าและมูลค่าสูง สามารถจดทะเบียนเป็นสิทธิบัตรได้ ผลของการวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะที่อยู่ในรูปผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาที่เกิดจาการสร้างสรรค์และการลงทุน ลงแรงมีคุ้มค่า (Value) และมูลค่า (Wort) เชิงพาณิชย์หรือเป็นประโยชน์ในแน่การทำกำไรสูง นักวิจัยสามารถจดทะเบียนเพื่อคุ้มครองสิทธิบัตรให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์และพระราชบัญญัติสิทธิบัตรทั้งในประเทศและนานาชาติได้

สรุปได้ว่า การวิจัยและพัฒนามีความสำคัญโดยเป็นการนำเอาความรู้หรือความเข้าใจใหม่ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ทางความคิดโดยสร้างขึ้นมาเพื่อพัฒนาเป็น

ต้นแบบใช้งานและพัฒนาต่อยอดและพัฒนา ซึ่งมีกระบวนการในการทำวิจัยคือการผสมผสานวิธีระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3. ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

จากการศึกษาขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาได้มีนักวิชาการกล่าวถึงขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา ไว้ดังนี้

รัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 171) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยและพัฒนาว่ามีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประเมินความต้องการจำเป็นขั้นตอนนี้ เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการวิจัยและพัฒนา

2. การออกแบบแบบ เมื่อทราบเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อค้นหาปัญหาที่แท้จริง และพัฒนาแล้วขั้นต่อมาผู้วิจัยต้องออกแบบมีขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) กำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบ 3) กำหนดรายละเอียด และ 4) กำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ

3. พัฒนา มีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้ 1) วางแผนพัฒนาและ 2) ดำเนินการพัฒนา

4. ตรวจสอบ

5. ปรับปรุง

6. ตรวจสอบ

7. สรุปและเผยแพร่

สิริกร ไชยราช (2562, หน้า 297) กล่าวถึงขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. เลือกหัวข้อปัญหาการวิจัยที่เหมาะสำหรับการวิจัย และพัฒนา

2. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น

3. ตั้งเป้าหมาย วางแผนดำเนินการและเลือกแบบการวิจัยและพัฒนา

4. ออกแบบและสร้างต้นแบบการพัฒนา

5. ทดลองใช้และประเมินต้นแบบการพัฒนา

6. ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง

7. ประเมินคุณภาพของการออกแบบการวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รินนา ราชชารี (2567, หน้า 191 – 192) กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงเป็นขั้นเป็นตอนและสอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบผลิตภัณฑ์และประเมินผล ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยเชิงทดลอง และขั้นตอนที่ 4 การวิจัยเชิงประเมิน

Borg & Gall (1989, pp. 784 – 785) ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของการวิจัยและพัฒนา 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Research and Information Collection) โดยการรวบรวมวรรณกรรม การสังเกตภายในห้องเรียน การเก็บสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีอยู่และเป็นประโยชน์ในการนำมาทำวิจัย

2. การวางแผน (Planning) เป็นการวางแผนที่รวมถึงการวางแผนเกี่ยวกับทักษะการกำหนดจุดมุ่งหมาย การจัดลำดับเนื้อหาวิชา การทดสอบแบบต่าง ๆ การพัฒนารูปแบบ ผลผลิตขั้นต้น รวมทั้งการเตรียมสื่อแบบต่าง ๆ คู่มือและแบบทดสอบ

3. พัฒนารูปแบบขั้นตอนของผลิตภัณฑ์ (Develop preliminary form USA) ตามขั้นตอนนี้เป็นขั้นการออกแบบ และจัดทำผลิตภัณฑ์การศึกษาตามที่วางไว้

4. การทดสอบเบื้องต้น (Preliminary Field Testing) คือ การนำผลผลิตทั้งหมดมาทดลองถ้าเป็นโรงเรียนใช้ 1 – 3 โรงเรียน ถ้าเป็นบุคคลใช้จำนวน 6 – 12 คน โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และแบบสอบถาม วิเคราะห์ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพ

5. ผลผลิตไปปรับปรุง (Main Revision) ภายหลังได้รับการเสนอแนะ และทดสอบในเบื้องต้น

6. ทดสอบกลุ่มย่อย (Main Field Testing) ถ้าเป็นโรงเรียนใช้กลุ่มตัวอย่าง 5 – 15 โรงเรียน ถ้าเป็นบุคคล 100 คน ในขั้นนี้จะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณผลลัพธ์และการประเมินผลที่ได้จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยมีการความเหมาะสม

7. ปรับปรุงผลผลิตที่ได้จากการทดลอง (Operational product Revision)

8. ทดสอบภาคสนาม (Operational Field Testing) เป็นการทดลองถ้าเป็นโรงเรียนใช้ 10 – 30 โรงเรียน ถ้าเป็นบุคคลใช้กลุ่มตัวอย่าง 40 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สังเกต แล้วใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

9. ปรับปรุงผลผลิตขั้นสุดท้าย (Final Product Revision) เป็นการปรับปรุงผลผลิตภายหลังการทดสอบขั้นสุดท้าย

10. นำไปเผยแพร่ (Distribution) เป็นการประชุม หรือในวารสาร หรือการเผยแพร่ทางการค้า การเผยแพร่จะนำมาสู่การควบคุมคุณภาพ

สรุปได้ว่า การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการขั้นตอนดำเนินงานในรูปแบบของสื่อ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเสริมสร้างแบบจำลองให้ความรู้ จะต้องทำการศึกษาและสร้างแบบแผนการให้ความรู้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะให้รูปแบบจำลองมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นการพัฒนารูปแบบ เป็นสร้างหรือ ปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานขององค์การ หน่วยงานสาระหรือพฤติกรรมที่สำคัญในเรื่องที่ต้องการศึกษาที่แสดงถึงแนวคิด วัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีการที่นำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ด้วยกระบวนการการศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การสังเคราะห์เสริมสร้างรูปแบบการศึกษา ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ หรือการตรวจสอบ รูปแบบ และการนำเสนอรูปแบบ

ในการวิจัยและพัฒนาซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนากระบวนการระบบหรือวิธีการทำงาน เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมซึ่งการวิจัยประเภทนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพและมีการนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบ วิธีการสอน กิจกรรมการสอน สื่อการสอน และนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

จากผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน เพราะยุคสมัยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป ครูจำเป็นจะต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาในยุคแห่งเทคโนโลยี ยุคแห่งดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในทุก ๆ สิ่งเฉกเช่นเดียวกับคำว่า Internet of things บทบาทที่สำคัญของครูคือ ครูต้องมีคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงออกในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยรู้จักใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และสถานศึกษา จนนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสำเร็จและจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปรที่สำคัญของการวิจัยได้ดังนี้ 1. องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

ยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา มีดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา มีดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล 3. วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา มีดังนี้ 1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การฝึกปฏิบัติจริงและใช้ E – PLC และ 4) การนิเทศ กำกับติดตาม ติดตามด้วยระบบ E – PLC

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R&D) แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ขั้นที่ 3 ศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 4 ร่างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ขั้นที่ 7 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษาและองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. นำผลการวิเคราะห์มาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในเบื้องต้นได้องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อยนำไปสู่การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อยืนยันองค์ประกอบ

ขั้นที่ 2 ยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

การยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา โดยนำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณายืนยัน ตรวจสอบเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้พิจารณาเกณฑ์การเลือก ดังนี้

1) อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกหรือที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

2.1) ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

3) ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่

3.1) ดร.นิภาพร ดีมาก ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3.2) ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3.3) ดร.รินนา ราชชารี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านนาสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4) ครูที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่

4.1) ดร.รัชภาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.2) ดร.ศุภชัย สุริยกมล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโกมลวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

4.3) ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านว่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล และรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ซึ่งแนวคำถามของแบบสัมภาษณ์ได้มาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ผู้ให้สัมภาษณ์ 2) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล และ 3) รูปแบบการพัฒนา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ผู้วิจัยดำเนินการโดยร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง นำเสนอประธานที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้พิจารณา และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ และถือว่าแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้างมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ได้

โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ 3 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 4 กระบวนการพัฒนาผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในขั้นตอนนี้จะได้องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา และต้นร่างของรูปแบบการพัฒนาและต้นร่างของกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 3 ศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

การวิจัยในขั้นนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการยืนยันองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิ มาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอนในระดับประถมศึกษาและโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนรวม 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 34,967 คน จาก 3,413 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอนในระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie &Morgan จำนวน 378 คน จาก 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาละ 21 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน

1.2.1 กำหนดโรงเรียนในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนทุกจังหวัดเป็นหน่วยการสุ่ม

1.2.2 กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขตเป็นหน่วยการสุ่ม ดังนั้นจะได้เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่เป็นหน่วยการสุ่ม 18 เขตพื้นที่การศึกษา

1.2.3 แบ่งโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ และกำหนดเลือกแบบเจาะจงโรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษทุกโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม และใช้สัดส่วน 0.076 ในการกำหนดจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางเป็นหน่วยการสุ่ม

1.2.4 ในโรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่มผู้วิจัยสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ครูผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน

1.2.5 จำนวนโรงเรียนทั้งหมดและโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีดังตาราง 12

ตาราง 12 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	จำนวนโรงเรียนประถมศึกษา							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ		รวม	
	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
1. อุดรธานี เขต 1	130	10	80	6	5	5	215	21
2. อุดรธานี เขต 2	122	13	67	6	2	2	191	21
3. อุดรธานี เขต 3	120	10	78	6	5	5	203	21
4. อุดรธานี เขต 4	80	10	60	8	3	3	143	21
5. เลย เขต 1	83	10	48	8	3	3	215	21
6. เลย เขต 2	95	14	55	5	2	2	191	21
7. เลย เขต 3	93	17	11	3	1	1	203	21
8. บึงกาฬ	103	8	105	9	4	4	212	21
9. หนองบัวลำภู เขต 1	131	13	64	6	2	2	197	21
10. หนองบัวลำภู เขต 2	52	10	48	9	2	2	102	21

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 12 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	จำนวนโรงเรียนประถมศึกษา							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ		รวม	
	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
11. หนองคาย เขต 1	94	10	55	8	3	3	152	21
12. หนองคาย เขต 2	65	12	38	8	1	1	104	21
13. สกลนคร เขต 1	74	9	98	10	2	2	174	21
14. สกลนคร เขต 2	153	10	99	8	3	3	255	21
15. สกลนคร เขต 3	90	10	88	8	3	3	181	21
16. นครพนม เขต 1	171	11	74	7	3	3	248	21
17. นครพนม เขต 2	103	12	76	7	2	2	181	21
18. มุกดาหาร	162	12	82	7	2	2	246	21
รวม	1,921	201	1,226	129	48	48	3,413	378

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2.6 จะได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 378 คน จาก 378 โรงเรียน จาก 18 เขตพื้นที่การศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.1.1 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามหลักของ Likert คือ สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพเป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพเป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพเป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพเป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพเป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.1.2 การสร้างและการหาคุณภาพของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1.2.1 นำข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา มาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.1.2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

2.1.2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.1.2.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเชิงเนื้อหา โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกและมีประสบการณ์ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 9 คน โดยผู้วิจัยได้ พิจารณาเกณฑ์การเลือก ดังนี้

1) อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกหรือที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 คน คือ

1.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

2.1 ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3) ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่

3.1) ดร.นิภาพร ดีมาก ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3.2) ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3.3) ดร.รินนา ราชชารี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านนาสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4) ครูที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่

4.1) ดร.รัชฎาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.2) ดร.ศุภชัย สุริยกมล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโกมลวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

4.3) ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านว่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

พิจารณาตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 151 – 152)

ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง ให้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง ให้คะแนน 0

ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง ให้คะแนน –1

2.1.2.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความสอดคล้องแล้วมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการพิจารณา โดยพิจารณาและคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์

2.1.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนโรงเรียนประถม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.1.2.7 นำแบบสอบถามดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายเป็นรายข้อและนำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2.1.2.8 นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.2.9 ยื่นขอการรับรองผลพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

2.1.2.10 เมื่อผ่านขั้นตอนการรับรองผลพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 378 คน ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) พร้อมไปจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ด้วยแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ดังนี้

2.1.3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงครูโรงเรียนประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2.1.3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงครูโรงเรียนประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ขอเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 378 ฉบับ ด้วยตนเอง ทางไปรษณีย์ แบบออนไลน์ และกำหนดระยะ เวลาส่งแบบสอบถามคืน

2.1.3.3 ผู้วิจัยติดตามจนได้ครบตามจำนวนที่ส่งไปและนำแบบสอบถามทั้งหมดทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 สถิติเบื้องต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อให้รู้ลักษณะกลุ่มตัวอย่างและสภาพของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.2 การกำหนดค่าคะแนน เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยในการตอบแบบสอบถามความต้องการจำเป็นจากการสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2561, หน้า 103)

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จากการเรียงลำดับของผลต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้วิธี Modified Priority Index ($PNI_{Modified}$) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550, หน้า 37) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I-D)/ D$$

I หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

D หมายถึง สภาพที่เป็นจริงของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

การดำเนินการในขั้นนี้ ผู้วิจัยนำการวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น ของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา คำนวณค่าความต้องการจำเป็น (ตามสภาพ $PNI_{Modified}$ เรียงลำดับจากค่าสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด)

ในขั้นตอนนี้จะได้ค่า $PNI_{Modified}$ ของแต่ละองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษาเพื่อจะได้ว่าควรให้ความสำคัญในการพัฒนาองค์ประกอบใดมากน้อยกว่ากัน

ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 4 ร่างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

1. ในขั้นตอนการร่างรูปแบบการพัฒนาผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ในระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ตลอดจน วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มาเป็นกรอบแนวทางและทำการร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1) รูปแบบการพัฒนาประกอบด้วย 6 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน ประเมินในลักษณะการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประเมิน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 13 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (มี 5 องค์ประกอบ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	**การแสดงความคิดเห็น**		
	ควรมีองค์ประกอบนี้	**ไม่แน่ใจ**	**ไม่ควรมีองค์ประกอบนี้**
1) หลักการ			
2) วัตถุประสงค์			
3) เนื้อหา			
4) กระบวนการพัฒนา			
5) การวัดและประเมินผล			
6) อื่น ๆ (เพิ่มเติม ให้ระบุ)			

ผู้วิจัยนำผลการประเมินมาหาค่าความถี่ของหัวข้อองค์ประกอบของรูปแบบโดยใช้ความถี่ร้อยละ 60 ขึ้นไป มาใช้เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาในการวิจัยครั้งนี้

2) การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนา ซึ่งกระบวนการพัฒนาประกอบด้วย (1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม (2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (3) การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC และ (4) การนิเทศ กำกับ ติดตามร่วมกับการใช้ E– PLC

โดยแบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่ผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 14 แบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (มี 4 วิธี)

องค์ประกอบของรูปแบบ	การแสดงความคิดเห็น		
	ควรใช้วิธีการนี้	ไม่แน่ใจ	ไม่ควรใช้วิธีการนี้
1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม			
2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ			
3) การฝึกปฏิบัติจริงและใช้ E – PLC			
4) การนิเทศ กำกับ ติดตามร่วมกับการใช้ E – PLC			
5) อื่น ๆ (เพิ่มเติม ให้ระบุ)			

ผู้วิจัยนำผลการประเมินมาหาค่าความถี่ของวิธีการที่นำมาใช้ในกระบวนการพัฒนาที่ใช้ในรูปแบบการพัฒนา โดยใช้ความถี่ร้อยละ 60 ขึ้นไป มาใช้เป็นวิธีการที่ใช้ในกระบวนการพัฒนาของรูปแบบการพัฒนาในการวิจัยครั้งนี้

3) ทำการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่ประกอบด้วย1) คู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา 2) ชุดฝึกอบรมในการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ชุด คือ ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิระยะที่ 1 ขั้นที่ 2 มาแก้ไขปรับปรุงและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาในขั้นตอนนี้ดำเนินการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและรูปแบบที่นำเสนอในรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา มีวิธีการดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ดำเนินการโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมินรูปแบบ โดยดำเนินการสร้างและหาประสิทธิผลของรูปแบบดังนี้

1.1 นำร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) คู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา 2) ชุดฝึกอบรมในการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 5 ชุดคือ ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน รูปแบบการพัฒนาในส่วนของความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์แล้วนำมาวิเคราะห์โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1. อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกหรือ ที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 คน คือ

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตและหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

2. ผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีความรู้ ความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล จำนวน 2 คน คือ

2.1 ดร.นิภาพร ดีมาก ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2.2 ดร.อนัตตา ชาวนา ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

3. ศึกษานิเทศก์ ที่มีความรู้ ความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล จำนวน 2 คน คือ

3.1 ดร.ส่องแสง ปรีดิ์ธนอนันต์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1

3.2 ดร.เมธี นาอุดม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1

4. ครูผู้สอน ที่มีความรู้ ความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล จำนวน 2 คน คือ

4.1 ดร.สไบภรณ์ นรินทร์ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านต้องหนองสระปลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

4.2 ดร.รัชฎาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลของรูปแบบการพัฒนา ผู้วิจัยส่งแบบประเมินให้ผู้คุณวุฒิล่วงหน้าและนัดหมายเวลาการเก็บแบบประเมินคืน แล้วนำมารวบรวมอย่างเป็นระบบ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์แล้วนำผลที่ได้มาดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การพิจารณาตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาในส่วนของความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์มากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์มาก ให้คะแนน 4 คะแนน

รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์น้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

3.2 เกณฑ์การแปลผลให้คะแนนรูปแบบการพัฒนา (บุญชม ศรีสะอาด, 2561, หน้า 103)

4.51 – 5.00 รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 รูปแบบการพัฒนา มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยเกณฑ์การประเมินรูปแบบการพัฒนาในส่วนต่าง ๆ ที่ผ่านการประเมินต้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.51 ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

1. หลังจากที่ได้ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาโดยความสมัครใจของผู้เข้าร่วมทดลอง และประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนอื่น ๆ ที่สนใจเข้าร่วม โดยกระบวนการของรูปแบบ ดำเนินการเป็น 4 ระยะย่อย ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 80 ชั่วโมง ดังนี้

1) การศึกษาด้วยตนเอง ให้ศึกษาหาความรู้ โดยผู้วิจัยส่งคู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการก่อนวันอบรม อย่างน้อย 1 สัปดาห์ โดยส่งเป็นไฟล์ PDF โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลาอย่างน้อย 8 ชั่วโมง (ไม่นับเวลาในการพัฒนา)

2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ตามเอกสารประกอบการพัฒนา จำนวน 6 ชุด มีกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2) สำรวจพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ของผู้เข้ารับการพัฒนา โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาตอบแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ของโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 5 ด้าน ก่อนการอบรม

3) ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้เวลา หนึ่งวันครึ่ง รวม 8 ชั่วโมง

3) มี 2 กิจกรรม คือ

3.1) การฝึกปฏิบัติจริง เป็นกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา โดยนำความรู้ทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

3.2) การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC)

รวมการพัฒนาในระยะที่ 3 จำนวน 56 ชั่วโมง

4) กำกับ นิเทศ ติดตาม ด้วยระบบ E – PLC เป็นกระบวนการให้คำแนะนำและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำ เพื่อให้เกิดการพัฒนาให้ตรงตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิผลเต็มตามศักยภาพ ใช้เวลา 16 ชั่วโมง

ในการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยได้ใช้แบบการทดลองชนิดกลุ่มเดียวทดสอบก่อนอบรมและหลังอบรม (One-Group Pretest Posttest Design) ดังนี้ การออกแบบการทดลอง

$$T_1 \longrightarrow T_2 \longrightarrow T_3$$

เมื่อ

T_1 = การประเมินสมรรถนะระยะก่อนใช้รูปแบบ

X = การให้ตัวแปรทดลอง (รูปแบบการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา)

T_2 = การประเมินสมรรถนะระยะใช้รูปแบบ

T_3 = การประเมินสมรรถนะระยะติดตามผลการดำเนินการทดลอง

และการติดตามผล ผู้วิจัยใช้การหาค่าร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยการ ทดสอบก่อนและหลังการอบรม และจากคะแนนเฉลี่ย เฉลี่ยของคะแนนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล จากการประเมินในช่วงวงการฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษาตั้งแต่การติดตามผลครั้งที่ 1 ถึง ครั้งที่ 7 โดยดูผลต่างของคะแนนประเมินระหว่างครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 7 โดยหาจากการปรับ ประยุกต์จากการหาค่าดัชนีประสิทธิผลโดยใช้สูตรของเผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี (2547, หน้า 30 – 36)

$$\text{ค่าร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{\text{คะแนนหลังเรียน} - \text{คะแนนก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนก่อนเรียน}} \times 100$$

โดยค่าร้อยละความก้าวหน้าต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25

ขั้นที่ 7 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โดย

1. การเข้ารับอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.1 ความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ของครูก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

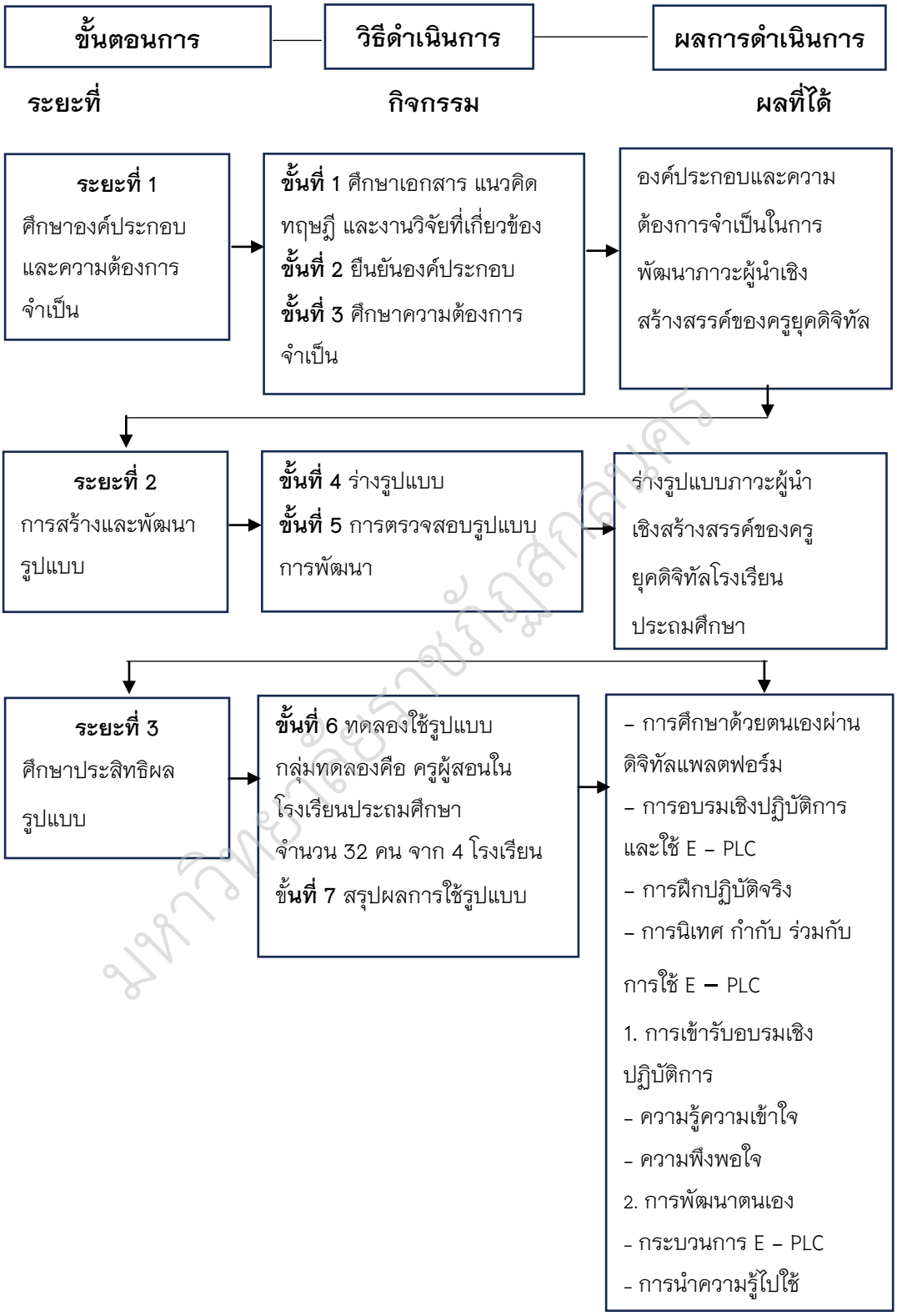
1.2 ความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการของครูผู้รับการอบรม

2. การพัฒนาตนเองของครูผู้เข้ารับการอบรมหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ วัดได้จาก

2.1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม

2.2 การปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 1 ผลศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ผลการยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นที่ 3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 4 ผลการร่างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนารูปแบบและยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขั้นที่ 6 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

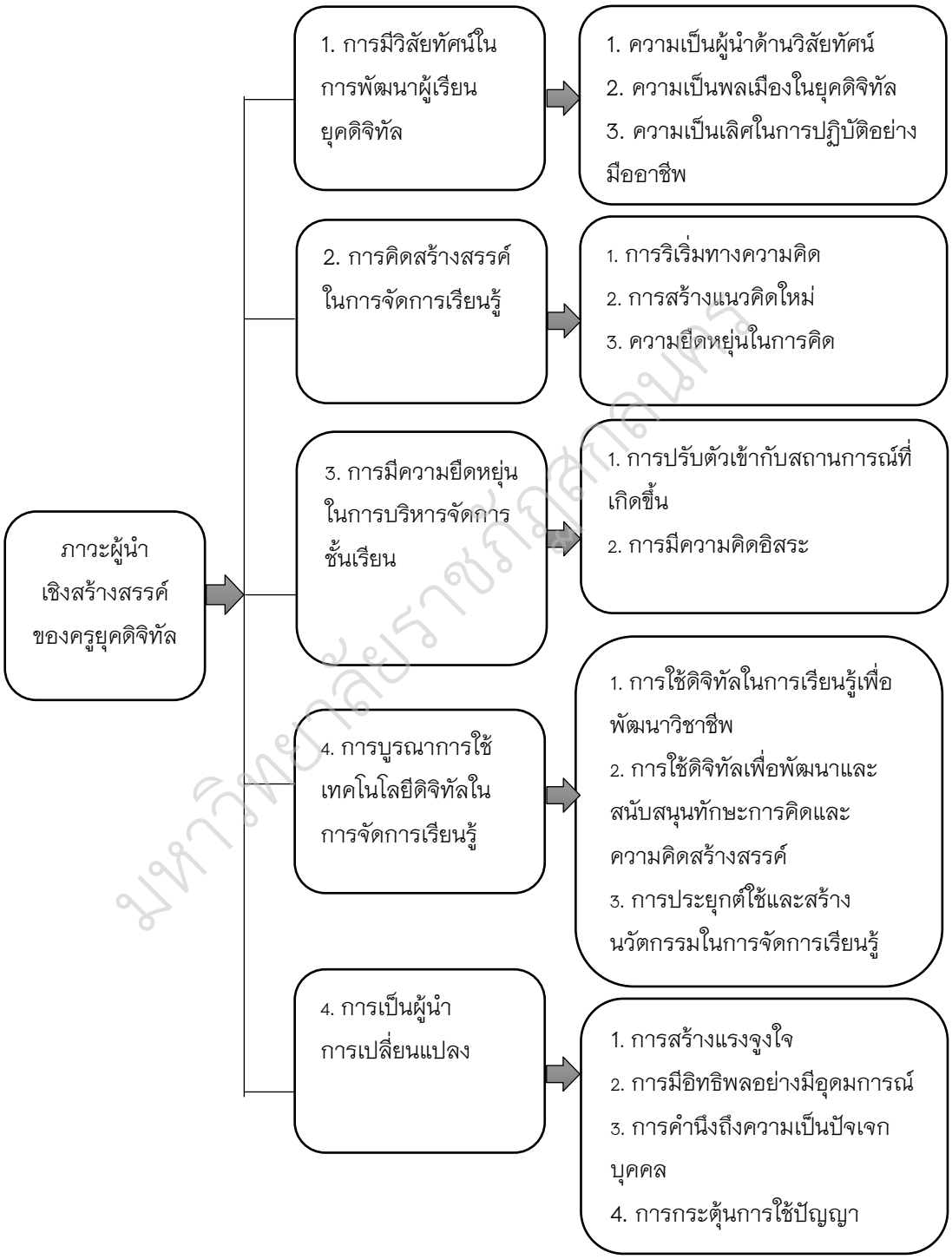
ขั้นที่ 7 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

การนำเสนอผลการศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน แบ่งเป็น 3 ขั้น คือ
ขั้นที่ 1 ผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาสัมภาษณ์
ขั้นที่ 2 ผลการยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
ขั้นที่ 3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผลการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และองค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ ดังภาพประกอบที่ 5

ภาพประกอบ 5 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากการสังเคราะห์วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ยุพา จันทวงศ์ (2561, หน้า 63); พุทธชาติ ภูจอมจิต (2563, หน้า 114); ณัฐพร พรมวัง (2564, หน้า 152); ธนวัฒน์ ฉิมกูล (2565, หน้า 108 – 111); มัตติกา ผาสี (2566, หน้า 13); กันยารัตน์ โอโมริ (2567, หน้า 36); Yukl (1998, pp. 465 – 490); Ronald and Angela (2007, p. 175); Le Duc Quang (2016, p. 129) ประกอบด้วยวิธีการพัฒนา 4 วิธี คือ 1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC และ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ร่วมกับการใช้ E – PLC

ขั้นที่ 2 ผลการยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

จากการนำองค์ประกอบที่ได้จากขั้นที่ 1 มาทำเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เพื่อยืนยันยันองค์ประกอบ สรุปผลได้ดังนี้

“...สำหรับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ถือว่าเหมาะสมและเห็นด้วยกับองค์ประกอบหลักซึ่งครูยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมเผชิญความท้าทายของโลกสมัยใหม่ควบคู่กับการคิดสร้างสรรค์เพื่อออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัยและน่าสนใจ การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียนและการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทจริง นอกจากนี้ ครูยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านและยั่งยืน..”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์ 10, มิถุนายน 2568)

“...องค์ประกอบที่ผู้วิจัยสังเคราะห์มามีความเหมาะสมและครอบคลุมความคิดสร้างสรรค์ของครูถือเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและยุคสมัย ครูที่มีการริเริ่มทางความคิดจะสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่แปลกใหม่และกระตุ้นการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างแนวคิดใหม่และความยืดหยุ่นในการคิดยังช่วยให้ครูปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายตอบสนองต่อปัญหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 10, มิถุนายน 2568)

"...เห็นด้วยกับองประกอบหลักทั้ง 5 องค์ประกอบมีความเหมาะสม การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันท่วงทีและเหมาะสมตามบริบท การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพเอื้อต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ราบรื่นและเป็นมิตร ทั้งนี้ การมีความคิดอิสระของครูช่วยเปิดโอกาสให้เกิดการนำเสนอวิธีการสอนและกิจกรรมใหม่ ๆ ที่สร้างแรงบันดาลใจและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 11, มิถุนายน 2568)

"...องค์ประกอบหลักมีความครอบคลุมทั้ง 5 องค์ประกอบ ครูที่มีความสามารถและทักษะในการแสดงออกแบบมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล สนับสนุนทรัพยากรส่งเสริมการทำงานจะทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ร่วมมือกันทำงานโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางการศึกษา..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 11, มิถุนายน 2568)

"...เห็นด้วยกับองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ เพราะครูยุคดิจิทัลต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ รวมถึงการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียนให้สามารถปรับตัวตามสถานการณ์และความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องเชี่ยวชาญ เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัยและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล พร้อมทั้งต้องมีบทบาทเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ที่กล้าที่จะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ และสามารถเป็นแบบอย่างในการปรับตัวสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับความท้าทายในอนาคต ทั้งนี้ครูต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 11 มิถุนายน 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...ครูมีความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามคุณลักษณะอย่างชัดเจน สามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารงานได้อย่างมืออาชีพ มีการสร้างแรงจูงใจเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ความคิดสร้างอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน รวมทั้ง มีการกระตุ้นให้บุคลากรได้คิดนอกกรอบในการทำงาน มีวิธีการทำงานหลากหลาย เพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ...."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, 14, มิถุนายน 2568)

"...ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านการมี ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงของสังคม สถานการณ์สังคมและยุคสมัยได้เป็นอย่างดี โดยสามารถนำพาสถานศึกษาและบุคลากร แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเข้าใจบุคลากร โดยใช้วิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, 14, มิถุนายน 2568)

"...ครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการบริหารงาน พร้อมทั้งยังให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน โดยใช้หลักความคิดสร้างสรรค์ให้บุคลากรได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8,14 มิถุนายน 2568)

"...ในฐานะเป็นครูเห็นด้วยกับทุกองค์ประกอบที่ได้มา ในส่วนของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูครูยุคดิจิทัล ควรลด องค์ประกอบย่อยบางตัวเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น..."

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9,14 มิถุนายน 2568)

ผลการยืนยันองค์ประกอบ จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน สรุป ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มี 5 องค์ประกอบหลัก และ 15 องค์ประกอบย่อย และ 75 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	
องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย	**ตัวบ่งชี้**
1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	
1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	1. ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร 2. ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นร่วมขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย 3. ครูสามารถสื่อสารสร้างวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ 4. ครูกำหนดทิศทางเป้าหมายได้อย่างชัดเจน 5. ครูนำวิสัยทัศน์ไปพัฒนาสู่ความสำเร็จในระยะยาว
2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	1. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ 2. ตระหนักถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบเมื่อสื่อสารหรือแสดงตนในโลกออนไลน์ 3. มีทักษะในการเข้าถึง จัดการ และประเมินข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศดิจิทัลอย่างปลอดภัย 4. ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย
3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	1. จัดการเรียนรู้โดยเน้นประสิทธิภาพและมุ่งสู่การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 2. ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน 3. พัฒนาเทคนิคการสอนให้ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	
องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย	**ตัวบ่งชี้**
	4. ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ 5. ความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นต้นแบบแก่ชุมชนวิชาชีพการศึกษาได้
2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้	
1) การริเริ่มทางความคิด	1. เสนอแนวคิดหรือวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากแนวทางเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางาน 2. มีแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตนและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีคุณค่าในสถานการณ์จริง 3. ปรับเปลี่ยนแนวคิดตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น 4. กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางที่แตกต่างจากผู้อื่น แม้อาจขัดแย้งกับความคิดที่มีอยู่เดิม 5. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองผ่านการฝึกฝนและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดใหม่ ๆ
2) การสร้างแนวคิดใหม่	1. มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม 2. สามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ที่มีคุณค่าต่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนางานในบริบทของตนได้ 3. นำแนวคิดใหม่ ไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม 4. สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์ 5. มีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทดลองแนวคิดใหม่เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	
องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย	**ตัวบ่งชี้**
3) ความยืดหยุ่นในการคิด	1. สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนหรือแนวทางการทำงานได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือปัญหาที่ไม่คาดคิด 2. มีความยืดหยุ่นในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและสามารถนำไปปรับใช้กับแนวคิดของตนเองได้ 3. สามารถมองปัญหาหรือประเด็นเดียวกันจากหลายมุมมอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม 4. สามารถเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือแนวคิดได้อย่างรวดเร็ว หากพบว่าวิธีเดิมไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ 5. มีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้
องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	
1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	1. สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน 2. สร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน แม้จะมีความเครียดหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น 3. มีวิธีจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีเมื่อพบเจอสถานการณ์ไม่คาดคิดในการสอน 4. สามารถปรับพฤติกรรมและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานแต่ละคน 5. สามารถรักษาความสมดุลระหว่างความคาดหวังขององค์กรกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	
องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย	**ตัวบ่งชี้**
2) การมีความคิดอิสระ	1. มีความสามารถในการพิจารณาข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ 2. ตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิมหากพบว่าวิธีใหม่มีประสิทธิภาพมากกว่า 3. สามารถแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวคิดใหม่โดยไม่ถูกครอบงำจากผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงาน 4. มีความเชื่อมั่นในการใช้วิจารณญาณของตนในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน 5. เปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานอย่างเป็นอิสระ
องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	
1) การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	1. ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ 2. มีการเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ 3. นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4. มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เช่น คอร์สออนไลน์ เว็บบล็อก หรือวิดีโอการสอน 5. ใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมิน ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	
องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย	**ตัวบ่งชี้**
2) การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	1. ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึกจากปัญหาต่าง ๆ 2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสังเคราะห์แนวคิดใหม่ของผู้เรียน 3. ใช้ดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ 4. เลือกใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิดค้น และสร้างนวัตกรรมของตนเอง 5. ประเมินผลการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการเรียนรู้
3) การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	1. นำแนวคิดหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในชั้นเรียน 2. พัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3. มีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้โดยอิงจากนวัตกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม 4. ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน 5. แบ่งปันและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กับเพื่อนครูหรือชุมชนวิชาชีพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	
องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย	**ตัวบ่งชี้**
องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	
1) การสร้างแรงจูงใจ	1. ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชื่นชม 2. มีวิธีการที่สร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้พวกเขามีความกระตือรือร้นในการเรียน 3. ใช้การกระตุ้นเชิงลบ เช่น การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามมากขึ้น 4. สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ 5. มีการปรับกลยุทธ์การจูงใจตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง
2) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	1. เป็นผู้นำที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง 2. มีการดำเนินการสอนอย่างมีความมุ่งมั่น เพื่อให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้รับประโยชน์สูงสุด 3. สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้เรียนและเพื่อนครูในการทำงานร่วมกัน 4. เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการทำงาน 5. มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวในการทำงานร่วมกับผู้เรียนและเพื่อนครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	
องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย	**ตัวบ่งชี้**
3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	1. ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของความต้องการและศักยภาพของนักเรียนและเพื่อนครู 2. ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาของนักเรียนและเพื่อนครูตามความสามารถของแต่ละคน 3. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา 4. พยายามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อนครูและนักเรียนเพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 5. มีการส่งเสริมให้ทุกคนในกลุ่มสามารถทำงานและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของแต่ละบุคคล
4) การกระตุ้นการใช้ปัญญา	1. ใช้การตั้งคำถามที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง 2. ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดขั้นสูงเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้เรียน 3. มีการส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อนครูอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ 4. ให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ 5. เชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียนและเพื่อนครูในการใช้ปัญญาและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้การพัฒนาที่เหมาะสมมีดังนี้ 1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้ E – PLC 3) การฝึกปฏิบัติจริง และ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC

ขั้นที่ 3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

การวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาความต้องการจำเป็นตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จาก 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาละ 21 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ซึ่งเป็นตัวแทนรวมจำนวนครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 378 คน ส่งแบบสอบถามในรูปแบบไปรษณีย์ google from จำนวน 378 ฉบับ ได้รับกลับคืน 378 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อตรวจแบบสอบถามพบว่า แบบสอบถามที่ได้รับคืนมีความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 16

ตาราง 16 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 378)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	151	39.90
	หญิง	227	60.10
	รวม	**378**	**100.00**
2. อายุ	ไม่เกิน 30 ปี	45	11.90
	31 – 40 ปี	135	35.70
	41 – 50 ปี	162	42.90
	มากกว่า 50 ปี	36	9.50
	รวม	**378**	**100.00**
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	1.10
	ปริญญาตรี	213	56.30
	ปริญญาโท	158	41.80
	ปริญญาเอก	3	0.80
	รวม	**378**	**100.00**
4. ระดับชั้นที่สอน	ปฐมวัย (อ.1 – อ.3)	49	12.97
	ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	260	68.78
	มัธยม (ม.1 – ม.3 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส)	69	18.25
	รวม	**378**	**100.00**
5. ประสบการณ์ในการทำงาน	ไม่เกิน 10 ปี	137	36.20
	11 – 20 ปี	190	50.30
	21 – 30 ปี	37	9.80
	มากกว่า 30 ปี	14	3.70
	รวม	**378**	**100.00**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 16 (ต่อ)

(n = 378)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 119 คนลงมา)	200	52.90
	ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน)	130	34.40
	ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 720 – 1,679 คน)	48	12.70
	รวม	**378**	**100.00**

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคือครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 378 คน แบ่งเป็นเพศชาย 151 คน คิดเป็นร้อยละ 39.90 และเป็นเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 และอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50

เมื่อแยกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ระดับต่ำว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ระดับปริญญาตรี จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 ระดับปริญญาโท จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80 ระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

เมื่อแยกตามระดับชั้นที่สอน พบว่า ระดับชั้นปฐมวัย (อ.1 – อ. 3) จำนวน 49 คน คิด เป็นร้อยละ 12.97 เป็น ระดับชั้นประถมศึกษา (ป. 1 – ป.6) จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 68.78 ระดับชั้นมัธยมศึกษา (ม. 1 – ม. 3 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส) จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25

เมื่อแยกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 10 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ประสบการณ์ทำงาน 11 –20 ปี จำนวน 190 คน

คิดเป็นร้อยละ 50.30 ประสบการณ์ทำงาน 21 – 30 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 30ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

เมื่อแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 119 คนลงมา) จำนวน 200 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.90 โรงเรียนนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน) จำนวน 130 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.40 โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 720 – 1,679 คน) จำนวน 48 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.70

2.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นจริง		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	**การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล**	**3.78**	**0.55**	**มาก**
	1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	3.77	0.57	มาก
	1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.87	0.59	มาก
	1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	3.77	0.59	มาก
2.	**การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้**	**3.80**	**0.55**	**มาก**
	2.1 การริเริ่มทางความคิด	3.78	0.55	มาก
	2.2 การสร้างแนวคิดใหม่	3.77	0.58	มาก
	2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด	3.83	0.58	มาก
3.	**การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน**	**3.85**	**0.57**	**มาก**
	3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	3.85	0.61	มาก
	3.2 การมีความคิดอิสระ	3.85	0.60	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นจริง		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.	
4.	**การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้**	**3.80**	**0.58**	**มาก**
	4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	3.80	0.55	มาก
	4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	3.81	0.60	มาก
	4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	3.81	0.60	มาก
5.	**การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง**	**3.86**	**0.58**	**มาก**
	5.1 การสร้างแรงจูงใจ	3.85	0.58	มาก
	5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.87	0.61	มาก
	5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.89	0.60	มาก
	5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.86	0.59	มาก
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโดยรวม		**3.82**	**0.58**	**มาก**

จากตาราง 17 พบว่า สภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.82) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}$ = 3.86) รองลงมาคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 3.85) ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.80) ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.80) และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 3.78)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่พึงประสงค์

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	ค่าสถิติ (N=378)		การแปลค่า
		สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	**การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล**	**4.63**	**0.29**	**มากที่สุด**
	1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	4.61	0.35	มากที่สุด
	1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.68	0.30	มากที่สุด
	1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	4.63	0.32	มากที่สุด
2.	**การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้**	**4.65**	**0.29**	มากที่สุด
	2.1 การริเริ่มทางความคิด	4.61	0.35	มากที่สุด
	2.2 การสร้างแนวคิดใหม่	4.68	0.30	มากที่สุด
	2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด	4.63	0.36	มากที่สุด
3.	**การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน**	**4.67**	**0.28**	มากที่สุด
	3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	4.65	0.31	มากที่สุด
	3.2 การมีความคิดอิสระ	4.69	0.29	มากที่สุด
4.	**การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้**	**4.66**	**0.30**	มากที่สุด
	4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	4.66	0.30	มากที่สุด
	4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	4.67	0.32	มากที่สุด
	4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	4.66	0.29	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.	
5	**การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง**	**4.68**	**0.27**	มากที่สุด
	5.1 การสร้างแรงจูงใจ	4.67	0.30	มากที่สุด
	5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.68	0.30	มากที่สุด
	5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.71	0.28	มากที่สุด
	5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.68	0.31	มากที่สุด
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโดยรวม		4.66	0.30	**มากที่สุด**

จากตาราง 18 พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68) รองลงมาคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 4.67) ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.66) ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.65) และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.63)

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่พึงประสงค์และสภาพที่เป็นอยู่จริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลค่าสถิติ (N = 378)

ที่	องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล		**4.64**	**0.30**	**3.78**	**0.55**	0.227	**1**
	1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	**4.61**	**0.35**	**3.73**	**0.57**	**0.235**	**1**
	1.1.1 ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร	4.51	0.56	3.67	0.78	0.228	3
	1.1.2 ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นร่วมขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย	4.71	0.49	3.86	0.65	0.220	5
	1.1.3 ครูสามารถสื่อสารสร้างวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ	4.54	0.52	3.65	0.77	0.243	2
	1.1.4 ครูกำหนดทิศทางเป้าหมายได้อย่างชัดเจน	4.73	.48	3.85	0.69	0.228	4
	1.1.5 ครูนำวิสัยทัศน์ไปพัฒนาสู่ความสำเร็จในระยะยาว	4.53	0.52	3.63	0.75	0.247	1
	1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	**4.68**	**0.30**	**3.84**	**0.59**	**0.218**	**3**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1.2.1 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ	4.74	0.46	3.92	0.72	0.209	5
	1.2.2 ตระหนักถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบเมื่อสื่อสารหรือแสดงตนในโลกออนไลน์	4.57	0.52	3.74	0.79	0.221	3
	1.2.3 มีทักษะในการเข้าถึง จัดการและประเมินข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศดิจิทัลอย่างปลอดภัย	4.74	0.47	3.90	0.72	0.215	4
	1.1.4 ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย	4.57	0.52	3.73	0.76	0.225	1
	1.2.5 นำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทสังคม	4.78	0.45	3.90	0.72	0.225	2
	1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	**4.63**	**0.32**	**3.77**	**0.74**	**0.228**	**2**
	1.3.1 จัดการเรียนรู้โดยเน้นประสิทธิภาพและมุ่งสู่การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.55	0.52	3.71	0.75	0.226	3
	1.3.2 ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน	4.75	0.46	3.92	0.73	0.211	5

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1.3.3 พัฒนาเทคนิคการสอนให้ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน	4.55	0.51	3.69	0.75	0.233	2
	1.3.4 ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์	4.76	0.45	3.89	0.72	0.223	4
	1.3.5 ความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นต้นแบบแก่ชุมชนวิชาชีพการศึกษาได้	4.53	0.52	3.66	0.76	0.237	1
	องค์ประกอบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้	**4.65**	**0.29**	**3.80**	**0.55**	0.223	**3**
	2.1 การริเริ่มทางความคิด	4.61	0.35	3.78	0.55	0.213	**2**
	2.1.1 เสนอแนวคิดหรือวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากแนวทางเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางาน	4.72	0.47	3.80	0.67	0.242	1
	2.1.2 มีแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตนและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีคุณค่าในสถานการณ์จริง	4.54	0.52	3.69	0.74	0.230	3
	2.1.3 ปรับเปลี่ยนแนวคิดตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น	4.74	0.46	3.84	0.69	0.234	2
	2.1.4 กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางที่แตกต่างจากผู้อื่น แม้อาจขัดแย้งกับความคิดที่มีอยู่เดิม	4.56	0.52	3.71	0.78	0.229	4

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	2.1.5 พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองผ่านการฝึกฝนและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดใหม่ ๆ	4.71	0.47	3.87	0.69	0.217	5
	2.2 การสร้างแนวคิดใหม่	**4.68**	**0.30**	**3.77**	**0.58**	**0.241**	**1**
	2.2.1 มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม	4.54	0.52	3.67	0.75	0.237	1
	2.2.2 สามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ที่มีคุณค่าต่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนางานในบริบทของตนได้	4.71	0.47	3.87	0.70	0.217	5
	2.2.3 นำแนวคิดใหม่ ไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม	4.55	0.52	3.71	0.77	0.226	3
	2.2.4 สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์	4.73	0.47	3.88	0.70	0.219	4
	2.2.5 มีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทดลองแนวคิดใหม่เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์	4.57	0.51	3.71	0.76	0.231	2

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด	**4.63**	**0.32**	**3.83**	**0.58**	**0.208**	**3**
	2.3.1 สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนหรือแนวทางการทำงานได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือปัญหาที่ไม่คาดคิด	4.72	0.46	3.89	0.72	0.213	5
	2.3.2 มีความยืดหยุ่นในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และสามารถนำไปปรับใช้กับแนวคิดของตนเองได้	4.56	0.54	3.74	0.77	0.219	2
	2.3.3 สามารถมองปัญหาหรือประเด็นเดียวกันจากหลายมุมมองเพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม	4.74	0.46	3.88	0.70	0.221	1
	2.3.4 สามารถเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือแนวคิดได้อย่างรวดเร็ว หากพบว่าวิธีเดิมไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ	4.57	0.51	3.76	0.78	0.215	4
	2.3.5 มีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้	4.75	0.45	3.90	0.70	0.217	3
	องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.67	0.28	3.85	0.59	0.213	4
	3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	**4.65**	**0.31**	**3.85**	**0.61**	**0.207**	**2**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	3.1.1 สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน	4.57	0.52	3.79	0.79	0.205	3
	3.1.2 สร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน แม้จะมีความเครียดหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น	4.77	0.44	3.97	0.69	0.201	4
	3.1.3 มีวิธีจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีเมื่อพบเจอสถานการณ์ไม่คาดคิดในการสอน	4.60	0.50	3.77	0.80	0.220	1
	3.1.4 สามารถปรับพฤติกรรมและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานแต่ละคน	4.74	0.46	3.97	0.72	0.193	5
	3.1.5 สามารถรักษาความสมดุลระหว่างความคาดหวังขององค์กรกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน	4.59	0.51	3.75	0.76	0.224	2
	3.2 การมีความคิดอิสระ	**4.69**	**0.29**	**3.85**	**0.60**	**0.218**	**1**
	3.2.1 มีความสามารถในการพิจารณาข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ	4.74	0.44	3.91	0.72	0.231	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	3.2.2 ตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิมหากพบว่าวิธีใหม่มีประสิทธิภาพมากกว่า	4.58	0.50	3.78	0.80	0.211	4
	3.2.3 สามารถแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวคิดใหม่โดยไม่ถูกครอบงำจากผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงาน	4.75	0.44	3.86	0.72	0.230	2
	3.2.4 มีความเชื่อมั่นในการใช้วิจารณญาณของตนในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน	4.60	0.50	3.78	0.79	0.216	3
	3.2.5 เปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานอย่างเป็นอิสระ	4.76	0.43	3.93	0.73	0.211	5
	องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.66	0.30	3.80	0.58	0.226	2
	4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	**4.65**	**0.32**	**3.79**	**0.60**	**0.226**	**1**
	4.1.1 ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ	4.59	0.50	3.76	0.79	0.220	5
	4.1.2 มีการเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ	4.72	0.47	3.86	0.73	0.222	4

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	4.1.3 นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.60	0.50	3.75	0.77	0.226	3
	4.1.4 มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เช่น คอร์สออนไลน์ เว็บบล็อก หรือวิดีโอการสอน	4.71	0.48	3.82	0.73	0.232	1
	4.1.5 ใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ	4.63	0.50	3.77	0.77	0.228	2
	4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	**4.67**	**0.32**	**3.81**	**0.60**	**0.225**	**2**
	4.2.1 ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึกจากปัญหาต่าง ๆ	4.71	0.48	3.89	0.75	0.210	5
	4.2.2 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสังเคราะห์แนวคิดใหม่ของผู้เรียน	4.60	0.51	3.72	0.78	0.236	1
	4.2.3 ใช้ดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์	4.72	0.47	3.87	0.70	0.219	4
	4.2.4 เลือกใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิดค้น และสร้างนวัตกรรมของตนเอง	4.60	0.51	3.75	0.79	0.226	2

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	4.2.5 ประเมินผลการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการเรียนรู้	4.72	0.47	3.86	0.72	0.222	3
	4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	**4.66**	**0.29**	**3.81**	**0.60**	**0.223**	**3**
	4.3.1 นำแนวคิดหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.60	0.51	3.76	0.79	0.223	2
	4.3.2 พัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.72	0.47	3.89	0.74	0.210	5
	4.4.3 มีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้โดยอิงจากนวัตกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	4.63	0.50	3.74	0.78	0.237	1
	4.3.4 ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน	4.72	0.47	3.88	0.71	0.216	4
	4.3.5 แบ่งปันและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กับเพื่อนครูหรือชุมชนวิชาชีพ	4.60	0.51	3.76	0.76	0.223	3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/ องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.68	0.27	3.86	0.58	0.212	5
	5.1 การสร้างแรงจูงใจ	**4.67**	**0.30**	**3.85**	**0.58**	**0.213**	**1**
	5.1.1 ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชื่นชม	4.71	0.47	3.76	0.76	0.252	1
	5.1.2 มีวิธีการที่สร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้พวกเขามีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.63	0.50	3.91	0.72	0.184	5
	5.1.3 ใช้การกระตุ้นเชิงลบ เช่น การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามมากขึ้น	4.67	0.49	3.80	0.77	0.228	2
	5.1.4 สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้	4.61	0.50	3.85	0.72	0.197	3
	5.1.5 มีการปรับกลยุทธ์การจูงใจตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.74	0.46	3.79	0.76	0.193	4

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	**4.68**	**0.30**	**3.87**	**0.61**	**0.209**	**4**
	5.2.1 เป็นผู้นำที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง	4.63	0.49	3.90	0.71	0.187	3
	5.2.2 มีการดำเนินการสอนอย่างมีความมุ่งมั่น เพื่อให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้รับประโยชน์สูงสุด	4.74	0.45	3.79	0.76	0.274	1
	5.2.3 สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้เรียนและเพื่อนครูในการทำงานร่วมกัน	4.62	0.49	3.95	0.72	0.169	5
	5.2.4 เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการทำงาน	4.75	0.44	3.82	0.78	0.243	2
	5.2.5 มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวในการทำงานร่วมกับผู้เรียนและเพื่อนครู	4.63	0.49	3.94	0.73	0.175	4
	5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.71	0.28	3.89	0.60	0.210	3
	5.3.1 ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของความต้องการและศักยภาพของนักเรียนและเพื่อนครู	**4.76**	**0.42**	**3.84**	**0.77**	**0.239**	**3**
	5.3.2 ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาของนักเรียนและเพื่อนครูตามความสามารถของแต่ละคน	4.65	0.48	3.95	0.73	0.177	5
	5.3.3 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา	4.74	0.45	3.82	0.79	0.240	2

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	5.3.4 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา	4.64	0.49	3.93	0.72	0.180	4
	5.3.5 มีการส่งเสริมให้ทุกคนในกลุ่มสามารถทำงานและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของแต่ละบุคคล	4.77	0.42	3.83	0.77	0.245	1
	5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา	**4.68**	**0.31**	**3.86**	**0.59**	**0.212**	**2**
	5.4.1 ใช้การตั้งคำถามที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง	4.62	0.48	3.78	0.77	0.222	1
	5.4.2 ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดขั้นสูงเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้เรียน	4.70	0.47	3.87	0.70	0.214	3
	5.4.3 มีการส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อนครูอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ	4.63	0.49	3.80	0.78	0.218	2
	5.4.4 ให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	4.77	0.45	3.94	0.74	0.210	5
	5.4.5 เชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียนและเพื่อนครูในการใช้ปัญญาและการคิดแก้ปัญหา	4.65	0.48	3.83	0.77	0.214	4

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์ I		สภาพที่เป็นอยู่จริง D		ค่า PNI Modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โดยรวม	4.66	0.26	3.82	0.55	0.219	–

จากตาราง 19 ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล (PNI = 0.227) รองลงมาคือ ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (PNI = 0.226) ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ (PNI = 0.223) ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน (PNI = 0.213) และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (PNI = 0.212)

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

ที่	**องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา**	**ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง**		**การแปลค่า**	**ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์**		**การแปลค่า**
		$\bar{X}$	**S.D.**		$\bar{X}$	**S.D.**	
1	**การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล**	3.78	0.55	มาก	4.64	0.30	มากที่สุด
	1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	3.77	0.57	มาก	4.61	0.35	มากที่สุด
	1) ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร	3.67	0.78	มาก	4.51	0.56	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
	2) ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นร่วมขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย	3.86	0.65	มาก	4.71	0.49	มากที่สุด
	3) ครูสามารถสื่อสารสร้างวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ	3.65	0.77	มาก	4.54	0.52	มากที่สุด
	4) ครูกำหนดทิศทางเป้าหมายได้อย่างชัดเจน	3.85	0.69	มาก	4.73	0.48	มากที่สุด
	5) ครูนำวิสัยทัศน์ไปพัฒนาสู่ความสำเร็จในระยะยาว	3.63	0.75	มาก	4.53	0.52	มากที่สุด
	1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.84	0.59	มาก	4.68	0.30	มากที่สุด
	1) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ	3.92	0.72	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด
	2) ตระหนักถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบเมื่อสื่อสารหรือแสดงตนในโลกออนไลน์	3.74	0.79	มาก	4.57	0.52	มากที่สุด
	3) พัฒนาเทคนิคการสอนให้ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน	3.69	0.75	มาก	4.55	0.51	มากที่สุด
	4) ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหา และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์	3.89	0.72	มาก	4.76	0.45	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 20 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	5) ความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นต้นแบบแก่ชุมชนวิชาชีพการศึกษาได้	3.66	0.76	มาก	4.53	0.52	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		**3.78**	**0.55**	**มาก**	**4.64**	**0.30**	**มากที่สุด**

จากตาราง 20 สภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบหลักที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.78) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 3.84) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{X}$ = 3.92) รองลงมาคือ ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ($\bar{X}$ = 3.77) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.92) และ ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 3.77) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นร่วมขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย ($\bar{X}$ = 3.86) ตามลำดับ

สภาพที่เป็นพึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบหลักที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกที่สุดทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.68) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการดำเนิน

ชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทสังคม ($\bar{X}$ = 4.78) รองลงมาคือ ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ($\bar{X}$ = 4.63) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหา และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.76) และ ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.61) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูกำหนดทิศทางเป้าหมายได้อย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.73) ตามลำดับ

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
2	**การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้**	**3.80**	**0.50**	**มาก**	**4.65**	**0.29**	**มากที่สุด**
	2.1 การริเริ่มทางความคิด	**3.78**	**0.55**	**มาก**	**4.61**	**0.35**	**มากที่สุด**
	1) เสนอแนวคิดหรือวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากแนวทางเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางาน	3.80	0.67	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด
	2) มีแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตนและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีคุณค่าในสถานการณ์จริง	3.69	0.74	มาก	4.54	0.52	มากที่สุด
	3) ปรับเปลี่ยนแนวคิดตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น	3.84	0.69	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
	5) พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองผ่านการฝึกฝนและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดใหม่ ๆ	3.87	0.69	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด
	2.2 การสร้างแนวคิดใหม่	**3.77**	**0.58**	**มาก**	**4.68**	**0.30**	**มากที่สุด**
	1) มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม	3.67	0.75	มาก	4.54	0.52	มากที่สุด
	2) สามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ที่มีคุณค่าต่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนางานในบริบทของตนได้	3.87	0.70	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด
	3) นำแนวคิดใหม่ ไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม	3.71	0.77	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด
	4) สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์	3.88	0.70	มาก	4.73	0.47	มากที่สุด
	5) มีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทดลองแนวคิดใหม่เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์	3.71	0.76	มาก	4.57	0.51	มากที่สุด
	2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด	**3.83**	**0.58**	**มาก**	**4.63**	**0.32**	**มากที่สุด**
	1) สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนหรือแนวทางการทำงานได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือปัญหาที่ไม่คาดคิด	3.89	0.72	มาก	4.72	0.46	มากที่สุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	2) มีความยืดหยุ่นในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและสามารถนำไปปรับใช้กับแนวคิดของตนเองได้	3.74	0.77	มาก	4.56	0.54	มากที่สุด
	3) สามารถมองปัญหาหรือประเด็นเดียวกันจากหลายมุมมองเพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม	3.88	0.70	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด
	4) สามารถเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือแนวคิดได้อย่างรวดเร็ว หากพบว่าวิธีเดิมไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ	3.76	0.78	มาก	4.57	0.51	มากที่สุด
	5) มีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้	3.90	0.70	มาก	4.75	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		**3.80**	**0.55**	**มาก**	**4.64**	**0.30**	**มากที่สุด**

จากตาราง 21 สภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบหลักที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความคิดยืดหยุ่นในการคิด ($\bar{X}$ = 3.83) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.90) รองลงมาคือ ด้านการริเริ่มทางความคิด ($\bar{X}$ = 3.78) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองผ่านการฝึกฝนและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดใหม่ ๆ ($\overline{X}$ = 3.87) และด้านการการสร้างแนวคิดใหม่ ($\overline{X}$ = 3.77) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์ ($\overline{X}$ = 3.88) ตามลำดับ

สภาพที่เป็นพึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.64) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกที่สุดทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างแนวคิดใหม่ ($\overline{X}$ = 4.68, S.D. = 0.30) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์ ($\overline{X}$ = 4.73) รองลงมาคือ ความยืดหยุ่นในการคิด ($\overline{X}$ = 4.63) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.75) และ การริเริ่มทางความคิด ($\overline{X}$ = 4.61) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปรับเปลี่ยนแนวคิดตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น ($\overline{X}$ = 4.74) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
3	**องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน**	3.85	0.59	มาก	4.67	0.28	มากที่สุด
	3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	3.85	0.61	มาก	4.65	0.31	มากที่สุด
	1) สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน	3.89	0.72	มาก	4.57	0.52	มากที่สุด
	2) สร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน แม้จะมีความเครียดหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น	3.74	0.77	มาก	4.77	0.44	มากที่สุด
	3) มีวิธีจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีเมื่อพบเจอสถานการณ์ไม่คาดคิดในการสอน	3.88	0.70	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด
	4) สามารถปรับพฤติกรรมและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานแต่ละคน	3.76	0.78	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด
	5) สามารถรักษาความสมดุลระหว่างความคาดหวังขององค์กรกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน	3.90	0.70	มาก	4.59	0.51	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 22 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	3.2 การมีความคิดอิสระ	3.85	0.60	มาก	4.69	0.29	มากที่สุด
	1) มีความสามารถในการพิจารณาข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ	3.79	0.79	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด
	2) ตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิมหากพบว่าวิธีใหม่มีประสิทธิภาพมากกว่า	3.97	0.69	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด
	5) เปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานอย่างเป็นอิสระ	3.75	0.76	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด
	เฉลี่ย	3.85	0.59	มาก	4.67	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 22 สภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีความคิดอิสระ ($\bar{X}$ = 3.85) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ คือ การตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิมหากพบว่าวิธีใหม่มีประสิทธิภาพมากกว่า ($\bar{X}$ = 3.97) และการมีความเชื่อมั่นในการใช้วิจารณญาณของตนในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.97) รองลงมาคือ ด้านการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์

($\bar{X}$ = 3.85) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการรักษาความสมดุลระหว่างความคาดหวังขององค์กรกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน ($\bar{X}$ = 3.90) ตามลำดับ

สภาพที่เป็นพึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.67) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีความคิดอิสระ ($\bar{X}$ = 4.69) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานอย่างเป็นอิสระ ($\bar{X}$ = 4.76) ลงมาคือ ด้านการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 4.65) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน แม้จะมีความเครียดหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น ($\bar{X}$ = 4.77) ตามลำดับ

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
4	**การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้**	3.80	0.58	มาก	4.66	0.30	มากที่สุด
	4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	3.79	0.60	มาก	4.65	0.32	มากที่สุด
	1) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ	3.76	0.79	มาก	4.59	0.50	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	2) การเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ	3.86	0.73	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด
	3) นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.75	0.77	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด
	4) มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เช่น คอร์สออนไลน์ เว็บบล็อก หรือวิดีโอการสอน แม้อาจขัดแย้งกับความคิดที่มีอยู่เดิม	3.82	0.73	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด
	5) การใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมิน ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ	3.77	0.77	มาก	4.63	0.50	มากที่สุด
	4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	3.81	0.60	มาก	4.67	0.32	มากที่สุด
	1) การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึกจากปัญหาต่าง ๆ	3.89	0.75	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด
	2) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสังเคราะห์แนวคิดใหม่ของผู้เรียน	3.72	0.78	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	3) การใช้ดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์	3.87	0.70	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด
	4) เลือกใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิดค้น และสร้างนวัตกรรมของตนเอง	3.75	0.79	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
	5) ประเมินผลการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการเรียนรู้	3.86	0.72	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด
	4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	3.81	0.60	มาก	4.66	0.29	มากที่สุด
	1) นำแนวคิดหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในชั้นเรียน	3.76	0.79	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
	2) การพัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.89	0.74	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด
	3) มีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้โดยอิงจากนวัตกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	3.74	0.78	มาก	4.63	0.50	มากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=378) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	4) การออกแบบกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน	3.88	0.71	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด
	5) แบ่งปันและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กับเพื่อนครูหรือชุมชนวิชาชีพ	3.76	0.76	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		**3.80**	**0.58**	**มาก**	**4.66**	**0.29**	**มากที่สุด**

จากตาราง 23 สภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 3.81) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึกจากปัญหาต่าง ๆ ($\bar{X}$ = 3.89) รองลงมาคือ ด้านการประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.81) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ พัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.89) และด้านการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 3.80) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ ($\bar{X}$ = 3.86) ตามลำดับ

สภาพที่เป็นพึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.67) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ คือ การใช้ดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.72) และการประเมินผลการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.72) รองลงมาคือ การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.66) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ คือ การพัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.72) และการออกแบบกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.72) และด้านการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.66) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ ($\bar{X}$ = 4.72) ตามลำดับ

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=384)		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=384)		การแปลค่า
		สภาพที่เป็นอยู่จริง			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
5	**การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง**	3.86	0.58	มาก	4.68	0.27	มากที่สุด
	5.1 การสร้างแรงจูงใจ	3.85	0.58	มาก	4.67	0.30	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=384) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=384) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	1) ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชื่นชม	3.91	0.72	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด
	2) มีวิธีการที่สร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้พวกเขามีความกระตือรือร้นในการเรียน	3.80	0.77	มาก	4.63	0.50	มากที่สุด
	4) สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้	3.85	0.72	มาก	4.61	0.50	มากที่สุด
	5) การปรับกลยุทธ์การจูงใจตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.79	0.76	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด
	5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.87	0.61	มาก	4.68	0.30	มากที่สุด
	1) เป็นผู้นำที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง	3.90	0.76	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด
	2) มีการดำเนินการสอนอย่างมีความมุ่งมั่น เพื่อให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้รับประโยชน์สูงสุด	3.79	0.76	มาก	4.74	0.45	มากที่สุด
	3) สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้เรียนและเพื่อนครูในการทำงานร่วมกัน	3.95	0.72	มาก	4.62	0.49	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=384) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=384) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	4) เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการทำงาน	3.82	**0.78**	มาก	4.75	**0.44**	มากที่สุด
	5) มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวในการทำงานร่วมกับผู้เรียนและเพื่อนครู	3.94	**0.73**	มาก	4.63	**0.49**	มากที่สุด
	5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.89	0.60	มาก	4.71	0.28	มากที่สุด
	1) การให้ความสำคัญกับความแตกต่างของความต้องการและศักยภาพของนักเรียนและเพื่อนครู	3.95	0.73	มาก	4.76	0.42	มากที่สุด
	2) ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาของนักเรียนและเพื่อนครูตามความสามารถของแต่ละคน	3.82	0.79	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด
	3) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา	3.93	0.72	มาก	4.74	0.45	มากที่สุด
	4) พยายามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อนครูและนักเรียนเพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย	3.83	0.77	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด
	5) มีการส่งเสริมให้ทุกคนในกลุ่มสามารถทำงานและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของแต่ละบุคคล	3.94	0.72	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด
	5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.86	0.59	มาก	4.68	0.31	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่าสถิติ (N=384) สภาพที่เป็นอยู่จริง		การแปลค่า	ค่าสถิติ (N=384) สภาพที่พึงประสงค์		การแปลค่า
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	1) ใช้การตั้งคำถามที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.78	0.77	มาก	4.62	0.48	มากที่สุด
	2) ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดขั้นสูงเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้เรียน	3.87	0.70	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด
	3) มีการส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อนครูอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ	3.80	0.78	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด
	4) การให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	3.94	0.74	มาก	4.77	0.45	มากที่สุด
	5) เชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียนและเพื่อนครูในการใช้ปัญญาและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.83	0.77	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		**3.87**	**0.58**	**มาก**	**4.68**	**0.27**	**มากที่สุด**

จากตาราง 24 สภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจคบุคคล ($\overline{X}$ = 3.89) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ความสำคัญกับความแตกต่างของความต้องการและศักยภาพของนักเรียนและเพื่อนครู ($\overline{X}$ = 3.95) รองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\overline{X}$ = 3.87) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้เรียนและเพื่อนครูในการทำงานร่วมกัน ($\overline{X}$ = 3.95) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\overline{X}$ = 3.86) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ($\overline{X}$ = 3.94) และด้านการสร้างแรงจูงใจ ($\overline{X}$ = 3.85) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชื่นชม ($\overline{X}$ = 3.91) ตามลำดับ

สภาพที่เป็นพึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.68) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านและทุกตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ($\overline{X}$ = 4.71) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ย คือ การส่งเสริมให้ทุกคนในกลุ่มสามารถทำงานและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของแต่ละบุคคล ($\overline{X}$ = 4.77) รองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\overline{X}$ = 4.68) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการทำงาน ($\overline{X}$ = 4.75) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\overline{X}$ = 4.68) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ($\overline{X}$ = 4.77) และด้านการสร้างแรงจูงใจ ($\overline{X}$ = 4.67) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับกลยุทธ์การจูงใจตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\overline{X}$ = 4.74,S.D. = 0.46) ตามลำดับ

จากการนำเสนอสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สามารถนำเสนอสรุปการเรียงลำดับความสำคัญเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ดังตาราง 25

ตาราง 25 สรุปการเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ค่าสถิติ (N=378)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	ค่า PNI Modified	อันดับ	จำนวนตัวบ่งชี้
1.	**การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล**	**0.227**	**1**	**15**
	1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	0.235	1	5
	1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	0.218	3	5
	1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	0.228	2	5
2.	**การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้**	**0.223**	**3**	**15**
	2.1 การริเริ่มทางความคิด	0.213	2	5
	2.2 การสร้างแนวคิดใหม่	0.241	1	5
	2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด	0.208	3	5
3.	**การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน**	**0.212**	**4**	**10**
	3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	0.207	2	5
	3.2 การมีความคิดอิสระ	0.218	1	5
4.	**การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้**	**0.226**	**2**	**15**
	4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	0.226	1	5
	4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	0.225	2	5
	4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	0.223	3	5

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 25 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	ค่า PNI Modified	อันดับ	จำนวนตัวบ่งชี้
5.	**การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง**	**0.212**	**5**	**20**
	5.1 การสร้างแรงจูงใจ	0.212	1	**5**
	5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	**0.209**	4	**5**
	5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	0.210	3	**5**
	5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา	**0.212**	2	**5**
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโดยรวม		0.22		

จากตาราง 25 ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ($PNI_{Modified}$ =0.227) รองลงมาคือ ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified}$ =0.226) ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified}$ =0.223) ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน($PNI_{Modified}$ = 0.212) และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($PNI_{Modified}$ =0.212)

ระยะที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ผลการร่างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

1. การร่างรูปแบบ

การศึกษาองค์ประกอบภาวะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ($PNI_{Modified}$ =0.227) รองลงมาคือ ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified}$ =0.226) ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified}$ =0.223) ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน($PNI_{Modified}$ 0.212) และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($PNI_{Modified}$ =0.212) ถ้าพิจารณาค่า $PNI_{Modified}$ จะเห็นว่าค่าไม่ค่อยมีความแตกต่างกัน เพราะค่า $PNI_{Modified}$ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.212 – 0.227 และเมื่อพิจารณาจำนวนองค์ประกอบย่อยพบว่า องค์ประกอบหลักเกือบทุกองค์ประกอบ มีองค์ประกอบย่อยจำนวน 3 องค์ประกอบ องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบหลักที่มี 3 องค์ประกอบย่อยคือ การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ซึ่งมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่เป็นลำดับแรก การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีค่า $PNI_{Modified}$ ลำดับที่ 2 และการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้มีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ในลำดับที่ 3

ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนชั่วโมงในการพัฒนาองค์ประกอบละ 18 ชั่วโมง ส่วนการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่า $PNI_{Modified}$ อันดับที่ 4 และมีองค์ประกอบย่อย 2 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดชั่วโมงการพัฒนา จำนวน 10 ชั่วโมง ส่วนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีค่า $PNI_{Modified}$ เป็นลำดับสุดท้าย มีองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงกำหนดชั่วโมงการพัฒนาจำนวน 16 ชั่วโมง นำเสนอดังตาราง 26

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 26 สรุปการเรียงลำดับความสำคัญและจำนวนชั่วโมง เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ค่าสถิติ (N = 378)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่า $PNI_{Modified}$	อันดับ	จำนวนตัวบ่งชี้	จำนวนชั่วโมงในการพัฒนา (80 ชั่วโมง)
1.	**การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล**	**0.227**	**1**	**15**	**18 ชั่วโมง**
	1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	0.235	1	5	
	1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	0.218	3	5	
	1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	0.228	2	5	
2.	**การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้**	**0.223**	**3**	**15**	**18 ชั่วโมง**
	2.1 การริเริ่มทางความคิด	0.213	2	5	
	2.2 การสร้างแนวคิดใหม่	0.241	1	5	
	2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด	0.208	3	5	
3.	**การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน**	**0.213**	**4**	**10**	**10 ชั่วโมง**
	3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	0.207	2	5	
	3.2 การมีความคิดอิสระ	0.218	1	5	
4.	**การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้**	**0.226**	**2**	**15**	**18 ชั่วโมง**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 26 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบหลัก/องค์ประกอบย่อย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา	ค่า PNI Modified	อันดับ	จำนวนตัวบ่งชี้	จำนวนชั่วโมงในการพัฒนา (80 ชั่วโมง)
	4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	0.226	1	5	
	4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	0.225	2	5	
	4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	0.223	3	5	
5.	**การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง**	**0.212**	**5**	**20**	**16 ชั่วโมง**
	5.1 การสร้างแรงจูงใจ	0.213	1	5	
	5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	0.209	4	5	
	5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	0.210	3	5	
	5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา	0.212	2	5	
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโดยรวม		**0.22**			

จากตาราง 26 ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน และลำดับสุดท้ายคือ

ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยค่า $PNI_{Modified}$ จะเห็นว่าค่าไม่ค่อยมีความแตกต่างกัน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.212 – 0.227 และเมื่อพิจารณาจำนวนองค์ประกอบย่อยพบว่า องค์ประกอบหลักเกือบทุกองค์ประกอบ มีองค์ประกอบย่อยจำนวน 3 องค์ประกอบ องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบหลักที่มี 3 องค์ประกอบย่อยคือ การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ซึ่งมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่เป็นลำดับแรก การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีค่า $PNI_{Modified}$ ลำดับที่ 2 และการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้มีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ในลำดับที่ 3 ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนชั่วโมงในการพัฒนาองค์ประกอบละ 18 ชั่วโมง ส่วนการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่า $PNI_{Modified}$ อันดับที่ 4 และมีองค์ประกอบย่อย 2 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดชั่วโมงการพัฒนา จำนวน 10 ชั่วโมง ส่วนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีค่า $PNI_{Modified}$ เป็นลำดับสุดท้าย มีองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงกำหนดชั่วโมงการพัฒนาจำนวน 16 ชั่วโมง

จากการสรุปการเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นำไปสู่การสรุปจำนวนชั่วโมงการพัฒนา ตามทฤษฎี Learning System (70 : 20 : 10) (การพัฒนาทักษะ : กระบวนการติดตาม วัดผลประเมินผล ให้คำแนะนำ : การอบรม) เพื่อกำหนดชั่วโมงการพัฒนาให้มีความเหมาะสม ดังตาราง 27

ตาราง 27 การกำหนดจำนวนชั่วโมงตามลำดับความสำคัญของวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ค่าสถิติ (N=378)

วิธีที่	วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	จำนวนชั่วโมง	เวลาในการพัฒนา (ชั่วโมง)
1.	**ศึกษาชุดฝึกด้วยตนเอง**	**8 (ส่งให้ศึกษาด้วยตนเองอย่างน้อย 8 วัน)**	**8 (ไม่นับชั่วโมง)**
2.	**การอบรมเชิงปฏิบัติการ**	**8**	**8**
	1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียน	1 ชั่วโมง 30 นาที	

ตาราง 27 (ต่อ)

วิธีที่	วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	จำนวนชั่วโมง		เวลาในการพัฒนา (ชั่วโมง)
	2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้	1 ชั่วโมง 30 นาที		
	3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	1 ชั่วโมง 30 นาที		
	4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	1 ชั่วโมง 30 นาที		
	5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	1 ชั่วโมง 30 นาที		
	การฝึกกิจกรรม E – PLC	30 นาที		
3.	**การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ**	**ฝึกปฏิบัติจริง 42 ชั่วโมง)**	**การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (14 ชั่วโมง)**	56
	1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	9	ในวันพฤหัสบดี เวลา 14.00–16.00 น. สัปดาห์ละ 2 ชม. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง	
	2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้	9		
	3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	7		
	4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	9		
	5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	8		

สถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 27 (ต่อ)

วิธีที่	วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	จำนวนชั่วโมง	เวลาในการพัฒนา (ชั่วโมง)
4.	**การติดตามและประเมินผล**	**16**	**16**
	1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล		ติดตามและประเมินผล จำนวน 7 ครั้งทุกวันศุกร์ สัปดาห์ที่ 1 – 6 ครั้งใช้เวลาครั้งละ 2 ชั่วโมง 10 นาที สัปดาห์ที่ 7 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
	2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้		
	3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน		
	4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้		
	5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง		

หมายเหตุ รวมชั่วโมงการพัฒนาทั้งหมด 80 ชั่วโมง

** นิเทศครั้งสุดวันที่ 23 ธันวาคม 2568 และเพิ่มวันพัฒนาตนเองในวันที่ 19, 22 ธันวาคม 2568 ชดเชยวันหยุดราชการ คือวัน ที่ 5, 10 ธันวาคม 2568

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา (การอบรมให้ความรู้ การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) และการติดตามและประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 หลักการ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีหลักดำเนินการ ดังนี้

2.1.1. เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยยึดแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

2.1.2 เป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มุ่งให้ครูมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.1.3 เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการและวิธีที่หลากหลาย ประกอบด้วย การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้ E – PLC การฝึกปฏิบัติจริง และการนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู จนกระทั่งมีและสามารถใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิผล

2.2 วัตถุประสงค์

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีหลักดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

2.2.2 เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้เกี่ยวกับการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา

2.2.3 เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้เกี่ยวกับการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนประถมศึกษา

2.2.4 เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้เกี่ยวกับการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา

2.2.5 เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้เกี่ยวกับการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนประถมศึกษา

2.2.6 เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) การนิเทศ ติดตาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2.3 เนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีชุดการพัฒนา 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์
2. ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล
3. ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การริเริ่มทางความคิด
2. การสร้างแนวคิดใหม่
3. ความยืดหยุ่นในการคิด

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
2. การมีความคิดอิสระ

ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

2. การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์

3. การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจ

2. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

3. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา

2.4 กระบวนการพัฒนา

กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตามกระบวนการพัฒนา ทฤษฎี Learning System (70:20:10) (Lombardo & Eichinger, 1996, p. 4) โดยใช้เวลาในการพัฒนาทั้งสิ้น 80 ชั่วโมง ประกอบด้วยรายละเอียดของกิจกรรม ดังนี้

1. การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม ให้ศึกษาหาความรู้ โดยผู้วิจัยส่งคู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการก่อนวันอบรม อย่างน้อย 10 วัน โดยส่งเป็นไฟล์ PDF โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลาอย่างน้อย 8 ชั่วโมง ในทางปฏิบัติผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเอง จำนวน 8 วัน (วันละ 1 ชั่วโมง) ดังนั้นผู้ที่จะเข้ารับการอบรมจะใช้เวลาพัฒนาตนเองก่อนการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการได้ครบเวลา 8 ชั่วโมง

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้ระยะเวลา 8 ชั่วโมง (จำนวน 1 วันครึ่ง) โดยกำหนดเวลาในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 เวลาที่ใช้ในการพัฒนาชุดฝึก จำนวน 5 ชุด ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ใช้เวลาจำนวน 7 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ใช้เวลาทำกิจกรรม จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาทำกิจกรรม จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาทำกิจกรรม จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาทำกิจกรรม 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้เวลาทำกิจกรรม จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

2.2 เวลาที่ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษาของครูซึ่งเป็นการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E–PLC) จำนวน 30 นาที

โดยมีรายละเอียดการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) รวม 8 ชั่วโมง ใช้ระยะเวลา 1 วันครึ่ง จำนวน 8 ชั่วโมง โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการบริหารสถานศึกษาร่วมกัน เป็นการสร้างความคุ้นเคย ความเป็นกันเอง

2) กิจกรรมการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ

3) กิจกรรมการอบรมเป็นกระบวนการที่ทำให้ครูโรงเรียนประถมศึกษา ได้เรียนรู้ทั้งในภาคทฤษฎี เทคนิค ประสบการณ์ รวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเป็นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

3. การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) โดยผู้เข้ารับการพัฒนาปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมในเอกสาร ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

การกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรม และบันทึกผลการปฏิบัติลงในใบกิจกรรม โดยใช้ระยะฝึกการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) เป็นเวลา 7 สัปดาห์ (56 ชั่วโมง) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ระหว่าง วันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมง

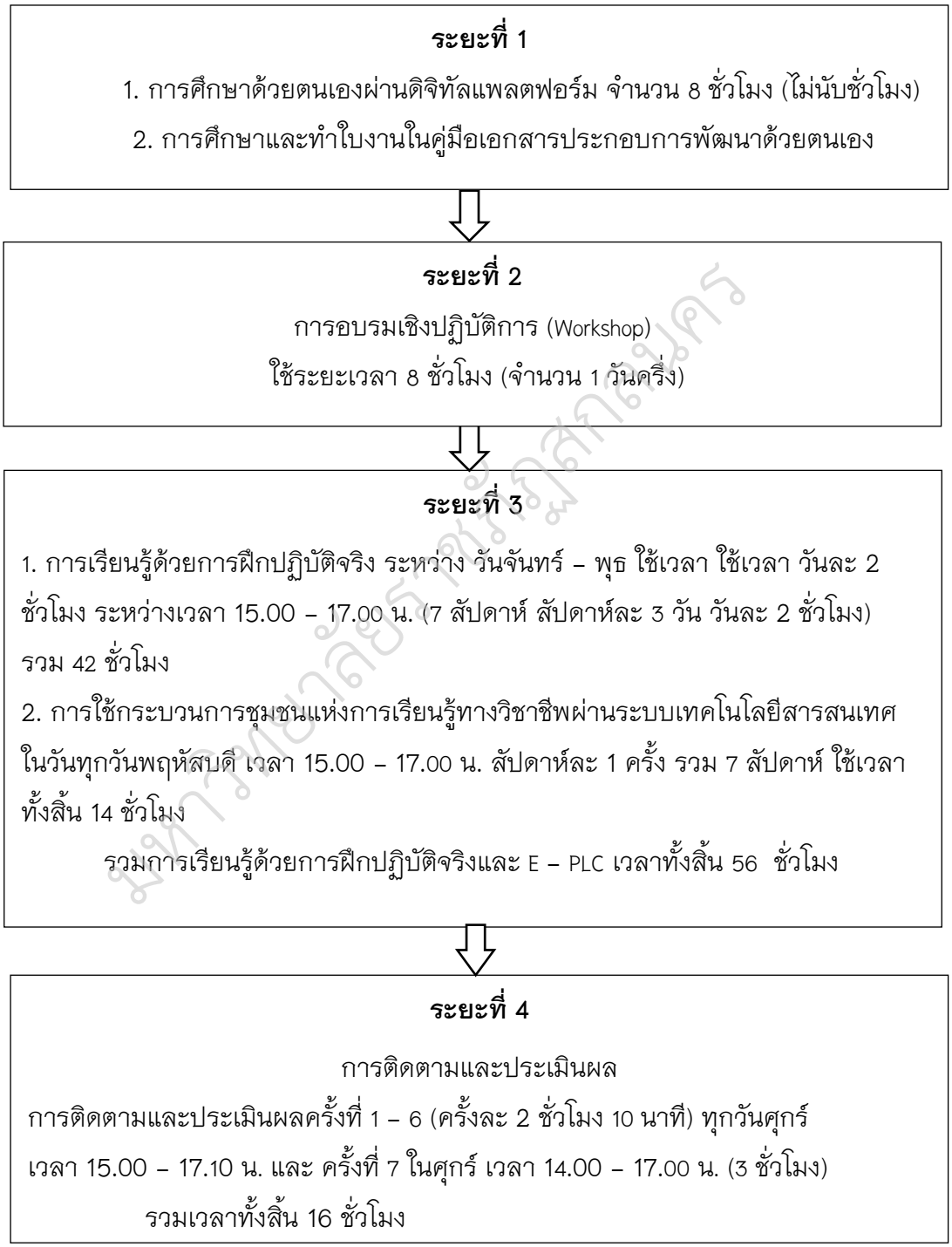
3.2 การส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) ในวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง

รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง

4. การติดตาม ประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการและการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) ในสถานศึกษา แบ่งเป็นการติดตามหลังสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 1 โดยติดตามและประเมินผล จำนวน 6 ครั้ง สัปดาห์ละครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง 10 นาที ทุกวันศุกร์ ในเวลา 15.00 – 17.10 น. รวม 13 ชั่วโมง และการติดตามประเมินผลครั้งที่ 7 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ดำเนินการเป็น 4 ระยะ แสดงเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 6 กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

6. รายละเอียดของกิจกรรม

กิจกรรมการพัฒนาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยรายละเอียดของกิจกรรม ตามระยะต่าง ๆ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลาอย่างน้อย 8 ชั่วโมง (ไม่นับชั่วโมง) โดยส่งเอกสารให้ล่วงหน้า 8 วัน

ระยะที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้ระยะเวลา 1 วันครึ่ง (จำนวน 8 ชั่วโมง) โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้

2.1 ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเอง จำนวน 1 วันครึ่ง (8 ชั่วโมง) ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองต้องศึกษาเนื้อหาให้ครบ ดังนี้

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

2.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 วันครึ่ง (8 ชั่วโมง)

2.2.1 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายการแนะนำตัวเพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาทุกคนทำความรู้จักซึ่งกันและกันเป็นการละลายพฤติกรรม เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนากล้าที่จะแลกเปลี่ยนและนำเสนอความคิดเห็น ประกอบด้วย ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 32 คน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก

ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนละ 8 คน ซึ่งเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

2.2.2 ประเมินก่อนการอบรมพัฒนา ผู้เข้ารับการพัฒนาประเมินเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ก่อนการพัฒนา โดยผู้จัดการอบรมเตรียมแบบประเมินที่ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการ

2.2.3 การฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้มีความรู้ในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการและร่วมกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เป็นเวลา 1 วันครึ่ง (8 ชั่วโมง) โดยมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

2.2.3.1 ขั้นให้ความรู้ เป็นขั้นตอนที่วิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับความสำคัญ แนวคิด หลักการ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยใช้วิธีการบรรยาย อภิปราย การศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนา จัดกิจกรรมระดมสมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2.2.3.2 ขั้นนำเสนอ หลักการ แนวคิด และผลการฝึกปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เข้ารับการพัฒนา นำเสนอผลงานที่ได้จากการระดมความคิดเห็นจากการศึกษาองค์ความรู้ และการศึกษาจากสถานการณ์ต่าง ๆ จากเอกสารประกอบการพัฒนา แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อภิปรายและถอดบทเรียน

2.2.3.3 ขั้นสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่วิทยากรและผู้เข้ารับการพัฒนา ร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการ

พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับพฤติกรรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

2.2.3.4 การประเมินหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้ารับการพัฒนาทำแบบประเมินเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังการอบรมพัฒนาจากวิทยากร โดยผู้จัดการอบรมเตรียมแบบประเมินซึ่งเป็นแบบประเมินคู่ขนานกับแบบแบบประเมินก่อนการอบรม

ระยะที่ 3 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 56 ชั่วโมง ผู้เข้ารับการพัฒนาปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมในเอกสาร ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และบันทึกผลการปฏิบัติลงในใบกิจกรรม โดยใช้ระยะฝึกการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเวลา 7 สัปดาห์ (28 วัน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง วันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา ใช้เวลาวันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2568 ถึง 23 ธันวาคม 2568

โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ทำการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงจะต้องเขียนบันทึกของตนเองว่าสิ่งที่ได้จากการฝึกปฏิบัติจริงในแต่ละสัปดาห์จะช่วยพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยุคดิจิทัลได้อย่างไร โดยมีรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ครั้งที่ 1 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ เพื่อให้มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลตามองค์ประกอบ จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์

2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และ 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ใช้ระยะเวลาพัฒนาตนเอง จำนวน 9 ชั่วโมง

ครั้งที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ตามองค์ประกอบ จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การริเริ่มทางความคิด (Originality) 2) การสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) และ 3) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) ใช้ระยะเวลาพัฒนาตนเอง จำนวน 9 ชั่วโมง

ครั้งที่ 3 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ตามองค์ประกอบ จำนวน 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ 2) การมีความคิดอิสระ ใช้ระยะเวลาพัฒนาตนเอง จำนวน 7 ชั่วโมง

ครั้งที่ 4 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อให้เกิดการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ตามองค์ประกอบ จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ 2) การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ 3) การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 ชั่วโมง

ครั้งที่ 5 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อมีความสามารถในการกระตุ้นให้การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามองค์ประกอบจำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงจูงใจ 2) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การกระตุ้นการใช้ปัญญา จำนวน 8 ชั่วโมง

ครั้งที่ 6 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวม โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาและเพื่อนครูอีก 7 คนซึ่งอยู่ในโรงเรียนเดียวกันจะต้อง บันทึกว่าในแต่ละสัปดาห์ การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะช่วยพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลได้อย่างไร

ครั้งที่ 7 ภาพรวมกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวม บันทึกว่าในแต่ละสัปดาห์ การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษาจะช่วยพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลได้อย่างไร

2. การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันทุกวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง

รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง

ระยะที่ 4 การติดตามและประเมินผล การพัฒนาผู้เข้ารับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หัวหน้าบริหารงานวิชาการทำการติดตามและประเมินผลครูทั้ง 8 คนที่มาจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 7 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทุกวันศุกร์ ในสัปดาห์ที่ 1 – 6 เวลา 15.00 – 17.10 น. (ครั้งละ 2 ชั่วโมง 10 นาที) และสัปดาห์ที่ 7 เวลา 14.00 – 17.00 น. (3 ชั่วโมง) รวม 16 ชั่วโมง โดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการจะเป็นผู้ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล และผู้วิจัยนำผลการประเมินดังกล่าวมาสรุปเป็นผลการพัฒนา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ครั้งที่ 1 หลังจากผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง จำนวน 5 วัน หัวหน้าบริหารงานวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าทำการนิเทศติดตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ครั้งที่ 1 ในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2568

2) ครั้งที่ 2 หลังจากการนิเทศครั้งที่ 1 จำนวน 7 วัน หัวหน้าบริหารงานวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าทำการนิเทศติดตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ครั้งที่ 2 ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2568

3) ครั้งที่ 3 หลังจากการนิเทศครั้งที่ 2 จำนวน 7 วัน หัวหน้าบริหารงานวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าทำการนิเทศติดตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ครั้งที่ 3 ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2568

4) ครั้งที่ 4 หลังจากการนิเทศครั้งที่ 3 จำนวน 7 วัน หัวหน้าบริหารงานวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าทำการนิเทศติดตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ครั้งที่ 4 ในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2568

5) ครั้งที่ 5 หลังจากการนิเทศครั้งที่ 4 จำนวน 7 วัน หัวหน้าบริหารงานวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าทำการนิเทศติดตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ครั้งที่ 5 ในวันที่ 12 ธันวาคม 2568

6) ครั้งที่ 6 หลังจากการนิเทศครั้งที่ 5 จำนวน 7 วัน หัวหน้าบริหารงานวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าทำการนิเทศติดตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ครั้งที่ 6 ในวันที่ 19 ธันวาคม 2568

7) ครั้งที่ 7 หลังจากการนิเทศครั้งที่ 6 จำนวน 7 วัน หัวหน้าบริหารงานวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าทำการนิเทศติดตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ครั้งที่ 7 ในวันที่ 2 ธันวาคม 2568

หมายเหตุ : ในการดำเนินการครั้งที่ 1 – 7 เวลาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

7. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยการศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเองทั้ง 5 ชุด ได้แก่ ชุดที่

1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ระยะที่ 2การอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการโดยวิทยากร จำนวน 4 คน ผู้ที่มีความรู้ทางด้านดิจิทัลและมีภาวะผู้นำ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นผู้ดำเนินการอบรมและให้ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ระยะที่ 3 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา โดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการ ทำการประเมินครูที่เข้าร่วมการฝึกอบรมโรงเรียนละ 8 คน จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อดูพัฒนาการของการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูทั้งสิ้น 7 ครั้ง ใน 7 สัปดาห์ ในวันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมงการส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E-PLC) ในวันทุกวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง

ระยะที่ 4 การวัดและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยนำผลการประเมินของหัวหน้าบริหารงานวิชาการที่ทำการประเมินครูที่เข้าร่วมการฝึกอบรมโรงเรียนละ 8 คน จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อดูพัฒนาการของการมีภาวะผู้นำและร้อยละความก้าวหน้าของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หลังการนิเทศ ติดตาม ของผู้เข้ารับการพัฒนาสัปดาห์ละครั้ง ทุกวันศุกร์ ในสัปดาห์ที่ 1 – 6 เวลา 15.00 – 17.10 น. (ครั้งละ 2 ชั่วโมง 10 นาที) และสัปดาห์ที่ 7 เวลา 14.00 – 17.00 น. (3 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 5 ผลการพัฒนารูปแบบและยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ภาพรวม		การแปลค่า
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	
คู่มือรูปแบบการพัฒนา	4.61	0.51	มากที่สุด	4.53	0.52	มากที่สุด	4.64	0.50	มากที่สุด	4.65	0.50	มากที่สุด	4.60	0.47	มากที่สุด
1. หลักการ	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด
3. เนื้อหา	4.58	0.51	มากที่สุด	4.53	0.50	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด
3.1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
3.2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล	4.44	0.52	มาก	4.33	0.50	มาก	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.50	0.51	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 28 (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ภาพรวม		การแปลค่า
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	
3.3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.62	0.51	มากที่สุด
3.4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.44	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด
3.5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.67	0.50	มากที่สุด	4.33	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4,67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.50	มากที่สุด
4. กระบวนการพัฒนา	4.61	0.51	มาก	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.61	0.51	มากที่สุด	4.60	0.46	มากที่สุด
1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-
2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้ E-PLC	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
3) การฝึกปฏิบัติจริง	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
4) การนิเทศ กำกับติดตามด้วยระบบ E-PLC	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 28 (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ภาพรวม		การแปลค่า
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	
5 สื่อและแหล่งเรียนรู้	**4.56**	**0.52**	**มากที่สุด**	**4.44**	**0.52**	**มาก**	**4.67**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.67**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.58**	**0.46**	**มากที่สุด**
1) ชุดแบบฝึก	4.56	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด			
6. การวัดและประเมินผล	**4.59**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.55**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.59**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.59**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.58**	**0.45**	**มากที่สุด**
1) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลังการพัฒนา	4.56	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	–	–	–
2) แบบประเมินความพึงพอใจการอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
3) การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	–	–	–

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 28 (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ภาพรวม		การแปลค่า
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	
เอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	**4.60**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.57**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.64**	**0.60**	**มากที่สุด**	**4.67**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.61**	**0.48**	**มากที่สุด**
1) วัตถุประสงค์	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
2) เนื้อหา	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
3) กระบวนการพัฒนา	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.44	0.52	มาก	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
5) การวัดและประเมินผล	4.56	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
เอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล	4.58	0.51	มากที่สุด	4.53	0.50	มากที่สุด	4.60	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.58	0.44	มากที่สุด
1) วัตถุประสงค์	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
2) เนื้อหา	4.44	0.52	มาก	4.33	0.50	มาก	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
3) กระบวนการพัฒนา	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.56	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 28 (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ภาพรวม		การแปลค่า
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	แปลค่า	
5) การวัดและประเมินผล	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
เอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	**4.62**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.60**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.49**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.62**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.58**	**0.46**	**มากที่สุด**
1) วัตถุประสงค์	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-
2) เนื้อหา	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
3) กระบวนการพัฒนา	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.33	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
5) การวัดและประเมินผล	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.50	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
3.4 เนื้อหา เล่ม 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.62	0.50	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด	4.53	0.51	มากที่สุด	4.62	0.50	มากที่สุด	4.59	0.46	มากที่สุด
1) วัตถุประสงค์	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-
2) เนื้อหา	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.44	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 28 (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ภาพรวม		การ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	แปลค่า	แปลค่า
3) กระบวนการพัฒนา	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด	4.44	**0.52**	**มาก**	4.44	**0.52**	**มาก**	4.56	**0.52**	มากที่สุด	–	–	–
5) การวัดและประเมินผล	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
3.5 เนื้อหา เล่ม 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	**4.62**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.51**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.64**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.62**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.59**	**0.45**	**มากที่สุด**
1) วัตถุประสงค์	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	–	–	–
2) เนื้อหา	4.67	0.50	มากที่สุด	4.33	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4,67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
3) กระบวนการพัฒนา	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.44	0.52	มาก	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–
5) การวัดและประเมินผล	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	–	–	–
4. กระบวนการพัฒนา	**4.61**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.56**	**0.52**	**มากที่สุด**	**4.67**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.61**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.60**	**0.46**	**มากที่สุด**
1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	–	–	–
2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้ E-PLC	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	**0.52**	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	–	–	–

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 28 (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ภาพรวม		การแปลค่า
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	$\bar{X}$	แปลค่า	
3) การฝึกปฏิบัติจริง	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
4) การนิเทศ กำกับติดตามด้วยระบบ E-PLC	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-
5 สื่อและแหล่งเรียนรู้	**4.56**	**0.52**	**มากที่สุด**	**4.44**	**0.52**	**มาก**	**4.67**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.67**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.58**	**0.46**	**มากที่สุด**
1) ชุดแบบฝึก	4.56	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด			
6. การวัดและประเมินผล	**4.59**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.55**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.59**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.59**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.58**	**0.45**	**มากที่สุด**
1) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน-หลังการพัฒนา	4.56	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-
2) แบบประเมินความพึงพอใจการอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
3) การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	-	-	-
การประเมินภาพรวม	**4.61**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.54**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.61**	**0.51**	**มากที่สุด**	**4.64**	**0.50**	**มากที่สุด**	**4.60**	**0.46**	**มากที่สุด**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 28 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการประเมินรูปแบบกาพัฒนา ดังนี้

การประเมินคู่มือรูปแบบการพัฒนา โดยการประเมินในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ พบว่า โดยรวมและรายองค์ประกอบของคู่มือรูปแบบการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.60) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ หลักการ ($\overline{X}$ = 4.63) วัตถุประสงค์ ($\overline{X}$ = 4.63) กระบวนการพัฒนา ($\overline{X}$ = 4.60) เนื้อหา ($\overline{X}$ = 4.59) การวัดและประเมินผล ($\overline{X}$ = 4.58) และสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.58)

การประเมินเอกสารประกอบการพัฒนาทั้ง 5 เล่ม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 เล่ม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ เอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ($\overline{X}$ = 4.67) เอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\overline{X}$ = 4.62) เอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.59) เอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\overline{X}$ = 4.56) และเอกสารประกอบการพัฒนา เล่ม 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ($\overline{X}$ = 4.50)

เมื่อพิจารณาเอกสารประกอบการพัฒนาแต่ละเล่ม โดยเรียงจากเล่มที่ 1 – 5 พบว่า มีผลการประเมินแต่ละเล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.67) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ โดยการประเมินความถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.67) ความเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.67) ความเป็นประโยชน ($\overline{X}$ = 4.67) และความเป็นไปได้ ($\overline{X}$ = 4.67)

เล่ม 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.50) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ โดยการประเมินความเป็นไปได้ ($\overline{X}$ = 4.67) ความเป็นประโยชน ($\overline{X}$ = 4.56) ความถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.44) และ ความเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.33)

เล่ม 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.62) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ โดยการประเมินความเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.67) ความเป็นไปได้ ($\overline{X}$ = 4.67) ความถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.56) และ ความเป็นประโยชน ($\overline{X}$ = 4.56)

เล่ม 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.59) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โดยการประเมินความเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.67) ความเป็นไปได้ ($\overline{X}$ = 4.67) ความถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.56) และความเป็นประโยชน ($\overline{X}$ = 4.44)

เล่ม 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.56) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ โดยการประเมินความถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.67) ความเป็นประโยชน ($\overline{X}$ = 4.67) ความเป็นไปได้ ($\overline{X}$ = 4.67) และความเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.33)

แสดงว่ารูปแบบการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยคู่มือรูปแบบการพัฒนาและเอกสารประกอบการพัฒนา เล่มที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล เล่ม 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล เล่ม 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน เล่ม 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เล่ม 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.56 – 4.67) ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นคู่มือในการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นที่ 6 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบซึ่งได้มาโดยความสมัครใจของผู้เข้าร่วมทดลองและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูในโรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ โรงเรียนบ้านไทยสามัคคี โรงเรียนป่าสักวิทยา และโรงเรียนอนุบาลดารณี ตามลำดับ โรงเรียนละ 8 คน รวมจำนวน 32 คนซึ่งเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาศาสนาและ

วัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ โดยรายละเอียดของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงข้อมูลพื้นฐานของครูผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

เพศ	**จำนวน**	**ร้อยละ**	**หมายเหตุ**
ชาย	9	28.10	
หญิง	23	71.90	
รวม	32	100	
อายุ			
ต่ำกว่า 30 ปี	11	43.40	
31 – 40 ปี	11	43.40	
41 – 50 ปี	8	25.00	
51 – 60 ปี	2	6.30	
รวม	32	100	
วุฒิการศึกษา			
ปริญญาตรี	24	75.00	
ปริญญาโท	8	25.00	
ปริญญาเอก	0	0	
รวม	32	100	
ประสบการณ์ในการทำงาน			
น้อยกว่า 5 ปี	10	31.30	
6 – 10 ปี	15	46.90	
11 – 15 ปี	5	15.60	
16 – 20 ปี	2	6.30	
มากกว่า 20 ปี	0	0	
รวม	**32**	**100**	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แสดงว่าข้อมูลพื้นฐานของครูผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 32 คน แบ่งเป็นเพศชาย 9 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และเป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90

เมื่อแยกตามอายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30

เมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และระดับปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

เมื่อแยกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 31.30 ประสบการณ์ 6 – 10 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 46.90 ประสบการณ์ 11 – 15 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 และประสบการณ์ 16 – 20 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30

โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการอบรมให้ความรู้ ใช้ระยะเวลา 8 ชั่วโมง โดยผู้เข้าร่วมทดลองศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเอง จำนวน 2 วัน (14 ชั่วโมง) หลังจากนั้น ผู้วิจัยโดยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์คุณครูดังกล่าวเข้าร่วมอบรมจำนวน 1 วัน ครึ่ง (8 ชั่วโมง) ระหว่างวันที่ 30 – 31 ตุลาคม 2568 ณ ห้องประชุมทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยมีเนื้อหาทั้งหมด 5 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล วิทยากร รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ชุดที่ 2 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล วิทยากร นายอภิเดชธิตะปัน ครูโรงเรียนบ้านม่วง สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้น และชุดที่ 4 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล วิทยากรอาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง วิทยากร ดร.ชญานิศ ชะโยจะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 และการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E-PLC) วิทยากร ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ดังภาพประกอบ 7- 8

ภาพประกอบ 7 การอบรมวันที่ 30 ตุลาคม 2568

ภาพประกอบ 8 การอบรมวันที่ 31 ตุลาคม 2568

โดยเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้เชิญ นายอรัญ เทือกขันตี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นประธานในพิธี โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาในระยะการอบรม มีกระบวนการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงานตัวเอง มีการใช้สื่อ อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ มีเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล รายละเอียดของการอบรมระหว่างวันที่ 30 – 31 ตุลาคม 2568 ตามปฏิทินการอบรมเชิงปฏิบัติการที่นำเสนอดังต่อไปนี้

วันพฤหัสบดี ที่ 30 ตุลาคม 2568	
07.30 – 08.00 น.	ลงทะเบียนและรับเอกสาร
09.00 – 10.30 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้”** โดย นายอภิเดช ธิตะปัน ครูโรงเรียนบ้านม่วง สพป.หนองคาย เขต 1
10.30 – 10.45	พักรับประทานอาหารว่าง
11.00 – 11.30 น. **(30 นาที)**	การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) โดย ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน”** โดย อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
14.30 – 14.45	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 – 16.15 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้”** โดย อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วันศุกร์ ที่ 31 ตุลาคม 2568	
07.30 – 08.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมการอบรม
08.00 – 08.15 น.	ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการอบรมและแนวคิดในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดย นางสาวพิมพิลา อำนาจ นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และผู้เข้ารับการอบรมทำการประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูก่อนการอบรม
08.15 – 08.30 น.	พิธีเปิด โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดย นายอรัญ เทือกขันตี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
08.30 – 10.00 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล”** โดย รศ.ดร. ไชยา ภาวะบุตร ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
10.00 – 10.30 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง”** โดย ดร.ชญานิศ ชะโยจะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโพธิ์
10.30 –10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 – 11.00 น.	ผู้เข้ารับการอบรมประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูหลังการอบรม
11.00 – 11.15 น.	ผู้เข้ารับการอบรมประเมินความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรม
11.15 – 11.45 น.	พิธีปิดมอบเกียรติบัตร

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

****

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะที่ 2 คือ การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) โดยผู้เข้ารับการพัฒนาปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมในเอกสาร ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และบันทึกผลการปฏิบัติลงในใบกิจกรรม โดยใช้ระยะฝึกการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเวลา 7 สัปดาห์ รวม 21 วัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ระหว่าง วันจันทร์ – พุธ ใช้เวลาวันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. คิดเป็น 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 42 ชั่วโมง 2) การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง

ระยะที่ 3 การติดตาม ประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการและการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC) ในสถานศึกษา แบ่งเป็นการติดตามหลังสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 1 โดยติดตามและประเมินผล จำนวน 7 ครั้ง สัปดาห์ละครั้งทุกวันศุกร์ ในเวลา 15.00 – 17.10 น. รวม 16 ชั่วโมง กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปฏิทินกิจกรรมระยะที่ 2 และระยะที่ 3 นำเสนอดังต่อไปนี้

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
1 (การพัฒนาด้วยตนเองก่อนเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ)				1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	2 ชม.	ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนได้รับเอกสารทุกชุดก่อนเข้ารับการอบรมอย่างน้อย 8 วัน (ใช้เวลาศึกษาวันละ 1 ชม.)
				2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล	1 ชม. 30 นาที	
				3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	1 ชม. 30 นาที	
				4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	1 ชม. 30 นาที	
				5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	1 ชม. 30 นาที	
รวม					8	
2 (การอบรมเชิงปฏิบัติการ)		พฤหัสบดี	08.30 – 16.30 น.	1. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล	1 ชม. 30 นาที	เวลาแต่ละกิจกรรมจะเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
				2. การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	30 นาที	
				3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	1 ชม. 30 นาที	
				4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	1 ชม. 30 นาที	
		ศุกร์	08.30 – 16.30 น.	1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	1 ชม. 30 นาที	
				2. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง		
รวม					8	
รวมชั่วโมงในระยะที่ 2					8	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
3 (การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) – (การติดตามและประเมินผล)	1	จันทร์ – พุธ	15.00 – 17.00 น. (วันละ 2 ชั่วโมง)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 1	2 ชม.	ครั้งที่ 1
		พฤหัสบดี	15.00–17.00 น.	E–PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2 ชม.	
		ศุกร์	15.00–17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	
	2	จันทร์–พุธ	15.00–17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 2	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 2
		พฤหัสบดี	15.00–17.00 น.	E–PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2 ชม.	
		ศุกร์	15.00–17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	
	3	จันทร์–พุธ	15.00–17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 3	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 3
		พฤหัสบดี	15.00–17.00 น.	E–PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2 ชม.	
		ศุกร์	15.00–17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
	4	จันทร์–พุธ	15.00–17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 4	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 4
		พฤหัสบดี	15.00 –17.00 น.	E–PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2 ชม.	
		ศุกร์	15.00–17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	
	5	จันทร์–พุธ	15.00–17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 5	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 5
		พฤหัสบดี	15.00 –17.00 น.	E–PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2 ชม.	
		ศุกร์	15.00–17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	
	6	จันทร์–พุธ	15.00–17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาในภาพรวมทั้ง 5 ชุด	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 6
		พฤหัสบดี	15.00 – 17.00 น.	E – PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2 ชม.	
		ศุกร์	15.00–17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
	7	จันทร์–พุธ	15.00–17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาในภาพรวมทั้ง 5 ชุด	1 ชม. 30 นาที	
		พฤหัสบดี	16.30–17.00 น.	E-PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	30 นาที	
		ศุกร์	14.00–17.00 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	3 ชม.	
รวมชั่วโมงในระยะที่ 3–4					**72**	
รวมชั่วโมงการพัฒนาทั้งหมด					**80**	

ขั้นที่ 7 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ระยะที่ 1 การอบรมให้ความรู้

ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ดำเนินการศึกษาเอกสารทั้ง 5 ชุด ด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลาอย่างน้อย 16 ชั่วโมง เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานก่อนการเข้าอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนาทุกคนได้ศึกษาเอกสารครบถ้วนผ่านการสำรวจและการสอบถามอย่างไม่เป็นทางการและการเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีผลการประเมินก่อนและหลังการอบรม ดังตาราง 30

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 30 การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ที่	องค์ประกอบ	ก่อน		หลัง		เพิ่มขึ้น	ร้อยละความก้าวหน้า
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$(\bar{X}_2 - \bar{X}_1)$	
การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล		3.16	0.51	4.41	0.50	1.25	67.80
1	ครูมีความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์	3.09	0.53	4.66	0.48	1.57	81.97
2	ครูมีความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.16	0.51	4.56	0.50	1.40	76.27
3	ครูมีความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	3.09	0.53	4.63	0.49	1.54	80.33
การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้		3.28	0.73	4.63	0.49	1.35	78.18
4	ครูมีการริเริ่มทางความคิด	3.16	0.51	4.63	0.49	1.47	79.66
5	ครูมีการสร้างแนวคิดใหม่	3.19	0.54	4.69	0.47	1.50	82.76
6	ครูมีความยืดหยุ่นในการคิด	3.31	0.69	4.75	0.44	1.44	85.19
การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน		3.47	0.84	4.84	0.37	1.37	89.80
7	ครูมีการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	3.53	0.84	4.66	0.48	1.13	78.04
8	ครูมีความคิดอิสระ	3.09	0.53	4.78	0.42	1.69	88.52

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 30 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบ	ก่อน		หลัง		เพิ่มขึ้น	ร้อยละความก้าวหน้า
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$(\overline{X}_2 - \overline{X}_1)$	
การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้		3.53	0.84	4.78	0.42	1.25	85.11
9	ครูใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	3.44	0.84	4.81	0.40	1.37	88.00
10	ครูใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	3.34	0.83	4.69	0.47	1.35	81.13
11	ครูประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	3.28	0.73	4.63	0.49	1.35	78.18
การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง		3.06	0.50	4.75	0.44	1.69	87.10
12	ครูมีการสร้างแรงจูงใจ	3.16	0.63	4.81	0.40	1.65	89.83
13	ครูมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.19	0.74	4.56	0.50	1.37	75.86
14	ครูมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.16	0.63	4.78	0.42	1.62	88.14

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 30 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบ	ก่อน		หลัง		เพิ่มขึ้น	ร้อยละความก้าวหน้า
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$(\bar{X}_2 - \bar{X}_1)$	
15	ครูมีการกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.16	0.51	4.88	0.34	1.72	93.22
ภาพรวมองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล		**3.23**	**0.45**	**4.70**	**0.14**	**1.47**	**82.88**

จากตาราง 30 การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยหลังการอบรม ($\bar{X}_2 = 4.70$) สูงกว่าก่อนอบรม ($\bar{X}_1 = 3.23$) โดยมีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 82.88 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 89.80 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 87.10 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 85.11 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 78.18 และการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 67.80

ในการจัดอบรมครั้งนี้ มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเพื่อตรวจสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดอบรมการพัฒนาภาวะผู้นำการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล มีการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิทยากร ด้านการฝึกอบรม และด้านสถานที่ / ระยะเวลา ดังตาราง 31

ตาราง 31 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

รายการ	$\overline{X}$	S.D.	แปลค่า
1. ด้านวิทยากร	4.84	0.37	มากที่สุด
1.1 การถ่ายทอดความรู้และการอธิบายเนื้อหาของวิทยากรมีความชัดเจนและน่าสนใจ	4.91	0.30	มากที่สุด
1.2 การเรียงลำดับบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน	4.78	0.42	มากที่สุด
1.3 การเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น	4.72	0.52	มากที่สุด
1.4 การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.75	0.44	มากที่สุด
1.5 มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.84	0.37	มากที่สุด
2. ด้านการฝึกอบรม	4.75	0.44	มากที่สุด
2.1 เนื้อหาในการฝึกอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.78	0.42	มากที่สุด
2.2 รูปแบบและวิธีการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.84	0.37	มากที่สุด
2.3 คุณภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรม	4.81	0.40	มากที่สุด
2.4 การนำความรู้ประยุกต์ใช้ในการทำงาน	4.88	0.34	มากที่สุด
2.5 สามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้	4.94	0.25	มากที่สุด
3. ด้านสถานที่ / ระยะเวลา	4.47	0.51	มากที่สุด
3.1 ความพึงพอใจต่อสถานที่และสภาพแวดล้อมในการอบรม	4.25	0.57	มาก
3.2 ความเหมาะสมของอุปกรณ์ในการจัดอบรม	4.78	0.42	มากที่สุด
3.3 ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	4.75	0.44	มากที่สุด
ความพึงพอใจในภาพรวม	4.46	0.37	**มากที่สุด**

หมายเหตุ การพิจารณาลำดับ กรณีค่าเฉลี่ยเท่ากันให้พิจารณาค่า S.D. ประกอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 31 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” มีค่าโดยรวม ($\overline{X}$ = 4.68) และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านวิทยากร ($\overline{X}$ = 4.84) รองลงมาคือ ด้านการฝึกอบรม ($\overline{X}$ = 4.75) และด้านสถานที่ / ระยะเวลา ($\overline{X}$ = 4.47)ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะที่ 2 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยพัฒนาการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ประเมินโดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการ (N: 32)

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู	ประเมินครั้งที่ 1 ($\overline{X}_1$)	ประเมินครั้งที่ 2 ($\overline{X}_2$)	ประเมินครั้งที่ 3 ($\overline{X}_3$)	ประเมินครั้งที่ 4 ($\overline{X}_4$)	ประเมินครั้งที่ 5 ($\overline{X}_5$)	ประเมินครั้งที่ 6 ($\overline{X}_6$)	ประเมินครั้งที่ 7 ($\overline{X}_7$)	เพิ่มขึ้น ($\overline{X}_7 - \overline{X}_1$)	ร้อยละความก้าวหน้า
การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล		3.82	3.90	4.09	4.26	4.40	4.53	4.77	0.95	80.51
1	การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	3.84	3.97	4.16	4.31	4.44	4.56	4.81	0.97	83.62
2	ครูมีความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.91	3.94	4.09	4.22	4.41	4.53	4.78	0.87	79.82
3	ครูมีความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	3.72	3.81	4.03	4.25	4.38	4.50	4.72	1.00	78.13
การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้		3.67	3.77	3.97	4.24	4.35	4.52	4.72	1.05	78.95
4	การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้	3.66	3.75	4.03	4.28	4.41	4.56	4.75	1.09	81.34
5	การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้	3.59	3.69	3.88	4.13	4.25	4.47	4.69	1.10	78.01
6	การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้	3.75	3.88	4.03	4.31	4.41	4.53	4.75	1.00	80.00
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้		3.71	3.81	3.98	4.25	4.37	4.56	4.71	1.00	77.52
7	ครูมีการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์	3.66	3.75	3.91	4.19	4.34	4.56	4.72	1.06	79.10
8	ครูมีความคิดอิสระ	3.78	3.88	4.06	4.31	4.41	4.56	4.72	0.94	77.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

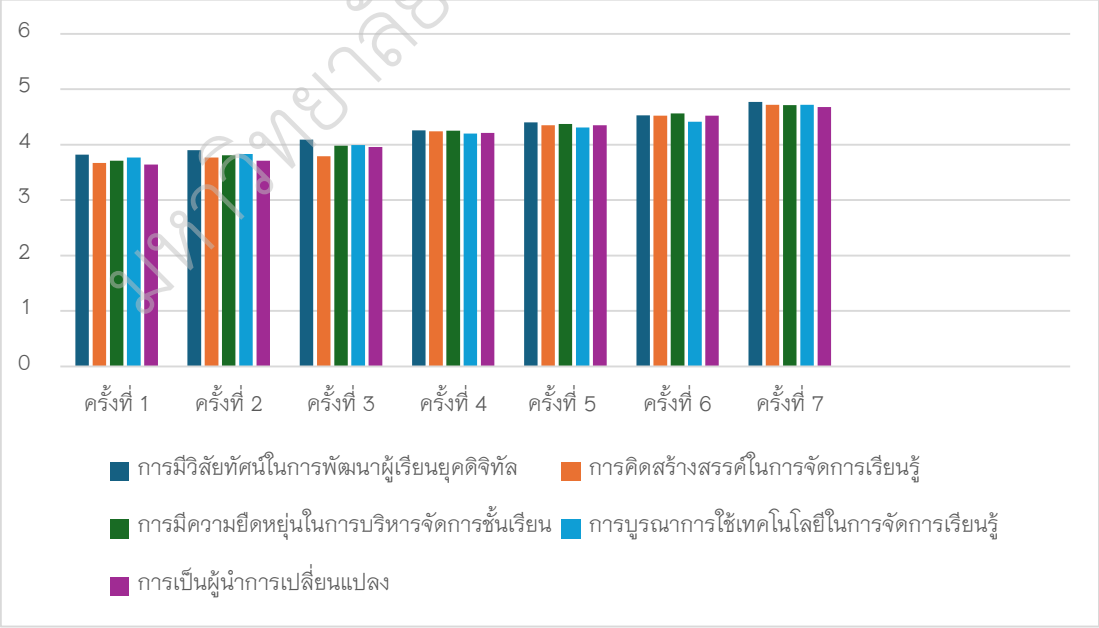
ตาราง 32 (ต่อ)

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู	ประเมินครั้งที่ 1 ($\overline{X}_1$)	ประเมินครั้งที่ 2 ($\overline{X}_2$)	ประเมินครั้งที่ 3 ($\overline{X}_3$)	ประเมินครั้งที่ 4 ($\overline{X}_4$)	ประเมินครั้งที่ 5 ($\overline{X}_5$)	ประเมินครั้งที่ 6 ($\overline{X}_6$)	ประเมินครั้งที่ 7 ($\overline{X}_7$)	เพิ่มขึ้น ($\overline{X}_7 - \overline{X}_1$)	ร้อยละความก้าวหน้า
การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้		3.77	3.83	3.99	4.20	4.31	4.41	4.72	0.95	77.24
9	ครูใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	3.75	3.84	3.97	4.19	4.28	4.34	4.66	0.91	72.80
10	ครูใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์	3.78	3.81	3.97	4.19	4.38	4.53	4.81	1.03	84.43
11	ครูประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	3.78	3.84	4.03	4.25	4.28	4.38	4.72	0.94	77.05
การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง		3.64	3.71	3.96	4.21	4.35	4.52	4.68	1.04	76.47
12	ครูมีการสร้างแรงจูงใจ	3.66	3.75	3.97	4.22	4.38	4.53	4.69	1.03	76.87
13	ครูมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.53	3.59	3.91	4.16	4.28	4.44	4.63	1.10	74.83
14	ครูมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.75	3.81	4.00	4.25	4.41	4.59	4.75	1.00	80.00
15	ครูมีการกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.63	3.72	3.97	4.22	4.34	4,53	4.66	1.03	75.18
รวมเฉลี่ย		**3.72**	**3.80**	**4.00**	**4.23**	**4.36**	**4.51**	**4.72**	**1.00**	**78.13**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 32 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในระยะการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยการประเมินครั้งที่ 7 ($\overline{X}$ = 4.72) สูงกว่าครั้งที่ 1 ($\overline{X}$ = 3.72) โดยมีเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.00 หรือร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 78.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลมีพัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยมีร้อยละความก้าวหน้า 80.51 รองลงมาคือด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 78.95 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 77.52 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 77.24 ลำดับสุดท้ายด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีร้อยละความก้าวหน้า 76.47

จากผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในระยะการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยขอนำเสนอกราฟแสดงความสัมพันธ์ ดังนี้

ภาพประกอบ 9 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ประเมินโดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการ

ระยะที่ 3 การติดตาม ประเมินผล

สรุปผลการนิเทศ ได้ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

จากการนิเทศของหัวหน้าบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่าย ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนก่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรให้ครูได้ฝึกอบรมก่อนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจริง โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้ครูเพื่อให้ครูเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในด้านดิจิทัลก่อนลงมือปฏิบัติจริง โดยมีการติดต่อประสานงานกับผู้ที่จะเข้าอบรม เตรียมเอกสาร เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ที่จะใช้ในการอบรม และครูจำเป็นที่จะต้องมีครูพี่เลี้ยงด้านดิจิทัล โดยเลือกตัวแทนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นโค้ชให้แก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

จากการนิเทศของหัวหน้าบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยรวมครูมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนแบบเดิมที่เน้นการบรรยายเปลี่ยนเป็นใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใหม่ สร้างสรรค์ชิ้นงานที่แปลกใหม่ โดยเน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างสิ่งใหม่หรือแก้ไขปัญหาที่มีให้ดียิ่งขึ้น และครูควรฝึกให้ผู้เรียนได้คิดนอกกรอบ ฝึกการคิดแบบรอบด้านมองหลายมุม ไม่ยึดติดการคิดเพียงด้านเดียว ฝึกฝนการตั้งคำถามและหาคำตอบ สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นตัวจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ และสนับสนุนให้ผู้เรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้รู้อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาความคิดให้แหลมคม

3. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

จากการนิเทศของหัวหน้าบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ นอกจากนี้ยังใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง หรือข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาจนสามารถเชื่อมโยงติดต่อกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สามารถใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในการจัดการ

เรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน สนใจและอยากเรียนมากขึ้น สามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ นำเสนอข้อมูลมาจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน จัดทำแหล่งในการเก็บข้อมูลกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

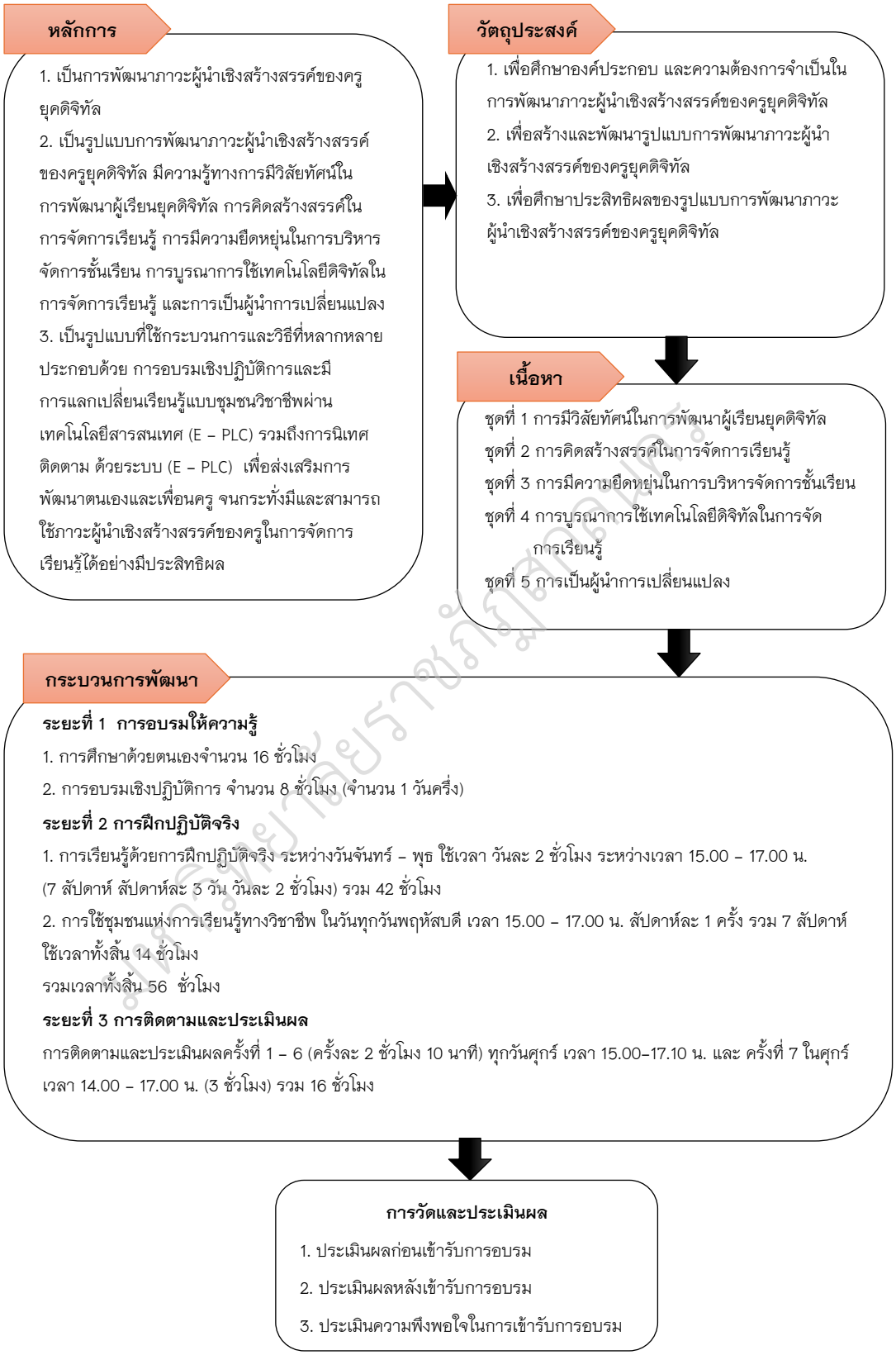
4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

จากการนิเทศของหัวหน้าบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางที่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทสังคมยุคดิจิทัล โดยเทคโนโลยีทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเข้าถึงข้อมูล การสร้างปฏิสัมพันธ์และการขยายโอกาสในการเรียนรู้อย่างไร้ขีดจำกัด ครูสามารถประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์ และเครื่องมือการเรียนรู้เสมือนจริงเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ระบบจัดการเรียนรู้ (LMS) ยังช่วยในการติดตามพัฒนาการผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันเทคโนโลยียังสนับสนุนการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลผ่านข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ผู้เรียนจึงมีประสบการณ์เรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองต่อความแตกต่างรายบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

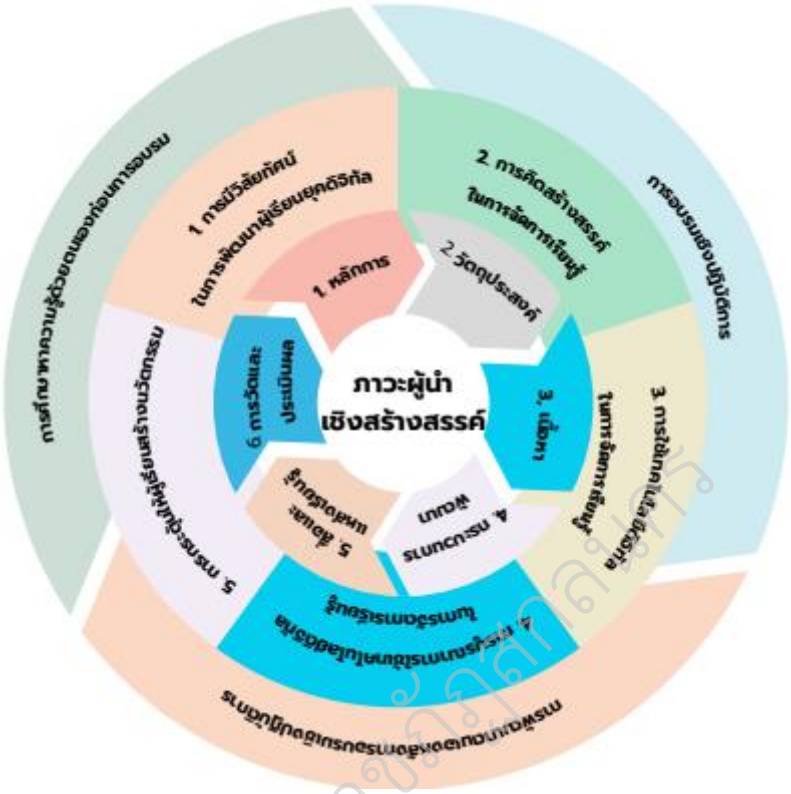
5. การกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรม

จากการนิเทศของหัวหน้าบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานหรือวิธีการใหม่ที่ตอบโจทย์ปัญหาหรือความต้องการในบริบทจริง โดยครูมีบทบาทสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างต่อการทดลองและการคิดอย่างหลากหลาย การใช้โจทย์ที่ท้าทาย การเรียนรู้เชิงโครงงาน (Project – based Learning) และการเรียนรู้จากปัญหา (Problem – based Learning) เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาเชิงลึก นอกจากนี้ การสนับสนุนทรัพยากร เทคโนโลยีดิจิทัล และการให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์ยังช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาผลงานที่มีคุณค่าและสามารถต่อยอดสู่การใช้งานจริง

จากการตรวจสอบและยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สามารถนำเสนอโมเดลสมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ดังภาพประกอบ 10 และ ภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 10 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ภาพประกอบ 11 โมเดลสรุปการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สร้างและพัฒนาขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ 7 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิจัยเพื่อตอบความมุ่งหมายวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน คือ การดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 – 3 มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ขั้นที่ 3 ศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการสำรวจ คือ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวม 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ และมุกดาหาร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 34,967 คนจาก 3,413 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอนในระดับประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie &Morgan จำนวน 378 คน จาก 8 จังหวัด 18 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาละ 21 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 32 คน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน ๆ ละ 8 คน ซึ่งเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ

การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ซึ่งได้มาโดยความสมัครใจของผู้เข้าร่วมทดลองและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูในโรงเรียนดังกล่าว

2. การวิจัยเพื่อตอบความมุ่งหมายการวิจัยข้อ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน คือ การดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 ขั้นตอนที่ 4 – 5 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 4 ร่างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลจากการวิจัยในระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษามาเป็นกรอบในการสร้างรูปแบบซึ่งประกอบไปด้วย 1) หลักการ 2)วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

3. การวิจัยเพื่อตอบความมุ่งหมายการวิจัยข้อ 3 ศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3 ขั้นตอนที่ 6 – 7 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอนในระดับประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 32 คน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนละ 8 คน

ขั้นที่ 7 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยการเขียนรายงานการวิจัย โดยผู้วิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

1.1 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 15 องค์ประกอบย่อย และ 75 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.1.1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

1.1.1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์

1) ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร

2) ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นร่วมขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย

3) ครูสามารถสื่อสารสร้างวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ครูกำหนดทิศทางเป้าหมายได้อย่างชัดเจน

5) ครูนำวิสัยทัศน์ไปพัฒนาสู่ความสำเร็จในระยะยาว

1.1.1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

1) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) ตระหนักถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบเมื่อสื่อสารหรือแสดงตนในโลกออนไลน์

3) มีทักษะในการเข้าถึง จัดการ และประเมินข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศดิจิทัลอย่างปลอดภัย

4) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย

5) นำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทสังคม

1.1.1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

1) จัดการเรียนรู้โดยเน้นประสิทธิภาพและมุ่งสู่การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2) ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

3) พัฒนาเทคนิคการสอนให้ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน

4) ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

5) ความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นต้นแบบแก่ชุมชนวิชาชีพการศึกษาได้

1.1.2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

1.1.2.1 การริเริ่มทางความคิด

1) เสนอแนวคิดหรือวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากแนวทางเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางาน

2) มีแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตนและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีคุณค่าในสถานการณ์จริง

3) ปรับเปลี่ยนแนวคิดตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น

4) กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางที่แตกต่างจากผู้อื่นแม้อาจขัดแย้งกับความคิดที่มีอยู่เดิม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5) พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองผ่านการฝึกฝนและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดใหม่ ๆ

1.1.2.2 การสร้างแนวคิดใหม่

1) มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม

2) สามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ที่มีคุณค่าต่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนางานในบริบทของตนได้

3) นำแนวคิดใหม่ ไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

4) สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์

5) มีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทดลองแนวคิดใหม่เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์

1.1.2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด

1) สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนหรือแนวทางการทำงานได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือปัญหาที่ไม่คาดคิด

2) มีความยืดหยุ่นในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และสามารถนำไปปรับใช้กับแนวคิดของตนเองได้

3) สามารถมองปัญหาหรือประเด็นเดียวกันจากหลายมุมมองเพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม

4) สามารถเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือแนวคิดได้อย่างรวดเร็ว หากพบว่าวิธีเดิมไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

5) มีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้

1.1.3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

1.1.3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์

1) สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2) สร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน แม้จะมีความเครียดหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น

3) มีวิธีจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีเมื่อพบเจอสถานการณ์ไม่คาดคิดในการสอน

4) สามารถปรับพฤติกรรมและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานแต่ละคน

5) สามารถรักษาความสมดุลระหว่างความคาดหวังขององค์กรกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน

1.1.3.2 การมีความคิดอิสระ

1) มีความสามารถในการพิจารณาข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ

2) ตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิมหากพบว่าวิธีใหม่มีประสิทธิภาพมากกว่า

3) สามารถแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวคิดใหม่โดยไม่ถูกครอบงำจากผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงาน

4) มีความเชื่อมั่นในการใช้วิจารณญาณของตนในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน

5) เปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานอย่างเป็นอิสระ

1.1.4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

1.1.4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

1) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ

2) มีการเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ

3) นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เช่น คอร์สออนไลน์ เว็บบล็อก หรือวิดีโอการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5) ใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมิน ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ

1.1.4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์

1) ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึกจากปัญหาต่าง ๆ

2) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสังเคราะห์แนวคิดใหม่ของผู้เรียน

3) ใช้ดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์

4) เลือกใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิดค้น และสร้างนวัตกรรมของตนเอง

5) ประเมินผลการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการเรียนรู้

1.1.4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

1) นำแนวคิดหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในชั้นเรียน

2) พัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) มีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้โดยอิงจากนวัตกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

4) ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน

5) แบ่งปันและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กับเพื่อนครูหรือชุมชนวิชาชีพ

1.1.5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1.1.5.1 การสร้างแรงจูงใจ

1) ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชื่นชม

2) มีวิธีการที่สร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้พวกเขามีความกระตือรือร้นในการเรียน

3) ใช้การกระตุ้นเชิงลบ เช่น การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามมากขึ้น

4) สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้

5) มีการปรับกลยุทธ์การจูงใจตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.1.5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

1) เป็นผู้นำที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง

2) มีการดำเนินการสอนอย่างมีความมุ่งมั่น เพื่อให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้รับประโยชน์สูงสุด

3) สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้เรียนและเพื่อนครูในการทำงานร่วมกัน

4) เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการทำงาน

5) มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวในการทำงานร่วมกับผู้เรียนและเพื่อนครู

1.1.5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

1) ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของความต้องการและศักยภาพของนักเรียนและเพื่อนครู

2) ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาของนักเรียนและเพื่อนครูตามความสามารถของแต่ละคน

3) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา

4) พยายามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อนครูและนักเรียนเพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

5) มีการส่งเสริมให้ทุกคนในกลุ่มสามารถทำงานและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของแต่ละบุคคล

1.1.5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา

1) ใช้การตั้งคำถามที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2) ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดขั้นสูงเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้เรียน

3) มีการส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อนครูอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ

4) ให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์

5) เชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียนและเพื่อนครูในการใช้ปัญญาและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

1.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จากการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ($PNI_{Modified}$= 0.227) รองลงมาคือ ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified}$ = 0.226) ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified}$ = 0.223) ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ($PNI_{Modified}$ = 0.213) และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($PNI_{Modified}$ = 0.212)

2. การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล และจากการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความถูกต้อง ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3. ประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 32 คน จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนละ 8 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระยะการฝึกปฏิบัติจริง พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการในระยะการปฏิบัติในสถานที่จริงมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยรวมมีค่าเฉลี่ยการประเมินครั้งที่ 7 ($\bar{X}$= 4.72) สูงกว่าครั้งที่ 1 ($\bar{X}$= 3.72) โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.00 หรือร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 78.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลมีพัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยมีร้อยละความก้าวหน้า 80.51 รองลงมาคือด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 78.95 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 77.52 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 77.24 ลำดับสุดท้ายด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีร้อยละความก้าวหน้า 76.47

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

1.1.1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และ 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียน

ยุคดิจิทัล จึงมีความสำคัญในการมองเห็นและเข้าใจภาพรวมของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต รวมถึงการวางแผนและกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 5G, AI, VR และ AR อย่างมีเป้าหมาย

1.1.2) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 1) การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ 2) การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ และ 3) การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ครูนำเครื่องมือดิจิทัล มาใช้ในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการที่ครูให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับตนเอง โดยผ่านทางการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย

1.1.3) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 1) การริเริ่มทางความคิด 2) การสร้างแนวคิดใหม่ และ 3) ความยืดหยุ่นในการคิด จึงมีความสำคัญ คือ ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนในทุกระดับ โดยอาศัยความคิดที่ยืดหยุ่น การบูรณาการความรู้ และการมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้

1.1.4) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย คือ 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ 2) การมีความคิดอิสระ ครูเปิดรับที่จะเรียนรู้และพัฒนาด้านดิจิทัล เพื่อนำมาใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน รวมถึงระหว่างนักเรียนด้วยกัน รวมถึงการวางแผน จัดระเบียบ และกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.1.5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 1) การสร้างแรงจูงใจ 2) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ 4) การกระตุ้นการใช้ปัญญา พฤติกรรมที่ครูนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็น 5G, AI, VR และ AR

มีความกล้าในการปรับปรุงกสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมยุคดิจิทัล ในด้านการเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 282) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นำเสนอการสรุปความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คุณลักษณะภาวะผู้นำซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้านเพราะว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูถือว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญและมีพลังยิ่งที่ทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยครูซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการเรียนรู้และในอนาคตจะต้องเปิดกว้างสู่การเรียนรู้ใหม่ จะต้องพยายามยกระดับมาตรฐานการทำงานของครูบุคลากรด้วยกันโดยส่งเสริมให้ครูเปลี่ยนแนวคิด เกิดความรู้ใหม่ ๆ การศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาชีพจากแหล่งวิชาการที่มีอยู่มากมาย นำมาสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งกระตุ้นและสนับสนุนให้เพื่อนครูทำเช่นเดียวกับตน หากครูที่เป็นผู้จัดการเรียนการสอนสามารถใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ สามารถดึงศักยภาพที่มีในตัวเองออกมาหรือแม้แต่การศึกษาเพื่อพัฒนาตัวเองในด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ก็จะนั้นเปลี่ยนจุดนั้นที่เห็นที่เป็นเรื่องกระบานการสอนของครู (Teaching process) ไปสู่จุดเรื่องการสร้างโอการสร้างโอกาสการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นคนที่รู้จักคิด วิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของมัตติกา ผาลี (2566, หน้า 245) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ซึ่งมี 6 องค์ประกอบ นำเสนอการสรุปความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 เรียงจากมากไปหาน้อยมีดังนี้ คือ 1) ด้านการคิดสร้างสรรค์การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4) ด้านการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ 6) ด้านการพัฒนาความคล่องทางดิจิทัล

1.2 การศึกษาความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับดังนี้

1.2.1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ซึ่งจากการสอบถามเพื่อหาค่าความต้องการจำเป็น พบว่า มีค่าคะแนนสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 4.64 และสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 3.78 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 (PNI = 0.227) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในความเป็นจริงแล้วครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลอยู่ในระดับสูง โดยมีองค์ประกอบย่อยที่มีความจำเป็นสูงที่สุด คือ ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ และความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ในการพัฒนาผู้เรียนโดยครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนถ่ายทอดวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Grant (2012, p. 15) กล่าวคือ ครูที่มีวิสัยทัศน์จะสร้างแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจในการทำงาน เพื่อที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามารถสร้าง กลยุทธ์ วิธีการทำงาน มุ่งเน้นการมีประสิทธิภาพ และลดกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ (2567, หน้า 1) ที่นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้ โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม มีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา เห็นคุณค่าของชีวิต สร้างจิตสำนึกภายใต้วิถีทางความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2.2 การบูรณาการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจากการสอบถามเพื่อหาค่าความต้องการจำเป็น พบว่า มีค่าคะแนนสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 4.66 และสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 3.80 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 (PNI = 0.226) แสดงว่าครูโรงเรียนประถม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีความจำเป็นสูงที่สุดคือ การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ โดยครูนำแนวคิด วิธีการ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ครูนำมาปรับใช้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ ปรับปรุงทักษะของผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของทั้งครูและนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2562, หน้า

3) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ตั้งแต่ 2 องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกัน อย่างลงตัวและเป็นระบบ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ Concept ในลักษณะที่เชื่อมโยง กันอย่างบูรณาการ ตอบสนองธรรมชาติความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุสรา พิพิทธภัณฑ์ (2563, หน้า 76) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบูรณาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงบูรณาการของครู ประกอบด้วย 5องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการบูรณาการด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ทักษะการบูรณาการด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ทักษะการบูรณาการด้านการใช้เทคโนโลยี 4) ทักษะการบูรณาการด้านการสร้างความสัมพันธ์และมีส่วนร่วม และ 5) ทักษะการบูรณาการด้านการวัดและประเมินผล ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า KMO = 0.949 และการทดสอบสมมติฐาน Bartlett's Test of Sphencty มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Foctor Analysis และผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น (SEM) พบว่าโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าดัชนีสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบ ดังนี้ Y2 = 1956.161,Xidf = 1.105, df = 1771, P–value = 0.001, GFI = 0.873, CFI = 0.987, RMSEA = 0.016,NFI = 0.877 และ TLI = 0.984 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้สามารถวัดตัวแปรแฝงภายนอกของภาวะผู้นำเชิงบูรณาการของครูได้เป็นอย่างดี 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบูรณาการของครู มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.70) ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการพัฒนา 4) เนื้อหาของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล

1.2.3 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจากการสอบถามเพื่อหาค่าความต้องการจำเป็น พบว่า มีค่าคะแนนสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 4.65 และสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 3.80 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 (PNI = 0.223)แสดงว่าครูโรงเรียนประถม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ให้ความสำคัญกับการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัลเป็นอย่างมาก โดยองค์ประกอบย่อยที่มีความจำเป็นสูงที่สุดคือ การริเริ่มทางความคิด เป็นการคิดสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม

มีลักษณะเฉพาะตัวและสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้ โดยพัฒนาได้ผ่านการฝึกฝนและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม รวมถึงมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น ความแปลกใหม่ ความไม่ซ้ำใคร ความมีคุณค่า ความยืดหยุ่นทางความคิด และความกล้าที่จะแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2565, หน้า 28 – 30) ได้ให้ความหมายของการริเริ่มทางความคิด (Originality) ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 5 ลักษณะ คือ 1) ความแปลกใหม่ (Novelty) สามารถคิดสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม 2) ความไม่ซ้ำใคร (Uniqueness) มีลักษณะเฉพาะตัว 3) ความมีคุณค่า (Value) สามารถนำไปใช้ประโยชน์แก้ปัญหาได้ 4) ความยืดหยุ่นทางความคิด (Flexibility) สามารถปรับเปลี่ยนมุมมองและแนวคิดได้หลากหลาย และ 5) ความกล้าที่จะแตกต่าง (Daring to be different) กล้าที่จะนำเสนอความคิดที่แตกต่างจากคนส่วนใหญ่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขจีนุช ดาโสภา (2568, หน้า 405 – 414) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล 2) การมีความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล 3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 5) การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรม 6) การมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรมและการมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ การมีความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล และการมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.2.4 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งจากการสอบถามเพื่อหาค่าความต้องการจำเป็น พบว่า มีค่าคะแนนสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 4.67 และสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 3.85 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 4 (PNI = 0.212) โดยองค์ประกอบย่อยที่มีความจำเป็นสูงที่สุดคือ การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การมีความคิดอิสระ โดยครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างคล่องตัว ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การเติบโตของผู้เรียนในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่งได้เปิดโอกาสให้ครูในสังกัดมีอิสระในการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยให้พิจารณาสภาพการณ์ต่าง ๆ ในขณะที่ครูบริหารจัดการชั้นเรียนซึ่งใน

ความเป็นจริงจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ครูจะเข้าใจสภาพการณ์ดังกล่าวใช้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธชาติ ภูจอมจิต (2562, หน้า 179) ได้ให้ความหมายของการคิดยืดหยุ่นเป็นพฤติกรรมการแสดงของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่แสดงออกถึงการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การคิดนอกกรอบ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดิมและการมีความคิดอิสระ ประกอบด้วย 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ 2) การคิดนอกกรอบ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดิม และ 3) การมีความคิดอิสระ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยารัตน์ โอโมริ (2567, หน้า 29) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การมีจินตนาการ 4 ตัวชี้วัด 2) การมีความยืดหยุ่น 4 ตัวชี้วัด 3) การมีวิสัยทัศน์ 3 ตัวชี้วัด และ 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3 ตัวชี้วัด 2) ภาพรวมสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับแรก คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 หน่วยการเรียนรู้ คือ 1) ความคิดสร้างสรรค์ 2) จินตนาการ 3) วิสัยทัศน์และ 4) ความยืดหยุ่น มีการพัฒนา 4 ขั้น ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 อบรม ชั้นที่ 3 ปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขั้นที่ 4 ประเมินผล และ 4) ผลการประเมินหลังเข้าร่วมพัฒนาตามรูปแบบสูงกว่าก่อนพัฒนาตามรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2.5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจากการสอบถามเพื่อหาค่าความต้องการจำเป็น พบว่า มีค่าคะแนนสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 4.68 และสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 3.85 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 5 ($PNI_{Modified}$ = 0.212) แสดงว่าครูโรงเรียนประถม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีความเห็นว่าองค์ประกอบย่อยที่มีความจำเป็นสูงที่สุดคือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การสร้างแรงจูงใจ และการกระตุ้นการใช้ปัญญาครูที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิผลย่อมส่งผลให้กระบวนการเรียนรู้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ขณะเดียวกัน การเป็นผู้นำที่แสดงอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดี ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาในหมู่ผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลสะท้อนบทบาทของครูในการดูแล ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามศักยภาพที่แตกต่างกัน สุดท้ายการกระตุ้นให้เกิดการใช้ปัญญาผ่านการคิดวิเคราะห์และ

แก้ปัญหาช่วยยกระดับทักษะการเรียนรู้ขั้นสูงและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์พร วงศ์อนุสิทธิ์ (2564, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำใช้กระบวนการเพื่อนำองค์การไปสู่ เป้าหมายของความสำเร็จองค์กร สร้างความเปลี่ยนแปลงพัฒนา เพิ่มศักยภาพการทำงานของผู้ตาม และยังเป็นแบบอย่างนำทางให้ผู้ตามเกิดความต้องการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายฝน สวัสเอื้อ (2566, หน้า 294) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 7 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีค่าความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ($PNI_{Modified}$ = 0.48) 2) การมีวิสัยทัศน์ ($PNI_{Modified}$ = 0.46) 3) สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{Modified}$ = 0.45) 4) การเป็นผู้นำทางวิชาการ ($PNI_{Modified}$ = 0.43) 5) การแก้ปัญหาและตัดสินใจ (PNI = 0.19) และ 6) การมีคุณธรรมจริยธรรม ($PNI_{Modified}$ = 0.16) 7) การสร้างแรงจูงใจ ($PNI_{Modified}$ = 0.14) ผลการศึกษาความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) มี 4 องค์ประกอบที่ต้องได้รับการพัฒนา คือ 1) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) การเป็นผู้นำทางวิชาการตามลำดับ

2. สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์เอกสาร ผลจากการวิจัยเชิงสำรวจในขั้นตอนที่ 5 และผลจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยภาพรวม ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 หลักการ ในการวิจัยครั้งนี้ โดยยึดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา และเป็นรูปแบบที่พัฒนาความเข้าใจและความสามารถด้านต่าง ๆ ของครู ประกอบด้วย 1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยยึดแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล 2) เป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มุ่งให้ครูมีการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการและวิธีที่หลากหลาย ประกอบด้วย การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้ E – PLC การฝึกปฏิบัติจริง และการนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC

2.2 วัตถุประสงค์ มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2.3 เนื้อหา ประกอบด้วย คู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 1 เล่ม และเอกสารประกอบการพัฒนา จำนวน 5 เล่ม ซึ่งคู่มือเป็นคำชี้แจงการดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งประกอบด้วย ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.4 กระบวนการพัฒนา ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตามกระบวนการพัฒนา ทฤษฎี Learning System

(70: 20: 10) (Lombardo & Eichinger, 1996, p. 4) โดยใช้เวลาในการพัฒนาทั้งสิ้น 80 ชั่วโมง ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ระยะที่ 1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มก่อนการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการได้จำนวน 8 ชั่วโมง (ไม่นับเวลา) ระยะที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการใช้ระยะเวลา 8 ชั่วโมง (จำนวน 1 วันครึ่ง) ระยะที่ 3 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ระหว่าง วันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมง การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันทุกวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง และระยะที่ 4 การติดตามและประเมินผล แบ่งเป็นการติดตามและประเมินผลครั้งที่ 1 – 6 (ครั้งละ 2 ชั่วโมง 10 นาที) ทุกวันศุกร์ เวลา 15.00 – 17.10 น. และ ครั้งที่ 7 ในศุกร์ เวลา 14.00 – 17.00 น. (3 ชั่วโมง) รวมเวลาที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล 16 ชั่วโมง รวมชั่วโมงการพัฒนาทั้งสิ้น 80 ชั่วโมง ซึ่งมีความเหมาะสมและไม่ทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาไม่เหนื่อยล้ามากเกินไป

2.5 การวัดและประเมินผล ในระยะของการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการประเมินตนเองก่อนและหลังเข้ารับการอบรม ในระยะของการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการประเมินผล 7 ครั้งซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประสบความสำเร็จและน่าเชื่อถือ

จะเห็นว่าองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย องค์ประกอบ 6 ส่วนคือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งถือว่าองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาที่ผู้วิจัยใช้มีความถูกต้อง เหมาสมครบถ้วน สอดคล้องกับแนวคิดของ Dessler (1990, p. 134) นำเสนอว่าองค์ประกอบของรูปแบบมี 6 ส่วน 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและ

ประเมินผล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกันกับงานวิจัยของผู้วิจัยซึ่งมีทั้งงานวิจัยระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาดังนี้คืองานวิจัยของกันยารัตน์ โอโมริ (2567, หน้า 36) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการ 5) สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล และในส่วนงานของรัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 173 – 188) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมาย ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล และในส่วนงานของวราจิตร พรมเกต (2565, หน้า 107 – 108) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ข้อแนะนำในการใช้รูปแบบ 2) ที่มาและความสำคัญของรูปแบบ 3) หลักการ 4) จุดประสงค์ 5) เนื้อหาของรูปแบบ 6) วิธีการพัฒนา 7) การกำกับติดตามและประเมินผล จะเห็นว่า ถ้าพิจารณาองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาของนักวิชาการดังกล่าวจะมีองค์ประกอบใกล้เคียงกับรูปแบบองค์ประกอบการพัฒนาของผู้วิจัย จึงสามารถสรุปได้ว่าในการศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับรูปแบบในการพัฒนา ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้ว มีหลักการของรูปแบบซึ่งจะต้องมีความชัดเจน โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบว่าต้องการพัฒนาเรื่องใดและกับกลุ่มเป้าหมายใด จากนั้นจึงกำหนดสาระหรือเนื้อหาที่ต้องใช้ในการพัฒนา ควบคู่กับการออกแบบวิธีการและกระบวนการที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการวัดและประเมินผล เพื่อใช้ตรวจสอบว่าการพัฒนาที่ดำเนินการนั้นสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่สำหรับงานวิจัยทางด้านการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครูที่มีรูปแบบคล้ายคลึงกับงานของผู้วิจัย มีดังนี้ คือ งานวิจัยของ ณัฐยาภรณ์ เล็กสิงห์โต (2564, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนา

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครู โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1)หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล ณัฐพร พรมวัง (2567, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มี 6 องค์ประกอบประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล ขจีนุช ดาโอภา (2568, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล พระมาลี กอนอุไล (2568, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคใหม่ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น แขวงสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

3) ประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการและการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังการพัฒนาสุดท้ายครั้งที่ 7 ($\overline{X}$ = 4.72) สูงกว่าครั้งที่ 1 ($\overline{X}$ = 3.72) โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.00 หรือร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 78.13 ซึ่งหมายความว่าครูที่ร่วมการพัฒนามีภาวะผู้นำในระยะการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเกิดขึ้นหลังระยะการอบรมให้ความรู้มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของขจีนุช ดาโอภา (2568, หน้า 392 – 397)

ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระยะการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระยะการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยการประเมินครั้งที่ 9 ($\overline{X}$ = 4.53) สูงกว่าครั้งที่ 1 ($\overline{X}$ = 3.56) โดยมีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.97 หรือร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 67.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลมีพัฒนาเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยมีร้อยละความก้าวหน้า 80.51 รองลงมาคือด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 78.95 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 77.52 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ มีร้อยละความก้าวหน้า 77.24 ลำดับสุดท้ายด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีร้อยละความก้าวหน้า 76.47 ถือว่ามีความก้าวหน้าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละความก้าวหน้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 (เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี, 2547 หน้า 30 – 36)

งานวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐยาภรณ์ เล็กสิงห์โต (2564, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิจิทัลของครโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับระดับมากที่สุด และมีค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) ของการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการพัฒนาสูงกว่า ระยะก่อนการปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70 และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร พรมวัง (2567, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลร้อยละ 90.40 ค่าเฉลี่ยผลการ ประเมินภาวะผู้นำดิจิทัลของครูหลังการพัฒนาเพิ่มขึ้น 1.02 ร้อยละความก้าวหน้า 68.92 และผลจากการสัมภาษณ์ ผู้บังคับบัญชาพบว่าครูสามารถนำความรู้และทักษะดิจิทัลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้ง

ต้องการให้มีการต่อยอดและขยายผลอย่างต่อเนื่อง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของขจีนุช ดาโอภา (2568, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนา พบว่า มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.97 หรือร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 67.25

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 15 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 1.1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 1.2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และ 1.3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 2) การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 2.1) การริเริ่มทางความคิด 2.2) การสร้างแนวคิดใหม่ และ 2.3) ความยืดหยุ่นในการคิด 3) การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 3.1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ 3.2) การมีความคิดอิสระ 4) การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 4.1) การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ 4.2) การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ และ 4.3) การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และ 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยองค์ประกอยย่อย คือ 5.1) การสร้างแรงจูงใจ 5.2) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 5.3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ 5.4) การกระตุ้นการใช้ปัญญา ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สถานศึกษานำโดยผู้บริหารควรนำองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการเพื่อวางแผนการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ของครูในรูปแบบของโครงการ

หรือแผนการปฏิบัติงาน กิจกรรมพัฒนาครู สร้างแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนด้านงบประมาณ และทรัพยากรอย่างเหมาะสม

1.2 สถานศึกษานำโดยผู้บริหาร ควรมีการประเมินคุณลักษณะด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาครูในระยะยาวต่อไป

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ให้มีทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

1.4 ครูใช้องค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มาประเมินตนเองให้มีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดในการทำงาน และการจัดการเรียนสอนต่อไป

1.5 ผู้บริหารควรสร้างค่านิยมในการพัฒนาภาวะผู้นำสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มความสามารถ ส่งเสริมให้ครูได้รับมอบหมายและดำเนินงานและตัดสินใจในการพัฒนางานที่ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูอีกทั้งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบที่ท้าทายเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของครู ตลอดจนผลักดันให้ครูเป็นต้นแบบให้กับนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมหน่วยงานภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

กนกอร สมปราชญ์. (2562). *ภาวะผู้นำกับคุณภาพการศึกษา.* โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กรองทิพย์ นาควิเชียร. (2560). *คุณลักษณะครูมืออาชีพยุคการศึกษา 4.0* : กรณีศึกษาครูที่ได้รับรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี รางวัลครูคุณากร และรางวัลครูยิ่งคุณ. เข้าถึงได้จาก www.google.co.th 30 พฤศจิกายน 2567.

กองบรรณาธิการ วสศ. (2566). ภาวะผู้นำสมัยใหม่ โลกใบใหม่ที่ครูต้องเรียนรู้. เข้าถึงได้จาก https://research.eef.or.th/teacher-leadership/ 22 มีนาคม 2568.

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). *Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน.* กรุงเทพฯ: กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา.

กัญญารัตน์ สุขแสน. (2563). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ ศบ.ด. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.

กันยารัตน์ โอโมริ และคณะ. (2567. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. 24*(4), 29 – 44.

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กิติศักดิ์ ปัญโญ. (2561). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3* วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

กุลิสรา จิตรชญาวณิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา เดชสม และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2564). การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 31*(1), 151 – 163.

เกสรา นำธรรมวงศ์. (2569). Adaptability: ทักษะการปรับตัวที่จำเป็นในโลกยุคปัจจุบัน. เข้าถึงได้จาก https://www.baseplayhouse.co/blog/adaptability-skill-in-this-era. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2569

ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว. (2566). การสอนแบบทันสมัยและเทคนิควิธีสอนแนวใหม่. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ขวัญชนก อายุยืน และคณะ. (2566). ความเป็นพลเมืองดิจิทัลในประเทศไทย. *วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 9*(5), 406 – 416.

คุณาวุฒิ สิงห์ทอง. (2561). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

คณะจิตวิทยา. (2569). ความคิดสร้างสรรค์. เข้าถึงได้จาก https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/creativity. สืบค้นวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2569

จักรกฤษณ์ โพดาพล. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: ผู้นำในยุค Disruptive. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. *วารสารวิจัยศรีล้านช้าง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 1*(3), 33 – 44.

จันทร์ธิมา รัตนโกสุม. (2561). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จันทิมา รุ่งเรือง. (2563). โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 11*(1), 55 – 75.

จารุวรรณ นูสา. (2564). *องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ.* อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซ็ท.

จุลนี เทียนไทย (2565, ออนไลน์). หยั่งอนาคตชาติ เข้าใจ “อัตลักษณ์ชาวดิจิทัลไทย” เข้าถึงได้จาก https://www.chula.ac.th/highlight/74984/ สืบค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2568.

จุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์ และกุหลาบ ปุริสาร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. *วารสารบัณฑิตเอเชีย, 8*(2), 178 – 188.

ชนนิกานต์ เอี่ยมละออ และคณะ. (2565). *การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2562). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลเพื่อความสำเร็จในการปฏิรูปด้านดิจิทัล.* เข้าถึงได้จาก http:file:///C:/Users/OS_Home/Downloads/249-Article%20Text-628-5-10-20190910.pdf. 23 พฤศจิกายน 2568.

ชานนท์ คำปิวทา. (2565). *รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ไชยา ภาวะบุตร. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ Academic Leadership* ฉบับปรับปรุง (พิมพ์ครั้งที่ 3). สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์ กรุ๊ป.

ชาญชัย ศรีภิญโญ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ฐปนีย์ นารี. (2561). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ฐิติมา จันทะคีรี. (2565). การเรียนการสอนออนไลน์ในยุคดิจิทัล. *วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่.* มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. 7(10), 349 – 363.

ณัฐชานันท์ พูลแก้ว. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7* . วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

ณัฐยาภรณ์ เล็กสิงโต. (2564). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ณัฐพร พรมวัง. (2566). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ณัฐดนัย ไทยถาวร. (2561). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ณัฐพล วรรณศรี. (2564). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทองทิพภา วิริยะพนัธุ์. (2561). *การบริหารทีมงานและการแก้ปัญหา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.

ทิศนา แขมมณี. (2561*). ศาสตร์การสอน*: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2563). *ศาสตร์การสอน*: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 24). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2566). *ศาสตร์การสอน* : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนวัฒน์ ฉิมกูล. (2565). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธัญญาภรณ์ นาจำปา. (2564). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ. (2563). การบริหารจัดการชั้นเรียนสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทนัช สุขแก้ว, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และวรรณวิศา สืบนุสรณ์คล้ายจำแลง. (2562). ทักษะครูในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *ในการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย (Symposium) ระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 12 (หน้า 70 – 78). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ. (2561). การพัฒนาครูมืออาชีพโดยใช้การวิจัยจากประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการสร้างสรรค์คุณภาพวิชาการ. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เวอริเดียน มหาวิทยาลัยศิลปากร. 11*(1), 1,739 – 1,759.

บันเย็น เพ็งกระจ่าง. (2561). *การพัฒนาครูด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.

ปัณนธร นันทิประภา. (2564). ความคิดสร้างสรรค์ในห้องเรียน. เข้าถึงได้จาก: https://www.rlg-ef.com. 30 กันยายน 2566.

ปิยณัฐ วงศ์เครือศร (2562). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปิยะ ดาบชัย. (2563). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ประวิต เอราวรรณ์. *(2564)* “การประเมินวิทยฐานะครูแนวใหม่”. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย, 13*(1) ,1 – 8.

เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2547). “ดัชนีประสิทธิผล Effectiveness Inex : E.I.”. *การวัดผลการศึกษา, 8*(1), 30 – 36.

พิชิต สนั่นเอื้อ. (2563). *รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี.* อุดรธานี: ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

พิชญาภา ยืนยาว และธีวุธ ธาดาตันติโชค. (2561). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม.
: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

พิมพ์พร พิมพ์เกาะ. (2557). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2562). การบริหารจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์ศนิตา จึงสิทธิวงษ์ (2563). *โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พุทธชาติ ภูจอมจิต. (2562). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พนิดา ยาทองไชย. (2566). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 11.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เพ็ญนภา ศรีภูธร. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

พรชัย เจดามานและคณะ. (2559). ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการสู่การเปลี่ยนผ่านศตวรรษที่ 21: ไทยแลนด์ 4.0. *วารสารหลักสูตรและการเรียนการสอนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2*(1), 1 – 14.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

พรพรรณี คำทอน. 2565. *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2566). ทักษะ7C ของครู 4.0 PLC&Logbook. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.

พิมพ์พร วงศ์อนุสิทธิ์. (2564). *"ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม".* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พุทธชาติ ภูจอมจิต. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคของครูโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิรน. 17*(1), 109 – 117.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ในความเป็นผู้นำทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2561). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2561). *การบริหารชั้นเรียนเชิงบวก.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภัทรา จรรยาธรรม. (2564). *การบริหารสถานศึกษาเอกชนในยุคดิจิทัล.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาณุวัฒน์ ทวีกุล. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตตามทัศนะของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

มยุรฉัตร พูลธนสวัสดิ์. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.

มนทกานต์ เมฆรา. (2564). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างทักษะการ แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

มัตติกา ผาลี. (2566). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการภาค 11.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ยุพา จันทวงศ์. (2559). *การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รมิตา สัจจะวรรณกุล. (2567). *Visionary Leadership สร้างวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ.* เข้าถึงได้จาก https://www.escaplan.com/th/escaplans-philosophy-th/escaplans-core-philosophy-th/blogs-visionary-leadership/. สืบค้นเมื่อ 10 เม.ย. 2568.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์การจัดการสมัยใหม่* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

รัตนะ บัวสนธ์. (2564). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา,* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนาภรณ์ วัชรอัตยาพล. (2563). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร.* ดุษฎีนิพนธ์ ศษ.ด. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย.

รัษฎากร อัครจันทร์. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รอซียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รินนา ราชชารี. (2567). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของรองผู้อำนวยการโรงเรียนยุคปกติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รุ้งนภา ปรีชาโชติ. (2567). ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม: สมรรถนะสำคัญสำหรับครูในยุคดิจิทัล. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. 7*(24),7.

ลดาวัลย์ เจริญศิริ และเตือนใจ ดลประสิทธิ์. (2565). “บทบาทครูในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 12,* (1), 199 – 207.

วิจารณ์ พานิช. (2564). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ : ส.เจริญการพิมพ์.

วันปะเสิด แก้วมะนีไช. (2568). *รูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสู่การเป็น โรงเรียนคุณภาพ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.* วิทยานิพนธ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2562). *กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนแนวใหม่.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล. (2562*). การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.

_____. (2563). *หัวใจของการเรียนรู้.* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

วิจารณ์ พานิช. (2562). *การเรียนรู้สร้างสรรค์และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.

วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2564). *สอนสร้างสรรค์เรียนสนุกยุค 4.0+.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

วิไลวรรณ วงจินดา และคณะ. (2564). *แพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนในศตวรรษที่ 21 กลุ่มสาขาวิชาทางการศึกษา.* คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด. (2559). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน* มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรวรรณ นิมิตพงษ์กุล. (2567). *สอนสร้างสรรค์ เรียนสนุกยุค 4.0.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

วรวุฒิ อันปัญญา. (2563). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศรายุทธ วัยวุฒิ. (2562). การออกแบบการวิจัยรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R & D) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR). เข้าถึงได้จาก http:/ / www.research.nu.ac.th/th/ signup/ sigupAll/4_3RandD.pdf. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2568

ศริยา ทองนุ้ย, & สิทธิชัย สอนสุภี. (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. *วารสารปัญญาปณิธาน, 15*(1), 99 – 112.

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมาน แก้วคำไสย์. (2559). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

สรายุทธ ชูยก. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สายฝน สวัสเอื้อ. (2566). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สนั่น ใจโชติ และคณะ. (2567). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.).6*(3), 173 – 187.

สุรเชษฐ์ ตรรกโชติ. (2566). ความเป็นครูในยุคดิจิทัล. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2568. เข้าถึงจาก https://www.educathai.com/knowledge/articles/413.

สุวรรณี ไวท์ และคณะ (2564). มนุษย์กับความเป็นพลเมืองดิจิทัล. *วารสาร มจพ. วารสารมนุษยศาสตร์, 7*(2), 339 – 355.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.* กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานการศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติของการสร้างและส่งเสริมการรู้ดิจิทัลสำหรับครู. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. (2565). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่จำกัด

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2567). พลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship). เข้าถึงได้จาก https://www.thaihealth.or.th/พลเมืองดิจิทัล – digital–citizenship–2/?utm_source=chatgpt.com.

สิริกร ไชยราช. (2556). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนวังยาววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา พูลกสิ. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นาการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและวัฒนธรรมองค์การตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2562). หลากหลายวิธีสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สุวิทย์ มูลคำ, & อรทัย มูลคำ. (2564). *กระบวนการคิด: กลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะการคิด*. ภาพพิมพ์.

สรรฤดี ดีปู. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตนครชัยบุรินทร์. วิทยา*นิพนธ ค.ด. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สร้อยสุดา กรีน. (2563). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ. (2563). แนวทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชั่น. *วารสาร Journal of Modern Learning Development*, *15*(2), 245 – 259.

สุวิทย์ ภาณุจารี. (2563). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. นิติธรรมการพิมพ์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การประเมินความต้องการจำเป็น.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2561). *เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.* (4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2564). *การวิจัยการออกแบบทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ศุภลักษณ์ ทองจีน. (2558). *การออกแบบและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ศูนย์การศึกษาบึงกาฬ.*

หทัยกานต์ เลขานุกิจ. (2563). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานกังานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

หนึ่งฤทัย เลี้ยงพันธุ์สกุล. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3.* สารนิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

หน่วยพัฒนาบุคลากรธนาคารกรุงศรี สำนักงานใหญ่ (2568). 5 ทักษะที่คุณต้องปรับตัวในการทำงานยุคดิจิทัล Retrieved from https://www.krungsri.com/th/plearn-plearn/5-digital-skills March 14th}, 2025.

อรสา เพชรน้อย. (2560). *การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.* วิทยานิพนธ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อรอุมา ศรีประทุมวงศ์. (2563*). การศึกษาภาวะผู้นาการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อรรถชัย แนวเงินดี. (2564). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 Creative Leadership Model in the 21St Century *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มมร. วิทยาเขตอีสาน. 2*(1), 13.

อรรถวิท อุไรรัตน์. (2564). *การเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัล: กลยุทธ์ แนวคิด และกรณีศึกษา.* สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัมรินทร์ โต๊ะลง. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอิสลามสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 1*(47), 450 – 470.

อนันต์ เถื่อนเนาว์. (2561). บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018 หน้า 937 ” กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

อนุสรา พิพิทธภัณฑ์. (2563). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบูรณาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อินทิรา ชูศรีทอง. (2563). *รูปแบบการพัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อภินันทิชัย แกระหัน. (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาก้าวเข้าสู่โรงเรียนชั้นนำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนเบญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 3*(9), 12 – 18.

เอกพจน์ สิงห์คำ. (2560). *การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล* (School Management in Digital Era) Retrieved from https://www.trueplookpanya.com/dhamma/content/52232 March 14th}, 2025.

อุไรรัก พันโกฏิ. (2567). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Aaron Ngee (2025). ความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์: กระตุ้นแนวทางสร้างสรรค์เพื่อผลลัพธ์ เข้าถึงได้จาก https://itdworld.com/blog/leadership/creative-leadership/.

Anderson, T. (2020).The role of innovation in education: Embracing change to enhance learning experiences.*Educational Technology Research and Development, 68*(1), 1 – 12.

Ash, Ruth C., and Maurice Persall. The Principle as Chief Leaning Officer. The New Work of Formative Leadership. Birmingham: Stamford University Birmingham, 2007.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Basadur, M. (2008). Leading other to think innovatly together: *Creative leadership. Joumal of The Leadership Quarterly, 15*, 103 – 121.

Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1994). Improving organizational effectiveness through transformational leadership. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Beetham, H., & Sharpe, R. (2013). Rethinking Pedagogy for a Digital Age: Designing for 21st Century Learning. New York: Routledge.

Borg, W. R., & Gall, M. D. (1989). Educational research. An introduction (5th ed.). White Plains, NY: Longman.

Celep, C. (2014). *Effect of Principals' Technological Leadership on Teachers' Attitude Towards the Use of Educational Technologies*. International Federation for Information Processing, 273 – 282.

Chernin, P. (2001). Creative leadership: The strength of ideas The power of the imagination. *Vital Speeches of the Day, 68*(8),245.

Churches. (2008). A. Bloom's Digital Taxonomy. Retrieved from http://www.montgomeryschoolsmd.org/uploadedFiles/departments/techteaining/homepage/BloomDigitalTaxonomy2001.pdf September 9th , 2011.

Christensen, T. (2015). The 5 Traits of Successful Innovators, According to Science. [online]. Available from : http://99u.com/workbook/21113/the-5-traits-ofsuccessful-innovators-according-to-science. [accessed 24 October 2024].

Code genius. (2024). Digital Learning: การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอนาคตของการศึกษา. https://codegeniusacademy.com/digital-learning/.

Danner, S.E. (2008). Creative Leadership in Art Education: Perspectives of an Art Educator. Thesis Master of Arts. Ohio: Ohio University.

Delich. (2010). The Impact of Mercosur's Sanitary and Phytosanitary Regime on its Members' Institutional Dynamics. *Journal of CMA Management, 79*(2), 3.

Desiraju, G. and Steiner, T. (2001) The Weak Hydrogen Bond: In Structural Chemistry and Biology. Oxford University Press, Oxford, 480. https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198509707.001.0001

Dessler, G. (1991). Personal human resource management. Englewood Cliffs, NJ : Prentice – Hall, Inc.

Dubrin, A. J. (2007). Leadership Research Finding, Practice and Skills. Boston: Houghton Mifflin Company.

Dubrin, J. Andrew. (2010). Principles of leadership (6th ed.). Canada: South – Western Cengage – Learning.

Epstein, R. (2018). *The Big Book of Creativity Games*. New York, NY: McGraw – Hill Education.

Fansher, H. (2011). 21st Century Learning Environments: Building a Better School. Canada: Springbank Community High School.

Grant, Crane. (2012). Researchers See gene–therapy Grant Improving Vision.from http://www.gainesville.com/article/20130724/ARTICLES/130729832.

Hammersley–Fletcher, L. and Croft, L. (2004). Primary School Middle Leader: Subject Leader, their Head Teacher and the Influence of Distributed Leadership Ideals. Report to the National Collage of School Leadership, Staffordshire University: Institute for Education Policy Research.

Harris, A. (2009). Creative leadership.Journal of Management in Education, 9 – 11.

Henriksen et al. (2017). Design thinking: A creative approach to educational problems of practice. Thinking Skills and Creativity 26, 140 – 153.

IESA. (2564). ทักษะที่คนทำงานต้องปรับตัวในการทำงานยุคดิจิทัล Retrieved from https://www.iesa.ac.th March 14th}, 2025.

Kantabutra & Avery. (2010). Sweet success beyond the triple bottom line: Honeybee practices lead to sustainable leadership at Thailand's True Corp. Global Business and Organizational Excellence, 32(1)

Kapur, S. (2007). How a Visionary Leader is made. Retrieved from http://rediff/money/2007/jul/03leader.htm (April 20, 2023).

Koehler, M. J., & Mishra, P. (2009). What Is Technological Pedagogical Content Knowledge? Contemporary Issues in Technology and Teacher Education, 9, 60 – 70.

Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. (2017). The leadership challenge: How to make extraordinary things happen in organizations (6th ed.). Wiley.

KTC Academy. (2568). Adaptability – ความสามารถในการปรับตัว: กุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จในโลกที่เปลี่ยนแปลง เข้าถึงได้จาก https://kctathailand.com/adaptability. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2569.

Hattie, J. (2020). Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement.London: Routledge.

Hoy & Miskel. (2012). Educational administration: Theory, research, and practice. (6 thed), Boston: McGraw – Hall.

Harden Amy J. (2021). Lessons for Managing Academic Excellence in a Crisis: Experiential Learning. *Journal of Family and Consumer Sciences. 113*(2), 7 – 13.

Kendra Van Wagner. (2009). Transformational Leadership. Retrieved May 1, 2009, from http://psychology.about.com/od/leadership/a/transformational.htmfor Navigating Complex Challenges. San Francisco: Jossey Bass.

Kouzes, J. & Posner. B. (2012). The Leadership Challenge: How to Keep Extraordinary Things Done\in Organization. San FranciscoCA : Jossey–Bass.

Koehler, M. J. (2021). Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) framework: New horizons and challenges. *Journal of Learning and Technology, 53*(3), 28 – 35.

Laurillard, D. (2012). Teaching as a Design Science: Building Pedagogical Patterns for Learning and Technology. London: Routledge.

Lombardo, Michael M. and Eichinger, Robert W. (1996). The Career Architect Development Planner. Minneapolis: Lominger.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Marc, D. (2010). Demographic vistas. In Demographic Vistas. University of Pennsylvania Press.

Maria Connolly .องค์ประกอบหลัก 4 ประการของความยืดหยุ่น: วิธีที่จะกลายเป็นบุคคลที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น. สืบค้นวันที่ 15 มกราคม 2568 : เข้าถึงได้จาก https://newayscenter.com/components-of-resilience-become-resilient-person/.

McCaslin, N. L., & Tibezinnda, J. P. (2014). Assessing target group needs. Retrieved 17 August, 2024, from http://www.fao.org/docrep/w5830E/w5830e07.htm.

Mishra, P., & Koehler, M. J.(2020). Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) framework: Critical issues and emerging trends. *Journal of Research on Technology in Education, 52*(3), 195 – 216.

Northouse, Peter Guy. (2010). Leadership Northouse. 5th ed. SAGE Publication, Inc. 2455 Teller Road Thousand Oaks, California 91320.

_____. Peter Guy. (2012). Introduction to leadership: Concept and practice(2nded.). Thousand Darks, CA: Sage.

_____. (2016). Leadership: Theory and practice. 7th ed. Thousand Oaks: CA: Sage.

Oke, A. and et al. (2009). The Influence of Leadership on Innovation Processes and Activities. *Organizational Dynamics, 38*(1), 64 – 72.

Park, Y. (2016). 8 digital life skills all children need – and a plan for teaching. https://www.weforum.org/agenda/2016/09/8-digital-life-skills-all-children-need-and-aplan-for-teaching-them/

Puccio, G. Murdock, M. and Mance, M. (2011). Creative Leadership: Skills that drivechange. Thousand Oaks: SAGE Pub.

Rapone, Katie. (2011). Psychological Flexibility. Retrieved from http://www.wellnessnowjcmm.org/?p-2131.

Razik, T. A., & Swanson, A. D. (2001). Fundamental concepts of educational leadership. New Jersey: Merrill Prentice – Hall.

Rebore, Ronald W. (2007). Human resources administration in education a Management approach (6th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

Ross, J. A. (2007). "Creative Leadership: Be Your Team's Chief Innovation Officer." Journal of Harvard Management Update. 12(3), 3 – 6.

Runco, M. A., & Jaeger, G. J. (2012). The Standard Definition of Creativity. *Creativity Research Journal, 24*, 92 – 96. http://dx.doi.org/10.1080/10400419.2012.650092.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2020). Intrinsic and Extrinsic Motivation from a Self–Determination Theory Perspective: Definitions, Theory, Practices, and Future Directions. Contemporary Educational Psychology, 61, Article ID: 101860.https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860.

Stam, Wouter, Souren Arzlanian and T. Elfring. (2014). Social Capital of Entrepreneurs and small firm performance: A meta–analysis of contextual and methodology moderators. *Journal of Business Venturing, 29*(1): 152 – 173.

Sternberg, R. J. (2006). Creative leadership. In J. Kaufman & R. Sternberg (Eds.), The international handbook of creativity (pp. 315 – 332). Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Stoll, L. and Temperley, J. (2009). "*Creative Leadership :* A Challenge of our times." School Leadership and Management, 29(1), 63 – 67.

ThinkExist. (2008). The Leadership Challenge: How to Get Extraordinary Things Done in Organizations. San Francisco: Jossey Bass.

Ubben, Hughes & Norris. (2011). The principal: Creative Leadership for excellence in school. Bolton, MA.

UNESCO. (2015). Fostering Digital Citizenship through Safe and Responsible Use of ICT. Bangkok: UNESCO.

Vial, G. (2019). Understanding Digital Transformation: A Review and a Research Agenda. *The Journal of Strategic Information Systems, 28*, 118 – 144. https://doi.org/10.1016/j.jsis.2019.01.003

Westerman, G., Bonnet, D., & McAfee, A. (2014). *Leading digital: Turning technology into business transformation*. Harvard Business Review Press.

Whitlock, J. L. (2003). "Strategic Thinking, Planning, and Doing: How to Reunite Leadership and Management to Connect Vision with Action". Paper Presented at the American Society for Public Administration 64 th Annual Conference. March 15 – 18, Washington, DC.

Witkin, B.R. and Altschuld, J.W. (1995) Planning and Conducting Needs Assessments: A Practical Guide. Sage Publications, Newbury Park.

Yukl, G. (1998) Managerial Leadership: *A Review of Theory and Research.* *Management, 15*, 251 – 289. http://dx.doi.org/10.1177/014920638901500 20

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญหาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร	ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
4. ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
5. ดร.นิภาพร ดีมาก	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
6. ดร.รินนา ราชชารี	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านนาสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
7. ดร.รัชฎาพร งอยภูธร	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
8. ดร.ศุภชัย สุริยกมล	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโกมลวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
9. ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านว่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความต้องการจำเป็น

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร	ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
4. ดร.นิภาพร ดีมาก	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
5. ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
6. ดร.รินนา ราชชารี	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านนาสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
7. ดร.รัชฎาพร งอยภูธร	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
8. ดร.ศุภชัย สุริยกมล	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโกมลวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
9. ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านว่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรูปแบบการพัฒนา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม
4. ดร.นิภาพร ดีมาก ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
5. ดร.อนัตตา ชาวนา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเมืองใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
6. ดร.ส่องแสง ปรีดิ์ธนอนันต์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
7. ดร.เมธี นาอุดม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
8. ดร.สไบภรณ์ นรินทร์ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านต้องหนองสระปลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
9. ดร.รัชฎาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน ดร.นิภาพร ดีมาก

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน ดร.รินนา ราชชารี

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน ดร.รัชฎาพร งอยภูธร

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน ดร.ศุภชัย สุริยกมล

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย

เรียน ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายยันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน”** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.นิภาพร ดีมาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.รินนา ราชชารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.รัชฎาพร งอยภูธร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ศุภชัย สุริยกมล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๒๗๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบเร็ว จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๕๖/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุสาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบเร็ว (Expedited Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เลขที่ใบรับรอง ๐๕๖/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณ ในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๕๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การอบรมเชิงปฏิบัติการ "การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๑ ชุด
๒. OR Code ลงทะเบียนเข้ารับการอบรม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กำหนดจัดอบรมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ในระหว่างวันที่ ๓๐ – ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ ทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

ในการนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นประธานพิธีเปิดโครงการอบรมและได้ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดท่าน จำนวน ๓๒ คน เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยสามารถลงทะเบียนได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน" ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๐.๐๐ น. ณ ทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรียน ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน" ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๑๒.๔๕ – ๑๔.๑๕ น. ณ ทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยาการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรียน ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน" ในวันศุกร์ดีที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น. ณ ทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรียน ดร.ชญานิศ ชะโยจะ

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน" ในวันศุกร์ดีที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๐.๐๐ น. ณ ทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรียน นายอภิเดช ธิตะปัน

ด้วย นางสาวพิมพิลา อำนาจ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๖๒๐๒๗๓๒๑๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **"รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน" ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๑๕ – ๑๑.๔๕ น. ณ ทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวพิมพิลา อำนาจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๖๘๓ ๓๙๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ค

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

AF/10-05/03.0

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันวิจัยและพัฒนา โทร. IP ๒๖๘

ที่ อว ๐๖๒๑.๐๘/ว ๙๔๓ **วันที่** ๔ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณารับทราบ/รับรองโครงการวิจัยภายหลังการขอชี้แจงต่อข้อคำถามหรือข้อเสนอแนะของกรรมการ

เรียน นางสาวพิมพิลา อำนาจ

ตามที่ท่านได้ขอชี้แจงต่อข้อคำถามหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (A Model for Developing Creative Leadership of Digital age Teachers Primary Schools Under the Office of the Basic Education Commission in the Upper Northeastern Region) หมายเลขสำคัญโครงการ HE ๖๘ - ๐๕๘ นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาการขอชี้แจงดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว "มีมติรับรองโครงการวิจัยของท่าน" ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และบรรจุวาระการประชุมเพื่อทราบ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๘ ต่อไป โดยหลังจากนี้ผู้วิจัยจะต้องรายงานความก้าวหน้าทุก ๑๒ เดือน (รายงานครั้งแรกวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๙) และ**หมดอายุการรับรอง ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๙**

ทั้งนี้ท่านจะต้องปฏิบัติตามข้อปฏิบัติสำหรับโครงการวิจัยที่ผ่านการรับทราบ/รับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ดังรายละเอียดที่ปรากฏด้านหลังหนังสือรับทราบ/รับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ทุกประการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร หลอดโค)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

COA NO. 056/2568
IEC NO. HE68-058

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ขอรับรองว่าโครงการวิจัยเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (A Model for Developing Creative Leadership of Digital age Teachers Primary Schools Under the Office of the Basic Education Commission in the Upper Northeastern Region)

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวพิมพิลา อำนาจ

ผู้ร่วมโครงการวิจัย : ไม่มี

หน่วยงานต้นสังกัด : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (บัณฑิตศึกษา)

เอกสารที่รับรอง

1. แบบขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2568
2. แบบฟอร์มโครงการวิจัย	ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2568
3. ประวัติผู้วิจัย	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2568
4. แบบแจ้งผลประโยชน์ทับซ้อน	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2568
5. เอกสารชี้แจงอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้แก่	
5.1 เอกสารชี้แจงอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัย (สำหรับตอบแบบสอบถาม)	ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2568
5.2 เอกสารชี้แจงอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัย (สำหรับการสัมภาษณ์)	ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2568
6. แบบแสดงความยินยอมให้ทำการวิจัยจากอาสาสมัคร (สำหรับอาสาสมัครอายุ 18 ปีขึ้นไป)	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2568
7. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่	
7.1 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2568
7.2 แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2568

7.3 แบบสอบถาม ...

7.3 แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2568
7.4 แบบสัมภาษณ์	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2568

ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบเร็ว (Expedited Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

รับรอง ณ	4 สิงหาคม 2568
วันหมดอายุ	3 สิงหาคม 2569
รายงานความก้าวหน้า	ทุก 12 เดือน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร หลอดโค)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสัมภาษณ์

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

A MODEL FOR DEVELOPING CREATIVE LEADERSHIP OF TEACHERS IN THE DIGITAL ERA IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION IN THE UPPER NORTHEASTERN REGION

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

นางสาวพิมพิลา อำนาจ

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สำหรับข้อมูลที่ได้จะใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 3 ข้อมูลวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวพิมพิลา อำนาจ นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ได้ 5 องค์ประกอบหลัก คือ

1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล
2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้
3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน
4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้
5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นและเข้าใจภาพรวมของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต รวมถึงการวางแผนและกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 5G, AI, VR และ AR อย่างมีเป้าหมาย โดยคำนึงถึงผลกระทบ โอกาส และความท้าทายที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและเพื่อนครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาสังคม มีองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการมองการณ์ไกลสร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา โดยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะกำหนดทิศทางที่ชัดเจน กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2. ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบและจริยธรรม ในบริบทการสื่อสารไร้พรมแดน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถในการเข้าถึง จัดการ ประเมิน และสร้างสารสนเทศอย่างปลอดภัย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสิทธิภาพและนวัตกรรม โดยครูสามารถใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาเทคนิคการสอนที่ตอบสนอง

เป้าหมายของหลักสูตร ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้สื่อสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิผล อีกทั้งยังแสดงถึงความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่มีอิทธิพลต่อชุมชนการศึกษาในภาพรวม

จากองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ดังกล่าว ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบหลัก ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบย่อย ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านคิดว่าควรมีองค์ประกอบย่อยอื่น นอกเหนือจากองค์ประกอบย่อยเหล่านี้หรือไม่ **ถ้ามีองค์ประกอบย่อยอื่นที่ท่านนำเสนอคือ.....(ให้ระบุองค์ประกอบย่อยที่ท่านนำเสนอ)**

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนในทุกระดับ โดยอาศัยความคิดที่ยืดหยุ่น การบูรณาการความรู้ และการมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การริเริ่มทางความคิด (Originality) หมายถึง ความสามารถในการคิดและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากความคิดหรือแนวทางที่มีอยู่เดิม

2. การสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) หมายถึง กระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและนำไปปฏิบัติได้จริง

3. ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนมุมมองและแนวทางการคิดได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

จากองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าว

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบหลัก ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบย่อย ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ท่านคิดว่าควรมีองค์ประกอบย่อยอื่น นอกเหนือจากองค์ประกอบย่อยเหล่านี้หรือไม่ **ถ้ามีองค์ประกอบย่อยอื่นที่ท่านนำเสนอคือ.....(ให้ระบุองค์ประกอบย่อยที่ท่านนำเสนอ)**

.....

.....

.....

.....

3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูเปิดรับที่จะเรียนรู้และพัฒนาด้านดิจิทัล เพื่อนำมาใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน รวมถึงระหว่างนักเรียนด้วยกัน รวมถึงการวางแผน จัดระเบียบ และกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับสภาพแวดล้อม เพื่อลดความเครียด ความขัดแย้ง และความคับข้องใจที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

2. การมีความคิดอิสระ หมายถึง ความสามารถของครูในการคิด วิเคราะห์และตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้วิจารณญาณในการพิจารณาข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ปราศจากการครอบงำหรือชี้นำจากอิทธิพลภายนอกซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

จากองค์ประกอบของการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ดังกล่าว ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบหลัก ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบย่อย ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านคิดว่าควรมีองค์ประกอบย่อยอื่น นอกเหนือจากองค์ประกอบย่อยเหล่านี้หรือไม่ **ถ้ามีองค์ประกอบย่อยอื่นที่ท่านนำเสนอคือ.....(ให้ระบุองค์ประกอบย่อยที่ท่านนำเสนอ)**

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ครูนำเครื่องมือดิจิทัล มาใช้ในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการที่ครูให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับตนเอง โดยผ่านทางการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย มีองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ทักษะและศักยภาพในการประกอบวิชาชีพ ผ่านการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านเครือข่าย และการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อยกระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลที่หลากหลาย

3. การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การปรับใช้แนวคิด วิธีการ และคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ปรับปรุงทักษะของผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของทั้งครูและนักเรียน

จากองค์ประกอบของการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบหลัก ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบย่อย ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านคิดว่าควรมีองค์ประกอบย่อยอื่น นอกเหนือจากองค์ประกอบย่อยเหล่านี้หรือไม่ **ถ้ามีองค์ประกอบย่อยอื่นที่ท่านนำเสนอคือ.....(ให้ระบุองค์ประกอบย่อยที่ท่านนำเสนอ)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็น 5G, AI, VR และ AR มีความกล้าในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมยุคดิจิทัล ในด้านการเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ใน มีองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ครูมีความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การจูงใจ การกำหนดสิ่งล่อใจต่อผู้อื่นซึ่งโดยทั่วไปคือผู้เรียนมีความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการกระตุ้นผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกระตุ้นเชิงบวกหรือเชิงลบ หรือสร้างพลังให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจเรียน ซึ่งในที่สุดจะทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูประสบความสำเร็จตามที่ครูมุ่งหวังไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกถึงการเป็นผู้นำโดยการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ตาม ซึ่งในที่นี้คือ เพื่อนร่วมงาน และผู้เรียนทั้งในด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง และการมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยประพฤติตนให้เป็นที่น่าเคารพนับถือ มีความน่าเชื่อถือ และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการทำงานในหน้าที่รวมถึงการปฏิบัติการสอนเพื่อบรรลุเป้าหมาย จนทำให้เพื่อนครู และนักเรียนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจที่ได้ร่วมงานด้วย จนในที่สุดเพื่อนครู และนักเรียนจะเลียนแบบและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

3. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่ครูให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่เพื่อนครู และนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านความต้องการความสามารถ และศักยภาพ รวมถึงการที่ครูทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมพัฒนาเพื่อนครูและนักเรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และประสบความสำเร็จ โดยการที่ครูสร้างบรรยากาศของการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทั้งในระดับบุคคลและองค์การ

4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง กระบวนการที่ครูส่งเสริมให้เพื่อนครูและนักเรียนใช้ความคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรอง และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผ่านการตั้งคำถาม การอภิปราย หรือการทำกิจกรรมที่ท้าทายความคิด วิธีการนี้ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และส่งเสริมการเรียนรู้และสามารถเผชิญความท้าทายและปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จากองค์ประกอบของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบหลัก ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรเห็นด้วยกับองค์ประกอบย่อย ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านคิดว่าควรมีองค์ประกอบย่อยอื่น นอกเหนือจากองค์ประกอบย่อยเหล่านี้หรือไม่ **ถ้ามีองค์ประกอบย่อยอื่นที่ท่านนำเสนอคือ.....(ให้ระบุองค์ประกอบย่อยที่ท่านนำเสนอ)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ส่วนที่ 3 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ประกอบด้วย

1. การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม
2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC
4. การนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC

ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้เชียวชาญ

(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้วิจัย
นางสาวพิมพิลา อำนาจ
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ

.....

ตำแหน่ง

.....

สถานที่ทำงาน

.....

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขใช้ให้เกิดความสมบูรณ์

2. ขอความกรุณาท่านในฐานะผู้เชียวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละรายการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ และเสนอแนะแบบประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมีระดับคะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับเนื้อหาเรื่องที่วิจัย
0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับเนื้อหาเรื่องที่วิจัย
–1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับเนื้อหาเรื่องที่วิจัย

นางสาวพิมพิลา อำนาจ
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	เสนอแนะ
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล					
1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์					
1.1.1	ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร				
1.1.2	ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นร่วมขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย				
1.1.3	ครูสามารถสื่อสารสร้างวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ				
1.1.4	ครูกำหนดทิศทางเป้าหมายได้อย่างชัดเจน				
1.1.5	ครูนำวิสัยทัศน์ไปพัฒนาสู่ความสำเร็จในระยะยาว				
1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล					
1.2.1	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ				
1.2.2	ตระหนักถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบเมื่อสื่อสารหรือแสดงตนในโลกออนไลน์				
1.2.3	มีทักษะในการเข้าถึง จัดการ และประเมินข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศดิจิทัลอย่างปลอดภัย				
1.2.4	ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย				
1.2.5	นำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทสังคม				

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	เสนอแนะ
1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ					
1.3.1	จัดการเรียนรู้โดยเน้นประสิทธิภาพและมุ่งสู่การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง				
1.3.2	ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน				
1.3.3	พัฒนาเทคนิคการสอนให้ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน				
1.3.4	ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์				
1.3.5	ความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นต้นแบบแก่ชุมชนวิชาชีพการศึกษาได้				
องค์ประกอบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้					
2.1 การริเริ่มทางความคิด (Originality)					
2.1.1	เสนอแนวคิดหรือวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากแนวทางเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางาน				
2.1.2	มีแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตนและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีคุณค่าในสถานการณ์จริง				
2.1.3	ปรับเปลี่ยนแนวคิดตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น				
2.1.4	กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางที่แตกต่างจากผู้อื่น แม้อาจขัดแย้งกับความคิดที่มีอยู่เดิม				
2.1.5	พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองผ่านการฝึกฝนและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดใหม่ ๆ				
2.2 การสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation)					
2.2.1	มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม				
2.2.2	สามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ที่มีคุณค่าต่อการแก้ปัญหา				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	เสนอแนะ
	หรือการพัฒนางานในบริบทของตนได้				
2.2.3	นำแนวคิดใหม่ ไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม				
2.2.4	สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์				
2.2.5	มีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทดลองแนวคิดใหม่เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์				
2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility)					
2.3.1	สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนหรือแนวทางการทำงานได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือปัญหาที่ไม่คาดคิด				
2.3.2	มีความยืดหยุ่นในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและสามารถนำไปปรับใช้กับแนวคิดของตนเองได้				
2.3.3	สามารถมองปัญหาหรือประเด็นเดียวกันจากหลายมุมมอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม				
2.3.4	สามารถเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือแนวคิดได้อย่างรวดเร็ว หากพบว่าวิธีเดิมไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ				
2.3.5	มีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้				
องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน					
3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์					
3.1.1	สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน				
3.1.2	สร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน แม้จะมีความเครียดหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น				
3.1.3	มีวิธีจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีเมื่อพบเจอสถานการณ์ไม่คาดคิดในการสอน				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	เสนอแนะ
3.1.4	สามารถปรับพฤติกรรมและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานแต่ละคน				
3.1.5	สามารถรักษาความสมดุลระหว่างความคาดหวังขององค์กรกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน				
3.2 การมีความคิดอิสระ					
3.2.1	มีความสามารถในการพิจารณาข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ				
3.2.2	ตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิมหากพบว่าวิธีใหม่มีประสิทธิภาพมากกว่า				
3.2.3	สามารถแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวคิดใหม่โดยไม่ถูกครอบงำจากผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงาน				
3.2.4	มีความเชื่อมั่นในการใช้วิจารณญาณของตนในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน				
3.2.5	เปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานอย่างเป็นอิสระ				
องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้					
4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ					
4.1.1	ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ				
4.1.2	มีการเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ				
4.1.3	นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น				
4.1.4	มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เช่น คอร์สออนไลน์ เว็บบล็อก หรือวิดีโอการสอน				
4.1.5	ใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมิน ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ				

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	เสนอแนะ
4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์					
4.2.1	ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึกจากปัญหาต่าง ๆ				
4.2.2	ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสังเคราะห์แนวคิดใหม่ของผู้เรียน				
4.2.3	ใช้ดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์				
4.2.4	เลือกใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิดค้น และสร้างนวัตกรรมของตนเอง				
4.2.5	ประเมินผลการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการเรียนรู้				
4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้					
4.3.1	นำแนวคิดหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในชั้นเรียน				
4.3.2	พัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.3.3	มีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้โดยอิงจากนวัตกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม				
4.3.4	ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน				
4.3.5	แบ่งปันและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กับเพื่อนครูหรือชุมชนวิชาชีพ				
องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
5.1 การสร้างแรงจูงใจ					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	เสนอแนะ
5.1.1	ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชื่นชม				
5.1.2	มีวิธีการที่สร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้พวกเขามีความกระตือรือร้นในการเรียน				
5.1.3	ใช้การกระตุ้นเชิงลบ เช่น การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามมากขึ้น				
5.1.4	สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้				
5.1.5	มีการปรับกลยุทธ์การจูงใจตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง				
5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์					
5.2.1	เป็นผู้นำที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง				
5.2.2	มีการดำเนินการสอนอย่างมีความมุ่งมั่น เพื่อให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้รับประโยชน์สูงสุด				
5.2.3	สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้เรียนและเพื่อนครูในการทำงานร่วมกัน				
5.2.4	เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการทำงาน				
5.2.5	มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวในการทำงานร่วมกับผู้เรียนและเพื่อนครู				
5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล					
5.3.1	ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของความต้องการและศักยภาพของนักเรียนและเพื่อนครู				
5.3.2	ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาของนักเรียนและเพื่อนครูตามความสามารถของแต่ละคน				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	เสนอแนะ
5.3.3	สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา				
5.3.4	พยายามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อนครูและนักเรียนเพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย				
5.3.5	มีการส่งเสริมให้ทุกคนในกลุ่มสามารถทำงานและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของแต่ละบุคคล				
5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา					
5.4.1	ใช้การตั้งคำถามที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง				
5.4.2	ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดขั้นสูงเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้เรียน				
5.4.3	มีการส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อนครูอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ				
5.4.4	ให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์				
5.4.5	เชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียนและเพื่อนครูในการใช้ปัญญาและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน			
		+1	0	–1	ข้อเสนอแนะ
1.	การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม				
2.	การอบรมเชิงปฏิบัติการ				
3.	การฝึกปฏิบัติจริง และใช้ E – PLC				
4.	การกำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

(สำหรับครู)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อมูลผู้วิจัย

นางสาวพิมพิลา อำนาจ

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โรงเรียนบ้านนาโพธิ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

หมู่ 4 ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

โทรศัพท์ 085 – 6833972 E – mail; Pim972pim@gmail.com

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

2.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

2.3 ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

2.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ออกแบบ และพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ข้อมูลและความคิดเห็นของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับและใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวพิมพิลา อำนาจ
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
   - ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ
   - ☐ ไม่เกิน 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี
   - ☐ 41 – 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
   - ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี
   - ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
   - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
4. ระดับชั้นที่สอน
   - ☐ ปฐมวัย (อ.1 – อ.3)
   - ☐ ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)
   - ☐ มัธยม (ม.1 – ม.3 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส)
5. ประสบการณ์ในการทำงาน
   - ☐ ไม่เกิน 10 ปี ☐ 11 – 20 ปี
   - ☐ 21 – 30 ปี ☐ มากกว่า 30 ปี
6. ขนาดโรงเรียน
   - ☐ ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 119 คนลงมา)
   - ☐ ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน)
   - ☐ ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 720 – 1,679 คน)
   - ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,680 คนขึ้นไป)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 2 ระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามนี้ถามความคิดเห็นของท่านเพื่อหาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2. โปรดอ่านข้อคำถามและพิจารณาว่า สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่าอยู่ในระดับใด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อละช่องให้ครบทั้งสภาพที่พึงประสงค์และ สภาพที่เป็นอยู่จริง

2.1 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความปรารถนา หรือความประสงค์ของครูหรือความคาดหวังในการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

2.2 ระดับสภาพที่เป็นจริง หมายถึง การปฏิบัติงานที่เป็นอยู่จริงของครูในการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

ตัวอย่าง

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล											
0	ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร	✓								✓	

จากตัวอย่างข้อ 0 มีทักษะการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า สภาพที่เป็นอยู่จริงอยู่ในระดับน้อย ส่วนสภาพความต้องการที่จะพัฒนาในด้านนี้อยู่ในระดับมาก การแปลความหมาย ดังนี้

1 = มีสภาพที่พึงประสงค์ หรือสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2 = มีสภาพที่พึงประสงค์ หรือสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับน้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3 = มีสภาพที่พึงประสงค์ หรือสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง

4 = มีสภาพที่พึงประสงค์ หรือสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับมาก

5 = มีสภาพที่พึงประสงค์ หรือสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับมากที่สุด

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ “มากที่สุด” และทำเครื่องหมาย ✓ ในสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดีมีอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสภาพที่เป็นจริง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า “ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร” มีอยู่ในระดับน้อย

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล											
1.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์											
1.1.1	ครูสามารถมองเห็นและสร้างภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กร										
1.1.2	ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นร่วมขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย										
1.1.3	ครูสามารถสื่อสารสร้างวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ										
1.1.4	ครูกำหนดทิศทางเป้าหมายได้อย่างชัดเจน										
1.1.5	ครูนำวิสัยทัศน์ไปพัฒนาสู่ความสำเร็จในระยะยาว										
1.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล											
1.2.1	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ										
1.2.2	ตระหนักถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบเมื่อสื่อสารหรือแสดงตนในโลกออนไลน์										

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.3	มีทักษะในการเข้าถึง จัดการ และประเมินข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศดิจิทัลอย่างปลอดภัย										
1.2.4	ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย										
1.2.5	นำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทสังคม										
1.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ											
1.3.1	จัดการเรียนรู้โดยเน้นประสิทธิภาพและมุ่งสู่การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง										
1.3.2	ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน										
1.3.3	พัฒนาเทคนิคการสอนให้ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน										
1.3.4	ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์										
1.3.5	ความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นต้นแบบแก่ชุมชนวิชาชีพการศึกษาได้										

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้											
2.1 การริเริ่มทางความคิด											
2.1.1	เสนอแนวคิดหรือวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากแนวทางเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางาน										
2.1.2	มีแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตนและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีคุณค่าในสถานการณ์จริง										
2.1.3	ปรับเปลี่ยนแนวคิดตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น										
2.1.4	กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางที่แตกต่างจากผู้อื่น แม้อาจขัดแย้งกับความคิดที่มีอยู่เดิม										
2.1.5	พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองผ่านการฝึกฝนและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดใหม่ ๆ										
2.2 การสร้างแนวคิดใหม่											
2.2.1	มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากแนวทางเดิม										
2.2.2	สามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ที่มีคุณค่าต่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนางานในบริบทของตนได้										
2.2.3	นำแนวคิดใหม่ ไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม										
2.2.4	สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ที่เหมาะสมและมีประโยชน์										

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.5	มีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทดลองแนวคิดใหม่เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์										
2.3 ความยืดหยุ่นในการคิด											
2.3.1	สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนหรือแนวทางการทำงานได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือปัญหาที่ไม่คาดคิด										
2.3.2	มีความยืดหยุ่นในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และสามารถนำไปปรับใช้กับแนวคิดของตนเองได้										
2.3.3	สามารถมองปัญหาหรือประเด็นเดียวกันจากหลายมุมมอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม										
2.3.4	สามารถเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือแนวคิดได้อย่างรวดเร็ว หากพบว่าวิธีเดิมไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ										
2.3.5	มีทัศนคติเปิดกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียนหรือการจัดการเรียนรู้										
องค์ประกอบที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน											
3.1 การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์											
3.1.1	สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน										
3.1.2	สร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน แม้จะมีความเครียดหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น										

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.3	มีวิธีจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีเมื่อพบเจอสถานการณ์ไม่คาดคิดในการสอน										
3.1.4	สามารถปรับพฤติกรรมและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานแต่ละคน										
3.1.5	สามารถรักษาความสมดุลระหว่างความคาดหวังขององค์กรกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน										
3.2 การมีความคิดอิสระ											
3.2.1	มีความสามารถในการพิจารณาข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ										
3.2.2	ตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิมหากพบว่าวิธีใหม่มีประสิทธิภาพมากกว่า										
3.2.3	สามารถแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวคิดใหม่โดยไม่ถูกครอบงำจากผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงาน										
3.2.4	มีความเชื่อมั่นในการใช้วิจารณญาณของตนในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน										
3.2.5	เปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและหลักฐานอย่างเป็นอิสระ										

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้											
4.1 การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ											
4.1.1	ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ										
4.1.2	มีการเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายออนไลน์หรือชุมชนวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือผู้เชี่ยวชาญ										
4.1.3	นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น										
4.1.4	มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เช่น คอร์สออนไลน์ เว็บบล็อก หรือวิดีโอการสอน										
4.1.5	ใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ										
4.2 การใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์											
4.2.1	ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึกจากปัญหาต่าง ๆ										
4.2.2	ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสังเคราะห์แนวคิดใหม่ของผู้เรียน										
4.2.3	ใช้ดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์										

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.4	เลือกใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิดค้น และสร้างนวัตกรรมของตนเอง										
4.2.5	ประเมินผลการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูล และสะท้อนผลการเรียนรู้										
4.3 การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้											
4.3.1	นำแนวคิดหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในชั้นเรียน										
4.3.2	พัฒนาและใช้สื่อหรือเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้										
4.3.3	มีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้โดยอิงจากนวัตกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม										
4.3.4	ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจของผู้เรียน										
4.3.5	แบ่งปันและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กับเพื่อนครูหรือชุมชนวิชาชีพ										
องค์ประกอบที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง											
5.1 การสร้างแรงจูงใจ											
5.1.1	ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชื่นชม										

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.1.2	มีวิธีการที่สร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้พวกเขามีความกระตือรือร้นในการเรียน										
5.1.3	ใช้การกระตุ้นเชิงลบ เช่น การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามมากขึ้น										
5.1.4	สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้										
5.1.5	มีการปรับกลยุทธ์การจูงใจตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง										
5.2 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์											
5.2.1	เป็นผู้นำที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูง										
5.2.2	มีการดำเนินการสอนอย่างมีความมุ่งมั่นเพื่อให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้รับประโยชน์สูงสุด										
5.2.3	สามารถสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้เรียนและเพื่อนครูในการทำงานร่วมกัน										
5.2.4	เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ในการทำงาน										
5.2.5	มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวในการทำงานร่วมกับผู้เรียนและเพื่อนครู										

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล											
5.3.1	ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของความต้องการและศักยภาพของนักเรียนและเพื่อนครู										
5.3.2	ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาของนักเรียนและเพื่อนครูตามความสามารถของแต่ละคน										
5.3.3	สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา										
5.3.4	พยายามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อนครูและนักเรียนเพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย										
5.3.5	มีการส่งเสริมให้ทุกคนในกลุ่มสามารถทำงานและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของแต่ละบุคคล										
5.4 การกระตุ้นการใช้ปัญญา											
5.4.1	ใช้การตั้งคำถามที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง										
5.4.2	ใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดขั้นสูงเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้เรียน										
5.4.3	มีการส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อนครูอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ										

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล	สภาพที่พึงประสงค์					สภาพที่เป็นจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.4.4	ให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงเพื่อฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์										
5.4.5	เชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียนและเพื่อนครูในการใช้ปัญญาและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง										

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

<u>คำชี้แจง</u> กรุณาเรียงลำดับความสำคัญของกระบวนการพัฒนาที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ข้อ	กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา	ลำดับความสำคัญของวิธีการพัฒนา
1	การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม	
2	การอบรมเชิงปฏิบัติการ	
3	การฝึกปฏิบัติจริงและใช้ E – PLC	
4	การกำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC	

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามสำหรับครู

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

<u>คำชี้แจง</u>

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2. ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อตามความเป็นจริง ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่ประการใด หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

QR Code หรือ https://forms.gle/PbtfjdnfyZq18GiMA

<u>ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามภายในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2568</u>

ผู้วิจัย

นางสาวพิมพิลา อำนาจ

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โทรศัพท์ 085 – 6833972, E – mail: pim242534@gmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถาม

เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผู้วิจัย นางสาวพิมพิลา อำนาจ
นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

ชื่อผู้ประเมิน.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน..... .....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อองค์ประกอบของรูปแบบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้
5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการ																				
2. วัตถุประสงค์																				
3. เนื้อหา เล่ม 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล																				
1) วัตถุประสงค์																				
2) เนื้อหา																				
3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม																				
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้																				
5) การวัดและประเมินผล																				
4. เนื้อหา เล่ม 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้																				
1) วัตถุประสงค์																				
2) เนื้อหา																				
3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม																				
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้																				
5) การวัดและประเมินผล																				
5. เนื้อหา เล่ม 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน																				
1) วัตถุประสงค์																				
2) เนื้อหา																				
3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม																				
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้																				
5) การวัดและประเมินผล																				
6. เนื้อหา เล่ม 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้																				
1) วัตถุประสงค์																				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการ	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เนื้อหา																				
3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม																				
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้																				
5) การวัดและประเมินผล																				
7. เนื้อหา เล่ม 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง																				
1) วัตถุประสงค์																				
2) เนื้อหา																				
3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม																				
4) สื่อและแหล่งเรียนรู้																				
5) การวัดและประเมินผล																				
8. กระบวนการพัฒนา																				
1) การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม																				
2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้ E – PLC																				
3) การฝึกปฏิบัติจริง																				
4) การนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC																				
9. การวัดและประเมินผล																				
1) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลังการพัฒนา																				
2) แบบประเมินความพึงพอใจการอบรมเชิงปฏิบัติการ																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินตนเองก่อนการพัฒนา
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ตามความคิดเห็นและความเข้าใจของท่านโดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1.	การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล					
	1.1 ครูมีความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์					
	1.2 ครูมีความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล					
	1.3 ครูมีความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ					
2.	การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล					
	2.1 ครูมีการริเริ่มทางความคิด					
	2.2 ครูมีการสร้างแนวคิดใหม่					
	2.3 ครูมีความยืดหยุ่นในการคิด					
3.	การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน					
	3.1 ครูมีการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์					
	3.2 ครูมีความคิดอิสระ					
4.	การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้					
	4.1 ครูใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ					
	4.2 ครูใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์					
	4.3 ครูประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้					
5.	การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
	5.1 ครูมีการสร้างแรงจูงใจ					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	5.2 ครูมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์					
	5.3 ครูมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล					
	5.4 ครูมีการกระตุ้นการใช้ปัญญา					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินตนเองหลังการพัฒนา
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ตามความคิดเห็นและความเข้าใจของท่านโดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1.	การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล					
	1.1 ครูมีความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์					
	1.2 ครูมีความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล					
	1.3 ครูมีความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ					
2.	การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล					
	2.1 ครูมีการริเริ่มทางความคิด					
	2.2 ครูมีการสร้างแนวคิดใหม่					
	2.3 ครูความยืดหยุ่นในการคิด					
3.	การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน					
	3.1 ครูมีการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์					
	3.2 ครูมีความคิดอิสระ					
4.	การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้					
	4.1 ครูใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ					
	4.2 ครูใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์					
	4.3 ครูประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้					
5.	การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
	5.1 ครูมีการสร้างแรงจูงใจ					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	5.2 ครูมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์					
	5.3 ครูมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล					
	5.4 ครูมีการกระตุ้นการใช้ปัญญา					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินความพึงพอใจของครูที่เข้ารับการอบรมต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมต่อรูปแบบการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ด้วยดี ในการประเมินความพึงพอใจของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมต่อรูปแบบการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในครั้งนี้

นางสาวพิมพิลา อำนาจ
นักศึกษาปริญญาเอก
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ประเมินตนเอง จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน ☐ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 40 ปี ☐ 40 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ระดับชั้นที่สอน

☐ ระดับชั้นปฐมวัย ☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ไม่เกิน 5 ปี ☐ 6 – 10 ปี ☐ 11 – 20 ปี ☐ 21 ปี ขึ้นไป

<u>ตอนที่ 2</u> แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านความพึงพอใจ/ ความรู้ความเข้าใจ/ และการนำไปใช้

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจ/ ความรู้ความเข้าใจ/ และการนำไปใช้ต่อการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ความพึงพอใจมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ความพึงพอใจปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ความพึงพอใจน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.	**ด้านวิทยากร**					
	1.1 การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน					
	1.2 ความสามารถในการอธิบายเนื้อหาได้ครบถ้วน					
	1.3 การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม					
	1.4 การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้					
	1.5 การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม					
2.	**ด้านการฝึกอบรม**					
	2.1 เนื้อหาในการฝึกอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
	2.2 รูปแบบและวิธีการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
	2.3 คุณภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรม					
	2.4 สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน					
	2.5 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้					
3.	**ด้านสถานที่ / ระยะเวลา**					
	3.1 สถานที่ และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม					
	3.2 ความเหมาะสมของอุปกรณ์ในการอบรม					
	3.3 ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

(สำหรับครู ก่อน หลัง และระยะติดตาม)

ผู้ประเมิน.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....ชั้นที่ทำการสอน.....

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู เพื่อใช้ในการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ในการอมรบเชิงปฏิบัติการว่ามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับใดซึ่งเป็นองค์ประกอบของการวัดประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อให้ได้ข้อมูลสะท้อนกลับในการนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของรูปแบบ แบบประเมินเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ดังนี้

5 = ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 = ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

3 = ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2 = ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

1 = ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1.	การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล					
	1.1 ครูมีความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์					
	1.2 ครูมีความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล					
	1.3 ครูมีความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ					
2.	การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล					
	2.1 ครูมีการริเริ่มทางความคิด					
	2.2 ครูมีการสร้างแนวคิดใหม่					
	2.3 ครูความยืดหยุ่นในการคิด					
3.	การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน					
	3.1 ครูมีการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์					
	3.2 ครูมีความคิดอิสระ					
4.	การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้					
	4.1 ครูใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ					
	4.2 ครูใช้ดิจิทัลพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์					
	4.3 ครูประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้					
5.	การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
	5.1 ครูมีการสร้างแรงจูงใจ					
	5.2 ครูมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์					
	5.3 ครูมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล					
	5.4 ครูมีการกระตุ้นการใช้ปัญญา					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คู่มือ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผู้วิจัย

นางสาวพิมพิลา อำนาจ

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เอกสารคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยมุ่งพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติ เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู และสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่และภาระงานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารประกอบการพัฒนาทั้งหมดจำนวน 5 เล่ม ประกอบด้วย

เล่ม 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

เล่ม 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้

เล่ม 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

เล่ม 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

เล่ม 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู เพื่อพัฒนานักเรียนและครูให้เกิดประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นางสาวพิมพิลา อำนาจ
นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

คำนำ ..... ก
สารบัญ ..... ข
คำชี้แจง ..... ค
ความเป็นมาและความสำคัญ 1
หลักการ 6
วัตถุประสงค์ 7
เนื้อหา 7
กระบวนการพัฒนา 8
สื่อและแหล่งเรียนรู้ 23
การวัดและประเมินผล 23
เอกสารอ้างอิง 25
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ 26

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำชี้แจง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีรายละเอียดของเอกสารดังนี้

1. คู่มือการใช้รูปแบบ

เป็นคู่มือประกอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยมีรายละเอียดของการนำเสนอเกี่ยวกับ

1. การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา

2. แบบประเมินครู

3. เกณฑ์ประเมินผล โครงสร้างของคู่มือประกอบการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีองค์ประกอบคือ ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาการพัฒนา กระบวนการพัฒนา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

2. เอกสารประกอบการพัฒนา จำนวน 5 ชุด

เอกสารประกอบการพัฒนาตามขอบข่ายของเนื้อหาสาระ ประกอบด้วยเอกสาร จำนวน 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์
2. ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล
3. ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การริเริ่มทางความคิด
2. การสร้างแนวคิดใหม่
3. ความยืดหยุ่นในการคิด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
2. การมีความคิดอิสระ

ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ
2. การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์
3. การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจ
2. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
3. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลต่อการจัดการบริหารและการจัดการศึกษาที่ยังไม่สามารถพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในสภาพที่สังคมเปลี่ยนไป รวมทั้งไม่สามารถพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ในสังคมโลก (หนึ่งฤทัย เลี้ยงพันธุ์สกุล, 2562, หน้า 1)

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งด้านความรู้ความสามารถ ทักษะประสบการณ์หรือการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของคนในสังคมตั้งแต่แรกเกิด หรือต่อเนื่องในช่วงชีวิตด้วยรูปแบบ

ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษา และนำแนวนโยบายการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติมากที่สุด เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นกลไกหลักสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ โดยคุณภาพของคนไทยแต่ละกลุ่มวัยยังเป็นปัญหาสำคัญที่จะส่งผลต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคตทั้งเรื่องพัฒนาการหรือ สติปัญญาตั้งแต่วัยเด็ก การขาดทักษะความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อผลิตภาพแรงงานของประเทศซึ่งปัญหาเกิดขึ้นเป็นผลจากระบบการศึกษาของประเทศที่ยังไม่สามารถเตรียม หรือพัฒนาคนในแต่ละช่วงวัยให้มีทักษะ มีความรู้ หรือมีคุณลักษณะพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นปัญหาเชื่อมโยงกับระบบหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดหรือการประเมินผลของการศึกษาในทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 67 – 69)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ตอบสนองเชิงจินตนาการโดยมีการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่าง ๆ และที่เกี่ยวกับเรื่องการนำคือการนำเชิงสร้างสรรค์ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการหรือการนำบุคคลอื่นด้วยแนวทางใหม่หรือวิธีการใหม่ ๆ อย่างท้าทายหรือยืดหยุ่น โดยที่สำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อก่อให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ Stoll & Temperley, (2009, pp. 12 – 18)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู คือ ความสามารถของครูในการแสดงออกถึงการเป็นผู้นำที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาโดยใช้นวัตกรรม วิธีการใหม่ๆ ที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา สามารถสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นผ่านกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการพัฒนาศักยภาพของตนเองและผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งสู่เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนและการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยปัจจุบันมีแนวคิดว่าภาวะผู้นำของครูโดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องไม่ใช่การที่ครูทำให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้ที่ต้องแข่งขันกันเองในชั้นเรียน แต่ครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ต้องทำให้เกิดบรรยากาศความสัมพันธ์แบบไว้เนื้อเชื่อใจกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกถึงความสงสัยในปัญหาที่

ตนเองไม่เข้าใจ มีความกล้าที่จะแสวงหาวิธีแก้ปัญหาและการขอความช่วยเหลือในกรณีที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนก้าวหน้าไปกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบทั่วไป นอกจากการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูจะส่งผลดีแก่ผู้เรียนแล้ว ยังส่งผลดีไปถึงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียน เกิดกระบวนการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารหรือวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และยังทำให้ครูในฐานะ ‘ผู้สอน’ กลายเป็น ‘ผู้เรียน’ โดยเรียนรู้จากครูที่มีภาวะผู้นำ เพื่อนำไปปรับปรุงการออกแบบชั้นเรียนของตนเองได้อีกด้วย โดยครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการห้องเรียน 3 ประการ คือ 1) การมีระดับการควบคุมที่เหมาะสม 2) การมีระดับการให้ความร่วมมือที่เหมาะสม และ 3) การตระหนักรู้ถึงความต้องการเร่งด่วนของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นในแต่ละระดับชั้น (กองบรรณาธิการ วสศ.2566, หน้า 1)

ยุคดิจิทัล (Digital Era) คือ ยุคของอิเลคโทรนิคส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว ในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา โดยยุคดิจิทัลมีลักษณะเด่นชัด 3 ประการ คือ 1) ความรวดเร็วในการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บ หรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ของผู้ใช้ 2) การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือสถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้และเรียนรู้ได้ทุกที่ และทุกเวลา 3) การใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ให้ทุกคนสามารถจัดเก็บ เข้าถึง ใช้พัฒนาความรู้ เผยแพร่ และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึงและใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน และสิ่งที่สำคัญสำหรับครูที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะต้องมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายการพัฒนาผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการ และความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง (สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ, 2563, หน้า 245 – 259)

“ครู” ฟันเฟืองสำคัญของการพัฒนาคนและขับเคลื่อนการศึกษาและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีคุณภาพแก่นักเรียน การจัดการศึกษาจึงให้ความสำคัญอย่างมากต่อบทบาทของครูทำให้มีการทบทวนบทบาทของครูที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป ที่ทั้งครูและนักเรียนจะต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ดีแม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนไปอย่างไรก็ตาม

บทบาทและหน้าที่หลักของครูยังคงไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ ครูจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้และทักษะไปใช้ประโยชน์ต่อการทำงานและการดำรงชีวิตสิ่งที่เพิ่มขึ้น สำหรับบทบาทของครูยุคดิจิทัล คือ 1) ครูต้องเป็นเสมือนสะพานเชื่อมโยงองค์ความรู้สาระวิชาต่าง ๆ ประกอบกับพัฒนาทักษะที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน โดยเฉพาะทักษะดิจิทัลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 2) ครูต้องเป็นเกราะป้องกันความเสี่ยงและภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้จากโลกไซเบอร์และสังคมดิจิทัล ครูต้องเป็น แบบอย่างที่ดี เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รู้ทันดิจิทัล สามารถเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สนับสนุน การจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 35 – 36)

โรงเรียนประถมศึกษามีหน้าที่หลักคือ การจัดการศึกษาเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการศึกษาของชาติของหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดทำ ภารกิจหลัก หรือหน้าที่หลักในโรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายร่วมขับเคลื่อนเพื่อ พัฒนา หรือยกระดับการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูถือว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญและมีพลังยิ่งที่ทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบันที่เรียกว่า ยุคดิจิทัล โดยครูยุคปัจจุบันจะต้องรู้จักคิดวิเคราะห์ เมื่อวิเคราะห์แล้วต้องคิดสิ่งใหม่ ๆ ด้วย และท้ายที่สุดก็จะออกมาเป็นความคิดที่สร้างสรรค์ และต้องเป็นบุคคลเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงและปัญหาของสังคมไทยได้อย่างดี และสามารถเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับบริบทของสังคมไทยได้ ซึ่งมีคุณสมบัติหลัก 4 ประการในการบริหารงานและการทำงานในด้านต่าง ๆ คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Critical Mind) ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ (Creative Mind) ความสามารถสะท้อนการมีผลงานหรือการคิดผลิตภาพ (Productive Mind) และความสามารถคิดรับผิดชอบ (Responsible Mind) (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2560, หน้า 20) และสิ่งที่ปรากฏเห็นชัดคือในปัจจุบันทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้รับการพัฒนาโดย Ash and Persall บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “ในสถานศึกษาหนึ่งอาจมีผู้นำได้หลายคน ซึ่งแสดงบทบาทการใช้ภาวะผู้นำในลักษณะต่าง ๆ มากมาย บทบาทภาวะผู้นำจึงมิได้มีแต่เฉพาะผู้บริหารเท่านั้น นั่นคือครูก็สามารถแสดงภาวะผู้นำโดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Ash and Persall, 2007)

การออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารการจัดการศึกษา ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะสำหรับตำแหน่งที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นระยะ ๆ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถความชำนาญการหรือความเชี่ยวชาญในตำแหน่งและวิทยฐานะที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง จะเห็นได้ว่าครูที่มีศักยภาพนอกจากจะต้องมีสมรรถนะการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นตามระดับวิทยฐานะที่คาดหวังแล้ว ครูยังต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะเต็มตามศักยภาพเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียน ต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าครูมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่เรียกว่า ยุคดิจิทัลจะทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคนเก่ง คนดี และช่วยเหลือสังคมเพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ดำรงอยู่ในภาวะสังคมโลกที่แข่งขันกันอย่างรุนแรง (ประวิต เอราวรรณ์, 2564, หน้า 3)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบไปด้วย 8 จังหวัด คือ อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร ตั้งอยู่ติดกับสปป.ลาว มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดนเป็นระยะทางจากจังหวัดเลย จังหวัด หนองคาย ถึงจังหวัดบึงกาฬ ยาวประมาณ 547 กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 200 เมตร พื้นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบระหว่างหุบเขาเป็นส่วนใหญ่มีที่ราบสำคัญ คือ แอ่งสกลนครซึ่งครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย และบึงกาฬ และมีสายน้ำขนาดเล็ก และเป็นสายน้ำ ที่เกิดจากเทือกเขาภูพาน อันได้แก่ แม่น้ำสงคราม จากสายดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนจึงมีอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนาเป็นอาชีพ และอาชีพรองอื่น ๆ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 และ 2, 2566 – 2570, ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ 2568, 2567) และในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีโรงเรียนของรัฐที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารวมกันจำนวน 3,198 โรงเรียน ซึ่งมีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กที่กระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่และจัดการศึกษาภาคบังคับให้กับเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต จากบริบทที่

นำเสนอข้างต้นทำให้ครูจึงต้องมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา นอกจากจะต้องให้ความรู้ในเชิงวิชาการจึงจำต้องให้นักเรียนมีความรู้ทางด้านวิชาชีพ และการรักถิ่นฐานบ้านเกิด และเพื่อให้เข้ากับยุคปัจจุบัน ครูผู้สอนจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับปัจจุบันที่เราเรียกว่า ยุคดิจิทัล

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูครูยุคดิจิทัลจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ และเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นเดิมที่เน้นเรื่อง กระบวนการสอนของครูยุคดิจิทัล (Teaching process) และงานที่มอบหมายให้ครูมีเครื่องและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ จนไปสู่จุดเน้นเรื่องการสร้างโอกาสการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อจะได้เป็นรูปแบบในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลต่อไปเพื่อให้ครูสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ในการจัดการเรียนการสอนยุคดิจิทัล เพื่อเกิดประสิทธิภาพต่อไป

หลักการ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีหลักดำเนินการ ดังนี้

1. เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยยึดแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

2. เป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล มุ่งให้ครูมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3. เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการและวิธีที่หลากหลาย ประกอบด้วย การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม การอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้ E – PLC

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การฝึกปฏิบัติจริง และการนิเทศ กำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู จนกระทั่งมีและสามารถใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีหลักดำเนินการ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

2. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ เกี่ยวกับการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา

3. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ เกี่ยวกับการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน โรงเรียนประถมศึกษา

4. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ เกี่ยวกับการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา

5. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ เกี่ยวกับการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนประถมศึกษา

6. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) การนิเทศ ติดตาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีชุดการพัฒนา 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้

1. ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์

2. ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

3. ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัลประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การริเริ่มทางความคิด

2. การสร้างแนวคิดใหม่

3. ความยืดหยุ่นในการคิด

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. การมีความคิดอิสระ

ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

2. การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์

3. การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจ

2. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

3. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา

กระบวนการพัฒนา

กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตามกระบวนการพัฒนา ทฤษฎี Learning System (70:20:10) (Lombardo & Eichinger, 1996, p. 4) โดยใช้เวลาในการพัฒนาทั้งสิ้น 80 ชั่วโมง ประกอบด้วยรายละเอียดของกิจกรรม ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม ให้ศึกษาหาความรู้ โดยผู้วิจัยส่งคู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการก่อนวันอบรม อย่างน้อย 10 วัน โดยส่งเป็นไฟล์ PDF โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลาอย่างน้อย 8 ชั่วโมง ในทางปฏิบัติผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเอง จำนวน 8 วัน (วันละ 1 ชั่วโมง) ดังนั้นผู้ที่จะเข้ารับการอบรมจะใช้เวลาพัฒนาตนเองก่อนการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการได้ครบเวลา 8 ชั่วโมง

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้ระยะเวลา 8 ชั่วโมง (จำนวน 1 วันครึ่ง) โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษาของครูซึ่งเป็นการพัฒนาตนเองโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) รวม 8 ชั่วโมง ใช้ระยะเวลา 1 วันครึ่ง จำนวน 8 ชั่วโมง โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้

1.2.1 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการบริหารสถานศึกษาร่วมกัน เป็นการสร้างความคุ้นเคย ความเป็นกันเอง

1.2.2 กิจกรรมการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ

1.2.3 กิจกรรมการอบรมเป็นกระบวนการที่ทำให้ครูโรงเรียนประถมศึกษา ได้เรียนรู้ทั้งในภาคทฤษฎี เทคนิค ประสบการณ์ รวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเป็นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

3. การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยผู้เข้ารับการพัฒนาปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมในเอกสาร ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรม และบันทึกผลการปฏิบัติลงในใบกิจกรรม โดยใช้ระยะฝึกการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเวลา 7 สัปดาห์ (56 ชั่วโมง) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ระหว่าง วันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมง

2.2 การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง

รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง

4. การติดตาม ประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการและการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา แบ่งเป็นการติดตามหลังสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 1 โดยติดตามและประเมินผล จำนวน 6 ครั้ง สัปดาห์ละครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง 10 นาที ทุกวันศุกร์ ในเวลา 15.00 – 17.10 น. รวม 13 ชั่วโมง และการติดตามประเมินผลครั้งที่ 7 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ดำเนินการเป็น 4 ระยะ แสดงเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

ระยะที่ 1

1. การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม อย่างน้อย 8 วัน (ไม่นับชั่วโมง)
2. การศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเอง

⇩

ระยะที่ 2

การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

ใช้ระยะเวลา 8 ชั่วโมง (จำนวน 1 วันครึ่ง)

⇩

ระยะที่ 3

1. การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ระหว่าง วันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมง
2. การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันทุกวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง

รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง

⇩

ระยะที่ 4

การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลครั้งที่ 1 – 6 (ครั้งละ 2 ชั่วโมง 10 นาที) ทุกวันศุกร์ เวลา 15.00 – 17.10 น. และ ครั้งที่ 7 ในศุกร์ เวลา 14.00 – 17.00 น. (3 ชั่วโมง)

รวมชั่วโมงการพัฒนาทั้งหมด 80 ชั่วโมง

ภาพประกอบ 1 กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายละเอียดของกิจกรรม

กิจกรรมการพัฒนาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยรายละเอียดของกิจกรรมตามระยะต่าง ๆ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลาอย่างน้อย 16 ชั่วโมง

ระยะที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้ระยะเวลา 1 วันครึ่ง (จำนวน 8 ชั่วโมง) โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้

2.1 ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเอง จำนวน 1 วันครึ่ง (8 ชั่วโมง) ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองต้องศึกษาเนื้อหาให้ครบ ดังนี้

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง จำนวน จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

2.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 วันครึ่ง (8 ชั่วโมง)

2.2.1 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายการแนะนำตัวเพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาทุกคนทำความรู้จักซึ่งกันและกันเป็นการละลายพฤติกรรม เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนากล้าที่จะแลกเปลี่ยนและนำเสนอความคิดเห็น ประกอบด้วย ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 32 คน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนละ 8 คน

ซึ่งเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

2.2.2 ประเมินก่อนการอบรมพัฒนา ผู้เข้ารับการพัฒนาประเมินเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ก่อนการพัฒนา โดยผู้จัดการอบรมเตรียมแบบประเมินที่ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการ

2.2.3 การฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้มีความรู้ในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการและร่วมกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เป็นเวลา 1 วัน ครึ่ง (8 ชั่วโมง) โดยมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

2.2.3.1 ขั้นให้ความรู้ เป็นขั้นตอนที่วิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับความสำคัญ แนวคิด หลักการ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยใช้วิธีการบรรยาย อภิปราย การศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนา จัดกิจกรรมระดมสมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

2.2.3.2 ขั้นนำเสนอ หลักการ แนวคิด และผลการฝึกปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เข้ารับการพัฒนา นำเสนอผลงานที่ได้จากการระดมความคิดเห็นจากการศึกษาองค์ความรู้ และการศึกษาจากสถานการณ์ต่าง ๆ จากเอกสารประกอบการพัฒนา แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อภิปรายและถอดบทเรียน

2.2.3.3 ขั้นสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่วิทยากรและผู้เข้ารับการพัฒนา ร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

และนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับพฤติกรรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

2.2.3.4 การประเมินหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้ารับการพัฒนาทำแบบประเมินเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์หลังการอบรมพัฒนาจากวิทยากร โดยผู้จัดการอบรมเตรียมแบบประเมินซึ่งเป็นแบบประเมินคู่ขนานกับแบบแบบประเมินก่อนการอบรม

ระยะที่ 3 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 56 ชั่วโมง ผู้เข้ารับการพัฒนาปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมในเอกสาร ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และบันทึกผลการปฏิบัติลงในใบกิจกรรม โดยใช้ระยะฝึกการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเวลา 7 สัปดาห์ (28 วัน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง วันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมง

โดยผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ทำการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงจะต้องเขียนบันทึกของตนเองว่าสิ่งที่ได้จากการฝึกปฏิบัติจริงในแต่ละสัปดาห์จะช่วยพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยุคดิจิทัลได้อย่างไร

2. การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันทุกวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมงโดยมีรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ครั้งที่ 1 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ เพื่อให้มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบ

คำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลตามองค์ประกอบ จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และ 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ใช้ระยะเวลาพัฒนาตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ครั้งที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ตามองค์ประกอบ จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การริเริ่มทางความคิด (Originality) 2) การสร้างแนวคิดใหม่ (Ideation) และ 3) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) ใช้ระยะเวลาพัฒนาตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ครั้งที่ 3 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะการมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ตามองค์ประกอบ จำนวน 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ 2) การมีความคิดอิสระ ใช้ระยะเวลาพัฒนาตนเอง จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ครั้งที่ 4 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อให้เกิดการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ตามองค์ประกอบ จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การใช้ดิจิทัลในการเรียนรู้เพื่อพัฒนา

วิชาชีพ 2) การใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาและสนับสนุนทักษะการคิดและความคิดสร้างสรรค์ 3) การประยุกต์ใช้และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ครั้งที่ 5 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ผู้เข้ารับการพัฒนาซึ่งเป็นครูผู้สอนฝึกปฏิบัติการ วิเคราะห์การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูประถมศึกษา เพื่อมีความสามารถในการกระตุ้นให้การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งหมดร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรมของเอกสารคู่มือการพัฒนาชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามองค์ประกอบจำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงจูงใจ 2) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การกระตุ้นการใช้ปัญญา จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที

ครั้งที่ 7 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวม บันทึกว่าในแต่ละสัปดาห์ การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะช่วยพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลได้อย่างไร ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง

ระยะที่ 4 การติดตามและประเมินผล การพัฒนาผู้เข้ารับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หัวหน้าบริหารงานวิชาการทำการติดตามและประเมินผลครูทั้ง 8 คนที่มาจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 7 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทุกวันศุกร์ ในสัปดาห์ที่ 1 – 6 เวลา 15.00 – 17.10 น. (ครั้งละ 2 ชั่วโมง 10 นาที) และสัปดาห์ที่ 7 เวลา 14.00 – 17.00 น. (3 ชั่วโมง) รวม 16 ชั่วโมง โดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการจะเป็นผู้ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษาและผู้วิจัยนำผลการประเมินดังกล่าวมาสรุปเป็นผลการพัฒนาโดยสรุปเป็นปฏิทินการฝึกปฏิบัติกิจกรรมได้ ดังนี้

ปฏิทินการฝึกปฏิบัติกิจกรรม

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
1 (การพัฒนาด้วยตนเองก่อนเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ)				1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	1 ชม. 30 นาที	ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนได้รับเอกสารทุกชุดก่อนเข้ารับการอบรมอย่างน้อย 8 วัน
				2. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล	1 ชม. 30 นาที	
				3. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน	1 ชม. 30 นาที	
				4. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	1 ชม. 30 นาที	
				5. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	1 ชม. 30 นาที	
รวม					8	
2 (การอบรมเชิงปฏิบัติการ)		พฤหัสบดี	08.30 – 16.30 น.	1. การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล 2. การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 3. การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 4. การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	1 ชม. 30 นาที 1 ชม. 30 นาที 1 ชม. 30 นาที 30 นาที	เวลาแต่ละกิจกรรมจะเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
		ศุกร์	08.30 – 16.30 น.	1. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	1 ชม. 30 นาที 1 ชม. 30 นาที	
รวม					8	
รวมชั่วโมงในระยะที่ 2					8	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
3 –4 (การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) – (การติดตามและประเมินผล)	1	จันทร์ – พุธ	15.00 – 17.00 น. (วันละ 2 ชั่วโมง)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 1	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 1
		พฤหัสบดี	15.00 – 17.00 น.	PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2	
		ศุกร์	15.00 – 17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	
	2	จันทร์– พุธ	15.00 – 17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 2	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 2
		พฤหัสบดี	15.00 – 17.00 น.	PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2	
		ศุกร์	15.00 – 17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	
	3	จันทร์– พุธ	15.00– 17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 3	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 3
		พฤหัสบดี	15.00–17.00 น.	PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2	
		ศุกร์	15.00 – 17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
	4	จันทร์ – พุธ	15.00 – 17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 4	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 4
		พฤหัสบดี	15.00 – 17.00 น.	PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2	
		ศุกร์	15.00 – 17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	
	5	จันทร์– พุธ	15.00– 17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2. ทำใบกิจกรรมที่ 1–2 ของชุดที่ 5	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 5
		พฤหัสบดี	15.00 – 17.00 น.	PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2	
		ศุกร์	15.00 – 17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ติดตามและประเมินผล	2	
	6	จันทร์– พุธ	15.00 – 17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาในภาพรวมทั้ง 5 ชุด	1 ชม. 30 นาที	ครั้งที่ 6
		พฤหัสบดี	15.00 – 17.00 น.	PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	2	
		ศุกร์	15.00– 17.10 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ติดตามและประเมินผล	2 ชม. 10 นาที	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระยะ	สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	เนื้อหากิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
	7	จันทร์–พุธ	15.00 – 17.15 น. (วันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที)	1. ศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาในภาพรวมทั้ง 5 ชุด	1 ชม. 30 นาที	
		พฤหัสบดี	16.30 – 17.00 น.	PLC ครูทั้ง 8 กลุ่มสาระ	30 นาที	
		ศุกร์	14.00 – 17.00 น.	หัวหน้าบริหารงานวิชาการติดตามและประเมินผล	3 ชม.	
รวมชั่วโมงในระยะที่ 3 – 4					**72**	
รวมชั่วโมงการพัฒนาทั้งหมด					**80**	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ
การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
ณ ห้องประชุมทุ่งเติมฝัน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
ระหว่างวันที่ 30 – 31 ตุลาคม 2568
****

วันพฤหัสบดี ที่ 30 ตุลาคม 2568	
07.30 – 08.00 น.	ลงทะเบียนและรับเอกสาร
09.00 – 10.30 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้”** โดย นายอภิเดช ธิตะปัน ครูโรงเรียนบ้านม่วง สพป.หนองคาย เขต 1
10.30 – 10.45	พักรับประทานอาหารว่าง
11.00 – 11.30 น. **(30 นาที)**	**การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)** โดย ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน”** โดย อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
14.30 – 14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 – 16.15 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้”** โดย อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วันศุกร์ ที่ 31 ตุลาคม 2568	
07.30 – 08.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมการอบรม
08.00 – 08.15 น.	ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการอบรมและแนวคิดในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดย นางสาวพิมพิลา อำนาจ นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และผู้เข้ารับการอบรมทำการประเมินความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลก่อนการอบรม
08.15 – 08.30 น.	พิธีเปิด โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดย นายอรัญ เทือกขันตี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
08.30 – 10.00 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล”** โดย รศ.ดร. ไชยา ภาวะบุตร ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
10.00 – 10.30 น. **(1 ชั่วโมง 30 นาที)**	**บรรยาย “การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง”** โดย ดร.ชญานิศ ชะโยจะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโพธิ์
10.30 –10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 – 11.00 น.	ผู้เข้ารับการอบรมประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลหลังการอบรม
11.00 – 11.15 น.	ผู้เข้ารับการอบรมประเมินความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรม
11.15 – 11.45 น.	พิธีปิดมอบเกียรติบัตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาด้วยตนเองผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยการศึกษาและทำใบงานในคู่มือเอกสารประกอบการพัฒนาด้วยตนเอง ทั้ง 5 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ชุดที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ชุดที่ 4 การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ระยะที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการโดยวิทยากร จำนวน 4 คน ผู้ที่มีความรู้ทางด้านดิจิทัลและมีภาวะผู้นำ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นผู้ดำเนินการอบรมและให้ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษาทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ การมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน การบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ระยะที่ 3 การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา โดยหัวหน้าบริหารงานวิชาการ ทำการประเมินครูที่เข้าร่วมการฝึกอบรมโรงเรียนละ 8 คน จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อดูพัฒนาการของการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูทั้งสิ้น 7 ครั้ง ใน 7 สัปดาห์ ในวันจันทร์ – พุธ ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมงการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันทุกวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 7 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง รวมการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงและการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เวลาทั้งสิ้น 56 ชั่วโมง

ระยะที่ 4 การวัดและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยนำผลการประเมินของหัวหน้าบริหารงานวิชาการที่ทำการประเมินครูที่เข้าร่วมการฝึกอบรมโรงเรียนละ 8 คน จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อดูพัฒนาการของการมีภาวะผู้นำและร้อยละความก้าวหน้าของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู หลังการนิเทศ ติดตาม ของผู้เข้ารับการพัฒนาสัปดาห์ละครั้ง ทุกวันศุกร์ ในสัปดาห์ที่ 1 – 6 เวลา 15.00 – 17.10 น. (ครั้งละ 2 ชั่วโมง 10 นาที) และสัปดาห์ที่ 7 เวลา 14.00 – 17.00 น. (3 ชั่วโมง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

กองบรรณาธิการ วสศ. (2566). ภาวะผู้นำสมัยใหม่ โลกใบใหม่ที่ครูต้องเรียนรู้. เข้าถึงได้จาก https://research.eef.or.th/teacher-leadership/ 22 มีนาคม 2568.

ประวิต เอราวรรณ์. (2564) "การประเมินวิทยฐานะครูแนวใหม่". *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย, 13*(1) ,1 – 8.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ในความเป็นผู้นำทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หนึ่งฤทัย เลี้ยงพันธุ์สกุล. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3.* สารนิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.

สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ. (2563). แนวทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชั่น. *วารสาร Journal of Modern Learning Development, 15*(2), 245 – 259.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.* กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. (2562). รายงานการศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติของการสร้างและส่งเสริมการรู้ดิจิทัลสำหรับครู. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2567). พลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship). เข้าถึงได้จาก https://www.thaihealth.or.th/พลเมืองดิจิทัล – digital-citizenship-2/?utm_source=chatgpt.com.

หทัยกานต์ เลขานุกิจ. (2563). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานกังานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

Ash, Ruth C., and Maurice Persall. The Principle as Chief Leaning Officer. The New Work of Formative Leadership. Birmingham: Stamford University Birmingham, 2007.

Stoll, L. and Temperley, J. (2009). *"Creative Leadership : A Challenge of our times." School Leadership and Management, 29*(1), 63 – 67.

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจรูปแบบและเอกสารประกอบการพัฒนา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตและ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตและ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

4. ดร.นิภาพร ดีมาก ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

5. ดร.อนัตตา ชาวนา ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

6. ดร.ส่องแสง ปรีดิ์ธนอนันต์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

7. ดร.เมธี นาอุดม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

8. ดร.สไบภรณ์ นรินทร์ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านต้องหนองสระปลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

9. ดร.รัชฎาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เอกสารประกอบการพัฒนา

ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

ผู้วิจัย

นางสาวพิมพิลา อำนาจ

นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

เอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา โดยมุ่งพัฒนา ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ เนื้อหาประกอบด้วย

1. ความหมายการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล
2. องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล
   2.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์
   2.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล
   2.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ประธาน คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการพัฒนานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นางสาวพิมพิลา อำนาจ
นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
วัตถุประสงค์	1
เนื้อหา	1
กระบวนการพัฒนา	1
สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2
การวัดและประเมินผล	2
การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล	3
ใบกิจกรรมที่ 1	11
ใบกิจกรรมที่ 2	11
ใบกิจกรรมที่ 3	13
เอกสารอ้างอิง	14

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เอกสารประกอบการพัฒนา
ชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถวิเคราะห์การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัลและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เนื้อหา

1. ความหมายการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล
2. องค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล
   2.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์
   2.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล
   2.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

กระบวนการพัฒนา

ผู้เข้ารับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัลในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ในส่วนของความหมาย และองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ความเข้าใจอย่างชัดเจน ทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย ซึ่งประกอบไปด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และ 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพโดยศึกษาด้วยตนเองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

2. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงในการทำงานซึ่งการฝึกปฏิบัติจริงในการทำงาน ระหว่าง วันจันทร์ – พุธ ระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. (จำนวน 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง) รวม 42 ชั่วโมง

3. ทำการนัดหมายเพื่อนครูที่เข้ารับการพัฒนาในโรงเรียนของตนเองซึ่งมีทั้งหมด 8 คน รวมทั้งตัวผู้เข้ารับการพัฒนาเอง โดยการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 – 17.00 น. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง

4. เข้ารับการนิเทศจากหัวหน้าบริหารงานวิชาการ ในทุกวันศุกร์ เวลา 15.00 – 17.10 น. จำนวน 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง 10 นาที รวม 16 ชั่วโมง

การวัดและประเมินผล

หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ทำการประเมินการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ที่เข้ารับการอบรมหลังการกำกับ ติดตามด้วยระบบ E – PLC โดยทำการประเมินในทุกวันศุกร์ ในช่วงเวลา 15.00 – 17.00 น.

การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

1. ความหมายของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอความหมายของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ผู้เรียนในวัยเรียน คือ ผู้เรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และ ระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันผู้เรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับ อุดมศึกษาเป็นผู้เรียนในเจเนอเรชั่นซี (generation Z) และเจเนอเรชั่นอัลฟ่า (generation Alpha) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เกิดในปี พ.ศ. 2537 – 2554 (National Master, 2010) หรือมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 8 – 25 ปี เกิดมาพร้อมกับการมีเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้วอย่างจริงจัง โดยการเปลี่ยนผ่านจากระบบอนาล็อก (Analog)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ไปสู่ระบบดิจิทัล (Digital) จนถูกเรียกว่าเป็นเด็กยุคดิจิทัล ซึ่งผู้เรียนในยุคนี้มีความต้องการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งครูผู้สอนต้องดำเนินการให้ดังต่อไปนี้

1. การใช้ 5G มาเป็นเครื่องช่วยในการจัดการเรียนรู้

การเกิดขึ้นของ 5G นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงสำคัญอย่างมากทางเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเร็วในการรับส่ง ความเร็วในการตอบสนอง ซึ่งจะถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในวงการต่าง ๆ รวมถึงด้านการเรียนรู้ อาทิ การใช้ AR และ VR ผ่านอินเตอร์เนทได้ดีขึ้นส่งผลต่อการใช้ AR และ VR เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการเรียนรู้มากขึ้น การใช้ IOTs ในการพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้ ระบบเซ็นเซอร์ต่าง ๆ ใช้งานได้ดีขึ้นทำให้สามารถใช้ในการผ่าตัดทางไกลที่ทำได้แม่นยำและรวดเร็วขึ้นทำให้การเรียนรู้ไปได้ไกลขึ้น เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้เจ้าของกิจการรวมทั้งหน่วยงานองค์กรต้องปรับตัวให้ตอบรับกับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ซึ่งในการทำงานของ 5G ที่เร็วมากนั้นอาจต้องใช้ AI มาช่วยคิดสนับสนุนการทำงานที่เกิดขึ้นอีกด้วย ธุรกิจองค์กรต่าง ๆ ก็อาจได้ใช้ประโยชน์และมีมูลค่ามากขึ้นด้วย การพัฒนาทักษะโดยใช้นวัตกรรมมาช่วยก็จะขยายไปได้ไกลมากขึ้น

2. การใช้ AI มาเป็นเครื่องช่วยในการจัดการเรียนรู้

ในยุคที่ AI กำลังถูกพูดถึงอย่างมากเพื่อช่วยสนับสนุนงานของมนุษย์ AI เป็นเทคโนโลยีที่ถูกนำเข้ามาเพื่อช่วยประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดเวลา รวมถึงช่วยสนับสนุนการทำงานของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ด้วย ซึ่งปัจจุบัน AI ถูกนำมาใช้ในแทบทุกวงการมากมาย เช่น ระบบบริหารจัดการในร้านค้า สำหรับ AI กับการเรียนรู้นั้น ได้ถูกนำมาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และในระบบการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นระบบผู้ช่วยตอบคำถามในการเรียนการสอนพื้นฐาน การจัดระบบบริหารจัดการส่งการบ้าน AI ยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับคนทุกกลุ่ม ช่วยลดช่องว่างการเข้าถึงองค์ความรู้ และส่งเสริมการแบ่งปันองค์ความรู้ให้กับผู้อื่น ซึ่ง AI ยังเป็นสิ่งสำคัญที่เยาวชนเด็กรุ่นใหม่รวมถึงทุกวัยควรต้องศึกษาเรียนรู้ไว้เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกับ AI และใช้ประโยชน์จาก AI ในการทำงานต่าง ๆ ในอนาคตได้

3. การใช้ VR และ AR มาเป็นเครื่องช่วยในการจัดการเรียนรู้

VR นั้นถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กโดยการใส่แว่นตาเพื่อดูฉากจำลองโลกเสมือนความเป็นจริง ซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนรู้ทั้งด้าน

ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ ชีววิทยา ฯลฯ อาทิ การจำลองฉากโลกในป่าเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตสัตว์ป่าต่าง ๆ ให้เข้าใจง่ายและไม่ต้องเดินทางไปที่จริง ช่วยให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และยังส่งเสริมการเรียนรู้นอกตำราด้วย ส่วน AR หรือชื่อเต็ม Augmented Reality นั้นเป็นเทคโนโลยีที่ผสานโลกแห่งความจริงรวมเข้ากับโลกเสมือนจริงที่ถูกสร้างขึ้น โดยใช้ผ่านอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างกล้องมือถือ คอมพิวเตอร์ หรือแว่น โดยจะแสดงผลผ่านแอปพลิเคชันที่ใช้ AR โดยเฉพาะ ภาพที่ปรากฏจะเป็นภาพเหมือนจริงแบบสามมิติ และ 360 องศา ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีนี้ถูกรวมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมประจำวัน และมีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านศิลปะ การแพทย์ การศึกษา และการพาณิชย์ เป็นต้น ตัวอย่างนวัตกรรมการเรียนรู้สมัยใหม่ เช่น นิทานที่ใช้เทคโนโลยี AR เข้ามาช่วย สามารถดูผ่านโปรแกรมแอปพลิเคชันมือถือ ช่วยส่งเสริมจินตนาการและเกิดการเรียนรู้ สนุกกับการอ่าน

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาผู้เรียนในยุค 5.0 ต้องอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียน คือ 5G, AI, VR และ AR ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

2.1 ความหมายของการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอความหมายของการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ไว้ดังนี้

รอซียะห์ ลาเต๊ะ (2561, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูถึงการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล โดยเป็นผู้ปฏิรูปแนวคิด วิธีการ ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากประสบการณ์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา คือ ความคิดใหม่ นวัตกรรมใหม่ การเสนอโครงการใหม่ และกิจกรรมใหม่ ๆ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม และส่งเสริมให้บุคลากรได้มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนา บุคลากรใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไปสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ

อรรถวิท อุไรรัตน์ (2564) ได้ให้ความหมายของ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง การมองเห็นภาพอนาคตขององค์กรในยุคดิจิทัล ที่สามารถผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการทำงาน ผลิตภัณฑ์ และบริการ เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

Grant (2012, p. 15) ได้ให้ความหมาย การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง ครูที่มีวิสัยทัศน์มักสร้างแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจในการทำงาน เพื่อที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามารถสร้าง กลยุทธ์ วิธีการทำงาน มุ่งเน้นการมีประสิทธิภาพ และลดกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

จากการนำเสนอเกี่ยวกับผู้เรียนในยุคดิจิทัลและการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นและเข้าใจภาพรวมของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต รวมถึงการวางแผนและกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ว่าจะเป็น 5G, AI, VR และ AR อย่างมีเป้าหมาย โดยคำนึงถึงผลกระทบ โอกาส และความท้าทายที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและเพื่อนครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาสังคม

2. องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอองค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

รัษฎากร อัครจันทร์ (2560, หน้า 13 – 14) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ และ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

จุฬาลักษณ์ อังษรณรงค์ (2561, หน้า 181) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) การพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัล 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และ 5) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562, หน้า 8 – 10) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์การเป็นแบบอย่างที่ดี 4) การทำงานเป็นทีมมีความคิดเชิงกลยุทธ์ และ 5) การประเมินวิสัยทัศน์

รัตนาภรณ์ วัชรอัตยาพล (2563, หน้า 153) ได้สรุปองค์ประกอบของการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ 1) มีการสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ดิจิทัล และ 3) มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล

โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้ โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม มีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญา เห็นคุณค่าของชีวิต สร้างจิตสำนึกภายใต้วิถีทางความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนทุ่งกว่าววิทยาคม (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ 1) เสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม รักษ์สิ่งแวดล้อมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต 2) ส่งเสริมนักเรียนมีทักษะตามศตวรรษที่ 21 มีความสามารถเฉพาะทางตามความถนัดของตนเอง และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ 3) พัฒนา ส่งเสริม ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและเป็นมืออาชีพ 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาลบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือแบบบูรณาการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โรงเรียนกุศลวิทยา (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม สู่สมรรถนะทางภาษา นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล สานสัมพันธ์ชุมชน บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนสารวิทยา (2567, หน้า 1) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล โดยครูและบุคลากรเป็นมืออาชีพภายใต้การบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม

Flanagan & Jacobsen (2003, p. 124) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีเป็นพฤติกรรมของผู้นำที่มีภารกิจต่อนักเรียน (Pupil Engagement) โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม มีวิสัยทัศน์ที่กำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีสำหรับการศึกษามีการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิผล (Effective Professional Development) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นความแน่วแน่มั่นคงต่อภารกิจ

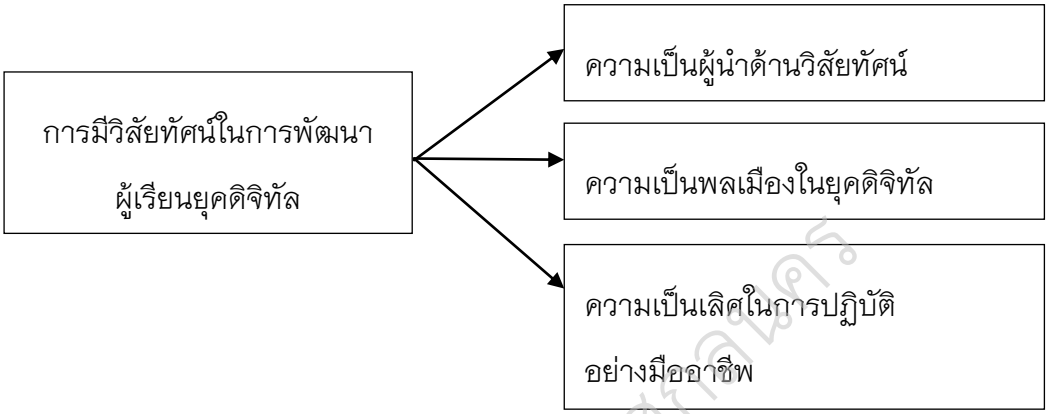
ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยเน้นการสอนและการเรียนรู้รวมทั้งจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีในโอกาสต่าง ๆ

Northouse (2012, p. 29) ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนไว้ โดยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นดิจิทัล (Creating a Digital Vision) ครูควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เข้ากับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Participation in Planning) การพัฒนาวิสัยทัศน์ควรเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้เพื่อนครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดทิศทาง เพื่อให้วิสัยทัศน์ที่ได้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 3) การสร้างความร่วมมือและเครือข่าย (Building Collaboration and Networks) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล โดยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการแบ่งปันทรัพยากรจะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การพัฒนาทักษะและความรู้ด้านดิจิทัล (Developing Digital Skills and Knowledge) ครูควรมีการพัฒนาทักษะและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน และ 5) การประเมินและปรับปรุงวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง (Continuous Evaluation and Improvement)การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคต ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ความสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล โรงเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบหลักที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ 2) ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และ 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ สามารถเขียนเป็นโมเดลได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 โมเดลองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลัก
การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

องค์ประกอบย่อยของการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์

ศริยา ทองนุ้ย & สิทธิชัย สอนสุภี. (2565, หน้า 104) ได้ให้ความหมายของ ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึงแนวคิดที่เน้นการสร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา โดยเฉพาะในการพัฒนาผู้เรียน ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะสามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน พร้อมทั้งกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ประกอบด้วย 1) การสร้างวิสัยทัศน์ ผู้นำต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน 2) การสื่อสารวิสัยทัศน์ การถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้กับครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงาน 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ การนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติจริง ผ่านการวางแผนและดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด และ

4) การเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้นำควรแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางให้กับครูและบุคลากร

รมิตา สัจจะวรรณกุล (2567, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้นำที่มองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์และกำหนดทิศทางขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ โดยปัจจัยที่สนับสนุนเส้นทางการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์นั้น สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงคือ คุณลักษณะแบบใดที่ผู้นำวิสัยทัศน์ควรจะมี ซึ่งสามารถแบ่งคุณลักษณะสำคัญเป็นหลัก ๆ 3 ด้าน คือ ด้านการสื่อสาร ด้านความเข้าใจทีม และด้านการวางแผนปฏิบัติ

Kouzes & Posner (2017, p. 95) ได้ให้ความหมายของความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและสื่อสารภาพอนาคตที่เป็นไปได้และน่าดึงดูดสำหรับองค์กร ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพปัจจุบันแต่ยังคงมุ่งสู่การพัฒนาที่ดีกว่า วิสัยทัศน์ที่มีประสิทธิภาพจะต้องท้าทาย มีความหมาย และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนทุ่มเทเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการมองการณ์ไกล สร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา โดยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะกำหนดทิศทางที่ชัดเจน กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2. ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

กาญจนา เดชสม และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2564, หน้า 154) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง พลเมืองผู้ใช้งานสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ที่เขาใจบรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม มีความรับผิดชอบ มีจริยธรรม มีความเห็นอกเห็นใจและเคารพผู้อื่น ในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในยุคดิจิทัล

ขวัญชนก อายุยืน (2566, หน้า 409) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยใช้เครื่องมือและทรัพยากรดิจิทัล โดยการใช้งานดิจิทัลของพลเมืองดิจิทัลจะต้องมีพฤติกรรมและการปฏิบัติที่มีความเหมาะสม มีความตระหนักถึงความปลอดภัยสามารถส่งรับสารอย่างมีมารยาท เข้าใจและเคารพต่อกฎระเบียบและกฎหมาย มีจริยธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

UNESCO (2018, p. 15) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการเขาถึง จัดการ เขาใจ รวบรวม ประเมิน และสร้างสารสนเทศใหปลอดภัยและเหมาะสม ตลอดจนถึงสามารถใชเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประกอบอาชีพ ทำงาน และประกอบกิจการการเขาใจดิจิทัล ยังรวมถึงสมรรถนะที่หลากหลาย เชน การรูคอมพิวเตอร์ (Computer Literacy) การรูเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT Literacy) การรูสารสนเทศ (Information Literacy) และการรูเทาทันสื่อ (Media Literacy) เป็นตน

สรุปได้ว่า ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบและจริยธรรมในบริบทการสื่อสารไร้พรมแดน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถในการเข้าถึง จัดการ ประเมิน และสร้างสารสนเทศอย่างปลอดภัย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว (2566, หน้า 1) ได้กล่าวถึง ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง เทคนิควิธีการสอนว่าเป็นการนำแนวคิด หรือวิธีการ หรือกระบวนการหรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้การศึกษา และการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิผลสูงกว่าเดิม สามารถเกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมเหล่านั้น และประหยัดเวลาในการเรียน

อุไรรัก พันโกฏิ (2567, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง การมีเทคนิควิธีจัดการเรียนรู้เพื่อความเป็นเลิศ มีกลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอนและเข้าใจบทบาทของผู้สอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ กระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ คำนึงถึงความต้องการของแต่ละคน สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ที่แสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมในทางใดทางหนึ่งเป็นพิเศษ

Harden, Amy J. (2021, pp.7 – 10) ได้กล่าวถึงความเป็นเลิศทางวิชาการมักจะเกี่ยวข้องกับงานทางวิชาการ ซึ่งสะท้อนถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งใน

เนื้อหาวิชานี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ความเป็นเลิศทางวิชาการยังอาจเกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา และการวิเคราะห์ความลึกซึ้งของความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาสาระ ความสามารถในการเข้าถึงการเรียนรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการนำเสนอมุมมองใหม่ ๆ เกี่ยวกับความท้าทายทางวิชาการ โดยคอยชี้แนะผู้อื่นในเส้นทางแห่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในองค์การและกิจกรรมทางวิชาการหรือชุมชน ซึ่งเอื้อต่อชุมชนการศึกษาในวงกว้าง

สรุปได้ว่า ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสิทธิภาพและนวัตกรรม โดยครูสามารถใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาเทคนิคการสอนที่ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตร ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาและการใช้สื่อสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิผล อีกทั้งยังแสดงถึงความเชี่ยวชาญทางวิชาการที่มีอิทธิพลต่อชุมชนการศึกษาในภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ใบกิจกรรมที่ 1

การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

คำชี้แจง จากการฝึกอบรมครั้งนี้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ท่านมีความเข้าใจในเรื่อง การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ของครูยุคดิจิทัล มากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

2. องค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ เรื่อง การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์

.....

.....

.....

2.2 ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

.....

.....

.....

2.3 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ใบกิจกรรมที่ 2

การกำหนดแนวทางการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

คำชี้แจง

1. สมาชิกที่เข้าร่วมการฝึกอบรมช่วยกันระดมความคิด ในการสร้างแนวทางการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

2. บันทึกและสรุปแนวทางการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ใบกิจกรรมที่ 3
แบบบันทึกสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนา
ในสัปดาห์ที่ 1

คำชี้แจง ขอให้ท่านเขียนบันทึกสิ่งที่ได้รับจากการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล

1. จากการที่ท่านเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ขอให้ท่านเขียนบันทึกว่าสิ่งที่ท่านได้รับจากการฝึกปฏิบัติจริงในแต่ละสัปดาห์จะช่วยพัฒนาตัวท่านให้มีภาวะผู้นำเชิงเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล สูงขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จากการที่ท่านเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ร่วมพัฒนากับเพื่อนครูอีก 7 คน ขอให้ท่านเขียนบันทึกว่าการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะช่วยพัฒนาตัวท่านให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูยุคดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล สูงขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา เดชสม และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2564). การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 31*(1), 151 – 163.

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ขวัญชนก อายุยืน และคณะ. (2566). ความเป็นพลเมืองดิจิทัลในประเทศไทย. *วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 9*(5), 406 – 416.

ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว. (2566). *การสอนแบบทันสมัยและเทคนิควิธีสอนแนวใหม่.* สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

จุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์ และกุหลาบ ปุริสาร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตหนองหานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. *วารสารบัณฑิตเอเชีย, 8*(2), 178 – 188.

รอซียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รัษฎากร อัครจันทร์. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รัตนาภรณ์ วัชรอัตยาพล. (2563). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร.* ดุษฎีนิพนธ์ ศษ.ด. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย.

โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์. (2568). วิสัยทัศน์. เข้าถึงได้จาก https://www.suratham.ac.th/?page_id=93. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2568.

โรงเรียนทุ่งกว่าววิทยาคม. (2568). วิสัยทัศน์. เข้าถึงได้จาก https://msdigroup.com/vision-mission-strategy-page/. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2568. โรงเรียนกุศลวิทยา. (2568). เข้าถึงได้จาก http://www.kusolwittaya.ac.th/datashow_88084. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2568.

โรงเรียนสารวิทยา(2568). เข้าถึงได้จาก https://srv.ac.th/?page_id=1320. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2568

ศริยา ทองนุ้ย, & สิทธิชัย สอนสุภี. (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. *วารสารปัญญาปณิธาน, 15*(1), 99 – 112.

อรรถวิท อุไรรัตน์. (2564). *การเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัล: กลยุทธ์ แนวคิด และกรณีศึกษา.* สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุไรรัก พันโกฏิ. (2567). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Grant, Crane. (2012). Researchers See gene – therapy Grant Improving Vision.from http://www.gainesville.com/article/20130724/ARTICLES/130729832.

Fansher, H. (2011). 21st Century Learning Environments: Building a Better School. Canada: Springbank Community High School.

Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. (2017). The leadership challenge: How to make extraordinary things happen in organizations (6th ed.). Wiley.

Northouse, Peter Guy. (2010). Leadership Northouse. 5th ed. SAGE Publication, Inc. 2455 Teller Road Thousand Oaks, California 91320.

UNESCO. (2015). Fostering Digital Citizenship through Safe and Responsible Use of ICT. Bangkok: UNESCO.

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่น (สภาพที่เป็นจริง)

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.990	.990	79

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	297.9727	1835.892	.679	.	.990
A2	297.7795	1846.543	.626	.	.990
A3	297.9859	1835.659	.689	.	.990
A4	297.7848	1842.540	.651	.	.990
A5	298.0044	1832.829	.750	.	.990
A6	297.7160	1838.023	.697	.	.990
A7	297.9012	1829.872	.758	.	.990
A8	297.7372	1838.343	.691	.	.990
A9	297.9092	1830.749	.774	.	.990
A10	297.7372	1838.483	.689	.	.990
A11	297.9330	1833.383	.743	.	.990
A12	297.7213	1837.728	.699	.	.990
A13	297.9462	1832.833	.749	.	.990
A14	297.7504	1836.559	.720	.	.990
A15	297.9780	1832.486	.746	.	.990
A16	297.8351	1845.125	.632	.	.990
A17	297.9489	1834.917	.729	.	.990
A18	297.7981	1840.558	.689	.	.990
A19	297.9250	1831.976	.740	.	.990
A20	297.7743	1839.200	.713	.	.990
A21	297.9727	1833.937	.735	.	.990
A22	297.7690	1837.529	.729	.	.990
A23	297.9330	1831.736	.752	.	.990
A24	297.7584	1838.873	.704	.	.990
A25	297.9277	1832.462	.745	.	.990

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

A26	297.7531	1836.618	.725	.	.990
A27	297.8959	1831.759	.748	.	.990
A28	297.7557	1838.298	.715	.	.990
A29	297.8801	1830.390	.764	.	.990
A30	297.7372	1837.441	.733	.	.990
A31	297.8536	1829.553	.762	.	.990
A32	297.6684	1838.587	.723	.	.990
A33	297.8695	1828.914	.763	.	.990
A34	297.6711	1835.575	.739	.	.990
A35	297.8880	1830.392	.779	.	.990
A36	297.7319	1835.654	.738	.	.990
A37	297.8616	1827.807	.776	.	.990
A38	297.7795	1839.250	.683	.	.990
A39	297.8589	1828.990	.772	.	.990
A40	297.7108	1834.511	.743	.	.990
A41	297.8827	1830.136	.754	.	.990
A42	297.7822	1838.885	.680	.	.990
A43	297.8907	1831.535	.757	.	.990
A44	297.8166	1837.874	.695	.	.990
A45	297.8695	1830.521	.773	.	.990
A46	297.7531	1834.817	.721	.	.990
A47	297.9224	1830.851	.758	.	.990
A48	297.7716	1837.905	.725	.	.990
A49	297.8933	1827.795	.785	.	.990
A50	297.7822	1836.999	.719	.	.990
A51	297.8774	1828.687	.777	.	.990
A52	297.7504	1835.004	.730	.	.990
A53	297.8986	1830.799	.759	.	.990
A54	297.7610	1836.348	.733	.	.990
A55	297.8801	1833.432	.734	.	.990
A56	297.7293	1836.655	.727	.	.990
A57	297.8404	1830.839	.768	.	.990
A58	297.7848	1838.403	.691	.	.990
A59	297.8510	1830.926	.774	.	.990
A60	297.7399	1836.605	.733	.	.990
A61	297.8457	1830.878	.776	.	.990
A62	297.6896	1836.199	.732	.	.990
A63	297.8192	1830.826	.750	.	.990
A64	297.6975	1836.173	.716	.	.990
A65	297.7954	1831.226	.754	.	.990
A66	297.6922	1837.470	.702	.	.990
A67	297.8192	1829.695	.763	.	.990
A68	297.7081	1836.076	.734	.	.990
A69	297.8113	1831.761	.745	.	.990
A70	297.6949	1837.300	.707	.	.990

บรรณานุกรม วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A71	297.8616	1831.843	.752	.	.990
A72	297.7743	1839.814	.691	.	.990
A73	297.8351	1831.171	.745	.	.990
A74	297.6975	1833.834	.747	.	.990
A75	297.8060	1831.393	.753	.	.990
aaa1	297.9055	1838.490	.872	.	.990
aaa2	297.8002	1834.887	.920	.	.990
aaa3	297.8658	1834.391	.934	.	.990
aaat	297.8571	1835.888	.960	.	.990

การหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่น (สภาพที่พึงประสงค์)

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.971	.971	79

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B1	363.5968	417.397	.627	.	.970
B2	363.3905	424.394	.365	.	.971
B3	363.5651	418.677	.605	.	.970
B4	363.3720	422.958	.446	.	.970
B5	363.5704	418.919	.605	.	.970
B6	363.3614	424.914	.359	.	.971
B7	363.5307	419.139	.593	.	.970
B8	363.3693	423.686	.415	.	.970
B9	363.5360	418.385	.629	.	.970
B10	363.3296	423.332	.456	.	.970
B11	363.5545	418.299	.624	.	.970
B12	363.3508	424.092	.408	.	.970
B13	363.5519	418.998	.610	.	.970
B14	363.3402	422.877	.480	.	.970
B15	363.5730	417.941	.645	.	.970

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

B16	363.3825	423.465	.426	.	.970
B17	363.5598	418.308	.629	.	.970
B18	363.3614	423.124	.460	.	.970
B19	363.5492	418.617	.609	.	.970
B20	363.3905	423.573	.422	.	.970
B21	363.5651	418.191	.634	.	.970
B22	363.3931	422.215	.492	.	.970
B23	363.5519	418.718	.604	.	.970
B24	363.3772	421.915	.509	.	.970
B25	363.5333	419.410	.592	.	.970
B26	363.3852	423.327	.443	.	.970
B27	363.5439	418.219	.611	.	.970
B28	363.3693	423.590	.431	.	.970
B29	363.5307	418.592	.626	.	.970
B30	363.3587	423.007	.474	.	.970
B31	363.5307	419.635	.570	.	.970
B32	363.3349	423.521	.455	.	.970
B33	363.5095	419.581	.589	.	.970
B34	363.3614	423.420	.444	.	.970
B35	363.5175	419.697	.575	.	.970
B36	363.3614	423.530	.450	.	.970
B37	363.5201	420.741	.535	.	.970
B38	363.3587	423.655	.445	.	.970
B39	363.5042	420.313	.554	.	.970
B40	363.3455	423.399	.468	.	.970
B41	363.5175	419.697	.581	.	.970
B42	363.3878	422.639	.472	.	.970
B43	363.5069	419.145	.611	.	.970
B44	363.3905	422.983	.447	.	.970
B45	363.4751	419.528	.594	.	.970
B46	363.3931	422.072	.493	.	.970
B47	363.5042	419.344	.589	.	.970
B48	363.3852	421.813	.510	.	.970
B49	363.5095	418.763	.622	.	.970
B50	363.3878	422.074	.502	.	.970
B51	363.5069	418.653	.622	.	.970
B52	363.3825	422.715	.471	.	.970
B53	363.4725	419.168	.607	.	.970
B54	363.3799	421.809	.513	.	.970
B55	363.5042	419.145	.599	.	.970

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

B56	363.3958	422.560	.472	.	.970
B57	363.4778	420.234	.565	.	.970
B58	363.4302	423.496	.406	.	.970
B59	363.4910	419.443	.594	.	.970
B60	363.3640	422.619	.486	.	.970
B61	363.4725	419.905	.590	.	.970
B62	363.3667	423.369	.456	.	.970
B63	363.4831	420.529	.555	.	.970
B64	363.3561	424.050	.425	.	.970
B65	363.4698	419.932	.589	.	.970
B66	363.3402	425.108	.380	.	.970
B67	363.4593	421.415	.518	.	.970
B68	363.3640	422.810	.482	.	.970
B69	363.4646	421.046	.535	.	.970
B70	363.3349	424.364	.426	.	.970
B71	363.4804	421.150	.531	.	.970
B72	363.4011	423.232	.435	.	.970
B73	363.4725	420.463	.562	.	.970
B74	363.3376	423.223	.463	.	.970
B75	363.4540	420.505	.566	.	.970
bbb1	363.4989	420.329	.801	.	.970
bbb2	363.4254	421.749	.812	.	.970
bbb3	363.4741	420.303	.870	.	.970
bbbT	363.4661	420.775	.911	.	.970

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ฉ

ภาพประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาองค์ประกอบ

ภาพประกอบ 12 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 13 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพโหล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 14 สัมภาษณ์ ดร.หวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

ภาพประกอบ 15 สัมภาษณ์ ดร.นิภาพร ดีมาก ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนบ้านเมืองบาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองคาย เขต 1

ภาพประกอบ 16 สัมภาษณ์ ดร.ชญานิศ อินทะวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1

ภาพประกอบ 17 สัมภาษณ์ ดร.รินนา ราชชารี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านนาสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ภาพประกอบ 18 สัมภาษณ์ ดร.รัชฎาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ภาพประกอบ 19 สัมภาษณ์ ดร.ศุภชัย สุริยกมล ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนโกมลวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ภาพประกอบ 20 สัมภาษณ์ ดร.ปาริชาติ เวียงอินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านว่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองคาย เขต 1

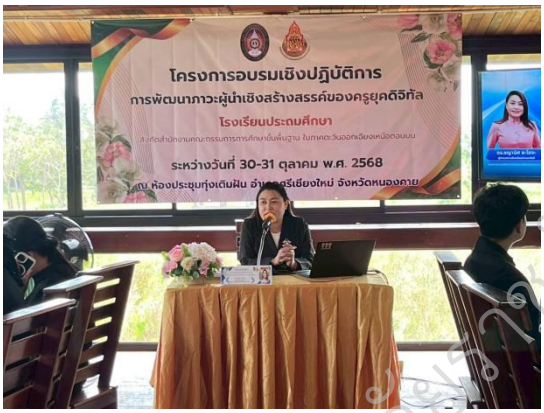
ภาพประกอบ 21 ภาพประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 21 (ต่อ)

ภาพประกอบ 21 (ต่อ)

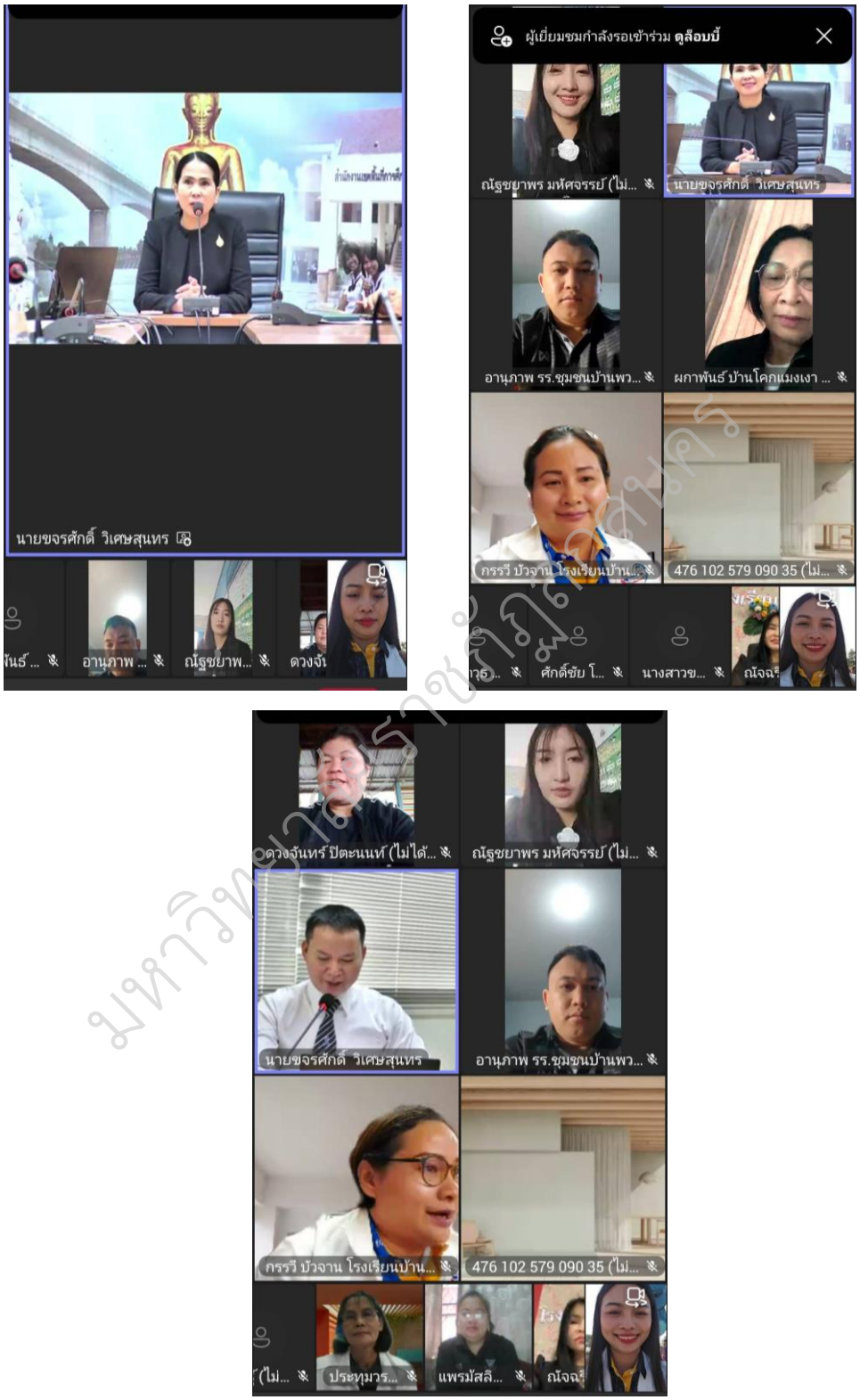

ภาพประกอบ 22 ภาพประกอบการนิเทศจากหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ
และการใช้ชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ภาพประกอบ 23 ภาพประกอบการนิเทศจากหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ
และการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ (E – PLC)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ–สกุล	นางสาวพิมพิลา อำนาจ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 24 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 165 หมู่ 10 ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ข้าราชการครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ
พ.ศ. 2557	ปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยนครพนม
พ.ศ. 2566	ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2569	ปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2562	ข้าราชการครู โรงเรียนบ้านนาขาม ตำบลศรีชมภู อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
พ.ศ. 2566	ข้าราชการครู โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร